

HYÖTYKASVIYHDISTYS * NYTTOVÄXTFÖRENINGEN

Siemen- luettelo

**Vuoden
2026
HeVi:
Mansikka**

VILJELYOPAS 2026–2027

Hyötykasviyhdistys ry / Nyttväxtföreningen rf

POSTIOSOITE, TOIMISTO,

Alku & juuri -puoti
Pasilankatu 2 B,
00240 Helsinki
tilaukset: tilaus@hyotykasviyhdistys.fi
puoti: 040-4557141
toimisto: info@hyotykasviyhdistys.fi
puh. 040 455 7142

TOIMINNANJOHTAJA

Katja Uski, 040 592 2122
katja.uski@hyotykasviyhdistys.fi

PUHEENJOHTAJA

Elizabeth Asikainen
elizabeth.asikainen@gmail.com

ANNALAN PUUTARHA

Hämeentie 154, 00560 Helsinki,
annala@hyotykasviyhdistys.fi
puhelin: 044 272 1259 (puutarhuri)

KIRJANPITÄJÄ

Maija Pulkkinen

PÄHKYLÄ

pahkyla@hyotykasviyhdistys.fi

ALUEOSASTOT:

ELELÄ-POHJANMAA

Antti Karhumäki,
antti.karhumaki@gmail.com

KANTA-HÄME

Pirjetta Järvelin,
pirjettaarvelin@gmail.com

KUOPIO

Tarja Martikainen,
parsapottu@gmail.com

LÄNSI UUSIMAA

Mirja Ovitz,
mirja.ovitz@gmail.com

PIRKANMAA

Titta Teisko,
040 867 7286

PÄIJÄT-HÄME

Pirjo Jokinen,
pirjopipsa.jokinen@gmail.com

VARSAINIS-SUOMI

Tuija Suokas,
tuijair.suokas@gmail.com

JÄSENMAKSU 2026

35 €/henkilö, 23 €/perheenjäsen
65 €/yhteisö

Jäseneksi haluava voi liittyä verkko-
kaupan kautta tai ottaa yhteyttä
puhelimitse, kirjeitse tai sähköpostin
kautta yhdistyksen toimistoon.
Yhdistys ottaa vastaan lahjoituksia ja
testamentteja toimintansa tukemiseen
tilille FI76 1023 3000 2142 91.

HYÖTYKASVIYHDISTYKSEN JÄSENYYS

Jäsenmaksu on 35 euroa
vuodessa. Jäsenedut:
hyotykasviyhdistys.fi/jasenyys

PUHELINNEUVONTA

PUUTARHURIMME
NEUVOVAT JÄSENIÄ
PUUTARHA-ASIOISSA
TI-TO KLO 13-15.
044 272 1259
044 726 3751
(touko-lokakuu)

JÄSENASIAT JA OSOITTEENMUUTOKSET

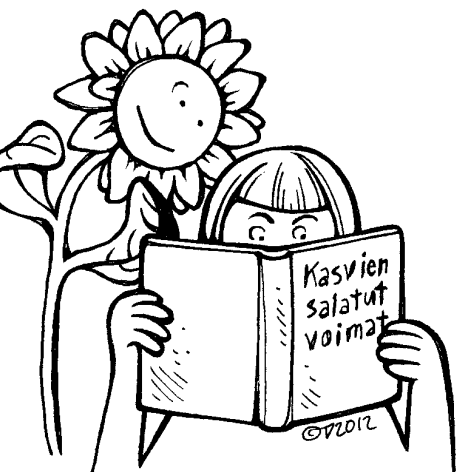
info@hyotykasviyhdistys.fi
040 455 7142
Osoitteenmuutoslomake
myös verkkosivuilla.
Huom! Maistraattiin, postiin
tai Hyötykasviyhdistyksen
verkkokauppaan tehty
osoitteenmuutos ei välity
jäsenrekisteriimme.

TERVETULOA

LEHTIARKISTOON!

Klikkaa www.hyotykasviyhdistys.fi -sivulla olevaa
Jäsen sivuille-linkkiä.
Käyttäjätunnus on jäsen-
numerosi, joka on Pähkylän
osoitelipukkeessa.
Salasanasi on ensimmäisellä
kerralla etunimi+postinumero
(esim. Liisa54500).
Vaihda salasanasi.

Kannen kuva Pixabay

Huom!

Useiden kasvien nimet ovat
muuttuneet Viljelykasvien
nimistössä 2024.

Siemenluettelossa on käytössä
nämä uudet viralliset nimet.

Hyötykasviyhdistyksen 33. siemenluettelo

TOIMITUS & TAITTO: Pusztai Mervi, Sainio Satu, Sauvola Elina,
Uski Katja ja Luoma-Tuominen Johanna (taitto)

KUVITUS: Tupu Vuorinen copyright

PAINOPAIKKA: Grano Oy, Helsinki

ISSN: 1237-6671

Kasvatuksen iloa!

Tarjoamme monipuolisen siemenvalikoiman sekä runsaasti vanhoja lajikkeita ja luonnonmukaisesti tuotettuja siemeniä kotitarveviljelyyn.

Valitse luonnonmukaisia ja biodynaamisia siemeniä, jolloin

- kasvatat kotipihaan ja luomuviljelyyn sopivia lajikkeita.
- tuet luonnonmukaista ja biodynaamista siementuotantoa.

Valitse vanhoja viljelykasveja ja lajikkeita, jolloin:

- saat helppohoitaisia ja varmoja kasveja. Pitkään viljeltyt kasvit pystyvät liittoutumaan sienijuurten kanssa uusia lajikkeita paremmin. Sienijuuret auttavat kasveja ravinteiden- ja vedenotossa sekä parantavat niiden vastustuskykyä tauteja vastaan.
- edistät geeniperimältään ja kulttuurihistorialtaan arvokkaiden lajien säilymistä.
- korjaat herkullista satoa ja kasvatat kukkia

Valitse hyönteiskasveja, jolloin:

- lisäät puutarhan monimuotoisuutta
- ehkäiset hyönteiskatoa
- tarjoat pölyttäjiille arvokasta ravintoa
- houkuttelet puutarhaan harvinaisia hyönteisiä
- varmistat hyvän pölytyksen hedelmä- ja marjakasveille
- pääset kasvien lisäksi tutkimaan ja ihastelemaan hyönteisiä

TUOTENUMEROHAKU VERKKOKAUPASSA

Hakutoiminto helpottaa verkkokaupassa asiointia.

- Mene osoitteeseen: <https://hyotykasviyhdistys.fi/tuotteen-lisays-ostoskoriin>.
- Katso tuotenumero siemenluettelosta tai verkkokaupasta.
- Kirjoita numero kenttään ja klikkaa painiketta 'Lisää'. Voit syöttää kaikki tilausnumerot peräkkäin ja lisätä/muuttaa lukumäärää vasta 'Ostoskori'-vaiheessa. Myös tuotteen poistaminen onnistuu vielä tässä vaiheessa. Muista tarkistaa tilaus!

Näin ostat siemeniä

Verkkokaupasta:

<https://hyotykasviyhdistys.fi/tuote-osasto/siemenet/>
Siemenvalikoima täydentyy verkkokauppaan reaaliajassa. Tilauksia toimitetaan ympäri vuoden, huomio että siementen saatavuudessa voi tapahtua muutoksia, jokin pieni eräinen siemen saattaa loppua jo alkuvuonna.

Tilauslomake:

Täytä keskiaukeaman lomake ja postita se meille (Pasilankatu 2 B 00240 Hki) tai skannaa: tilaus@hyotykasviyhdistys.fi. Huomio vaihtoehto jossa tuotteen voi korvata vastaavalla.

Alku & juuri -puoti:

Samalla käynnillä saat hankittua muutkin viljelytarvikkeet! Pasilankatu 2 B (Huolintatalo), 00240 Helsinki.

SIEMENMYyntITAPAHTUMAT

Annalan siementori 24-25.1. ja 31.1-1.2.2026
(Hämeentie 154, J-rakennus, Helsinki)
Helsingin kevätmessut 26.-29.3.2026
(Helsingin messukeskus)
Annalan taimitori 21.5.2026

Takuu ja palautusoikeus

Siemenet täyttävät EU:n siementarkastuslain määräykset. Siemenet säilyvät pisimpään kuivassa ja viileässä paikassa.

Asiakkaalla on oikeus palauttaa tavara 14 päivän sisällä sen saatuaan. Tuotteen tulee olla vahingoittumaton ja avaamattomassa alkuperäispakkauksessa.

Otamme mielellämme vastaan palautetta ja toiveita.

MERKKIEN SELITYKSET

Mv = monivuotinen

Yv = yksivuotinen

Kv = kaksivuotinen

= Uutuus

= Luonnonmukaisesti tuotettu siemen

= Biodynaamisesti tuotettu siemen

= Perinnelajike eli pitkään viljelty lajike

= Hyönteiskasvi, eli perhosia, pölyttäjiä tai muita hyönteisiä houkutteleva kasvi

= värjäyskasvi

Sisällys:

Taimien kasvatusohjeet	10
Vihannekset	11
Yrtit	54
Kukat, kaksi- ja monivuotiset	74
Kukat, yksivuotiset	95
Yksivuotisten kukkien siemenseokset	111
Maisemointi- ja maanparannuskasvit	111
Viljat	115
Idätys ja versotus	116
Värikasvit	117
Koristeheinät	118
Huonekasvit	120

Siemenluettelo toimitetaan vuodesta 2026 eteenpäin parillisina vuosina.

Parittomien vuosien uutuudet ja poistot lisätään Pähkylän 1 sisältöön. Muistathan säilyttää tämän luettelon vuotta 2027 varten.

(Jäsenkokouksen päätös 20.11.2025)

Ahkeraliisa	120	HIERAKAT	11	Italiankaali	18
Aitoelämänlanka	96	HIETASINAPIT	12	Italianpantaheinä	119
Aitohunajakukka	111	Hopeahärkki	75	Jaloängelmä	78
Aitokissanminttu	54	Hopeamaruna	75	Jalokallioinen	77
Aitoukonhattu	93	Huiskuvuoriminttu	56	Jalokiurunkannus	77
AJURUOHOT	54	Humala	76	Japaninkaali	18
Alppiipiikkiputki	86	Hunajameloni	29	Japaninretikka	39
Amerikanvuokko	94	Härkäpapu	12	Japaninyrttiputki	57
APILAT	112	Hyasinttipapu	96	JUURIKKAAT	13
Armenian kurkku	29	Hyvänheikinsavikka	45	Juuripersilja	66
AURINGONKUKAT	95	Iisoppi	56	Juurisikuri	47
Avomaankurkku	20	IISOT	56	Jänönhätä	119
BASILIKAT	54	Iltahelkki	57	Jättihibiskus	120
Belladonna	95	Isoaurankukka	96	Jättikarhunputki	78
Chilipaprika	35	Isoauringonkukka	95, 112, 115	Jättikurpitsa	24
Dalmatianpietaryrtti	75	Isohelkki	76	Jättipietaryrtti	78
ELÄMÄNLANGAT	96	Isohietasinappi	12	Jättisipuli	47
Elefanttiheinä	118	Isohirvenjuuri	57	Jättitulikukka	57
Englanninunikko	93	Isokaunosilmä	76	Jättiverbena	97
Etelänarnikki	56	Isokirjopeippi	120	Kaali	14
Etelänmunkki	75	Isokonnantatar	76	KAALIKASVIEN SUVUN	
Etelänrasti	96	Isoköynnöskrassi	101	SALAATTIKASVEJA	18
Etelänruusu ruoho	75	Isolyhtykukka	76	KAALIT	14
Euroopanalppitähti	75	Isomaksaruoho	83	Kaliforniantuliunikko	97
Euroopanmerikaali	11	Iso-olkikukka	96	Kamferibasilika	55
Haisusamettikukka	70	Isopäivänkakkara	76	Kamomillasaunio	58
Harjaneilikka	85	Isoräpelö	119	Kanelibasilika	55
Harmaakäenkukka	81	Isosamettikukka	104	Kangasajuruoho	54
Harmaamalva	83	Isosiniheinä	119	Karhunjuuri	58
Hehkuvarakaus	81	Isotsinnia	107	Karhunlaukka	48
Herkkuhyppykurkku	11	Isotähtiputki	77	Karvaskaunokki	97
Herukatomaatti	51	Isoukonkello	79	Karviaiskoiso	26
HIBISKUKSET	120	Isovesikrassi	116	Kasvihuonekurkku	21

Kaukasiankirahvikukka	81	Kotipelargoni	121	Mali	64
Kaunokainen	78	Kreikanmäkimeirami	65	MALVAT	83
KAUNOKIT	78	Kruunusuvikakkara	20	Mangoldi	27
Kaunopunahattu	67	Kuitupellava	113	Mansikka	28
Kaura	115	Kukkakaali	14	Marjasavikka	45
Kaurajuuri	19	Kullero	82	MARUNAT	64
KEHÄKUKAT	97	Kultakärsämä	82	Maurinkiihtomalva	64
Kehtolehti	78	Kumina	59	Maustebasilika	54
Keijunmekko	98	Kurkku	20	Maustekirveli	65
Kellokärhö	79	KURKUT	20	Maustekorianteri	58
Kelloköynnös	98	Kurpitsa	22	Maustemeirami	65
Kellopeippi	79	KURPITSAT	21	Mehiläislaidun	111
Kellosormustinkukka	90	Kurttuakaali	15	MEIRAMIT	65
KELLOT	78	Kuukausimansikka	28	Meksikonhuovinkukka	102
Keltajuurikas	14	Kvinoa	45	MELONIT	29
Keltakatkerok	79	KYNTELIT	59	MINTUT	65
Keltakaunokki	78	Kynttilätulikukka	92	Mirrinminttu	84
Keltakosmos	101	Kyssäkaali	15	Mooseksenpalavapensas	84
Keltalupiini	113	Kähäräpersilja	67	Morsiusharso	84
Keltapunahattu	67	Kähäräsinappi	18	Mukulakirveli	30
Keltasauramo	117	Kärsimyspassio	120	MAKSARUOHOT	83
Keltasinappi	13	KÄRSÄMÖT	82	Mukulaselleri	46
Keltaukonhattu	93	Kääpiöaurionkukka	95	Munakoiso	30
Keräkaali	14	Kääpiöjapaninakileija	74	Mungopapu	116
Keräsalaatti	42	Kääpiösamettikukka	70	Munkkineilikka	85
Kesäharso	99	KÖYNNÖSKRASSIT	101	MURO- JA RIKKASAVIKAT	45
Kesäiiso	56	Lakritsikasvi	59	Mustajuuri	31
Kesäkurpitsa	22	Lakritsisamettikukka	70	Mustasilmäsusanna	121
Kesäkuuruoho	99	Lamopinaatti	25	Myskikurpitsa	24
Kesäkynteli	59	Lännenkermesmarja	117	Myskimalva	83
Kesämalvikki	99	Lanttu	25	Myskialvia	69
Kesäpäivänhattu	99	Latva-artisokka	25	Mäkimeirami	65
Keto-orvokki	85	LAUKAT	47, 60	Nappiritarinkannus	77
Kevätesikko	80	Lehmänpapu	26	Narsissitupakka	109
Kevätuusuleinikki	80	Lehtikaali	16	Nauris	31
Kevätvuohenjuuri	80	Lehtimangoldi	28	Neidonmaksaruoho	83
Kiekkokurpitsa	23	Lehtisalaatti	43	NEILIKAT	85
Kiinanasteri	99	Lehtoakileija	74	Niittysuolaheinä	116
Kiinansipuli	48	Lehtosalvia	83	NIVELRETIKAT	39
KILKAT	80	Lehtosinilatva	83	Nokkonen	32
Kirjokohtalonkukka	100	Leikkoleijonankita	104	Nuokkulaukka	85
Kirjolupiini	80	LEIKKO-, TAITE- JA VAHAPAVUT	36	Nurmilauha	119
Kirjopäivänsini	96	Leikkopapu	36	NÄTKELMÄT	32
Kirjorevonhäntä	40	Linssi	116	Ohra	115
Kirsikkatomaatti	52	Liperi	60	Okra	33
Kivikärsämä	82	Liuskaratamo	26	Oleanteri	121
Kivikkokilikka	80	Loistoperhoskukka	100	Oopiumiunikko	110
Kivikkomäkimminttu	58	Lumotupakka	109	ORVOKIT	85
Kivikkosuopayrtti	90	LUPUT	60	Otahämähäkkikukka	102
KOHOKIT	81	Luumutomaatti	53	Palavarakkas	81
Komeasilkikukka	105	LYHTYKOISOT	26	Pallerokiurunkukka	103
Koreakärsämä	82	Maariankello	78	Palmukaali	16
Koreaniiso	56	Maarianohdake	60	Palsternakka	33
Koreatörmäkukka	100	Maissit	27	Palturitupakka	110
Koristehirssi	119	Maitokello	79	PAPRIKAT	34
Koristekurpitsa	100	Makeastevia	60	Parakrassi	66
Koristeportulakka	100	Maksaruohoja	83	Parsakaali	16
Korutsinnia	108	Malabarinpinaattio	27	Parsakaali	116
KOSMOKSET	101	Malabarinsitrusheinä	60	Parsasalaatti	43

Parsa	35	REVNHÄNNÄT	40	Sinimailanen	114, 116
PARSAT	121	Riippalobelia	102	Sinipallo-ohdake	89
PAVUT	36	Riippapelargoni	122	Sinipellava	90
PELARGONIT	121	Riippaviidakkokurkku	41	Sinipiikkiputki	87
Peltoherne	113	Rikkaporkkana	103	Sinisalvia	106
Peltokehäkukka	97	Rohtokuirimo,	68	Sinisievikki	105
Peltolinnunjalka	113	Rohtonukula	68	Siniuinukko	94
Pensasköynnöskrassi	102	Rohtopunahattu	67	Siperiänkärsämä	82
Pensasväriherne	117	Rohtoraunioyrtti	89	Sirokesäkynttilä	106
Persiantuoksuapila	112	Rohtosalkoruusu	68	Siropäivänhattu	99
PERSILJAT	66	Rohtosamettikukka	70	Sirosilkikukka	105
Pesusienikurkku	38	Rohtosarviapila	116	Sitruunabasilika	55
Piiankieli	103	Rohtosormustinkukka	90	(Sitruunakurkku)	21
PIIKKIPUTKET	86	Rohtosuopayrtti	90	Sitruunamelissa	71
Pikarikaarstaohdake	87	Rohtovirmajuuri	68	Sitruunaväriminttu	73
Pikkulupu	60	Rosmariini	69	Soijapapu	49
Pillisipuli	48	Ruiskaunokki	103	Sokeriherne	33
Pinaattikiinanakaali	18	Ruisvirna	114	Sokerimaissi	27
Pinaatti	38	Ruoholaukka	49	Somapellava	106
Pioniunikko	110	Ruokaherne	32, 115	Soodajääpäivikki	49
Pitkä avomaankurkku	20	Ruokaporkkana	41	SORMUSTINKUKAT	90
Polkuhaarikko	87	Ruokaretikka	40	Spagettikurpitsa	24
Preeriaväriminttu	73	Ruotiselleri	46	Spelttivehnä	115
Puistolemmikki	87	Rusomunakoiso	31	Suippokaali	17
Pullokurpitsa	39	Ruusujuuri	89	Sulkaneilikka	85
Puna-apila	112	Ruusukaali	17	SUOMUMAKSARUOHOT	83
Punafenkoli	64	Ruusumalva	84	SUOPAYRTIT	90
PUNAHATUT	67	Ruusunätkelmä	89	Syyshohdekukka	91
Punajuurikas	13	Ruusupapu	37	Syyssädekukka	91
Punakaali	17	Ryhmäleijonankita	104	Syötävät kukat	111
Punakellukka	87	Ryhmäsamettikukka	104	Taitepapu	37
Punakonnanyrtti	88	Ryytifenkoli	64	Talvikynteli	59
Punakosmos	101	Ryytineito	69	Tarhaidänunikko	93
Punakärsämä	82	Ryytisalvia	69	Tarhaillakko	91
Punaparsamaite	39	Rönsyakankaali	89	Tarhakehäkukka	97
Punapietaryrtti	88	Saksankirveli	69	Tarhakehäkukka	114
Punarevonhantä	40	SALAATIT	42	Tarhalaukkaneilikka	91
Punaväriminttu	73	Salaattifenkoli	44	Tarhalobelia	102
Puolanminttu	65	Salaattiherne	32	Tarhamaltsa	50
Purasruoho	67	Salaattikleitonita	44	Tarhaneito	106
Purjo	48	Salaattisekoitus	18, 43	Tarhaorvokki	107
Purppurabasilika	55	Salaattisikuri	47	Tarhapetunia	107
Purppuramalvikko	88	Salaattivuonankaali	44	Tarharaparperi	50
Purppurapunalatvio	88	Salkopapu	37	Tarharistikki	91
Purppurasilkkiyrtti	88	SALVIAT	69	Tarharitarinkannus	77
Purppuratulikukka	92	SAMETTIKUKAT	104	Tarhasalkoruusu	92
Puutarhamansikka	28	SAMETTIKUKAT (yrttikäyttö)	70	Tarhasarviorvokki	86
Pyhäbasilika	55	Sareptansinappi	19	Tarhasininata	119
Pyöröjänönputki	103	SELLERIT	46	Tarhasuolaheinä	11
Pyöröminttu	66	Sidesalaatti	44	Tatsoikaali	19
Päärynätomaatti	53	SIEVIKIT	105	Tattari	115
Pörriäisparatiisi	111	SIKURIT	46	Teehibiskus	120
Ranskalainen lehtipersilja	67	SILKKIKUKAT	105	Teeraudakki	71
Rantakukka	87	Silkimaloppi	105	Thaibasilika	55
Rapea keräsalaatti	42	Silkiunikko	110, 114	Tiikerikaunosilmä	107, 118
Rauniokilkka	80	Siloendiivi	46	Tilli	71
Rehuesparsetti	112	Silopersilja	67	Timjami	54
Retiisi	39	Silpodyinherne	33	Tipuhilppa	107
Reunuspietaryrtti	68	Sini-ikiviuhko	105	Tiuhabasilika	55

Tomaatit	51	Tähtikesäputki	109	Vihannespaprika	34
Tomaatti	50	UINUKOT	94	Vihannesportulakka	73, 116
Tomatillo	26	UKONHATUT	93	Vihannessinappikaali	53, 116
TSINNIAT	107	Unelma	121	Viherminttu	66
TULIKUKAT	92	UNIKOT	93, 110	Vihersipuli	49
Tummaretikka	40	Vaahtera-aulio	122	VILJAT	115
Tummatulikukka	92	Vahapapu	37	Villasormustinkukka	90
Tuntomimosa (tuntokasvi)	122	Valkoapila	112	VIUHKALOBELIAT	102
Tuoksuampiaisrytti	71	Valkohietasinappi	12	VUOKOT	94
Tuoksuheliotrooppi	122	Valkohurtanminttu	72	Väinönputki	73
Tuoksuherne	108	Valkojuurikas	14	Välimerenleukoja	106
Tuoksuorvokki	86	Valkolupiini	116	VÄRIMINTUT	73
Tuoksupielus	109	Valkopärsäkajuuri	90	Värimorsinko	117
Tuoksuresseda	109	Vehnä	115	Värireseda	118
Tuoksuruuta	72	Venäjänrakuuna	64	Värisaflori	117
TUPAKAT	109	Veriapila	112	Westerwoldinraiheinä	114
Turbaanikurpitsa	24	Verihanhikki	94	Yrtti-iiso	56
TÄDYKKEET	93	Verhierakka	11	Yrttiselleri	74
Tähkäkello	93	Veripeippi	72	Öljykurpitsa	24
Tähkälaventeli	72	Vesimeloni	29	Öljyretikka	114
Tähkätädyke	93	Vihanneskrassi	116		

TIETEELLINEN HAKEMISTO

<i>Abelmoschus esculentus</i>	33	<i>Anemone multifida</i>	94	<i>Blitum virgatum</i>	45
<i>Abutilon xhybridum</i>	122	<i>Anethum graveolens</i>	71	<i>Borago officinalis</i>	67
<i>Achillea</i>	82	<i>Angelica archangelica</i>	73	<i>Brassica</i>	14
<i>Achillea alpina</i>	82	<i>Angelica gigas</i>	78	<i>Brassica juncea</i>	19
<i>Achillea filipendulina</i>	82	<i>Anthriscus cerefolium</i>	65	<i>Brassica juncea</i> Crispifolia-Ryhmä	18
<i>Achillea millefolium</i>	82	<i>Antirrhinum majus</i> Maximum-Ryhmä	104	<i>Brassica napus</i> subsp. <i>rapifera</i>	25
<i>Achillea ptarmica</i> var. <i>multiplex</i>	82	<i>Antirrhinum majus</i> Nanum-Ryhmä	104	<i>Brassica oleracea</i>	14
<i>Achillea tomentosa</i>	82	<i>Apium</i>	46	<i>Brassica oleracea</i> Botrytis-Ryhmä	14
<i>Acmella oleracea</i>	66	<i>Apium graveolens</i> Dulce-Ryhmä	46	<i>Brassica oleracea</i> Capitata-Ryhmä	14
<i>Aconitum</i>	93	<i>Apium graveolens</i> Rapaceum-Ryhmä	46	<i>Brassica oleracea</i> Conica-Ryhmä	17
<i>Aconitum lycoctonum</i> subsp. <i>lycoctonum</i>	93	<i>Apium graveolens</i> Secalinum-Ryhmä	74	<i>Brassica oleracea</i> Gemmifera-Ryhmä	17
<i>Aconitum napellus</i>		<i>Aquilegia</i>	74	<i>Brassica oleracea</i> Gongylodes-Ryhmä	15
subsp. <i>lusitanicum</i>	93	<i>Aquilegia flabellata</i> var. <i>pumila</i>	74	<i>Brassica oleracea</i> Italica-Ryhmä	16, 116
<i>Adonis vernalis</i>	80	<i>Aquilegia vulgaris</i>	74	<i>Brassica oleracea</i> Rubra-Ryhmä	17
<i>Agastache</i>	56	<i>Armeria Maritima</i> -Ryhmä	91	<i>Brassica oleracea</i> Sabauda-Ryhmä	15
<i>Agastache cana</i>	56	<i>Arnica montana</i>	56	<i>Brassica oleracea</i> Sabellica-Ryhmä	16
<i>Agastache foeniculum</i>	56	<i>Artemisia</i>	64	<i>Brassica rapa</i> Chinensis-Ryhmä	18
<i>Agastache rugosa</i>	56	<i>Artemisia absinthum</i>	64	<i>Brassica rapa</i> Narinosa-Ryhmä	19
<i>Agrostemma githago</i>	96	<i>Artemisia dracunculua</i> Glaucua-Ryhmä	64	<i>Brassica rapa</i> Nipposinica-Ryhmä	18
<i>Ajuga reptans</i>	89	<i>Artemisia ludoviciana</i>	75	<i>Brassica rapa</i> Perviridis-Ryhmä	19
<i>Alcea rosea</i>	92	<i>Asclepias incarnata</i>	88	<i>Brassica rapa</i> Ruvo-Ryhmä	18
<i>Alkekengi officinarum</i>	76	<i>Asparagus</i>	121	<i>Brassica rapa</i> subsp. <i>rapa</i>	31
<i>Allium</i>	47, 60	<i>Asparagus officinalis</i>	35	<i>Bupleurum rotundifolium</i>	103
<i>Allium ampeloprasum</i> var. <i>porrum</i>	48	<i>Asparagus plumosus</i>	121	<i>Calendula</i>	97
<i>Allium cepa</i> Jättisipuli-Ryhmä	47	<i>Astrantia major</i>	77	<i>Calendula arvensis</i>	97
<i>Allium cepa</i> Vihersipuli-Ryhmä	49	<i>Atriplex hortensis</i>	50	<i>Calendula officinalis</i>	97, 114
<i>Allium cernuum</i>	85	<i>Atropa bella-donna</i>	95	<i>Callirhoe involucrata</i>	88
<i>Allium fistulosum</i>	48	<i>Aubrieta xcultorum</i>	91	<i>Callistephus chinensis</i>	99
<i>Allium schoenoprasum</i>	49	<i>Avena sativa</i>	115	<i>Campanula</i>	78
<i>Allium tuberosum</i>	48	<i>Basella alba</i>	27	<i>Campanula lactiflora</i>	79
<i>Allium ursinum</i>	48	<i>Bellis perennis</i>	78	<i>Campanula latifolia</i> var. <i>macrantha</i>	79
<i>Althaea officinalis</i>	68	<i>Beta</i>	13, 27	<i>Campanula medium</i>	78
<i>Amaranthus</i>	40	<i>Beta vulgaris</i> Cicla-Ryhmä	28	<i>Campanula thyrsoidea</i>	93
<i>Amaranthus caudatus</i>	40	<i>Beta vulgaris</i> Conditiva-ryhmä	13	<i>Capsicum</i>	34
<i>Amaranthus tricolor</i>	40	<i>Betonica officinalis</i>	68, 76	<i>Capsicum annuum</i> Chili-Ryhmä	35
<i>Anchusa capensis</i>	96	<i>Blitum bonus-henricus</i>	45	<i>Capsicum annuum</i> Paprika-Ryhmä	34
<i>Anemone</i>	94	<i>Blitum och</i> <i>Chenopodium</i>	45	<i>Carthamus tinctorius</i>	117

<i>Carum carvi</i>	59	<i>Digitalis lanata</i>	90	<i>Lactuca sativa Asparagina-Ryhmä</i>	43
<i>Centaurea</i>	78	<i>Digitalis purpurea</i>	90	<i>Lactuca sativa Capitata-Ryhmä</i>	42
<i>Centaurea benedicta</i>	97	<i>Digitalis purpurea</i>	90	<i>Lactuca sativa Crispa-Ryhmä</i>	43
<i>Centaurea cyanus</i>	103	<i>Diplotaxis</i>	12	<i>Lagenaria siceraria</i>	39
<i>Centaurea macrocephala</i>	78	<i>Dracocephalum erucoides</i>	12	<i>Lagurus ovatus</i>	119
<i>Cephalaria gigantea</i>	81	<i>Diplotaxis tenuifolia</i>	12	<i>Lathyrus</i>	32
<i>Cerastium tomentosum</i>	75	<i>Dipsacus sativus</i>	87	<i>Lathyrus latifolius</i>	89
<i>Chaerophyllum bulbosum</i>	30	<i>Doronicum orientale</i>	80	<i>Lathyrus odoratus</i>	108
<i>Chelone lyonii</i>	88	<i>Dracocephalum moldavica</i>	71	<i>Lathyrus oleraceus Salaattiherne-Ryhmä</i>	32
<i>Chenopodium quinoa</i>	45	<i>Dracocephalum officinalis</i>	56	<i>Lathyrus oleraceus Silpodyinherne-Ryhmä</i>	33
<i>Cichorium</i>	46	<i>Echinacea</i>	67	<i>Lathyrus oleraceus Sokeriherne-Ryhmä</i>	33
<i>Cichorium endivia Escarole-Ryhmä</i>	46	<i>Echinacea pallida</i>	67	<i>Lathyrus oleraceus var. arvensis</i>	113
<i>Cichorium intybus Foliosum-Ryhmä</i>	47	<i>Echinacea paradoxa</i>	67	<i>Lathyrus oleraceus var. oleraceus</i>	32
<i>Cichorium intybus Radicosus-Ryhmä</i>	47	<i>Echinacea purpurea</i>	67	<i>Lathyrus oleraceus var. oleraceus</i>	115
<i>Citrullus lanatus</i>	29	<i>Echinops bannaticus</i>	89	<i>Lavandula angustifolia</i>	72
<i>Clarkia</i>	105	<i>Echium plantagineum</i>	103	<i>Lavatera trimestris</i>	99
<i>Clarkia pulchella</i>	105	<i>Erigeron Speciosus-Ryhmä</i>	77	<i>Leontopodium nivale subs. alpinum</i>	75
<i>Clarkia unguiculata</i>	105	<i>Eruca vesicaria subsp. sativa</i>	53, 116	<i>Leonurus cardiaca</i>	68
<i>Claytonia perfoliata</i>	44	<i>Eryngium</i>	86	<i>Lepidium sativum</i>	116
<i>Clematis integrifolia</i>	79	<i>Eryngium alpinum</i>	86	<i>Leucanthemum xsuperbum</i>	76
<i>Clinopodium nepeta</i>	58	<i>Eryngium planum</i>	87	<i>Levisticum officinale</i>	60
<i>Cobaea scandens</i>	98	<i>Eschscholzia californica</i>	97	<i>Limnanthes douglasii</i>	107
<i>Cochlearia officinalis</i>	68	<i>Eutrochium purpureum</i>	88	<i>Limonium sinuatum</i>	105
<i>Coreopsis grandiflora</i>	76	<i>Fagopyrum esculentum</i>	115	<i>Linum grandiflorum</i>	106
<i>Coreopsis tinctoria</i>	107, 118	<i>Festuca Glauca-Ryhmä</i>	119	<i>Linum perenne</i>	90
<i>Coriandrum sativum</i>	58	<i>Foeniculum vulgare Azoricum-Ryhmä</i>	44	<i>Linum usitatissimum Kuitu-</i>	
<i>Corydalis nobilis</i>	77	<i>Foeniculum vulgare Dulce-Ryhmä</i>	64	<i>pellava-Ryhmä</i>	113
<i>Cosmos</i>	101	<i>Foeniculum vulgare Punalehti-Ryhmä</i>	64	<i>Lobelia</i>	102
<i>Cosmos bipinnatus</i>	101	<i>Fragaria vesca var. semperflorens</i>	28	<i>Lobelia erinus Pendula-Ryhmä</i>	102
<i>Cosmos sulphureus</i>	101	<i>Fragaria x ananassa</i>	28	<i>Lobelia xspeciosa</i>	102
<i>Cota tinctoria</i>	117	<i>Gaillardia aristata</i>	91	<i>Lobularia maritima</i>	109
<i>Crambe maritima</i>	11	<i>Genista tinctoria</i>	117	<i>Lolium Westerwoldicum-Ryhmä</i>	114
<i>Cryptotaenia japonica</i>	57	<i>Gentiana lutea</i>	79	<i>Lotus tetragonolobus</i>	39
<i>Cucumis</i>	20	<i>Geum quellyan</i>	87	<i>Luffa aegyptiaca</i>	38
<i>Cucumis melo</i>	29	<i>Gilia capitata</i>	103	<i>Lunaria annua</i>	99
<i>Cucumis melo Hunajameloni-Ryhmä</i>	29	<i>Glebionis coronaria</i>	20	<i>Lupinus xregalis</i>	80
<i>Cucumis sativus</i>	20	<i>Glycine max</i>	49	<i>Lupinus albus</i>	116
<i>Cucurbita</i>	21	<i>Glycyrrhiza glabra</i>	59	<i>Lupinus luteus</i>	113
<i>Cucurbita maxima</i>	24	<i>Gypsophila elegans</i>	99	<i>Lythrum salicaria</i>	87
<i>Cucurbita maxima Turbaani-Ryhmä</i>	24	<i>Gypsophila paniculata</i>	84	<i>Macrobriza maxima</i>	119
<i>Cucurbita moschata</i>	24	<i>Helenium Autumnale-Ryhmä</i>	91	<i>Malope trifida</i>	105
<i>Cucurbita pepo</i>	22	<i>Helianthus</i>	95	<i>Malva</i>	83
<i>Cucurbita pepo Kiekko-Ryhmä</i>	23	<i>Helianthus annuus</i>	95, 112, 115	<i>Malva alcea</i>	84
<i>Cucurbita pepo</i>		<i>Helianthus annuus Nanus-Ryhmä</i>	95	<i>Malva moschata</i>	83
<i>Spagettikurpitsa-Ryhmä</i>	24	<i>Heliotropium arborescens</i>	122	<i>Malva sylvestris subsp. mauritiana</i>	64
<i>Cucurbita pepo Styriaca-Ryhmä</i>	24	<i>Hesperis matronalis</i>	91	<i>Malva thuringiaca</i>	83
<i>Cucurbita pepo Zucchini-Ryhmä</i>	22	<i>Hibiscus</i>	120	<i>Marrubium vulgare</i>	72
<i>Cyclanthera pedata</i>	11	<i>Hibiscus Moscheutos-Ryhmä</i>	120	<i>Matricaria chamomilla</i>	58
<i>Cymbalaria</i>	80	<i>Hibiscus sabdariffa</i>	120	<i>Matthiola incana</i>	106
<i>Cymbalaria muralis</i>	80	<i>Hordeum vulgare</i>	115	<i>Meconopsis</i>	94
<i>Cymbalaria pallida</i>	80	<i>Humulus lupulus</i>	76	<i>Meconopsis betonicifolia</i>	94
<i>Cymbopogon flexuosus</i>	60	<i>Hylotelephium</i>	83	<i>Medicago sativa</i>	114
<i>Cynara cardunculus Scolymus-Ryhmä</i>	25	<i>Hylotelephium telephium</i>	83	<i>Melissa officinalis</i>	71
<i>Daucus carota subsp. carota</i>	103	<i>Impatiens walleriana</i>	120	<i>Melothria pendula</i>	41
<i>Daucus carota subsp. sativus</i>	41	<i>Inula helenium</i>	57	<i>Mentha</i>	65
<i>Delphinium risteymiä Pacific Giant-Ryhmä</i>	77	<i>Ipomoea</i>	96	<i>Mentha pulegium</i>	65
<i>Delphinium risteytyimiä</i>	77	<i>Ipomoea purpurea</i>	96	<i>Mentha spicata</i>	66
<i>Deschampsia cespitosa</i>	119	<i>Ipomoea tricolor</i>	96	<i>Mentha suaveolens</i>	66
<i>Dianthus</i>	85	<i>Isatis tinctoria</i>	117	<i>Mesembryanthemum crystallinum</i>	49
<i>Dianthus barbatus</i>	85	<i>Jasione laevis</i>	75	<i>Meum athamanticum</i>	58
<i>Dianthus carthusianorum</i>	85	<i>Knautia macedonica</i>	75	<i>Mimosa pudica</i>	122
<i>Dianthus plumarius</i>	85	<i>Lablab purpureus</i>	96	<i>Miscanthus sinensis</i>	118
<i>Dictamnus albus</i>	84	<i>Lactiva sativa Romana-Ryhmä</i>	44	<i>Molinia cearulea var. arundinacea</i>	119
<i>Digitalis</i>	90	<i>Lactuca</i>	42	<i>Monarda</i>	73

<i>Monarda citriodora</i>	73	<i>Physostegia virginiana</i>	79	<i>Spinacia oleracea</i>	38
<i>Monarda didyma</i>	73	<i>Phytolacca americana</i>	117	<i>Stevia rebaudiana</i>	60
<i>Monarda fistulosa</i>	73	<i>Plantago coronopus</i>	26	<i>Symphytum officinale</i>	89
<i>Myosotis sylvatica</i>	87	<i>Polemonium caeruleum</i>	83	<i>Tagetes</i>	70, 104
<i>Myrrhis odorata</i>	69	<i>Portulaca grandiflora</i>	100	<i>Tagetes erecta</i>	104
<i>Nasturtium officinale</i>	116	<i>Portulaca sativa</i>	73, 116	<i>Tagetes filifolia</i>	70
<i>Nemesia strumosa</i>	100	<i>Potentilla atrosanguinea</i>	94	<i>Tagetes lucida</i>	70
<i>Nemophila</i>	105	<i>Poterium</i>	60	<i>Tagetes minuta</i>	70
<i>Nemophila menziesii</i>	105	<i>Poterium sanguisorba</i>	60	<i>Tagetes patula</i>	104
<i>Nepeta xfaassenii</i>	84	<i>Primula veris</i>	80	<i>Tagetes tenuifolia</i>	70
<i>Nepeta cataria</i>	54	<i>Pseudopodospermum hispanicum</i>	31	<i>Tanacetum cinerariifolium</i>	75
<i>Nerium oleander</i>	121	<i>Pycnanthemum verticillatum</i> var. <i>pilosum</i>	56	<i>Tanacetum coccineum</i>	88
<i>Nicotiana</i>	109	<i>Raphanus</i>	39	<i>Tanacetum macrophyllum</i>	78
<i>Nicotiana glauca</i>	109	<i>Raphanus sativus</i>	40	<i>Tanacetum parthenium</i>	68
<i>Nicotiana glauca</i>	110	<i>Raphanus sativus</i> Daikon-Ryhmä	39	<i>Tarenaya houtteana</i>	102
<i>Nicotiana glauca</i>	109	<i>Raphanus sativus</i> var. <i>niger</i>	40	<i>Tetragonia tetragonioides</i>	25
<i>Nigella damascena</i>	106	<i>Raphanus sativus</i> var. <i>oleiformis</i>	114	<i>Thalictrum delavayi</i>	78
<i>Nigella arvensis</i>	69	<i>Raphanus sativus</i> var. <i>sativus</i>	39	<i>Thunbergia alata</i>	121
<i>Ocimum</i>	54	<i>Reseda luteola</i>	118	<i>Thymus</i>	54
<i>Ocimum americanum</i>	55	<i>Reseda odorata</i>	109	<i>Thymus serpyllum</i>	54
<i>Ocimum basilicum</i>	55	<i>Rheum rhabarbarum</i>	50	<i>Thymus vulgaris</i>	54
<i>Ocimum basilicum</i> var. <i>purpurascens</i>	55	<i>Rhodiola rosea</i>	89	<i>Tolmiea menziesii</i>	78
<i>Ocimum minimum</i>	55	<i>Rhodochiton atrosanguineum</i>	98	<i>Tragopogon porrifolius</i>	19
<i>Ocimum tenuiflorum</i>	55	<i>Rudbeckia hirta</i>	99	<i>Trifolium</i>	112
<i>Ocimum xfricanum</i>	55	<i>Rudbeckia hirta</i> var. <i>pulcherrima</i>	99	<i>Trifolium incarnatum</i>	112
<i>Oenothera biennis</i>	57	<i>Rumex</i>	11	<i>Trifolium pratense</i>	112
<i>Oenothera lindheimeri</i>	106	<i>Rumex acetosa</i>	116	<i>Trifolium repens</i>	112
<i>Oenothera macrocarpa</i>	76	<i>Rumex rugosus</i>	11	<i>Trifolium resupinatum</i> var. <i>majus</i>	112
<i>Onobrychis viciifolia</i>	112	<i>Rumex sanguineus</i>	11	<i>Trigonella foenum-graecum</i>	116
<i>Origanum</i>	65	<i>Ruta graveolens</i>	72	<i>Triticum aestivum</i>	115
<i>Origanum majorana</i>	65	<i>Sagina subulata</i>	87	<i>Triticum aestivum</i> subsp. <i>spelta</i>	115
<i>Origanum vulgare</i>	65	<i>Salvia</i>	69	<i>Trollius europaeus</i>	82
<i>Origanum vulgare</i> subsp. <i>hirtum</i>	65	<i>Salvia nemorosa</i>	83	<i>Tropaeolum</i>	101
<i>Orlaya grandiflora</i>	109	<i>Salvia officinalis</i>	69	<i>Tropaeolum majus</i>	101
<i>Ornithopus sativus</i>	113	<i>Salvia patens</i>	106	<i>Tropaeolum majus</i> Nanum-Ryhmä	102
<i>Panicum miliaceum</i>	119	<i>Salvia rosmarinus</i>	69	<i>Urtica dioica</i>	32
<i>Papaver</i>	93, 110	<i>Salvia sclarea</i>	69	<i>Valeriana officinalis</i>	68
<i>Papaver cambricum</i>	93	<i>Sanvitalia procumbens</i>	102	<i>Valerianella locusta</i> var. <i>oleracea</i>	44
<i>Papaver Orientale-Ryhmä</i>	93	<i>Saponaria</i>	90	<i>Veratrum album</i>	90
<i>Papaver rhoeas</i>	110, 114	<i>Saponaria ocymoides</i>	90	<i>Verbascum</i>	92
<i>Papaver somniferum</i>	110	<i>Saponaria officinalis</i>	90	<i>Verbascum chaixii</i>	92
<i>Papaver somniferum</i> Paeniflorum-Ryhmä	110	<i>Satureja</i>	59	<i>Verbascum nigrum</i>	92
<i>Passiflora caerulea</i>	120	<i>Satureja hortensis</i>	59	<i>Verbascum olympicum</i>	57
<i>Pastinaca sativa</i>	33	<i>Satureja montana</i>	59	<i>Verbascum phoeniceum</i>	92
<i>Pelargonium</i>	121	<i>Scabiosa atropurpurea</i>	100	<i>Verbena bonariensis</i>	97
<i>Pelargonium peltatum</i>	122	<i>Schizanthus xwisetonensis</i>	100	<i>Veronica</i>	93
<i>Pelargonium Zonale-Ryhmä</i>	121	<i>Sedum</i>	83	<i>Veronica spicata</i>	93
<i>Perilla frutescens</i>	72	<i>Sedum pulchellum</i>	83	<i>Vicia faba</i>	12
<i>Petroselinum</i>	66	<i>Setaria italica</i>	119	<i>Vicia lens</i>	116
<i>Petroselinum crispum</i>	66	<i>Sideritis scardica</i>	71	<i>Vicia villosa</i>	114
<i>Petroselinum crispum</i> Foliosum-Ryhmä	67	<i>Silene</i>	81	<i>Vigna radiata</i>	116
<i>Petroselinum crispum</i> Neapolitatum-Ryhmä	67	<i>Silene banksia</i>	81	<i>Vigna unguiculata</i>	26
<i>Petroselinum crispum</i> Tuberosum-Ryhmä	66	<i>Silene chalcidonica</i>	81	<i>Viola</i>	85
<i>Petunia xatkinsiana</i>	107	<i>Silene coronaria</i>	81	<i>Viola odorata</i>	86
<i>Phacelia tanacetifolia</i>	111	<i>Silybum marianum</i>	60	<i>Viola tricolor</i>	85
<i>Phaseolus</i>	36	<i>Sinapis alba</i>	113	<i>Viola x williamsii</i>	86
<i>Phaseolus coccineus</i>	37	<i>Solanum aethiopicum</i>	31	<i>Viola xwittrockiana</i>	107
<i>Phaseolus vulgaris</i> Leikkopapu-Ryhmä	36	<i>Solanum lycopersicum</i>	50	<i>Xerochrysum bracteatum</i>	96
<i>Phaseolus vulgaris</i> Taitopapu-Ryhmä	37	<i>Solanum lycopersicum</i> var. <i>cerasiforme</i>	52	<i>Zea</i>	27
<i>Phaseolus vulgaris</i> Vahapapu-Ryhmä	37	<i>Solanum lycopersicum</i> var. <i>pruniforme</i>	53	<i>Zea mays</i> Saccharata-Ryhmä	27
<i>Phaseolus vulgaris</i> var. <i>vulgaris</i>	37	<i>Solanum lycopersicum</i> var. <i>pyriforme</i>	53	<i>Zinnia</i>	107
<i>Physalis</i>	26	<i>Solanum melongena</i>	30	<i>Zinnia angustifolia</i>	108
<i>Physalis peruviana</i>	26	<i>Solanum pimpinellifolium</i>	51	<i>Zinnia elegans</i>	107
<i>Physalis philadelphica</i>	26	<i>Solenostemon scutellarioides</i>	120		

Taimien kasvatusohteet

KYLÖN TYÖVAIHEET

- Jotkut paksukuoriset siemenet saattavat hyötyä liottamisesta. Liota tällöin siemeniä puolesta tunnista tuntiin. Isoille siemenille on riittävä olla vain osittain veden alla.
- Käytä puhdasta ja vähäravinteista kylvömultaa.
- Kylvä siemenet puhtaisiin ja pohjareikäisiin laatikoihin, ruukkuihin tai purkkeihin.
- Ripottele siemenet harvaan. Tiheys altistaa taimet venymiselle ja sienitaudeille. Suuret siemenet ja nopeasti itävät lajit kannattaa yleensä kylvää suoraan pottiin tai ruukkuun.
- Sirottele siementen päälle hiekkaa, kylvömultaa tai vermikuliittia.
- Painele valossa itävät siemenet kevyesti mullan pinnalle ja peitä kylvös ilmavasti muovilla.
- Laita kylvös lämpimään paikkaan. Useimmat siemenet itävät parhaiten 20–24 asteessa.
- Pidä kylvös tasakosteana, mutta varo liiallista märkyyttä. Kostuta kylvös sumutinpullolla tai laittamalla kylvöastia huoneenlämpöiseen veteen niin, että se on vedessä puoliväliin saakka.
- Anna lisävaloa, jos siemenet taimettuvat ennen maaliskuuta tai ikkuna on hämärä. Lisävaloksi sopivat esimerkiksi kasveille tarkoitetut led-valaisimet.

TAIMIEN KOULINTA

- Kouli taimet, kun niihin on kasvanut sirkkalehtien lisäksi ensimmäinen varsinainen lehtipari. Kastele taimet useita tunteja ennen koulintaa.
- Irrota taimi mullasta. Jos varsi on hento ja hauras, pidä kiinni lehdestä.

- Tee multaan kolo ja istuta taimi hieman aiempaa syvempään niin, että juuret tulevat suoraan. Jos juuristo on venähtänyt pitkäksi, nipsaise siitä ptkä.
- Tiivistä multa kevyesti ja kastele.
- Nosta taimet valoisaan paikkaan. Etenkin runsaasti lämpöä vaativat lajit, kuten basilika ja kurkku, pitävät pohjalämmöstä.
- Pidä multa tasakosteana, mutta varo liiallista märkyyttä. Kastele haalealla vedellä.

TAIMIEN TOTUTTAMINEN ULKOILMAAN

- Aloita karaisu 1–2 viikkoa ennen istutusta ulos.
- Vältä rajuja olosuhteiden muutoksia. Kasvuharso suojaa taimia tuulelta, kylmältä ja auringon porotukselta.
- Nosta perennat ulos mahdollisimman aikaisin. Ne venyvät herkästi lämpimässä.

SIEMENTEN KYLMÄKÄSITTELY

Osa kasveista vaatii keväällä kylvettäessä kylmäkäsitelyä, joka purkaa siemenen lepotilan. Kylvö syksyllä ulos antaa siemenille luonnollisen kylmäkäsitelyn.

Kylmäkäsitely keväällä:

- Laita siemenet ja desilitra kosteaa hiekkaa tai turvehiekkaseosta muovipussiin. Jätä pussi hieman raolleen.
- Pidä siemeniä huoneenlämmössä viikko.
- Laita pussi 1–3-asteiseen paikkaan, kuten esim. jääkaappiin, 4–8 viikoksi. Kääntele pussia, ja seuraa itämistä vähintään kerran viikossa.
- Kun käsittelyaika päättyy, kylvä siemenet tavalliseen tapaan. Jos siemenet itävät kylmäkäsitelyn aikana, kylvä ne varoen sirkkajuuria vahingoittamatta.

SIEMENKAUPPAA KOSKEVAT LAIT ja asetukset säätävät toimintaamme kautta linjan.

Välitämme tarkastettua, sertifioitua siementä, joiden alkuperä on luotettavilta toimittajilta Euroopasta (mm. Saksasta, Italiasta, Hollannista, Ranskasta ja Ruotsista). Pyrimme aina käyttämään ensisijaisesti lomu- tai biodynaamista siementä.

Kotimaista saatavilla olevaa tarkastettua siementä käytämme mahdollisuuksien mukaan, esimerkiksi osa luonnonkasveista, maisemointikasvit, sekä viljat ovat pääsääntöisesti kotimaista tuotantoa. Haluamme valikoimassamme panostaa geeniperimältään ja kulttuurihistorialtaan arvokkaisiin taksoneihin.

Siementarkastus valvoo maatalous- ja puutarhakasvien kylvösiementen maahantuontia, vientiä, tuotantoa ja markkinointia. Siemenlaki <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2019/20190600>

Ruokavirasto pitää valvontaa varten rekisteriä pakkaamohyväksynnän saaneista toimijoista.

VIHANNEKSET

Euroopanmerikaali

(strandkål)

*Crambe maritima***annos n. 1 g / 4,90 €****til.no 1213**

1 g = n. 18 siementä.

Mv. Kasvaa luonnonvaraisena, harvinaisena Saaristomeren eteläosissa ja jonkin verran Suomenlahden hiekkarannoilla. Lehdet ovat kookkaat, harmahtavan vihreät ja vahakerroksen peittämät. Nuorien lehtien alapinta on sinipunainen. Maku kirpeän pähkinäinen. Valkeat, mettä sisältävät kukat houkuttelevat hyönteisiä.

Viljely: Kylmäkäsitelystä on hyötyä itämisessä. Viihtyy hiekkapitoisessa, kalkitusssa, ravinteikkaassa maassa. Kylvetään 3–4 siementä 1–2 cm:n syvyyteen 40 cm:n välein. Vahvin taimista jätetään kasvamaan. Alkukestästä ilmaantuvat kukinnot poistetaan. Sato valmistuu 4 kk:ssa. 5–6 viikon esikasvatus aikaistaa sadonkorjuuta. Istutusvuoden jälkeen annetaan kasvaa kaksi kasvukautta, jotta taimi kestää myöhemmin sadonkorjuun rasituksen. Kasvuston voi keväällä peittää sadonkorjuuseen saakka esimerkiksi isolla ruukulla, jolloin lehdistä kehittyy vaaleita ja mureita. Kastelu meri- tai suolavedellä antaa hienon aromin. Suuri rikintarve. Rakkoleväkate on hyväksi. Kasvusto tuottaa satoa 6–10 vuotta. Merikaalia saattaa vaivata ristikukkaisille tyyppilliset taudit ja tuholaiset.

Korjuu: Sato valmistuu keväällä. Lehtiä kerätään kasvin ulkoreunoilta, kerääminen vain kiihdyttää kasvua.

Käyttö: Nuoria, leveitä ja meheviä lehtiruoteja (pituus 15–30 cm) käytetään parsan tavoin, lehtiä kuten pinaattia tai lehtikaalia. Säilyvät viileässä viikon verran. Herkuttelijoille! Kaunis koristekasvi.

Herkkuhyppykurkku

(korila)

*Cyclanthera pedata***annos n. 6 siementä / 3,80 €****til.no 1236**

Runsaasti vihermassaa tuottava, nopeakasvuinen köynnös voi saavuttaa jopa 5–6 m korkeuden kasvukaudessa. Sopii kasvihuoneeseen, parvekkeelle, terassille tai avomaalle, aurinkoon tai puolivarjoon ja suojaiseen paikkaan. Esikasvatus huhtikuussa. Tuottaa runsaasti pieniä, mietoja kurkun makuisia hedelmiä lehvästön sekaan, jotka voi syödä tuoreeltaan tai kypsennettynä tai esim wokissa.

HIERAKAT

(skräppsläktet)

*Rumex***Verihierakka**

(skogsskräppa)

Rumex sanguineus

Perinnelaji

annos n. 0,5 g / 3,80 €**til.no 1077**

1 g = n. 1 200 siementä.

Mv. Korkeus n. 15 cm. Koristeellinen. Tummanvihreät lehdet muodostavat kauniin ruusukkeen, lehtisuonet ovat punaiset. Hieman hapokas maku.

Viljely: Helppo viljellä. Kasvupaikan suhteen vaatimatonta. Kasvaa myös laihassa ja happamassa maassa, mutta antaa parhaan sadon hyvässä maassa. Puolivarjo on eduksi. Kylvö aikaisin keväällä. Satoa saadaan n. 7 vk kylvöstä. Kukka-aiheet poistetaan heti niiden ilmestyttyä, sillä ne huonontavat satoa. Voidaan viljellä avomaalla sekä ruukussa parvekkeella tai ikkunalaudalla. Leviää puutarhassa kylväytymällä.

Käyttö: Lehdet sopivat tuoreena maustamaan kylmiä kalakastikkeita ja koristeeksi mm. voileipäkakkuihin ja salaatteihin. Lämpimiin ruokiin lisätään vasta lopuksi. Suosittu ranskalaisessa keittiössä.

Tarhasuolaheinä

(trädgårdssyra)

Rumex rugosus

1 g = n. 1 300 siementä.

Mv. Suolaheinän viljelty muoto. Kasvatettu Pohjolassa jo 1600-luvulla, mutta sai väistyä pinaatin tieltä. Talvehtii erinomaisesti aina Lappia myöten. Lajia on suositeltu reunuskasviksi kauniiden, raikkaan vihreiden lehtien vuoksi.

Viljely: Kasvupaikan suhteen vaatimatonta. Kasvaa happamassa ja laihassakin maassa, mutta hyvässä maassa tuottaa parhaan sadon. Puolivarjo on eduksi. Siemenet kylvetään aikaisin keväällä, jolloin satoa saadaan jo ensimmäisenä kesänä. Kukka-aiheet poistetaan heti niiden ilmestyttyä. Heinäkuun alussa voi lannoittaa esim. nokkoskäytteellä.

Korjuu: Korjata voi koko kasvukauden ajan. Versoo keväällä ensimmäisten joukossa. Uloimmat lehdet kerätään ensin, koska uusia kehittyy kasvin keskeltä.

Käyttö: Lehtiä käytetään muhennoksissa, kastikkeissa ja keitoissa. Maku on pehmeä ja mieto. Tuoreita lehtiä voi silputa salaattiin antamaan virkistävää makua.

Ranskassa suolaheinästä valmistetaan herkullisia ruokia, joista kuuluisin lienee kalakastike. Lehtiä voi pakastaa ryöpättynä. Oksaalihapon vuoksi ryöppäysvesi kaadetaan pois.

'Grossblättrige von Belleville'

Perinnelajike

annos n. 2 g / 3,00 €

til.no 1741

Erittäin runsassatoinen ja maukas ranskalainen lajike vuodelta 1869.

HIETASINAPIT

(mursenapssläktet)

Diplotaxis

Voimakkaan mausteinen maku. Muistuttaa sinappikaalin eli rukolan makua.

Isohietasinappi

(sandsenap)

Diplotaxis tenuifolia

Luomusiemen

annos n. 0,5 g / 3,00 €

til.no 1380

1 g = n. 10 000 siementä (n. 150 siementä / m).

Mv. Etelä-Euroopasta kotoisin oleva salaatti- ja lääkekasvi. Suomessakin voi kasvaa villinä lastauspaikkojen lähetytyillä. Korkeus n. 30 cm. Lehdet kapeita ja liuskoittuneita. Keltaiset kukat houkuttelevat hyönteisiä!

Viljely: Esikasvatus huhtikuussa tai kylvö suoraan avomaalle. Itämisaika 20 °C:ssa 5–10 vrk. Itää ulkona 2–3 viikossa, kun yölämpötilat ylittävät 7 °C. Itävyys vaihtelee suuresti ollen alimmillaan 30 %. Itää ja kehittyvät hitaammin ja kukkii huomattavasti myöhemmin kuin tavallinen rukola eli sinappikaali. Maku on sitä vastoin vahvempi. Peitettynä talvehtiminen onnistuu usein. Kirpat ja kaaliperhoset saattavat vaivata.

Korjuu ja käyttö: Satoa voidaan leikata monta kertaa. Lehtiä käytetään tuoreena salaateissa ja juustoruoissa. Myös kukkia voi lisätä salaattiin. Kirpeistä siemenistä on valmistettu rohtoja vatsa- ja ihosairauksiin.

Valkohietasinappi

(vit mursenap)

Diplotaxis erucoides

'Wasabi'

annos n. 0,5 g / 3,20 €

til.no 1318

Valkokukkainen, pienilehtinen ja nopeakasvuinen lajike. Voimakas ja mausteinen, maku muistuttaa wasabia ja retikkaa. Paras maku on nuorissa lehdissä. Voidaan kasvattaa myös ruukussa. Talvenkestävyydestä on vasta vähän kokemuksia.

Härkäpapu

(bondböna)

Vicia faba

100 g = 60–90 siementä. Kylvetään 10–12 siementä rivimetrille tai n. 2 kg aarille.

Yv. Kylmänkestävä härkäpapu kuuluu nimestään huolimatta virnan sukuun. Tunnetaan myös pelto-, hevos- ja talonpoikaispavun nimellä. On yksi vanhimmista viljelyistä palkokasveista. Tietoja härkäpavun käytöstä on 4 500 vuoden takaa. Todennäköisesti kasvi on kotoisin Lähi-idän ja Välimeren seuduilta. Korkeus 50–120 cm. Pystykasvuinen, tanakkavartinen ja kärhetön. Lehtihangoissa on valkoisia tai punaisia kukkia. Tärkeä valkuaislähte: siemenet sisältävät proteiinia lähes 30 %.

Viljely: Vaatimaton maalajin suhteen. Parhaiten menestyy raskilla, syvämultaisilla ja vettä pidättävillä mailla. Ravinnetilan tulee olla hyvä ja maan kalkittu. Maa lannoitetaan viikkoa ennen kylvöä. Kylvetään aikaisin keväällä kosteaan maahan. Kylvösyvyys 5 cm, taimiväli 15–20 cm ja riviväli 40–60 cm. Kylmänkestävä, sietää jopa -4 °C. Sopii perunan kumppanuuskasviksi. Mustan papukirvan voi torjua taivuttamalla latvat tai suihkuttamalla kylmällä vedellä. Sateisina kesinä harmaahome ja papuruoste saattavat olla kiusana. Sairaat kasvijätteet on kerättävä pois.

Korjuu: Nuoret pavut ovat herkullisia riivittynä. Hyvin nuoria papuja voi keittää palkoineenkin.

Säilytys: Pehmeät, tuleentumattomat pavut voi pakastaa ryöpättynä. Tuleentuneet pavut kuivataan riivittynä ja säilytetään esim. paperipussissa kuivassa paikassa.

Käyttö: Käytetään ravinto- ja viherlannoituskasvina. Nuoret palot keitetään miedossa suolavedessä 10 min ajan ja tarjotaan voilla tai öljyllä höystettynä yrttien kera. Lisäksi ne sopivat patoihin, muhennoksiin, keittoihin jne. Kuivatut pavut liotetaan yön yli ennen keittämistä, keittoaika tunti. Härkäpapu sopii hyvin myös versokasvatukseen. Se kasvattaa kahdetkin versot.

'Hangdown'

Perinnelajike

annos n. 50 g / 3,00 €

til.no 1928

annos n. 200 g / 6,40 €

til.no 1929

Lajike 1800-luvulta. Roteva, korkeus n. 120 cm. Keski-aikainen, kasvuaika n. 80 vrk. Roikkuvat palot 20 cm pitkät. Siemenet suuria ja maukkaita.

'Ratio'

Luomusiemen

Annos n. 100g / 5,30 €

til.no 1171

Korkeus n. 70 cm. Hyvin aikainen ja runsassatoinen

lajike, joka pysyy suhteellisen matalana ja on kasvutavaltaan haaroittuva. Ei ole kasvutapansa vuoksi herkkä kaatumiselle. Palot kirkkaan vihreitä ja herkullisen makuisia.

'White Seeded Early'

annos n. 100 g / 5,30 €

til.no 1109

Korkeus n. 70 cm. Aikainen lajike, jolla n. 20–25 cm pitkät palot. Paloissa keskimäärin 5 kpl keskikokoista, valkoista siementä.

'Violet Seeded Early'

annos n. 100 g / 5,30 €

til.no 1138

Korkeus n. 65 cm. Aikainen lajike, jolla n. 20 cm pitkät palot. Paloissa 5–6 kpl herkullista, violettia siementä.

JUURIKKAAT

(betssläktet)

Beta

Punajuurikas

(rödbeta)

Beta vulgaris Conditiva-ryhmä

1 g = 60–90 siementä (5–10 kg/ha, n. 20 siementä / m).

Kv. Ilmeisesti aasialaista alkuperää. Kreikassa viljeltiin jo ennen ajanlaskumme alkua. Suomessa punajuurikasta alettiin viljellä vasta 1800-luvulla. Väriinsä punajuurikas saa betasyaniinista, joka on savikkakasveille tyypillinen typpipitoinen väriaine. Juureksesta on jalostettu palolomaisia, litteänpyöreitä sekä pitkäjuurisia lajikkeita. Keltaisia ja valkoisia muotoja kutsutaan kelta- ja valkojuurikkaiksi. Mukulan renkaallinen rakenne johtuu sen erikoisesta paksuuskasvusta, jossa kuoren alle kehittyy useita sisäkkäisiä jakautumiskykyisiä soluvyöhykkeitä.

Viljely: Viihtyy aurinkoisessa, kosteutta pidättävässä, syvämultaisessa puutarhamaassa, joka on mielellään lannoitettu edellisenä syksynä. Vältettävä liiallista typpilannoitusta, sillä punajuurikas kuuluu nitraatteja kerääviin kasveihin. Kylvö touko-kesäkuussa parin sentin syvyyteen. Riviväli 30–40 cm, taimiväli 5–10 cm. Taimetumisaika 18 °C:ssa n. 1 vk (8 °C:ssa 3 vk). Siemenestä kehittyy yleensä 2–4 sirkkainta, joista vahvin jätetään kasvamaan. Tuhohyönteiset ja kasvitautit vaivaavat harvoin. Kuivana kesänä kastelu pienentää kirppojen ja luteiden tuhoja. Laji on sopeutunut merelliseen ilmastoon ja kasvaa parhaiten 15–20 °C:ssa.

Korjuu: Korjataan aurinkoisella säällä, jolloin nitraattipitoisuus pienempi. Myös pienet ja nuoret lehdet ovat herkullisia. Kookkaat lehdet ja lehtiruodit sisältävät runsaasti nitraattia.

Käyttö: Käytetään kypsennettynä.

Säilytys: Kellarissa joko sellaisenaan tai turpeen tai hiekan joukossa. Voidaan myös pakastaa ryöpätynä tai säilöä etikkaan.

'Bulls Blood'

Luomusiemen

annos n. 3 g / 3,80 €

til.no 1008

Upea, pyöreäjuurinen perinnelajike vuodelta 1840. Myös lehdet ovat näyttävät, syvän punaisenvioletit ja ne sopivat syötäviksi nuorina.

'Bunte Randen'

Luomusiemen

annos n. 3 g / 3,20 €

til.no 1088

Upea väriosekoitus, jossa viisi eri lajiketta punajuurikasta; 'Chioggia', 'Golden', 'Egyptian Flat Round', 'Formanova' ja 'Vereduna Alba'. Herkuttelijan suosikki, silmänruokaa ja ihania makuja!

'Formanova'

Luomusiemen

annos 3 g / 3,20 €

til.no 1068

Muodoltaan pitkänomainen, sylinterimäinen. Väri hyvin tumma punainen. Juuret työntyvät ja kehittyvät osittain maanpinnan yläpuolella, helppo korjata ja hyvä säilyvyys. Maukas sekä kypsennettynä että raakana.

'Detroit 2'

Perinnelajike, luomusiemen

annos n. 3 g / 3,20 €

til.no 1141

Varma lajike vuodelta 1897. Helppo, sopii sekä varhaisviljelyyn että myöhäisempään kylvöön. Pyöreä ja ohutkuorinen. Malto tummanpunainen. Myös varas-toitavaksi.

'Ägyptische Plattrunde'

Perinnelajike, biodynaaminen siemen

annos n. 3 g / 3,20 €

til.no 1007

Aikainen lajike vuodelta 1870. Kasvuaika n. 50 vrk. Litteänpyöreä. Malto makea ja tummanpunainen.

'Tondo di Chioggia'

Luomusiemen

annos n. 3 g / 3,20 €

til.no 1672

Raitajuureksikin kutsuttu malloltaan punavalkoraidallinen punajuurikaslajike. Ei värjää niin voimakkaasti kuin punaiset lajikkeet ja on maultaan hiukan makeampi. Lehtiä voit käyttää pinaatin tavoin ja nuoria lehtiä sellaisenaan. Näyttävä!

Keltajuurikas (gulbeta)*Beta vulgaris* Conditiva-ryhmä

'Golden'

Luomusiemen

annos n. 1 g / 3,80 € **til.no 1698**

Vanha, kestävä punajuurikaslajike, jolla on kirkkaan oranssi kuori ja keltainen malto. Juuri on hieman pienempi kuin muilla lajikkeilla, mutta maku on erinomainen!

Valkokuurikas (vitbeta)*Beta vulgaris* Conditiva-ryhmä

'Albina Vereduna'

Luomusiemen, perinnelajike

annos n. 1 g / 3,20 € **til.no 1079**

1g = 60–90 siementä.

Heirloom-lajike Hollannista. Viljellään kuten punajuurikasta. Pyöreä, puhtaanvalkoinen ja sileäkuorinen. Myös nuoret lehdet sopivat ruoanlaittoon. Erittäin makeana ja mehukkaana maistuu myös lapsille.

KAALIT (kålsläktet)*Brassica***Kaali** (kål)*Brassica oleracea*

Kv. Viljellään yksivuotisena. Kaalilajimme polveutuvat länsieurooppalaisesta merenrantakasvista, villikaalista. Ruotsissa kaalin kasvatusta yleistyi jo 1300-luvulla. Kaalikasvien merkitys vitamiinien, kivennäis- ja hivenaineiden sekä kuitujen lähteenä on merkittävä. Kun verrataan vihannesten terveellisyyttä, parsa- ja lehtikaali sijoittuvat kärkeen.

Viljely: Viihtyvät kalkitusmaassa, jonka pH on 6–7,5.

Keräkaali (huvudkål)*Brassica oleracea* Capitata-Ryhmä

1 g = 250–350 siementä (n. 30–50 kasvia / a).

Eniten viljelty kaalityyppi. Viljely alkanut Välimeren seudulla jo 2 500 vuotta sitten. Keräkaalit ryhmitellään kasvuaajan pituuden mukaan kesä-, syys- ja talvilajikkeisiin.

Viljely: Viihtyy lähes koko maassa monenlaisilla maa-lajeilla, joiden ravinnetila on hyvä. Korkea pH (yli 7) voi vähentää möhöjuuren esiintymistä. Runsain sato saadaan multavilta savimailta, varhaisin taas hiekk-

mailta. Viljelykierron tulisi olla ainakin 4-vuotinen tauti- ja tuholaisongelmien välttämiseksi. Kylvä huhtikuussa ruukkuun tai lavaan. Itämisaika 8–10 vrk. Taimet istutetaan avomaalle touko–kesäkuun vaihteessa entistä kasvuvyvyttä syvempään. Taimiväli 45–60 cm. Kuivina ja lämpiminä jaksoina kasteltava erityisesti kerän paisumisvaiheessa. Kasvun optimilämpötila 16–20 °C. Kasvuharso ja tuhkan ripottelu lehdille suojaavat tuholaisilta. Sadonmenetystä aiheuttavia tuholaisia ovat kirpat, kaalikärpänen, niittyluteet, kaalikoi sekä kaali-perhosen ja rapsipistiäisen toukat.

Varastointi: Varastointiin valitaan vain terveitä keriä. Paras varastointilämpötila on 0 °C ja suhteellinen kosteus 95–100 %. Kesäkaalit säilyvät 1–2 kk, syyskaalit 3–4 kk ja talvikaalit n. 6 kk.

'Glory of Enkhuizen'

Perinnelajike, luomusiemen

annos n. 0,5 g / 3,20 € **til.no 1680**

Kuuluisa hollantilainen syyskaali vuodelta 1902. Kasvuaika n. 80 vrk. Hieman vahamaiset uloimmat lehdet ovat sinertävän vihreät. Kiinteäkö, suuri kerä n. 2 kg. Sopii hyvin hapankaaliin.

'Wädenswil'

Luomusiemen, perinnelajike

annos n. 0,5 g / 4,90 € **til.no 1268**

Keskimyöhäinen lajike, joka muodostaa suurehkon, kauniin sinivihreän kerän. Soveltuu hyvin hapankaaliin.

Kukkakaali (blomkål)*Brassica oleracea* Botrytis-Ryhmä

1 g = n. 200–350 siementä (n. 25–30 kasvia / a).

Viljely aloitettu ilmeisesti Kreikassa, mistä levisi Italian kautta muualle Eurooppaan.

Viljely: Viihtyy multavassa, ilmastavassa, kalkitusmaassa (pH yli 6,5). Esikasvatus huhtikuun puolivälissä. Kylvetään kaksi siementä ruukkuun, myöhemmin heikompi taimi poistetaan. Taimikasvatusaika 4–5 vk, pitempi aika voi aiheuttaa ongelmia kasvussa. Istutus ulos mahdollisimman aikaisin touko–kesäkuun vaihteessa. Taimien tyvet voi mullata. Herkkä kuivuudelle, kuivina kausina kasteltava runsaasti. Tuholaiten vuoksi hyvä suojata kasvuharsolla. Jos vrk:n keskilämpötila ylittää jatkuvasti 20–24 °C, kukinnan muodostumisessa voi ilmetä ongelmia. Ns. napittumisen voi aiheuttaa typen puute tai kasvustressi. Lannoitus useassa erässä.

Korjuu: Korjataan, kun kukinto on tarpeeksi suuri, kiinteä ja kauniin valkoinen.

Säilytys: Enintään muutamia viikkoja kellarissa tai kyl-

miössä. Paras säilytyslämpötila 0 °C, kun ilman suhteellinen kosteus on 97–100 %. Ihanteellisissa olosuhteissa kesälajikkeet säilyvät 3–4 vk, myöhäiset lajikkeet 6–8 vk. Voidaan pakastaa tai hapattaa.

'Clapton' F1

annos n. 30 siementä / 4,90 € **til.no 1290**

Keskivarahainen F1-hybridi. Kauniin valkoinen kukinto. Lehdet suojaavat kukintoa auringolta. Kestää möhöjuurta.

'Jesi Early'

annos n. 0,5 g / 3,80 € **til.no 1045**

Suurikokoinen, kartion mallinen kukinto on norsunluunvalkoinen. Paino noin 1,6–1,8 kg. Meheviä lehtiä voidaan käyttää moniin ruokiin ja kukinnot sopivat myös pikkelöintiin ja säilöntään. Satoikään n.140 vrk

'Snowball'

Perinnelajike

annos n. 0,5 g / 2,70 € **til.no 1201**

Erittäin suosittu. Kasvu aika n. 68 vrk. Kaunis lumivalkoinen kukinto. Lehdet suojaavat kukintoa auringolta.

Kurttukaali

(savojkål)

Brassica oleracea Sabauda-Ryhmä

1 g = 250–350 siementä (35–50 tainta/a).

Koristeelliset sinertävän vihreät ja kurttuiset lehdet. Voi kasvattaa hyvinkin kookkaan, mutta löyhän kerän. Maku mieto. Keräkaalia miedompi maku ja parempi ravintoarvo.

Viljely: Menestyy koko maassa. Vaatii hyvin lannoitetun maan. Esikasvatus huhtikuussa, itämisaika 10–25 °C:ssa 8–15 vrk. Karaistut taimet istutetaan ulos toukokuun puolivälissä. Kestää muutaman pakkasasteen.

Korjuu: Satoa korjataan elo-syyskuussa. Voidaan ripustaa juurineen päivineen kellariin.

Käyttö: Keräkaalin tavoin varsinkin salaatteihin ja koristeluun.

'Moretta di Verona'

Luomusiemen

annos n. 0,5 g / 4,90 € **til.no 1237**

Aikainen lajike. Näyttävä, lehdistä hienoja vihreän ja violetin sävyjä. Kerän keskimääräinen paino noin 0,5 kg.

'Vorbote 3'

Luomusiemen

annos n. 0,5 g / 4,90 € **til.no 1252**

Aikainen lajike. Paino noin 0,5–1 kg. Pyöreä, raikkaan vihreä ja hiukan ovaalin mallinen. Hienon kiharaiset, miedon makuiset ja aromiset lehdet.

Kyssäkaali

(kålrabbi)

Brassica oleracea Gongylodes-Ryhmä

1 g = 200–300 siementä.

Ensimmäiset tiedot Roomasta vuodelta 100 eaa. Viljeltiin 1500-luvulla yleisesti Euroopassa. Tuottaa avomaalla satoa Lapissakin. Ns. mukula on vihreä tai violetti.

Viljely: Kalkittu, ravinteikas, savensekainen maa (pH yli 6,5). Kylvö maaliskuuhun huhtikuuhun ruukkuun tai lavaan. Itämisaika 8–10 vrk. Istutus avomaalle kesäkuun alussa entiseen kasvuvyöhyteen. Etelässä voi kylvää suoraan kasvupaikalleen. Taimiväli 15 cm, riviväli 35 cm. Liian tiheä kasvuväli aiheuttaa mukuloiden venymistä. Kuvina jaksoina kasteltava, muuten mukulat puuttuvat. Liiallinen tyyppi kasvattaa rehevän lehdistön ja heikentää mukulan kasvua. Nopeakasvuinen, hyvissä oloissa (14–25 °C) satoa 10–12 vk:n kuluttua kylvöstä. Viileässä mukulasta kasvaa litteäkö, lämpimässä taas pitkulainen. Kestää muutaman asteen yöpakkasen.

Säilytys: Paras varastolämpötila on 0–+1 °C suhteellisen kosteuden ollessa 97–100 %. Kookkaat mukulat säilyvät 3–4 kk.

Käyttö: Mukula herkullinen tuoreena esim. raasteena ja dippivihanneksena. Lehtiä voidaan käyttää kypsennettynä tai tuoreena.

'Azur Star'

annos n. 0,5 g / 3,80 € **til.no 1126**

Erittäin aikainen lajike. Kasvu aika n. 50 vrk. Korjataan nuorena. Litteän pyöreä, kauniin violetinsininen mukula. Herkullinen malto valkea, mieto ja rapea. Sopii myös kasviuoneeseen.

'Dyna'

annos n. 0,5 g / 3,80 € **til.no 1142**

Lloisen raikkaan värikontrastin omaava lajike, jonka kyssä on kauniin violetti ja lehdet varsineen vaaleanvihreät.

'Lanro'

annos n. 0,5 g / 3,80 € **til.no 1143**

Pyöreä ja valkomaltonen mukula. Voi kasvaa suureksi tulematta puisevaksi.

'Orinoko'

Luomusiemen

annos n. 0,5 g / 3,80 € **til.no 1099**

Nykyaikainen, nopeakasvuinen lajike. Kasvu aika n. 50 vrk. Vaaleanvihreä mukula, jonka malto on valkoinen, murea ja herkullinen. Voi kasvaa suureksi tulematta puisevaksi. Ei halkeile helposti.

'Superschmeltz'

Perinnelajike, biodynaaminen siemen

annos n. 0,5 g / 3,20 €**til.no 1124**

Jättikokoinen lajike voi kasvaa 3–4-kiloiseksi tulematta puisevaksi. Malto rapea ja makea. Satoa saadaan n. 70 vrk:n kuluttua kylvöstä.

Lehtikaali

(grönkål)

Brassica oleracea Sabellica-Ryhmä

1 g = 200–300 siementä.

Kasvia on käytetty jo muinaisessa Egyptissä ravinnoksi ja koristeena. Vanhimpia Pohjolassa viljeltyjä kaalilajeja. Sisältää runsaasti A-, B- ja C-vitamiinia sekä rautaa. Lehtien makeus lisääntyy kylmän vaikutuksesta. Tauteja ja tuholaisia esiintyy selvästi vähemmän kuin muilla kaaleilla. Hankalin tuholainen on kaalikoi, jonka pienet toukat nakertavat lehtiin reikiä.

Viljely: Viihtyy ravinteikkaassa, hyvässä puutarhamaassa. Esikasvatus huhtikuun puolivälissä tai etelässä avomaakylvö toukokuussa. Taimiväli 40–50 cm. Kasvun alussa runsas kastelu. Kasvaa hyvin viileässä, yli 30 °C:ssa kasvu kärsii. Kestää kylmää jopa -10 °C.

Korjuu: Lehdet poimitaan nuorina aloittamalla korjuu alhaalta. Voidaan korjata lumen altakin, mikäli sato säästyy jäniksiltä.

Säilytys: Voidaan pakastaa tai kuivata. Kuivatessa lehtiruoti poistetaan. Hyväkuntoista lehtisatoa voidaan varastoida jonkin aikaa viileässä.

Käyttö: Pitkin kesää tuoreena tai kypsennettynä.

'Babyleaf sekoitus'

Uutuus, luomu

annos n. 0,5 g / 3,80 €**til.no 1259**

Sekoitus erivärisiä ja -muotoisia lehtikaaleja, jotka sopivat erityisesti nuorina lehtinä käytettäväksi babyleaf sekoitukseksi. Lehtiä voi leikata useita kertoja ja niitä voi käyttää, salaateissa, smoothieissa, pestoissa. Sopii hyvin myös syysviljelyyn, jolloin kylvetään loppukesällä. Runsassatoinen!

'Halbhoher Grüner Krauser'

Biodynaaminen siemen

annos n. 0,5 g / 3,20 €**til.no 1257**

Vanha lajike. Kauniin vihreät lehdet ovat voimakkaan sammalpoimuiset ja erinomaisen makuiset.

'Red Russian'

Perinnelajike, luomusiemen

annos n. 0,5 g / 3,00 €**til.no 1267**

Tunnetaan myös nimellä 'Ragged Jack'. Tunnettu jo ennen vuotta 1885. Kaunis, n. 55 cm korkea lajike. Lehdet harmahtavan vihreät, hieman aaltomaiset. Reuna hammastaa voimakkaasti. Lehtiruodit ja -suonet violetteja. Todennäköisesti miedoin ja mehukkin lehtikaalilajike. Nuoria lehtiä voi laittaa salaattiin.

'Roter Krauser'

Luomusiemen, perinnelajike

annos n. 0,5 g / 3,80 €**til.no 1261**

Näyttävä ja kylmänkestävä lajike, jolla karhean kiharainen, vihreästä sinipunaiseen vivahtava lehdistö.

Palmukaali

(palmkål)

Brassica oleracea Sabellica-Ryhmä**'Nero di Toscana'**

Perinnelajike

annos n. 0,5 g / 3,00 €**til.no 1027**

1 g = 200–300 siementä.

Suosittu italialainen heirloom-lehtikaali. Viljelty Ruotsissa jo 1800-luvulla. Kasvaa kookkaaksi. Silmiinpistävän kaunis: lehdet ovat sinertävän vihreät ja kurtuiset. Palmumaisessa ulkoasussa yhdistyy lehtikaalin komeus ja kurtukaalin kauneus.

Viljely: Yhtä helppo viljellä kuin tavallista lehtikaalia. Esikasvatus huhtikuun puolivälissä. Siemen itää 5–10 vrk:ssa jopa 5 °C:ssa. Ulosistutus toukokuussa ravinteikkaaseen maahan. Taimiväli 50–60 cm. Kylmänkestävä. Käytetään samaan tapaan kuin lehtikaalia.

Parsakaali

(sparriskål)

Brassica oleracea Italica-Ryhmä

1 g = 200–300 siementä.

Kotoisin Etelä-Italiasta. Tuli laajemmin viljelyyn 1500-luvulla. Pidetään ravintoarvoltaan parhaimpana kaalina.

Viljely: Vaatii runsasmultaisen ja ravinteikkaan maan, kasvaa savimaassakin (pH yli 6). Etelä- ja Keski-Suomessa voidaan kylvää suoraan avomaalle touko-kesäkuussa. Pohjoisempaan taimikasvatus huhtikuussa. Kasvatetaan 3–4 cm:n ruukuissa 3–4 vk:n ikäisiksi. Ihanteellinen esikasvatuslämpötila 15 °C. Taimiväli 40–50 cm. Kasvun optimilämpötila on 15–18 °C. Syksyllä voi selvitä jopa -7 °C:ssa. Stressinsietokyky on parempi kuin kukkakaalilla.

Käyttö: Kasvista käytetään pää- ja sivuversojen kukinnot nappuvaiheessa sekä varren puutumaton osa lehtineen. Keitetään tai höyrytetään. Pää- ja sivuversojen nuput syödään ennen kukkien avautumista. Kukkavarret lehtineen syödään parsan tapaan. On maukkainta

hieman rapsakkana 3–5 minuutin höyrytyksen jälkeen.

Säilytys: Nopea jäähdytys korjuun jälkeen. Nahistuu huoneenlämmössä nopeasti. Pakastaminen tuoreena tai ryöpäyttynä on erinomainen säilytystapa.

'Calinaro'

annos n. 0,3 g / 3,80 €

til.no 1020

Nopeakasvuinen, herkullinen parsakaalilajike, jonka kasvu-aika on noin 50–60 vrk. Muodostaa isohkoja ja painavia kukintoja (noin 350g). Pitkä sadonkorjuuaika.

'Ramoso Calabrese Early'

Perinnelajike

annos n. 0,5 g / 3,20 €

til.no 1047

Yksi vanhimmista ja parhaimmista parsakaaleista. Kasvu-aika n. 68 vrk. Kukinnot keskikokoisia (Ø 12–15 cm), tummanvihreitä ja kiinteitä. Kasvattaa sivuversoja pitkälle syksyyn. Terve ja viljelyvarma. Hyvissä olosuhteissa erittäin satoisa.

Punakaali

(rödkål)

Brassica oleracea Rubra-Ryhmä

1 g = 250–350 siementä (30–50 kasvia / a).

Kasvatetaan kuten keräkaalia, mutta taimiväli voi olla hiukan pienempi. Kupu pienempi ja hidaskasvuisempi kuin keräkaalilla. Muodostaa tiiviin kerän. Sisältää terveellistä antosyaania. Säilyy hyvin viileässä.

'Rodynda'

Luomusiemen, perinnelajike

annos n. 0,5 g / 3,20 €

til.no 1464

Voimakas kasvuinen, lyhytvartinen lajike. Maultaan makea, mieto ja aromaattinen, soveltuu hyvin syötäväksi raakana.

Ruusukaali

(brysselkål)

Brassica oleracea Gemmifera-Ryhmä

1 g = 200–300 siementä (n. 5 g/aari).

Melko nuori viljelykasvi. Tiedetään kasvatetun Belgiassa 1700-luvulla, kenties jo aiemminkin. Korkeus n. 80 cm. Käytetään pieniä keriä, jotka muodostuvat lehtihankoihin. Maku erinomainen. Sisältää huomattavan paljon C-vitamiinia ja runsaasti A- ja K-vitamiinia.

Viljely: Vaatimaton maan suhteen, menestyy parhaiten auringossa, syvämultaisessa, savensekaisessa maassa (pH yli 6,5). Pitkä kasvu-aika, joten vaatii esikasvatuksen huhtikuussa. Itämisäika 15–20° C:ssa 10–15 vrk. Istutus ulos toukokuun lopulla tai kesäkuun alkupuolella, 5–8 vk kylvästä. Istutusetäisyys

n. 50 cm, riviväli 60–70 cm. Tiheässä kasvustossa keräset jäävät pieniksi. Liiallinen tyyppi aiheuttaa löyhiä keräsiä. Latvominen elokuun lopulla kuukautta ennen sadonkorjuuta. Latvonta aikaistaa kerien valmistusta. Sopeutunut viileisiin kasvuolosuhteisiin, kerien kasvun kannalta optimilämpötila on 12 °C. Kestää lyhyt-aikaista -10–12 °C:n pakkastakin. Jänisten herkkua.

Korjuu ja säilytys: Sadenkorjuu syyskuusta koviin pakasiin. Kerät ovat parhaimmillaan, kun niiden Ø on 2,5 cm. Korjuu aloitetaan alhaalta. Irtonaiset kerät eivät säily kauan kotiloissa. Voidaan pakastaa ryöpäyttynä.

'Falstaff'

annos 0,5 g / 3,20 €

til.no 1089

Korkeus n. 75 cm. Kylmänkestävä lajike, jolla näyttävät, purppuran väriset kerät. Maultaan miedon pähkinäinen. Näyttävä ja herkullinen!

'Idemar'

Luomusiemen

annos n. 0,5 g / 3,80 €

til.no 1105

Pyöreät, hiukan ovaalinmuotoiset, vihreät kerät keskikorkeassa varressa. Hyvän makuinen, miedon aromaattinen. Melko aikainen lajike.

Suippokaali

(spetskål)

Brassica oleracea Conica-Ryhmä

1 g = 250–350 siementä.

Valkokaalin aikainen muoto. Kapeat, korkeat lehdet päättyvät suippoon kärkeen ja muodostavat teräväkärkisen, kartiomaisen kerän. Lehden rakenne pehmeä ja rapea. Maku mieto, hieno, makeahko. Hyvin säilyvä.

Viljely: Kuten keräkaali. Esikasvatus maaliskuun puolivälistä huhtikuun alkuun. Itä 15–20 ° C:ssa 8–14 vrk:ssa. Istutetaan avomaalle maan lämmitettyä 60 x 60 cm:n välein. Kastellaan runsaasti. Helppohoitoinen. Korjataan, kun kerät alkavat muotoutua.

Käyttö: Raasteena salaattiin ja tavallisen keräkaalin tavoin esim. kääreiksi.

'Eersteling'

Uutuus, biodynaaminen

annos n. 0,5 g / 3,20 €

til.no 1104

Kartiomainen, lyhytkantainen ja nopeakasvuinen avomaalle tai varhaisviljelyyn muovihuoneeseen. Pää kiinteä, kompakti ja päästä pyöristynyt. Kasvaa n. 800g-1kg. Lehdet vaaleanvihreät ja pehmeät. Hyvä ja makea.

'Kalibos Red'

Perinnelajike

annos n. 0,5 g / 2,70 €

til.no 1150

Löysähkö keräinen, muodoltaan kartiomainen ja teräväkärkinen vihreä kerä, jolla punervuutta yläosassa. Hienovaraisen mieto maku. Kestää lyhytaikaista varastointia, mutta parhaimmillaan tuorekäytössä. Herkullinen!

KAALIKASVIEN SUVUN SALAATTIKASVEJA

Nopeakasvuisia ja maukkaita lehtivihanneksia.

Salaattisekoitus

'Mixture'

Luomusiemen

annos n. 1 g / 3,80 €

til.no 1064

Kaunis ja maistuva sekoitus eri makuista ja näköisiä Brassica-suvun salaattikasveja. Sisältää mizunaa, vihreää ja punertavaa sareptansinappia sekä punalehtistä kähäräsinnappia.

Italiankaali

(broccolirybs)

Brassica rapa Ruvo-Ryhmä

1 g = 600 siementä.

Yv. Italialainen kaalikasvi on sukua rypsilä ja nauriille. Italiassa käytetään nimeä Cima di Rapa. Nopeakasvuisen kasvi tuottaa runsaasti mausteista lehtisatoa ja parsamaisia kukkaversoja. Satoontuu nopeasti noin 60 vuorokaudessa. Pitkä satokausi, mutta voidaan myös tehdä useampia kylvöjä satokauden pidentämiseksi entisestään. Kylmänkestävä. Korkeus noin 50 cm.

Viljely: Esikasvatus viileähuokossa tilassa (15-20 °C) tai suorakylvö avomaalle huhti-toukokuusta eteenpäin heinäkuun loppuun saakka. Sanotaan kasvavan parhaiten jos kylvetään vasta heinäkuun puolessa välissä. Taimiväli 40-50 cm, riviväli 60 cm. Suojaus kaaliverkolla.

Käyttö: Kukkaversot kerätään mieluiten ennen kukkakupujen puhkeamista. Nuoret versot ja kukkavarret syödään tuoreena, keitettynä tai höyrytettyinä.

'Sessantina Grossa'

Luomusiemen, perinnelajike

annos n. 0,5 g / 3,80 €

til.no 1233

Perinteinen vanha italialainen lajike tuottaa runsaasti sekä lehtisatoa, että parsakaalimaista kukintoja.

Japaninkaali

(mizunakål)

Brassica rapa Nipposinica-Ryhmä

annos n. 0,5 g / 3,20 €

til.no 1254

1 g = 200-350 siementä (n. 80 siementä / m).

Kv. Viljellään yksivuotisena. Kasvin japanilainen nimi on kyona. Korkeus n. 30 cm. Kauniisti liuskoittuneet lehdet maistuvat miellyttävän miedoilta.

Viljely: Viihtyy multavilla, ravintorikkailta savimailla. Avomaakylvö varhain keväällä. Itää 5-7 vrk:ssa. Alin itämislämpötila 5 °C. Taimiväli 20-30 cm. Korjuukelpoista 5-6:ssa viikossa. Toisen kylvön aika on heinäkuun lopussa tai elokuun alussa. Harso jouduttaa kasvua ja suojaa tuholaisilta.

Käyttö: Monikäyttöinen. Lehdet sopivat salaatteihin, keittoihin, sukiyaki-ruokiin, wokruokiin ja piirakoihin.

Kähäräsinnappi

(krussarepta)

Brassica juncea Crispifolia-Ryhmä

1 g = n. 500 siementä.

Yv. Helppo viljeltävä. Korkeus 30-45 cm. Maukas ja kaunis. Ristikukkainen. Koko kasvi on syötävä siemeniä myöten.

Viljely: Sopii myös lava- ja ruukkuviljelyyn. Suorakylvö aikaisesta keväästä syksyyn. Kylvösyvyys alle sentin. Kylvös voi olla tiheä, jos harvennustaimet käyttää salaattiin. Siemenet itävät nopeasti yli 7 asteessa. Nopeasti satoa: 20 päivää minikokoisiin lehtiin, 45 päivää täyteen loistoon. Hyödyllinen välikasvi, voi kylvää vihantalannoitukseksi sadonkorjuun jälkeen. Hyvä kylmänkestävyys.

Käyttö: Nuoret lehdet ovat kirpakoita salaateissa. Sopii myös idätettäväksi. Lehdet voi wokata tai tehdä pestoksi. Pienet lehdet salaattiin ja viherpirtelöön.

'Brauner Terminator'

annos n. 1 g / 3,00 €

til.no 1642

Loistavan tumman punavihreät, liuskaiset lehdet. Miedosti tulinen maku.

Pinaattikiinankaali

(sellerikål)

Brassica rapa Chinensis-Ryhmä

1g = n. 380 siementä

Yv. Kiinassa tärkeä lehtivihannes (bok choy) 400-luvulta lähtien. Korkeus n. 50 cm. Muistuttaa salaattikiinan-kaalia ja mangoldia. Lehdet muodostavat ruusukkeen.

Viljely: Heinäkuun puolivälin kylvö onnistuu parhaiten. Itämislämpötila 20 °C, itämis aika n. 4-6 vrk. Kasvu aika n. 60 vrk. Kylmänkestävä. Antaa satoa talven tuloon asti. Kirvojen ja kaaliperhosten herkuu, maistuu myös etanoille. Ruohokatteen ja kaaliverkon avulla viljely onnistuu ongelmitta.

Korjuu: Nuorena baby leaf -satona (n. 20 cm) tai yli kilon painoisena.

Käyttö: Salaatteihin ja kypsennettynä keittoihin, wokkiin,

pata- ja laatikkoruokiin. Lehtiruodit valmistetaan parsan tapaan. Kukkavanat ja nuput maistuvat herkullisilta.

'Yorokobi'

Biodynaaminen

annos n. 0,5 g / 3,80 €

til.no 1063

Matalahko, kompakti lajike, jolla kauniin vihreät lehdet ja mureat, leveät, valkoiset lehtiruodit. Hyvän makuisen, mieto ja makea.

Sareptansinappi

(sareptasenap)

Brassica juncea

1 g = 200–350 siementä.

Vv. Tunnetaan myös nimillä *Gai Choy* ja "kiinalainen sinappi". Tavallisen sinapin sukulainen.

Viljely: Viihtyy ravinteikkaassa, kalkitusmaassa. Lyhyen päivän kasvi, kylvö heinäkuussa, muuten kukkii. Kastellaan kuivina aikoina. Kylmän- ja sateenkestävä.

Käyttö: Nuoret lehdet tuoreena salaattissa ja kypsennettynä pinaatin tavoin. Sopii myös keittoihin ja muhennoksiin. Kukkivat versot muuttuvat pippurisiksi. Pohjois-Kiinassa juuri keitetään kokonaisena, kuoritaan, paloitellaan ja tarjotaan soijakastikkeen ja seesamiöljyn kera. Läntinen tapa on keittää juuri suolavedessä ja tarjota voin kanssa. Sitä voi kylvää katekasviksi rikkaruohojen torjuntaan.

'Wasabino'

annos n. 0,5 g / 3,00 €

til.no 1647

Kirkkaan vihreät lehdet ovat liuskaiset ja hieman käpristyneet. Maku kirpeä, nimensä mukaisesti muistuttaa wasabia. Erittäin kylmänkestävä, joten satoa voi korjata myöhään syksyyn ja uusinta kylvöjä tehdä syksylläkin. Voidaan kasvattaa talvella sisätiloissakin.

Tatsoikaali

(tatsoikäl)

Brassica rapa Narinosa-Ryhmä

annos n. 1 g / 3,00 €

til.no 1204

1 g = 200–350 siementä.

Kv. Viljellään yksivuotisena. Kotoisin Kiinasta. Korkeus 30–45 cm. Muistuttaa pinaattikiinankaalia: mehevät, valkeat varret ovat kuitenkin lyhyemmät ja niitä on enemmän. Rusettimaiset lehdet ovat asettuneet lautasmaisesti. Rusetin leveys on n. 35 cm. Maku pinaattikiinankaalin kaltainen. Japanissa kasvia kutsutaan *bitamin*-nimellä, mikä tarkoittaa vitamiinivihannesta. Sisältää paljon kalsiumia, magnesiumia ja rautaa.

Viljely: Viihtyy kevyessä varjossa, runsasravinteisessa mullassa. Lyhyenpäivän kasvi, siksi kylvetään vasta heinäkuussa tai elokuun alussa. Lämpöpenkissä tai

kasvihuoneessa onnistuu aikainen kevätkylvö. Jotta saataisiin suuria ruusukkeita, harvennus n. 30 cm:n välein. Sato korjataan, kun lehtiruusu on täysin kehittynyt. Syksyn viileys on kasville jopa hyväksi, sillä se makeuttaa lehtiä. Voi kestää jopa -10 °C.

Käyttö: Käytetään wokuukiin ja salaatteihin.

Vihannessinappi

(komatsuna)

Brassica rapa Perviridis-Ryhmä

annos n. 0,5 g / 3,00 €

til.no 1255

1g = 400–450 siementä

Kv. Viljellään yksivuotisena. Korkeus n. 45 cm. Nopea-kasvuinen, kasvuaika n. 45 vrk. Japanissa yhtä yleinen kuin meillä salaatti. Erinomainen yhdistelmä kaalin, pinaatin ja sinapin makuja.

Viljely: Vaatimaton maan suhteen, paras sato saadaan runsasmultaisesta ja kosteahkosta maasta. Kylvö varhain keväällä. Kannattaa tehdä lisäkylvöjä.

Korjuu: Kerätään kaikissa kasvuvaiheissa. Uloimpia lehtiä voi korjata jatkuvasti. Koko satoa korjatessa kannattaa jättää varteen muutama sentti, josta alkaa kasvamaan pian uusia versoja. Toinen sato pienempi, mutta yhtä maukas.

Käyttö: Lehtiä ja ruotia käytetään kuin pinaattia. Voi käyttää myös raakana salaattissa.

Kaurajuuri

(ähta haverrot)

Tragopogon porrifolius

1 g = 70–90 siementä.

Kv. Viljellään useimmiten yksivuotisena. Kotoisin Väli-meren alueelta. Kapeita, vaaleankeltaisia juuria viljeltiin Ranskassa jo 1500-luvulla. Tuli Ruotsiin 1600-luvulla. Korkeus n. 100 cm. Muistuttaa mustajuurtta, mutta kukat ovat sinertävän violetit. Sisältää inuliinia.

Viljely: Vaatii lannoitetun, syvään muokatun maan. Kylvö mahdollisimman aikaisin keväällä tai elokuussa (taimet talvehtivat) tai lokakuussa (itää aikaisin keväällä). Kylvösyvyys 2–3 cm, taimiväli 8–10 cm, riviväli 30–40 cm. Kukkavarret poistetaan, jottei juurista tule puisevia.

Korjuu: Sato korjataan myöhään syksyllä tai vasta seuraavana keväänä. Osan taimista voi antaa kasvattaa hentoja versoja, jotka syödään parsan tapaan. Muutama taimi kannattaa jättää ihailtavaksi kukinnan ja siemensadon takia.

Käyttö: Juuret nautitaan höyrytettyinä tai keitoissa ja paistoksissa. Hieno maku, sopii monenlaisiin ruokiin.

'Haferwurz'

annos n. 2 g / 3,20 €

til.no 1097

Vaaleat, kellertävät juuret 20–25 cm pitkiä. Erittäin kaunis ja koristeellinen kukinta toisena vuonna.

Kruunusuvikakkara (kranskraige)

Glebionis coronaria

annos n. 0,5 g / 2,70 € **til.no 1369**

1 g = n. 500 siementä.

Yv. Suosittu lehtivihannes Japanissa ja Kiinassa. Korkeus 50–70 cm. Lehdet muistuttavat krysanteemin lehtiä. Kukat keltaisia tai valkoisia, muistuttavat päivänkakkaraa. Kukki pitkään. Maku raikas ja hedelmäinen. Sisältää runsaasti B-vitamiinia ja mineraaleja.

Viljely: Viihtyy puolivarjossa, läpäisevässä ja niukkavinteisessä mullassa. Kylvö keväällä avomaalle 1 cm:n syvyyteen. Taimiväli 5–10 cm. Kastellaan tarvittaessa. Kasvu aika ainoastaan n. 40 vrk. Jos versoja käytetään vihanneksena, kylvetään muutamia kertoja kesässä.

Käyttö: Verso leikataan 10–15 cm:n korkuisena ja höyrytetään nopeasti tai wokataan. Aivan nuoria lehtiä voi lisätä tuoreena salaattiin. Lehdet ovat käyttökelvottomia, kun kasvi alkaa kukkia. Miellyttävän ryytimäiseltä tuoksuvia kukkia voi lisätä salaattiin ja niistä voi hauduttaa teetä.

KURKUT (gurksläktet)

Cucumis

Katso myös herkkuhyppykurkku s. 9, pesusienikurkku s. 34 ja viidakkokurkku s. 39.

Kurkku (Gurka)

Cucumis sativus

Yv. Vanhimmat tiedot kurkun viljelystä ovat Kaakkois-Aasiasta vuodelta 9750 eaa. Ranskassa viljely aloitettiin 800-luvulla, Englannissa 1400-luvulla. Kurkusta on kehittynyt monennäköisiä muotoja. Kiinassa ja Japanissa viljellyille kurkuille on ominaista pitkät hedelmät. Kurkku on vesipitoisimpia (96–97 %) vihanneksiamme. Hedelmän karvouden aiheuttava geeni on tunnistettu, ja näin on saatu jalostettua lajikkeita, joissa ei ole kukurbitasiineja. Kurkku on yksikotinen ja yleensä yksineuvoinen, jolla hede- ja emikukat kehittyvät samaan yksilöön. Hedelmiä syntyy siis vain normaalin pölytyksen tuloksena. Osa avomaankurkuista ja kasvihuonekurkut ovat ns. partenokarpisia eli kurkut kehittyvät ilman pölytystä ja hedelmöitystä. Maitohappokäymiseen perustuvien suolakurkkujen valmistamiseen käytetään siemenellisiä lajikkeita. Kurkku sisältää hiven- ja kivennäisaineita.

(Avomaankurkku) (frilandsgurka)

1 g = 30–40 siementä (suorakylvössä avomaalle 20–30 tainta /a).

Viljely: Tuulilta suojattu lämmin paikka. Hyvin lannoitettu, kalkittu, runsasmultainen ja mielellään hieman savipitoinen maa (pH yli 6,5). Kylvö maan ollessa vähintään +15 °C. Kylvösyvyys 2–3 cm. Itämisaika 5–8 vrk. Itämislämpötila 20–25 °C. Voidaan myös esikasvattaa, mutta taimi kärsii helposti siirrosta ulos. Karaistut taimet voi istuttaa hieman entistä syvempään. Taimiväli 20–30 cm, riviväli 100 cm. Ei kasva lämpötilan ollessa alle 10–12 °C. Kateharso jouduttaa kasvua. Alkukesällä kastellaan runsaasti, jos sää on lämmin ja poutainen. Taimi voi kasvaa maata pitkin tai tukea pitkin ylöspäin.

Korjuu: Korjataan keskenkasvuisina. Koko ja kuoren sileys riippuu lajikkeesta.

Säilytys: 7–10 asteessa, kylmyys vetistää hedelmät.

Käyttö: Tuoreena sekä suola-, etikka- ja hapansäilykkeenä.

‘Arboga Vit’

Uutuus, luomu

annos n. 6 siementä / 5,30 € **til.no 1728**

Vanha lajike, jota on viljelty Ruotsissa jo 1800-luvulla. Lajike löydetty vanhasta siemenpankista entisestä Itä-Saksasta. Kurkut ovat valkoisia, noin 20 cm pitkiä ja hedelmän siemenkota on pieni. Erinomainen maku, voidaan kasvattaa myös kasvihuoneessa.

‘Conny’ F1

annos n. 8 siementä / 3,20 € **til.no 1266**

Karvasaineeton, aikainen, satoisa ja terve. Hedelmät 8–15 cm pitkiä. Partenokarpainen. Sopii myös kasvihuoneeseen.

‘Cornichon de Paris’

Perinnelajike

annos n. 8 siementä / 3,20 € **til.no 1146**

Keskiaikainen, ranskalainen perinnelajike, jolla hienot, mehukkaat ja rapsakat hedelmät. Noin kymmensenttiset hedelmät soveltuvat hyvin säilöntään ja pikkelöintiin.

(Pitkä avomaankurkku) (slanggurka)

‘Kiinalainen Käärme’

Perinnelajike

annos n. 6 siementä / 3,00 € **til.no 1165**

Aasiassa, Kiinassa ja Japanissa avomaankurkut ovat pitkähedelmäisiä. Tämän lajikkeen hedelmä kasvaa 40–50 cm:n pituiseksi, mutta se voidaan korjata tätä lyhyem-

pänäkin. Kasvusto tuetaan kasvamaan ylöspäin tai sen annetaan versoa penkin pinnalla. Hyönteispölytteinen.

Käyttö: Tuorekäyttöön ja perinteiseen aasialaiseen tapaan kypsennettynä sellaisenaan ja muun ruoan yhteydessä.

'Marketmore'

Luomusiemen

annos n. 8 siementä / 3,80 €

til.no 1025

Soveltuu hyvin pohjoisiin olosuhteisiimme joko avomaalle tai lämpöpenkkiin. Keskiäkainen, kasvuaika n. 61 vrk. Hyönteispölytteinen. Hedelmät tasakokoisia, karvasaineettomia ja 20–25 cm pitkiä. Pitkä satoaika. Hyvin taudinkestävä ja varmasatoinen.

'Tanja'

annos n. 8 siementä / 3,80 €

til.no 1256

Kurkku tuottaa ohuita, tummanvihreitä, jopa 35 cm pitkiä hedelmiä. Ne ovat täysin vapaita kitkerä aineesta. Runsassatoinen.

(Kasvihuonekurkku)

(växthusgurka)

Viljely: Kasvatetaan kasvihuoneessa tai lavassa, jossa lämpötila vähintään 18 °C. Kasvualustana käytetään kasvuturvetta ja kompostia. Kylvösyvyys 2–3 cm. Neliömetrille mahtuu kaksi tainta. Kasvihuoneessa varret tuetaan ylöspäin, mutta lavassa niiden annetaan kasvaa maanpintaa myöten ja katkaistaan latvasta, kun varsi on metrin pituinen. Emikukkien ja hedelmän alkujen määrää vähentämällä saadaan jäljelle jääneiden kasvu voimistumaan. Stressitilanteessa kasvattaa enemmän hedekukkia. Vanhoja, huonosti yhteyttäviä lehtiä poistetaan vähitellen. Korkea ilmankosteus ja sumuttelu ehkäisevät vihannespunkin tuhoja.

'Arola'

Biodynaaminen siemen

annos n. 6 siementä / 4,90 €

til.no 1106

Hyönteispölytteinen. Hyvä vastustuskyky kasvitauteja vastaan. Aito kurkun maku.

'Helena'

Luomusiemen

annos n. 6 siementä / 5,30 €

til.no 1122

Partenokarpainen eli ilman pölytystä satoontuva. Pitkät, tasaisen sileät, vihreät hedelmät. Hieno maku!

'Kaikura' F1

Uutuus

annos n. 6 siementä / 5,30 €

til.no 1052

Maukas ja rapea sileäkuorinen minikurkku, sopii erinomaisesti suojaisaan paikkaan ruukkuun terassille, ikkunalle tai kasvihuoneeseen. Latvo sopivan korkuisena ja tue kasvi. Korjaa satoa usein, älä anna kurkkujen kasvaa liian suuriksi. Ei tarvitse pölytystä.

'Picolino' F1

annos n. 6 siementä / 5,30 €

til.no 1151

Hyvänmakuinen ja satoisa minikurkku sopii kasvihuoneeseen, terassille tai ikkunakurkuksi. Tuottaa noin 12–15 cm mittaisia hedelmiä. Partenokarpainen, ei tarvitse pölytystä.

'Telegraph'

Perinnelajike

annos n. 6 siementä / 3,20 €

til.no 1125

Englantilaistyyppisten kasvihuonekurkkujen klassikko vuodelta 1897. Sopii erinomaisesti lämmittämättömiin kasvihuoneisiin. Keskiäkainen, kasvuaika n. 70 vrk. Partenokarpainen. Hedelmä yleensä n. 30 cm, mutta voi kasvaa jopa 45 cm:n pituiseksi. Malto murea, herkullisen raikas ja mieto. Siemeniä kehittyy vähän. Kuori muistuttaa avomaankurkkua. Rehevä, runsassatoinen ja viljelyvarma lajike. Annalassa tuottanut hyviä satoja.

(Sitruunakurkku)

(äpplegurka)

'Chrysal Lemon'

Perinnelajike

annos n. 6 siementä / 3,80 €

til.no 1049

Joko avomaalle tai kasvihuoneeseen. Kasvuaika n. 58 vrk. Hyönteispölytteinen. Kermankeltaiset, pyöreät hedelmät. Hedelmät parhaimmillaan hennon kellanvihreinä (Ø 3–5 cm). Kun kuori muuttuu kirkkaankeltaiseksi, maku huonee ja siemenet kovenevat. Vastustuskykyinen monia virustauteja vastaan. Sietää hyvin kuivuutta.

KURPITSAT

(pumpasläktet)

Cucurbita

Katso myös pullokurpitsa s. 39.

Kotoisin Keski- ja Etelä-Amerikasta, jossa kurpitsoja on viljelty yli 8 000 vuotta. Kurpitsat ovat alun alkaen Amerikan alkuperäiskansojen viljelyyn ottamia. Eurooppaan kurpitsa tuli löytöretkeilijöiden mukana. Suomessa alettiin ensimmäisenä viljellä talvikurpitsoja. Kurpitsojen hedelmien muoto ja väri vaihtelevat runsaasti.

Kurpitsa

(pumpa)

Cucurbita pepo

Haaroittuva varsi on rento ja voi kasvaa 4–12-metriseksi. Hedelmän muoto ja väri vaihtelevat. Malto on hienora-keista ja säikeetöntä. Sisältää runsaasti vitamiineja (mm. A-, C- ja B-vitamiineja) ja kivennäisaineita. Kovakuorista talvikurpitsaa voi varastoida sellaisenaan muutamia kuu-kausia tai jopa vuoden.

Viljely: Lämmin, tuulilta suojattu kasvupaikka. Lehdistö voi vioittua jo alle 5 °C:ssa. Runsasravinteinen, kompostilla parannettu maa, jonka pH on 6,0–7,5. Lannoitus jaettuna. Esikasvatus toukokuun puolivälin jälkeen, itää parhaiten 21–35 °C:ssa 6–15 vrk:ssa. Taimikasvatusaika 3–4 vk, lämpötila 20–24 °C. Istutetaan ulos kesäkuun puolivälissä hallojen mentyä. Taimiväli 100–200 cm. Kas-tellaan runsaasti kuivina kausina. Ihanteellinen kasvu-lämpötila 18–25 °C. Jos pääverso katkaistaan, taimi kas-vattaa enemmän satoa kantavia sivuversoja. Kun osa hedelmää kantavasta sivuversosta peitetään mullalla, versoon kehittyvä kasvin veden- ja ravinteidenottoa paran-tavia juuria. Suositellaan kasvatettavaksi 4–6 hedelmää tainta kohden. Hedelmän annetaan kypsyä kasvustossa mahdollisimman kauan. Hallan uhatessa se peitetään säkillä tai harsolla. Kypsät hedelmät kestävät hallaa.

Korjuu: Kun hedelmät ovat kypsiä, kuori on kova ja hedelmä kumisee ontosti, kun siihen koputtaa.

Säilytys: 2 vk:n lämpökäsittely 25–30 °C:ssa pidentää säi-lymistä. Sen jälkeen sopiva säilytyslämpötila on 10–13 °C.

Käyttö: Keittoihin, patoihin ja leivonnaisiin. Säilötään etikkipikkelsiksi tai keitetään hilloksi, joka voidaan maus-taa sitruunalla, inkiväärillä tai kanelilla.

'Blue Ballet'

Luomusiemen

annos n. 6 siementä / 3,80 € til.no 1217

Köynnöstävä kasvutapa. Paino n. 1–3 kg. Sinivihreä, päärynänmuotoinen talvikurpitsa. Malto loistavan oranssi. Hyvä varastointikestävyys.

'Flat White Boer'

Biodynaaminen siemen

annos n. 6 siementä / 3,80 € til.no 1220

Kaunis litteän pyöreä, vaalea pintainen ja kevyesti uur-teinen hedelmä painaa keskimäärin 4–8 kg. Makea hedelmäliha on kirkkaan oranssi. Satoisa.

'Futsu Black'

Perinnelajike, luomusiemen

annos n. 6 siementä / 3,00 € til.no 1725

Hedelmän paino 1–2 kg. Ainutlaatuinen, kiehtova ulko-

näkö. Hedelmät ovat ensin tummanvihreitä, mutta muut-tuvat kypsyessään beigeiksi ja lopuksi harmahtaviksi. Malto oranssi. Maku mahtavan hedelmäinen.

'Green Hokkaido'**annos n. 6 siementä / 3,80 € til.no 1132**

Sinivihreäkuorinen hokkaidon kurpitsa muodostaa noin 1,5–2 kg painavia, litteänpyöreitä hedelmiä. Hedelmäliha keltaoranssia. Hyvä säilyvyys.

'Marina di Chioggia'

Biodynaaminen siemen

annos n. 6 siementä / 3,20 € til.no 1713

Turbaanimaisella hedelmällä on sinivihertävä nystyinen, syylämäinen kuori. Hedelmämalto on kullankeltainen. Hedelmä painaa 4–10 kg

'Table Queen'

Biodynaaminen siemen, perinnelajike

annos n. 6 siementä / 3,80 € til.no 1067

Koristeellinen, uurteikas ja pysty hedelmä muistuttaa muodoltaan tammenterhoa. Kuori on tummanvihreä ja hedelmäliha keltainen. Täysin kypsyneessä hedelmässä aromaattinen ja pähkinäinen maku. Erittäin satoisa. Hyvä varastointikestävyys.

'Red Kuri'

Perinnelajike, biodynaaminen siemen

annos n. 6 siementä / 3,00 € til.no 1133

Vanha japanilainen talvikurpitsa. Tunnetaan myös "Oranssi Hokkaido" -nimellä. Kasvuaika n. 100 vrk. Paino 1–2,5 kg. Tarvitsee kasvualaksi 1,5 x 1 m. Kasvat-taa yleensä kolme hedelmää. Pisaranmuotoinen, kuori keltaoranssi. Sisu voimakkaan oranssi, säikeetön ja maultaan pähkinäinen. Hedelmät korjataan kypsinä, mahdollisimman myöhään. Maku parhaimmillaan muuta-man kuukauden varastoinnin jälkeen. Sopii jälkiruokiin, leivontaan ja keittoihin. Mainio myös koristekurpitsana.

'Sweet Dumpling'

Luomusiemen

annos n. 6 siementä / 3,20 € til.no 1147

Paino noin 500 g. Koristeellinen ja pieni hedelmä, jossa on tummanvihreitä raitoja ja kuvioita. Oranssi malto on maultaan pehmeän pähkinäinen. Säilyy pitkään.

Kesäkurpitsa

(squash)

Cucurbita pepo Zucchini-Ryhmä

Yv. Herkullisista kesäkurpitsaista on jalostettu mitä monimuotoisempia lajikkeita. Nykyiset lajikkeet ovat pääasiassa pensastavia. *Zucchini*-nimitys on peräisin

Italiasta, missä lajikkeita jalostettiin etenkin 1900-luvun alkupuolella. Suomessa viljely yleistyi vasta 1970-luvulla.

Viljely: Lämmin, koviilta tuulilta suojattu kasvupaikka, Hyvin lannoitettu, kompostilla vahvistettu, ilmava maa (pH yli 6). Esikasvatus (n. 3 vk) toukokuun alussa tai kylvä etelässä kesäkuun alkupuolella suoraan kasvupaikalle. Taimet on karaistava ennen ulos istutusta. Hallanarka. On hyvä peittää istutuksen yhteydessä kasvuharsolla, joka poistetaan kukinnan alkaessa. Istutustiheys 1–2 tainta neliölle. Kylvösyvyys 2–3 cm. Siemen itää 6–10 vrk:ssa. Itämislämpötilan oltava vähintään 15 °C, ihan-teellinen lämpötila 20–22 °C. Kasvatuslämpötila päivisin mieluiten n. 18 ja öisin 14 °C. Kastellaan runsaasti. Jos kasvu pysähtyy ja lehdet näyttävät kalpeilta, on lisälannoituksen aika. Kasvuolosuhteiden ollessa hyvät, tuskin mitkään kasvitaudit vaivaavat. Voidaan kasvattaa myös ruukussa. Kasvihuoneessa ja kateharon alla on huolehdittava pölytyksestä. Osa kesäkurpitsa- ja herkkä-ristipölytykselle, sekä viljelyolosuhteiden ääripää vaihteluille ja ne saattavat kitkeröittää hedelmän. **Korjuu:** Hedelmät kerätään nuorina, tuoreena syötäväksi. Yleinen ohje on kerätä hedelmät 14–21 cm:n mittaisina. Mitä isompina hedelmät korjataan, sitä pienemmäksi jää sadon kappalemäärä. Hedelmän voi irrottaa varresta joko leikkaamalla tai kiertämällä.

Säilytys: Säilyvyys on sitä parempi, mitä kehittyneempi hedelmä on. Paksukuorinen hedelmä voi säilyä kelvollisena 2–4 kk lämpötilan ollessa 10–13 °C. Nuoret, ohutkuoriset hedelmät säilyvät n. 2 vk jääkapissa.

Käyttö: Raakana tai kypsennettynä. Kesäkurpitsa sopii myös leivontaan. Suurista hedelmistä voi keittää hilloa. Hedekukat ja ylimääräiset emikukat sopivat salaattiin ja friteerattavaksi. Siemenet ovat erittäin terveellisiä.

'Black Beauty'

Perinnelajike

annos n. 6 siementä / 3,20 €

til.no 1291

Perinnelajike 1900-luvun alkupuolelta. Erittäin satoisa kesäkurpitsa, jolla tummanvihreät hedelmät. Sopii erinomaisesti tuorekäyttöön, mutta myös wokkeihin ja uuniruokiin.

'Cocozelle de Tripolis'

annos n. 6 siementä / 3,20 €

til.no 1167

Varma lajike. Pitkät, tiiviit tummanvihreät hedelmät, joissa vaaleanvihreitä raitoja. Sopii aloittelijalle.

'Friulano Wrinkled'

annos n. 6 siementä / 3,00 €

til.no 1130

Erikoinen vaaleankeltainen hedelmä, jolla voimakkaan

nystymäinen ja pahkurainen pinta jo nuorena. Lajike on kotoisin Italian Friulista ja erittäin suosittu Italiassa. Parhaimmillaan nuorena ja ohutkuorisena. Jos annetaan kypsyä, kuori paksuuntuu ja hedelmä on näyttävä koristekurpitsana. Erittäin satoisa.

'Keltainen'

Luomusiemen

annos n. 6 siementä / 3,00 €

til.no 1683

Pensasmaisesti kasvava lajike, jolla keltaiset, pitkulaiset ja ohutkuoriset hedelmät.

'Luncor' F1

Uutuus

annos n. 6 siementä / 3,80 €

til.no 1100

Kesäkurpitsalajike, jossa on pyöreät kirkkaankeltaiset hedelmät ja erittäin hyvä kasvurakenne. Sato tasalaatuista ja runsasta ja kypsyy varhain.

'Round Light Green of Nice'

annos n. 6 siementä / 3,20 €

til.no 1117

Kaunis pyöreä kesäkurpitsalajike, jolla vaaleanvihreä marmoroitu pinta. Ohutkuorinen, satoisa ja viljelyvarma.

'Zuboda'

Perinnelajike

annos n. 6 siementä / 3,00 €

til.no 1723

Nopeakasvuinen, antaa satoa n. 55 vuorokautta istutuksesta. Pitkänomainen hedelmä, muistuttaa kasviuonekurkkua. Vihreä, kevyesti marmoroitunut hedelmä, jossa on vähän siemeniä. Runsassatoinen.

Kiekkokurpitsa

(tefatspumpa)

Cucurbita pepo Kiekkor-Ryhmä

'Patisson Custard White'

Perinnelajike, luomusiemen

annos n. 6 siementä / 3,20 €

til.no 1724

Kasvu aika n. 95 vrk. Paino 0,5–1 kg. Kermanvalkoinen, ufonmuotoinen lajike, jota kutsutaan myös "kiekkokurpitsaksi". Erittäin runsassatoinen ja herkullinen. Käytetään n. kymmensenttisenä, raakana, höyrytettyinä ja täytettyinä. Säilyy hyvin.

'Sunburst' F1

annos n. 6 siementä / 3,00 €

til.no 1111

Aikainen, kasvu aika n. 50 vrk. Kirkkaankeltainen, litteänpöyreä hedelmä muistuttaa ufoa aaltoilevine reunoinen. Kutsutaan myös "kiekkokurpitsaksi". Malto kermanvalkoinen. Palkittu suurisatoinen herkuttelijan kurpitsa.

Spagettikurpitsa (spagettipumpa)*Cucurbita pepo* Spagettikurpitsa-Ryhmä**'Spaghetti'**

Perinnelajike

annos n. 6 siementä / 3,00 € til.no 1055

Jalostettu USA:ssa 1930-luvulla. Valloitti Euroopan 1980-luvulla. Köynnöstävä kasvutapa. Kasvu aika n. 100 vrk. Pitkulaiset, kellertävät hedelmät painavat 2–4 kg. Korjataan 15–25 cm:n pituisena. Keitetään tai paistetaan uunissa halkaistuna tai kokonaisuena. Kypsymisaika n. 30 min. Sisus kaivetaan haarukalla syötäväksi. Hyvää voin tai öljyn kera. Nuoret hedelmät ovat myös raakana hyvänmakuisia. Hyvä varastointikestävyys.

Öljykurpitsa (nakenfrönpumpa)*Cucurbita pepo* Styriaca-Ryhmä**Öljysiemenkurpitsa 'Retzer Gold'**

Luomusiemen

annos n. 6 siementä / 3,20 € til.no 1152

Tuottaa suuria, öljypitoisia ja ohutkuorisia siemeniä, jotka ovat tumman oliivinvihreitä ja herkullisen pähkinäisiä. Siemenet syödään tuoreena, kuivattuna tai paahdettuna. Hedelmän paino 2,5–5 kg. Hedelmä on ensin vihreä ja keltaraitainen, mutta muuttuu kypsessään keltaoranssiksi. Myös hedelmäliha on syötävää. Esikasvatus huhtikuussa. Istutetaan lämpimään, suojaisaan paikkaan, jotta siemenet ehtivät kypsyä. Siemenet huuhdellaan ja kuivataan.

Jättikurpitsa (jättepumpa)*Cucurbita maxima***'Big Max'****annos n. 6 siementä / 3,20 € til.no 1081**

Oranssin värinen, hivenen muhkurapintainen jättikurpitsa, joka voi parhaimmillaan kasvaa jopa 45 kiloiseksi. Keltainen hedelmäliha sopii mainiosti piiraisiin ja säilöntään sekä keittoihin.

'Mammoth Gold'

Perinnelajike

annos n. 6 siementä / 3,20 € til.no 1162

Voimakkaan oranssin värinen, pyöreä ja pystyurteinen, muutoin sileäpintainen jättikurpitsa, jonka hedelmäliha on kirkkaan keltainen. Hedelmille kertyy parhaimmillaan painoa yli toistakymmentä kiloa. Soveltuu hyvin myös halloween-lyhtyjen valmistamiseen.

Turbaanikurpitsa (turbanpumpa)*Cucurbita maxima* Turbaani-Ryhmä 'Turk's Turban'**'Bishofsmütze'**

Perinnelajike, biodynaaminen siemen

annos n. 6 siementä / 3,80 € til.no 1717

Köynnöstävä. Hedelmä 15–25 cm pitkä, paino 1–2 kg. Muisuttua turbaania. Kuori oranssi vihreihin, kermanvärisiin ja punaisiin raidoin. Oranssi malto on maukasta. Käytetään usein koristekurpitsana, mutta on herkullista syötynäkin.

Myskikurpitsa (myskpumpa)*Cucurbita moschata*

Tarvitsee paljon lämpöä kasvaakseen. Musta muovikate penkissä nopeuttaa kasvua, samoin kuin kaksinkertainen kasvuharso, jota pidetään kasvuston päällä kukintaan saakka. Hedelmä käytetään joko keskenkasvuiseen tai kypsänä. Hyvä varastointikestävyys, säilyy 6–12 kk.

'Butternut Waltham'

Perinnelajike, biodynaaminen siemen

annos n. 6 siementä / 3,00 € til.no 1153

Kasvu aika n. 95 vrk. Hedelmän paino 1,5–2 kg. Päärynämuotoinen ja väritään beige. Säikeetön malto oranssi. Maku aromaattinen, makea ja herkullinen. Korkea beetakaroteenipitoisuus. Hyönteispölytteinen. Esikasvatus toukokuun alussa. Kylvysovyys 2–3 cm. Itää 8–14 vrk:ssa 18–24 asteessa. Käytetään joko keskenkasvuiseen tai täysikokoiseen raasteisiin, täytettynä, paistoksiin, keittoihin, makeisiin leivonnaisiin ja marmeladeihin.

'Honeynut'**annos n. 6 siementä / 4,40 € til.no 1168**

Hedelmän paino 300–600 g. Muodoltaan melko tasapaksu, pitkänomainen. Tummanvihreä, voimakkaan oranssinkirjava pinta. Tummanoranssi, mehevä hedelmäliha.

'Muscat de Provence'

Luomusiemen

annos n. 6 siementä / 3,20 € til.no 1730

Tukeva, voimakas, eteläranskalainen lajike. Hedelmät painavat 5–10 kg. Ne ovat aluksi vihreät, litistyneet, pyöreät ja uurteikkaat. Kypsessään muuttuvat keltävän harmaiksi. Malto on voimakkaan oranssi. Erinomainen maku. Hitaasti kasvava, lämpöä rakastava lajike, jota ei pitäisi korjata liian aikaisin syksyllä.

'Tromboncino D'Albenga'

Uutuus

Annos n. 6 siementä / 4,40 € til.no 1181

Perinnelajike Italian Liguriasta. Pitkulaiset ja kaare-

vat hedelmät ovat lystikkään näköisiä. Hedelmät ovat alkuun vaaleanvihreitä ja muuttuvat kypsyyssään keltavärisiksi ja vaalean ruskeiksi. Hedelmä liha on kiinteää ja maultaan miedohkoa ja makeaa. Köynnöstävä kasvutapa, voidaan kasvattaa myös tuettuna aita tai säleikköä pitkin. Kurpitsan voi kerätä nuorena ja ohutkuorisena ja käyttää kesäkurpitsan tavoin raakana tai kypsytettynä, tai sen voi antaa kypsyä kovakuoriseksi, jolloin hedelmä voi kasvaa jopa metrin mittaiseksi.

Lamopinaatti (nyzeeländsk spenat)

Tetragonia tetragonioides

Perinnelajike

annos n. 1 g / 2,70 €

til.no 1673

1 g = n. 20 siementä.

Yv (Suomessa). Kotoisin Uudesta-Seelannista ja Australiasta. Kasvitieteilijä Joseph Banks toi sen Englantiin kapteeni Cookin maailmanympärysmatkalta jo vuonna 1771. 1800-luvulla alettiin kasvattaa Ruotsissa. Kuumina ja kuivina kesinä menestyy paremmin kuin pinaatti. Rehevä- ja nopeakasvuinen. Tummanvihreät lehdet ovat meheviä ja maistuvat voimakkaammalta kuin pinaatti. Kukinta ei heikennä lehtien kasvua tai niiden mehevyttä. Sisältää runsaasti oksaalihappoa.

Viljely: Voidaan kasvattaa Pohjois-Suomea myöten. Viihtyy lämpimässä ja aurinkoisessa paikassa sekä hyvin lannoitetussa, multavassa, kalkitussa ja kuohkeassa maassa (pH 7-7,5). Esikasvatus maaliskuuhun. Kovakuorisia siemeniä kannattaa liottaa muutama tunti ennen kylvöä. Itämis aika 15-20 vrk. Istutetaan ulos, kun maan lämpö yli 5 astetta. Taimiväli 40 x 50 cm, riviväli 80 cm.

Korjuu: Satoa korjataan latvomalla heinäkuun alusta lähtien. Mitä enemmän lehtiä poimitaan, sitä enemmän pinaatti tuottaa uutta satoa.

Käyttö: Lehdet ryöpätään. Käytetään kokonaisina tai silputtuina muhennoksissa, keitoissa ja sellaisenaan. Pakastetaan ryöpättyinä.

Lanttu (kålrot)

Brassica napus subsp. *rapifera*

1 g = 300-500 siementä (n. 10 g/aari).

Kv. Viljelty Pohjolassa 1500-1600-luvulta saakka, joten on sanottu "Pohjolan appelsiiniksi". Ruotsalaiset tutustuttivat englantilaiset lanttuun 1700-luvulla. Englannin ja ranskan kielessä lantun nimi onkin *swede*. Suomenkielinen nimi johdetaan ruotsin kielen sanasta *planta* (taimi), koska usein lantuntaimet esikasvatetaan. Lajikkeet ryhmitellään kelta- ja valkomaltoisiin. Paksuhko kuori on kellertävä, ruskeanpunertava, vihreä tai violetti.

Viljely: Voidaan viljellä Lappia myöten. Savimaan kasvi, joka kasvaa hyvin lannoitetussa hiekkamaassakin. Lannoitetaan lannoituslannalla, kompostilla tai tuoreella ruohosilpulla. Boorin puute ilmenee mallon lasittumisenä, ruskeina laikkuina ja jopa onkaloina. Kylvö heti yöhallojen mentyä sentin syvyyteen tai taimikasvatus (esikasvatus n. 3 vk 15-20 °C:ssa). Taimiväli 15-20 cm, riviväli 40-50 cm. Möhöjuurta torjutaan ainakin 4 vuoden viljelykierrolla ja kalkituksella (pH n. 7).

Korjuu: Korjataan myöhään syksyllä. Naatit listitään ja juuret typistetään.

Säilytys: Kellari tai kylmiö.

Käyttö: Raasteena, keitoissa ja laadikoissa. Myös nuoria lehtiä on käytetty vihanneksena pinaatin tapaan.

'Helenor'

annos n. 1 g / 4,40 €

til.no 1139

Hartioista ylöspäin violetti lajike, jolla keltainen, makean ja miellyttävän makuinen malto. Satoisa ja terve. Pyöreät juuret painoltaan puolesta kilosta yli kiloon.

'Simona'

Biodynaaminen siemen

annos n. 5 g / 4,40 €

til.no 1170

Vihreäpintainen, kapeahkon naatiston omaava, litteänpöyryä herkkulinen lajike, jolla hyvä varastointikestävyys.

'Wilhelmsburger'

Biodynaaminen siemen

annos n. 5 g / 4,40 €

til.no 1004

Pyöreä, kiinteämaltoinen lajike. Juurenniska vihreä, alaosa keltainen. Satoisa. Erinomainen varastointikestävyys.

Latva-artistokka (kronärtskocka)

Cynara cardunculus Scolymus-Ryhmä

1 g = 25-35 siementä.

Mv. Meillä yleensä yksivuotinen. Kotoisin Välimeren alueelta. Kehtosuomujen suojaamat kukkamykeröt korjataan nuorina ja keskenkasvuina. Maku on pähkinäinen. Lehdet ovat koristeellisia ja harmaanvihreitä.

Viljely: Vaatii voimakkaasti lannoitetun, aurinkoisen ja suojatun kasvupaikan. Maan tulee olla multavaa ja vettä läpäisevää (pH yli 6,5). Merilevä on erinomaista lannoitetta. Esikasvatus aloitetaan helmikuussa. Kylvösyvyys 1-2 cm, itämis aika 3-6 vrk. Taimiväli 75 x 75 cm. Karaisu ja harsolla peittely on tärkeää istutusvaiheessa. Kukkamykeröitä harvennetaan niin, että jäljelle jää 4-6 nuppua. Talvetamasta voi yrittää Etelä-Suomessa. Taimet leikataan syksyllä 25-30 cm:n korkeudelta maan pinnasta. Ympärille kasataan multaa kummuksi suoja-

maan tainta märkyydeltä ja pakkaselta. Kun maa on jääty-
nyt, taimet voidaan suojata paksulla olki- tai lehtikatteella.
Jos talvehtiminen onnistuu, toukokuussa voidaan ottaa
juuriversoista pistokkaita tai jakaa kasvi.

Korjuu: Korjataan, kun kukkamykerön alimmat suomet
alkavat erottua toisistaan. Jos sinipunertavat kukat
näkyvät, mykerö ei kelpaa syötäväksi.

Käyttö: Mehevä tyvi ja kukkapohjus syödään keitettynä.

'Green Globe'

Perinnelajike

annos n. 3 g / 3,20 €

til.no 1129

Tunnettu viljelyvarma lajike 1800-luvun alkupuolelta.
Korkeus 100–150 cm. Vihreiden mykeröiden pituus n. 10
cm. Kasvuaika n. 155 vrk kylvöstä korjuuseen ja n. 90 vrk
ulos istutuksesta korjuuseen. Istutusetäisyys 60 cm.

'Vert de Provence'

annos n. 3 g / 3,80 €

til.no 1253

Todella herkullinen, hiukan haastavampi kasvatettava,
joten aloita esikasvatus ajoissa tammi-helmikuussa.
Lajike kasvaa noin 100–150 cm korkeaksi ja se viihtyy
runsasravinteisessa, läpäisevässä maassa aurinkoisella
paikalla. Kastele runsaasti ja lannoita säännöllisesti.

Lehmänpapu

(ögonböna)

Vigna unguiculata

'Canetti'

Luomusiemen

annos n. 10 siementä / 3,00 €

til.no 1216

Voimakaskasvuinen lajike tarvitsee paljon lämpöä, joten
kateharso tai kasvihuone on eduksi. Kapeat palot ovat
50–60 cm pitkiä. Ne ovat koristeellisia, hieman ryppyisiä
ja heleän vaaleanvihreitä ja erottuvat selkeästi kasvus-
tosta. Hieman hapan maku muistuttaa perunan makua.

Viljely: Kylvö lämpimään maahan suoraan avomaalle
n. 3 cm:n syvyyteen.

Korjuu ja käyttö: Sato kannattaa poimia joka toinen
päivä. Soveltuu hyvin wokruukiin.

Liuskaratamo

(strandkämpar)

Plantago coronopus

Katso myös Purppuraratamo, yrtit s.62.

Biodynaaminen siemen

annos n. 0,5 g / 3,00 €

til.nro 1154

Ruusukemaisesti kasvava, vitamiinipitoinen salaatti-
kasvi. Korkeus 20–30 cm. Maku miellyttävän hapan,
mausteinen ja hivenen suolainen. Satoisa, kylmänkes-
tävä. Sopii myös ruukkukasvatukseen.

Viljely: Esikasvatus maalisi- huhtikuussa tai kylvö suo-
raan ulos touko-kesäkuussa. Itämisaika 10–30 vrk. Kas-
vupaikka aurinkoinen. Taimiväli 10 cm, riviväli 30 cm.

Korjuu ja käyttö: Satoa voi korjata alkukesästä myö-
häiseen syksyyn. Lehtiä käytetään salaateissa.

LYHTYKOISOT

(lyktörtsläktet)

Physalis

Hedelmä kypsyy paperimaisten verholehtien suojassa.
Kasvatetaan tomaatin tapaan. Ks. myös isolyhtykoiso,
joka on perennojen ryhmässä.

Karviaiskoiso

(kapkrusbär)

Physalis peruviana

Biodynaaminen siemen

annos n. 10 siementä / 2,70 €

til.no 1275

1 g = n. 1 000 siementä.

Mv. Kasvatetaan tavallisesti yksivuotisena. Kookas ja
komea kasvi on todennäköisesti kotoisin Andeilta. Kor-
keus 3–4 m. Kellertävän oranssi, hyvin säilyvä hedelmä, Ø
1,4–4 cm. Sisältää A-, B- ja C-vitamiinia, fosforia ja rautaa.

Viljely: Esikasvatus maalisi- huhtikuussa. Kylvöstä istu-
tukseen kuluu 2–2,5 kk. Itää valossa 20–24°C:ssa n.
2–3 viikossa. hanteellinen taimikasvatuslämpötila on
16–20°C. Taimet kannattaa latvoa aikaisessa vaiheessa.
Erittäin kylmänarka, joten viljellään kasvihuoneessa
(huolehdi pölytyksestä) tai ulkona lämpimällä paikalla.
Istutetaan ulos yöpakkasten mentyä. Taimiväli 50–100
cm. Vaatii runsaasti ravinteita, tuennan ja leikkaamista.

Käyttö: Oranssit hedelmät ovat kypsiä, kun verholeh-
det ovat kuivuneet vaaleanruskeiksi. Ananasmaisen
makuiset, hapanimelät hedelmät ovat hyviä sellaise-
naan, mutta niistä voi keittää myös herkullista hilloa.

Tomatillo

(tomatillo)

Physalis philadelphica

Perinnelajike, luomusiemen

annos n. 10 siementä / 3,00 €

til. no 1005

1 g = n. 1 000 siementä.

Kotoisin Meksikosta. Kasvaa n. 60 cm korkeaksi pen-
saaksi ja kukkii runsaasti keltaisin kukin. Hedelmä
on pingispallon kokoinen ja vihertävän kellertävä tai
violettia. Hedelmän pintaa peittää paksu vahaker-
ros. Englanniksi myös nimellä *Tomate Verde* (vihreä
tomaatti) ja *Mexican husk tomato*.

Viljely: Vaatii suojaosan, lämpöisen ja runsasravinteisen
kasvupaikan. Kylvö maalisi- huhtikuussa. Itää valossa. Tai-
miväli 50 x 50 cm. Pitää viherkatteesta. Kasvihuoneessa

on huolehdittava kukkien pölytyksestä. Kylmänarka!

Korjuu ja käyttö: Hedelmät ovat korjuukypsiä, kun verholehdet alkavat aueta. Omalaatuinen maku sopii chilippipurin, sipulin, valkosipulin ja avokadon kera. Käytetään ainoastaan keitettynä. Hedelmästä valmistetaan kastikkeita, säilykkeitä ja piirakoita. Salsakastikkeen oleellinen raaka-aine.

Säilytys: Hedelmät säilyvät kuivassa, viileässä ja ilmassa paikassa.

'Purple'

Luomusiemen

annos n. 10 siementä / 3,80 € til.no 1003

Hapanimelät hedelmät muuttuvat kypsyessään vihreästä purppuran väriin ja ovat halkaisijaltaan noin 3–5 cm. Sopivat tuorekäyttöön, kypsennykseen sekä hilloihin ja säilykkeisiin. Istutettava kaksi taimea viereysten pölytyksen varmistamiseksi.

MAISSIT

(majssläktet)

Zea

Sokerimaissi

(sockermajs)

Zea mays Saccharata-Ryhmä

1 g = 5–8 siementä/m (n. 200 g/a).

Yv. Kotoisin Väli-Amerikasta. Viljelty n. 7 000 vuotta. Jo Kolumbuksen aikoihin lajikkeita oli 200–300. Kasvattaa tukevan pääversion ja sivuversoja.

Viljely: Vaatii runsasravinteisen, multavan, hiekkapitoisen maan sekä lämpimän ja suojaisan kasvupaikan (pH yli 6). Esikasvatus 3 viikkoa toukokuun puolivälissä. Itämislämpötila yli 20 °C, jonka jälkeen lämpötila saa hiukan laskea. Taimet koulitaan 5–10 cm:n korkuisina. Karaistut taimet istutetaan ulos entistä kasvusyvyyyttä syvempään ilmojen lämmitettyä. Maan on oltava vähintään 10 °C. Etelärannikolla voidaan kylvää suoraan avomaalle 4–6 cm:n syvyyteen. Hallanarka. Taimiväli 20–30 cm (neliölle 6–8 tainta) ja riviväli 60–70 cm. Tuulipölytyksen takia istutetaan useampaan riviin rinnakkain. Pölytystä voi myös edistää huiskutteleamalla hedekukinnolla emikukkien lankamaisia luotteja. Siitä on suurin hyöty, jos taimia on vain muutamia tai ne kasvavat kasvihuoneessa. Sivuverson poisto jouduttaa pääversion tähkän kasvua ja lisää jyvien makeutta.

Korjuu: Tähkät korjataan, kun se paksunee ja jyvät alkavat kellertää. Jyvistä tihkuu maitomaista nestettä, kun niitä painaa kynnellä.

Säilytys: Tähkät säilyvät kylmässä parista päivästä viikkoon. Voidaan pakastaa tai umpioida.

Käyttö: Voidaan syödä tuoreena tai keitettynä. Keit-

etään joko kokonaisina tähkinä tai irrotettuina jyvinä.

'Damaun'

Biodynaaminen siemen

annos n. 20 siementä / 3,00 € til.no 1155

Melko aikainen, kasvu aika n. 80 vrk. Keltaiset, sokeripitoiset tähkät hiukan lyhyempiä kuin myöhäisemmillä lajikkeilla.

'Hooker's Sweet Indian'

Luomusiemen

annos n. 20 siementä / 4,40 € til.no 1293

Noin 15 cm pitkät, tummanvioletit tähkät. Jyvät muuttuvat kypsyessään valkoisesta keltaiseen ja lopuksi kypsänä violeteiksi. Korkeus noin 130 cm. Kasvu aika noin 70 vrk. Annalassa on tuottanut runsaan ja aikaisen sadon.

Malabarinpinaattio

(malabarspenat)

Basella alba

Perinnelajike, luomusiemen, väri kasvi

annos n. 20 siementä / 5,30 € til.no 1066

Yv. Basellakasvien heimoon kuuluva malabarinpinaattio on kaunis ja rehevä, ruohovartinen köynnös. Se tuottaa runsaasti napakkaa lehtimassaa ja voit käyttää lehtiä pinaatin tavoin ruoanlaitossa. Joillakin lajikkeilla varsi on kauniin punerva ja kasvi on varsin koristeellinen.

Viljely: Viihtyy aurinkoisella tai puolivarjoisella kasvupaikalla, multavassa, ravinteikkaassa kasvualustassa. Malabarinpinaattio on kylmänarka, joten viljely onnistuu parhaiten kasvihuoneessa, suojaisalla parvekkeella tai terassilla. Huolehdi tasaisesta kastelusta. Aloita esikasvatus helmi-maaliskuussa, ennen kylvöä voit liottaa siemeniä tovin vedessä itämisen nopeuttamiseksi. Siirrä esikasvatettu taimi karaisun jälkeen lopulliselle paikalleen ilmojen lämmitettyä. Köynnöstävä kasvi tarvitsee tuen.

Käyttö: Käytetään pinaatin tavoin kypsennettynä, pakastus ryöpättyä. Satoa kerätään sitä mukaa kun lehtimassaa kehittyy, parhaimmillaan lehdet kerätään nuorina.

MANGOLDI

(mangold)

Beta

1 g = 50–70 siementä (100–150 g/a).

Kv. Viljellään yksivuotisena. Punajuurikkaan ja sokerijuurikkaan sukulainen, joka on todennäköisesti sukunsa vanhin viljelykasvi. Kotoisin itäiseltä Välimeren alueelta. Siirtolaiset veivät sen Yhdysvaltoihin 1800-luvun alussa. Viljelyssä on kaksi tyyppiä: ruoti- ja lehtimangoldi.

Viljely: Kasvaa runsasravinteisessa mullassa, pH n. 7,0. Kylvö 2–3 cm:n syvyyteen, kun maa on lämmennyt

9-asteiseksi. Itää 15–25 vrk:ssa 17–20 °C:ssa. Taimiväli 15–20 cm, riviväli 40 cm. Kasvaa korjuukelpoiseksi n. 60 vrk:ssa. Toinen kylvö kesäkuun lopulla. Kastellaan runsaasti kuivina jaksoina. Vältetään liian runsasta typpilannoitusta, ettei lehtien nitraattipitoisuus kohoa.

Korjuu: Korjuu aloitetaan uloimmista lehdistä, sisimmät lehdet jatkavat kehitystään. Lehdet vedetään irti, sillä leikkauspinta vuotaa nestettä.

Käyttö: Suuret pehmeät lehdet käytetään pinaatin tavoin. Paksut lehtiruodit voi valmistaa erikseen parsan tapaan. Pienet harvennustaimet ja nuoret lehdet sellaisenaan tuoreena baby leaf -salaattiin.

Säilytys: Lehtimangoldi säilyy muovikääreessä muutaman päivän ja ruotimangoldi viikon, kun lämpötila on 0 °C. Kannattaa pakastaa ryöpättynä.

Lehtimangoldi (mangold)

Beta vulgaris Cicla-Ryhmä

'Rainbow'

Luomusiemen

annos n. 2 g / 3,20 € til.no 1029

Samasta pussista monenvärisiä ruoteja. Ruodit hunajavaaleita, keltaisia, oransseja, ruusunpunaisia ja purppuranpunaisia. Sopii kukkapenkkiin ja ruokkuun. Suosikki!

'Lucullus'

Perinnelajike, biodynaaminen siemen

annos n. 3 g / 3,20 € til.no 1175

Vanha hollantilainen lehtimangoldi vuodelta 1904. Yleisin Suomessa viljelty lajike. Kasvu aika n. 50 vrk. Voimakaskasvuinen, lehdet kellanvihreät ja hieman rypyiset. Ruoti valkoinen. Kylmänkestävä ja satoisa.

'Rhubarb'

annos n. 3 g / 3,20 € til.no 1030

Näyttävä, keskikokoinen mangoldilajike, jolla kirkkaan punaiset ruodit ja tummaan vihertävän punertavaan taittava rypyläinen lehdistö.

'Verde da Taglio'

Luomusiemen

annos n. 3 g / 3,20 € til.no 1121

Puolikorkea, murearuotinen mangoldi, jolla hienot hohtavan vihreät lehdet. Satoisa ja hienon makuinen!

'Glatter Silber 3'

Perinnelajike, biodynaaminen siemen

annos n. 3 g / 3,20 € til.no 1113

Tunnettu ruotimangoldin alkuperäislajike vuodelta 1885. Kasvu aika n. 52 vrk. Runsassatoinen. Paksut,

leveät ruodit ja isot, tummanvihreät lehdet. Kestää jonkin verran pakkasta. Loistava maku!

MANSIKKA (smultron)

Fragaria x ananassa

Kuukausimansikka (månadssmultron)

Fragaria vesca var. *semperflorens*

1 g = n. 3 600 siementä.

Mv. Korkeus n. 20 cm. Valkoisia kukkia avautuu myöhäiseen syksyyn. Sopii kukkapenkin reunuskasviksi.

Viljely: Aurinkoinen tai puolivarjainen paikka, maa kompostilla parannettu ja kalkittu. Esikasvatus maaliskuuhun tai kylvö suoraan avomaalle touko-kesäkuussa. Siemenet painetaan multa ja peitetään ohuelti. Itämislämpötila 12–20 °C, itämisaika 3–4 vk. Kasvatuslämpötila 18 °C. Koulitaan ja istutetaan karaistuna ulos kesäkuussa. Taimiväli 30 cm. Jaetaan muutaman vuoden välein.

'Rügen'

annos n. 0,1 g / 2,70 € til.no 1076

Korkeus 20 cm. Marjat suuria ja kauniin muotoisia. Ei tee rönsyjä. Satomäärässä lyömätön!

'Alpine Yellow'

annos n. 0,1 g / 4,40 € til.no 1163

Korkeus n. 20 cm. Marjat kermanvalkoisia, pitkänomaisia ja makeita. Sopii erityisesti niille, jotka ovat allergisia punaisen mansikan väriaineelle. Linnut jättävät rauhaan.

Puutarhamansikka

Fragaria x ananassa

Mv. Korkeus n. 20–40 cm rönsyjä kasvattava ruohovartinen kasvi. Lehdet kasvavat ruusukkeisesti ja sitä voidaan kasvattaa myös ampeleissa. Syötävä marja on pohjushedelmä ja varsinaiset hedelmät ovat pohjusmarjan pinnalla olevat pähkylät, joita kasvia voidaan rönsyjen lisäksi lisätä.

Viljely: Viihtyy parhaiten aurinkoisessa paikassa, kosteutta pidättävässä multavassa hiekkapitoisessa maassa, jonka pH on noin 6–6,5. Paikan tulee olla suojaisa, mutta kasvusto ei saa pysyä liian pitkään kosteana, sillä silloin leviävät erilaiset kasvitaudit. Kylvä siemenet sisätiloihin joulukuusta alkaen. Ne kylvetään hyvälaatuiseen kylvömultaan, joka pidetään kosteana. Itäminen voi kestää jopa 4 viikkoa (20 °C).

Käyttö: C-vitamiinipitoiset marjat sopivat erinomaisesti tuoreena syötäväksi, mutta ne sopivat myös hilloon, mehuun, piirakkaan ja erilaisiin leivonnaisiin.

'Ruby Anne' F1

Uutuus

annos n. 0,1 g / 3,20€

til.no 1202

Kaunis ja satoisa mansikkalajike, jolla on kirsikanpunaiset kukat. Marjat keskikokoisia, kartiomaisia ja niillä on makea, hyvä maku ja mehukas malto. Kasvi tuottaa runsasta satoa jo varhain. Terveellinen ja viljelykelpoinen lajike, joka viihdyttää erityisen hyvin ruukuissa, ampeleissa tai avomaalla.

'Summer Breeze' F1

Uutuus

annos n. 0,1 g / 3,20€

til.no 1203

Lumivalkoiset kerrotut kukat kukkivat pitkään ja tuottavat satoa läpi kesän. Sopii erinomaisesti ampeleihin.

MELONIT

(melonsläktet)

(*Cucumis* ja *Citrullus*)

Meloni

(melon)

Cucumis melo

1 g = 25–50 siementä.

Viljeltiin keskiajalla Saksan luostaripuutarhoissa, joista levisi muualle Eurooppaan. Suomessa sitä voi viljellä kasvihuoneessa ja lämpölavassa.

Viljely: Esikasvatus huhtikuussa, itämislämpötila n. 30 °C. Siemen itää viikossa. Istutus multavaan maahan, jossa runsaasti eloperäistä ainesta pH yli 6,5). Pitää ruohokatteesta. Kasvun aikana lämpötila ei saisi nousta yli 30 °C:een. Taimet latvotaan nuorina 3. lehden yläpuolelta, jolloin taimeen kasvaa kolme versoa, joista poistetaan heikoin ja kaksi muuta versoa latvotaan 3. lehden yläpuolelta. Näihin kehittyvät hedelmiä muodostavia emikukki. Kun hedelmänalkujen Ø on 5 cm, versot latvotaan niin, että hedelmän yläpuolelle jää kaksi lehteä. Pölytys varmistetaan aamupäivisin pensselillä. Onnistunut pölytys vaatii vähintään 21 °C. Vedenotto heikentyy, jos maan lämpötila alittaa 16 °C. Kehittyvän hedelmän alle on hyvä laittaa suojaksi esimerkiksi olkia.

Korjuu: Kylvöstä korjuuseen kestää n. 115 vrk. Kypsän melonin harmaanvihreä väri vivahtaa oranssiin tai keltävään. Tällöin hedelmä myös irtoa helposti varresta ja tuoksu miellyttävältä.

Armenian kurkku

(melonagurk)

Cucumis melo subsp. *melo* var *flexuosus*

'Armenian'

Uutuus, luomusiemen

annos n. 6 siementä / 4€

til.no 1221

Vanha viljelykasvi, joka on tullut luultavasti Aasiasta Armenian kautta Eurooppaan, tästä nimitys "Armenian kurkku". Kasvitieteellisesti kyse on melonista, mutta nuorten hedelmien maku on hyvin samankaltainen kuin kurkuilla ja käyttötapakin on vastaava kuin kurkuilla. Vaatii lämpimän kasvupaikan ja menestyy Suomen oloissa parhaiten kasvihuoneessa. Pitkulainen hedelmä saatetaan kasvaa jopa 50 cm pituiseksi ja on vaalea ja hennon karvainen.

Viljely: Esikasvatus maaliskuusta huhtikuusta ja istutus kasvihuoneeseen touko-kesäkuussa. Avomaalla kasvatettaessa karaistut taimet istutetaan ulos kesäkuussa.

Korjuu: Nuoret hedelmät ovat ohutkuorisia, maistuvat kurkulta ja ovat rapsakoita. Niitä käytetään tuoreena salaateissa. Kypsyessä se makeutuu ja muuttuu melonimaisemmaksi. Armeniassa hedelmiä käytetään pikkeliin.

Hunajameloni

(honungsmelon)

Cucumis melo Hunajameloni-Ryhmä

'Petit Gris de Rennes Melone'

Perinnelajike, biodynaaminen siemen

annos n. 8 siementä / 3,20 €

til.no 1176

Satoisa. Yksi kaikkein aikaisimmista hunajamelonin lajikkeista. Pyöreän hedelmän paino 500–800 g. Malto oranssi ja aromaattinen. Kypsy huonommissakin sääolosuhteissa. Hedelmän kypsymisen tunnistaa siitä, kun sitä lähinnä oleva lehti alkaa kuitua.

Vesimeloni

(vattenmelon)

Citrullus lanatus

1 g = 30–40 siementä.

Kotoisin tropiikista ja vaatii runsaasti lämpöä. Etelä-Afrikassa bushmannit ovat keränneet luonnosta vesimeloneja kautta aikojen. Niilin laaksosta on tehty arkeologisia siemenlöytöjä vuodelta 2000 eaa.

Viljely: Kasvihuoneessa tai katetulla parvekkeella vähintään ämpärin kokoisessa ruukussa. Kylvö helmi-maaliskuussa yksitellen 10 cm:n ruukkuihin. Taimettuu nopeasti, 4–8 vrk:ssa 21–30 °C:ssa. Lisävalo tarpeen. Kasvualustan ja ilman lämpötilan tulee olla ainakin 20 °C. Karaisu on tärkeä ennen varsinaiselle kasvupaikalle istutusta. Kukki 2–3 kk:n kuluttua kylvöstä. Taimia ei leikata. Vaatii voimakkaan maan (pH yli 6) ja runsaan kastelun.

Käyttö: Hedelmäliha syödään sellaisenaan. Jauheista siemenistä tehdään Nigeriassa keittoa.

'Crimson Sweet'**annos n. 8 siementä / 3,20 €****til.no 1073**

Israelilainen lajike. Kasvu aika n. 90 vrk. Pallomainen, vahapeitteinen hedelmä. Kuori vihreä, jossa tummempia juovia. Kasvaa 5–6 kiloiseksi. Malto punainen ja mehukas.

'Luteo' F1

Uutuus

annos n. 8 siementä / 3,20 €**til.no 1222**

Keltaiset, makeat n. 2 - 3 kg painavat hedelmät, vähäsiemeninen. Viljellään kasvihuoneessa tai avomaalla aurinkoisella, suojaisalla paikalla. Kylvetään maaliskuuhituksessa, itää 7-14 vuorokaudessa 24 asteessa. Versot voidaan tukea myös ylös.

'Sugar Baby'

Perinnelajike, luomusiemen

annos n. 8 siementä / 3,20 €**til.no 1051**

Eniten viljelty lajike vuodesta 1959, jolloin tuli markkinoille. Aikainen, kasvu aika n. 76 vrk. Kiipeilevä, mutta pienikasvuinen. Tummanvihreät hedelmät n. 2,5 kg. Malto makea ja punainen. Siemenet tummanruskeita.

Mukulakirveli

(rotkörvel)

Chaerophyllum bulbosum

Uutuus, luomusiemen

annos n. 2 g / 4,40 €**til.no 1624**

Kv. Korkeus 1–2 m. Mukulakirveli on vanha viljelykasvi, jota on Suomessa kasvatettu ennen perunan yleisty- mistä 1500 luvulla. Nykyään esiintyy vanhana vilje- lyjäänteenä eteläisemmässä Suomessa. Pienehköt, pulleita porkkanoita muistuttavat valkeat juurimukulat ovat tärkkelyspitoisia ja herkullisia, maku on omintakei- nen, hieman pähkinäinen. Kasvin ulkonäkö muistuttaa koiranputkea, mutta lehdet ovat hennommat, liuskoit- tuneemmat ja tuoksuvat. Uhanalaisen kirvelilattakoin toukan ravintokasvi.

Viljely: Siemenet vaativat itääkseen kylmälaitistuksen, joten kylvö mieluiten syksyllä kasvupaikalla tai keväällä kylmäkäsittely ennen siementen kylvöä kasvupaikalle. Taimiväli n. 5 cm, riviväli n. 30 cm. Siemenen itävyys heikkenee nopeasti.

Käyttö: Nuoria versoja voi käyttää salaattina. Juuri- mukula korjataan ensimmäisen vuoden syksyllä, kun lehdet alkavat kellastua. Mukulat syödään useimmi- ten kypsennettynä, jolloin niiden maku pehminee ja juuresta tulee jauhoinen ja makea. Raakanakin juuret voi syödä, mutta maku on silloin voimakkaampi. Maku kehittyy viileässä, joten ennen käyttöä juurimukuloita

voi säilyttää kylmässä joitakin viikkoja tai korjata juuret vasta loppusyksystä, ensimmäisten halloween jälkeen. Juurimukuloita voi käyttää perunan tavoin paistettuna, keitettynä, uunijuureksena, voion kanssa.

Munakoiso

(aubergin)

*Solanum melongena***1 g = n. 200 siementä.**

Mv. Viljellään yksivuotisena. On läheistä sukua tomaatille ja perunalle. Kotoisin Kaakkois-Aasiasta ja Etelä-Intiasta. Levisi maurien mukana Espanjaan 1000-luvulla, jolloin hedelmät olivat valkeita ja munanmuotoisia. Vain italialai- set uskalsivat syödä satoa, muut eurooppalaiset suhtau- tuivat epäilevästi. Hedelmän muoto voi olla pallomainen, munamainen, päärynämäinen tai pitkänomainen. Kukat vaaleanvioletit, joskus valkoiset. Itsepölytteinen.

Viljely: Munakoisoilla on samanlaiset kasvuvaatimukset kuin tomaatilla: runsaasti ravinteita, lämpöä ja vettä. Kas- vualustan tulisi olla ainakin 20 °C, ilman vähintään 18 °C. Jos valoa on liian vähän, kasvu on heikkoa ja nuput vari- sevat. Esikasvatus tammikuusta maaliskuuhun. Lisävalo on tarpeen. Ihanteellinen itämislämpötila 24–30 °C. Kas- vatuslämpötila 20 °C. Kasvatetaan kasvihuoneessa (2–3 tainta / neliö) tai lämpimällä seinustalla ruukussa, jolloin kasvin voi viedä suojaan kylmältä. Yölläkään lämpötila ei saisi laskea alle 20 °C:een. Ulkoilmaan totuttaminen on tärkeää. Kun taimi on noin 25 cm, sen voi latvoa, jotta se haaroittuu. Ainoastaan kolmen version annetaan kehity- tyä. Pölyttymistä voi varmistaa kukkavarsia täristämällä. Kasvusto pidetään ilmavana poistamalla alimpia lehtiä. Altis samoille kasvintuhoajille kuin tomaatti ja peruna. **Käyttö:** Esim. leivitettyinä tai korrutettuna, paahdet- tuna, paistettuna sekä pataruoissa.

'Black Beauty'

Perinnelajike, luomusiemen

annos n. 0,2 g / 3,20 €**til.no 1674**

Yksi maailman eniten viljeltyjä lajikkeita. Kasvaa pen- sasmaisesti, korkeus n. 70 cm. Kasvu aika n. 77 vrk. Muodostaa 4–6 tummanviolettiä, hienonmakuista munanmuotoista hedelmää, koko 0,5–1,5 kg. Varma ja helppohoitoinen lajike kasvihuoneeseen etelästä pohjoiseen. Säilyvyys keskivertoa parempi.

'De Barbentane'

Luomusiemen

annos n. 0,2 g / 3,00 €**til.no 1682**

Terve ja vahvakasvuinen. Pysty kasvutapa, vaatii tuen. Hedelmät 20–25 cm pitkät, kiiltävät, lähes mustat. Kasvihuoneeseen tai lämpimälle paikalle avomaalle.

'Jewel Jade' F1**annos n. 10 siementä / 5,30 €****til.no 1675**

Pienikokoinen ja kompakti kasvutapa, sopii hyvin ruukkuun. Erikoinen ja kaunis vaaleanvihreä hedelmä, jossa tummemman vihreitä raitoja. Tekee runsaasti pieniä hedelmiä, jotka ovat kooltaan n. 10 cm pitkiä ja 80–150 grammaa painavia.

Rusomunakoiso

(röd aubergin)

*Solanum aethiopicum***'Rosso di Napoli'**

Perinnelajike

annos n. 10 siementä / 5,30 €**til.no 1676**

Etiopialainen Heirloom eli kulttuuriperintölajike rusomunakoiso on hiukan kylmänkestävämpi kuin muut munakoisot. Se tuottaa litteänpyöreät, oranssinpunaiset ja makeanmakuiset hedelmät, joissa on vihreää raidoitusta. Satoa voi kerätä myös kun hedelmät hivenen raakoja, vihreitä. Jälkikypsytyksen voi tehdä huoneenlämmössä.

Mustajuuri

(svartrot)

Pseudopodospermum hispanicum

1 g = n. 100 siementä (n. 40 siementä / m, 150–200 g/aari).

Mv. Kotoisin Etelä-Euroopasta ja Kaukasiasta. Suomessa viljelty jo 1800-luvulla. Kasvattaa pitkän mustan, sisältä valkoisen ja runsaasti maitiaisnestettä sisältävän juuren. Juuri sisältää inuliinia ja useita vitamiineja.

Viljely: Voidaan viljellä Lapissa asti. Lannoitettu maa (pH 6,5) muokataan syvään. Siemenet kylvetään 2 cm:n syvyyteen varhain keväällä tai syksyllä. Taimiväli 10–15 cm. Itämislämpötila 8–25 °C, itämis aika 14 vrk. Kukkavarret katkaistaan heti niiden ilmestyttyä.

Korjuu: Pitkä kasvuaika, n. 20 vk. Sato korjataan myöhään syksyllä tai aikaisin seuraavana keväänä. Juuret nostetaan varovasti talikolla. Kasvattaa toisena vuonna keltaisia kukkia ja siemeniä.

Säilytys: Ohut kuori ja voituokset lyhentävät säilytysaikaa. Juuri voi säilyä kellarissa hiekassa useita kuukausia, jos lämpötila on 0–+1 °C ilman suhteellisen kosteuden ollessa yli 95 %. Voidaan pakastaa ryöpätyttyä.

Käyttö: Juuri syödään keitettynä, voissa paistettuna tai keitossa. Maku on herkullisen makeahko, pätkinämäinen. Sitruunamehu estää juurien tummumisen.

'Hoffmanns Schwarze Pfahl'

Biodynaaminen siemen

annos n. 2 g / 3,00 €**til.no 1691**

Saksalainen lajike. Mustanruskea paksu juuri, joka on pitkä tai keskipitkä maalajista riippuen. Malto kiinteä ja hienon makuinen.

Nauris

(rova)

Brassica rapa subsp. *rapa*

1 g = 400–600 siementä (25–40 g/a 20–25 siementä / m).

Kv. Viljellään yksivuotisena Lappia myöten. Nauris on luultavasti Suomen vanhin viljelykasvi ohran ohella. Nauriit jaetaan kahteen ryhmään: varhais- eli kesänauriit ja kaski- eli talvinauriit. Kaskinauris on tunnettu Euroopassa jo 4 000 vuotta. Siitä tunnetaan Kainuussa, Pohjanmaalla ja Pohjois-Karjalassa paikkakunnan tai viljelijän mukaan nimettyjä kantoja. Pohjoismainen geenipankki sai 1980-luvun alussa Suomesta parikymmentä kantaa.

Viljely: Kosteuden säilyttävä, hiekkainen savi- tai multamaa (pH yli 6). Parin vuoden takainen maan lannoitus hevosenlannalla antaa maukkaimman sadon. Hiljattain lannoitetusta maasta voi seurata tuholaisia ja karvas maku. Satoa saadaan n. 2 kk:n kuluttua kylvöstä. Ensimmäinen kylvö n. 2 vk ennen juhannusta, toinen viikon kuluttua. Kylvösyvyys 1–2 cm, riviväli 20–30 cm. Itää nopeasti 4–7 vrk:ssa. Ennen vanhaan siemenet töpöksittiin eli syljettiin multa. Samalla siemenet kostuivat, jolloin itäminen parani. Ennen kaski kaadettiin juhanuksen jälkeen ja poltettiin seuraavana kesänä. Nykyajan kaskeksi poltetaan risukasa, jonka tuhka levitetään maahan. Kun tuhka on jäähtynyt, siemenet kylvetään. Harvennus 10 cm:n välein. Päivittäinen kastelu suojelee pieniä taimia kirpoilta. Myös tuhkan ripottelu lehtien päälle ja ruohokate taimen ympärillä voivat olla avuksi. Kasvuharso tai hyönteisverkko ehkäisevät parhaiten kaalikärpäsiä ja muita lentäviä tuholaisia. Möhöjuurta voi välttää kalkituksella ja vaihtamalla kasvupaikkaa vuosittain.

Korjuu: Korjataan tennispallon kokoisena. Lajikkeiden säilyvyys vaihtelee.

Käyttö: Hyvänmakuinen, makea juures tuoreena nautittavaksi sekä kypsennettynä muhennoksiin, patoihin, keittoihin tai vaikkapa leivän päälle pula-ajan tapaan.

'Kultapallo'

Perinnelajike, luomusiemen

annos n. 3 g / 3,80 €**til.no 1092**

Vuodelta 1859. Kasvuaika n. 60 vrk. Juuret pyöreitä, sileitä ja kauniin kullankeltaisia. Malto vaaleankeltainen, mehukas ja makea. Varastointikestävyys parempi kuin muilla lajikkeilla.

'Lumipallo'

Perinnelajike

annos n. 3 g / 2,70 €**til.no 1094**

Vuodelta 1856. Voimakas- ja nopeakasvuinen, kasvuaika n. 60 vrk. Juuret sileitä, valkoisia ja pyöreitä, joskus hieman litteähköjä. Maku mieto ja makea.

'Petterson'

Biodynaaminen siemen

annos n. 3 g / 4,40 €**til.no 1075**

Kullankeltainen, nopeakasvuinen nauris. Tasainen päältä, syvä kruunuosa. Hyvä varastokestävyys.

'Purple Top White Globe'**annos 3 g / 3,20 €****til.no 1080**

Vanha, tunnettu lajike, jolla valkoinen pyöreä juuri ja violetti niska. Juuret mureat ja miedot.

Kaskinauris 'Enon kanta'

Perinnelajike

annos n. 5 g / 3,20 €**til.no 1091**

Tunnettu maataislajike Pohjois-Karjalasta. Juuret violetti-, kelta- ja kirjavakuorisia. Perinteisiä käyttötapoja ovat haudukkaat, naurispuuro ja tuorekäyttö. Uusi käyttötapana kuivatut naurislastut.

Nokkonen

(brännässla)

*Urtica dioica***annos n. 1 g / 3,20 €****til.no 1242**

1 g = n. 7 000 siementä.

Mv. Kaksikotinen luonnonkasvi, jonka kasvatus oli yleistä vielä 1600- ja 1700-luvuilla. Rönsylevät juuret leviävät 1-1,5 metrin päähän. Korkeus 1-1,8 m. Koko kasvissa on poltinkarvoja. Sisältää runsaasti A- ja C-vitamiinia sekä rautaa. Yksi tärkeimmistä perhosten toukien ravintokasveista ja arvokkain villivihanneksemme.

Viljely: Itää parhaiten valossa. Viihtyy ravinteikkaassa, humuspitoisessa, kosteutta pidättävässä maassa, auringossa tai puolivarjossa. Avomaakylvö touko-kesäkuussa tai elo-syyskuun vaihteessa. Itävyys 70-90 %:n luokkaa. Kukkavarret kehittyvät yleensä vasta toisena vuonna.

Käyttö: Monikäyttöinen ravinto-, lääke-, kuitu- ja värjäyskasvi, joka sopii myös elintarvikkeiden lisä- ja väriaineeksi. Nokkosesta saa oivallista lehtilannoitetta ja kirvojen torjunta-ainetta. Lehdet käytetään ruoksi ryöpättynä. Voidaan kuivata tai pakastaa.

NÄTKELMÄT

(vialsläktet)

Lathyrus

Ks. myös punaparsamaite sekä maisemointi- ja maanparannuskasvit. Sivut 35, 107.

Tuottajamme ovat pakastaneet kaikki herne-erät hernepiilokkaiden varalta.

Ruokaherne

(trädgårdsärt)

Lathyrus oleraceus var. *oleraceus*

Yv. Herne lienee yksi vanhimpia viljelykasveja. Vanhimmat todisteet ovat Lähi-idästä, n. 7 500 eaa. Hämeenlinnassa tehdyistä kaivauksista on löytynyt herneen siemeniä ajalta 1 000-1 100 jaa. Herne on kasvukunnan parhaita valkuaislähteitä. Se pystyy symbioottiseen typensidontaan.

Viljely: Tavallinen, kalkittu puutarhamaa, jota kannattaa parantaa kompostilla. Siemeniä on hyvä liottaa pari tuntia ennen kylvöä. Kylvö n. 5 cm:n syvyyteen, 2-5 cm:n välein, riviväli 40 cm. Voidaan kylvää myös paririviin, jolloin riviväli 15 cm. Annoksesta 50 g riittää siemeniä 4-6 rivimetritille. Itämisen minimilämpötila on 2-4 °C, ihanteellinen 15-24 °C. Itää n. 7-14 vrk:ssa. Yleensä tuettava. Hyvä tuki korkeille lajikkeille on kana-verkko, matalille ristikkäin asetellut oksat

Käyttö: Tuoreena, keitetynä tai wokattuna. Herneet jaetaan käyttötavan mukaan kahteen ryhmään. Kirjavakukkaiset peltoherneet käytetään yleensä kuivattuna. Yleensä valkokukkaisista tarhaherneistä syödään kypsymättömät siemenet tai koko palko. Myös nuoret versot sopivat ravinnoksi. Voidaan pakastaa tai kuivata.

Salaattiherne

(sallatsärt)

Lathyrus oleraceus Salaattiherne-Ryhmä**'Norli'**

Luomusiemen

annos n. 50 g / 3,80 €**til.no 1239****annos n. 250 g / 7,10 €****til.no 1231**

Satoisa ja nopeakasvuinen, kasvuaika n. 54 vrk. Soveltuu myös pohjoiseen. Korkeus 50-70 cm. Syödään palkoineen. Palot tummanvihreät ja säikeettömät, pituus n. 7 cm.

Silpoydinherne

(margärt)

Lathyrus oleraceus Silpoydinherne-Ryhmä**'Blauwschokker'**

Luomusiemen

annos n. 100 g / 6,40 €**til.no 1313**

Korkeus 150–200 cm. Violettikukkainen lajike, jolla on näyttävät violetit palot, joissa kirkkaan vihreät siemenet. Soveltuu hyvin sekä tuorekäyttöön että kuivaukseen.

'Green Feast'

Perinnelajike

annos n. 100 g / 4,90 €**til.no 1037**

Tunnetaan myös nimellä 'Lincoln'. Korkeus n. 70–75 cm. Kasvuaika n. 68 vrk. Erittäin makea, satoisa ja viljelyvarma silpoydinhernelajike.

'Karina'

Luomusiemen

annos n. 50 g / 3,80 €**til.no 1441****annos n. 250 g / 7,10 €****til.no 1681**

Aikainen ja runsas- ja pitkäsatoinen. Korkeus n. 60 cm. Paloissa 8–10 makeaa siementä. Hyvä vastustuskyky tauteja vastaan.

'Kelvedon Wonder'

Perinnelajike, luomusiemen

annos n. 50 g / 3,80 €**til.no 1235****annos n. 250 g / 7,10 €****til.no 1112**

Tunnettu, aikainen ja varma lajike, kasvuaika n. 57 vrk. Korkeus 60–70 cm. Tummanvihreät palot suuria, pituus 10 cm. Palot sisältävät 6–8 makeaa ja mehukasta siementä. Suojataan kasvuhaarsolla alkukesän kylminä jaksoina.

Sokeriherne

(sockerärt)

Lathyrus oleraceus Sokeriherne-Ryhmä**'Ambrosia'****annos n. 50 g / 3,80 €****til.no 1102****annos n. 250 g / 6,40 €****til.no 1103**

Korkeus 60–70 cm. Aikainen ja runsassatoinen lajike. Palot 7–8 cm. Korjataan nuorena ja syödään palkoineen päivineen.

'Sweet Horizon'

Uutuus, luomusiemen

annos n. 50 g / 3,80 €**til.no 1244****annos n. 250 g / 7,10 €****til.no 1245**

Keskimyöhäinen tai myöhäinen sokerihernelajike, jonka

palot ovat 9–10 cm pitkiä ja 22 mm leveitä. Hienot tummanvihreät, makeat palot, jotka pysyvät pitkään mureina ja rapeina. Terveet kasvit, jotka kasvavat jonkin verran Ambrosiaa korkeammiksi. Tukien käyttö on suositeltavaa. Kestävä härmää ja Fusarium- ja Ascochyta-sieniä vastaan.

Okra

(okra)

Abelmoschus esculentus

1g = n. 14 siementä

Yv. Kuuluu malvakasveihin. Oletetaan olevan sekä intialaista että afrikkalaista alkuperää. Kuuluu Afrikassa ja Aasiassa laajoilla alueilla jokapäiväiseen ruokavaliioon. Hedelmä on 10–25 cm pitkä, kulmikas ja kaventu kärkeään teräväksi. Se sisältää runsaasti siemeniä.

Viljely: Kasvihuoneessa paprikan tapaan. Vaatii runsasravinteisen, multavan kasvualustan. Esikasvatus maaliskuussa. Yli 30 °C:n lämpötila voi karistuttaa kukkia. Säännöllinen suihkutus torjuu kirvoja.

Käyttö: Puoliksi kypsytetty vihreä hedelmä on mehukas. Rakenne on limainen, mutta oikealla tavalla valmistetuna ruoat ovat herkullisia. Hedelmiä voidaan kuivata, umpioida tai säilöä etikaliemeen.

'Clemsons Spineless'

Perinnelajike

annos n. 5 g / 3,00 €**til.no 1156**

Suosituin lajike. Valkoiset suuret kukat, kaunis myös koristekasvina. Hedelmät tummanvihreät. Satoisa, säikeetön ja hyvänmakuinen. Kodat kannattaa kerätä ja käyttää nuorina.

Palsternakka

(palsternacka)

Pastinaca sativa

1g = 150–250 siementä (15–20 g/a, n. 25 siementä / m).

Kv. Keltakukkainen porkkanan sukulainen oli Euroopassa tärkeä viljelykasvi, kunnes peruna syrjäytti sen. Kasvaa luonnonvaraisena miltei kaikkialla Euroopassa. Siemeniä (vuodelta 1300–1500) on löydetty Kaarinasta Kuusiston linnan kaivauksista. Kasvaa viljelykarkulaisena varsinkin Etelä-Suomessa, mutta tavattu myös Torniossa. Sisältää runsaasti valkuaisaineita, B- ja C-vitamiineja sekä kivennäisaineita.

Viljely: Kasvaa melkein missä vain, mutta parhaiten syvään muokatussa ravinteikkaassa ja savensekaisessa maassa. Kylvöstä korjuuseen kestää n. 115 vrk. Siemenet kylvetään aikaisin keväällä tai syksyllä. Pohjoisessa taimikasvatus tai syyskylvö. Siemeniä voi liottaa pari tuntia vedessä ennen kylvöä. Kylvösyvyys 2–3 cm.

Siemeniä ripotellaan runsaasti, itämisaika 15–25 vrk. Alin itämislämpötila 5 °C. Taimivaiheessa kehitys on hyvin hidasta. Harvennus 10–15 cm:n välein. Lisälannoitusta on hyvä antaa heinä-elokuun vaihteessa. Melko taudinkestävä. Harso tai hyönteisverkko paras tapa torjua porkkana- ja sellerikärpystä. Kukkii ja tuottaa siemeniä toisena vuonna. Siemen vanhenee nopeasti.

Korjuu: Sato korjataan myöhään syksyllä ennen maan jäätymistä, voidaan korjata myös varhain keväällä, jolloin sen sokeripitoisuus on kolminkertainen syksyyn verrattuna.

Käyttö: Paksu, jopa puolikiloinen juuri on ravitseva. Sisältää voimakkaasti tuoksuvaa aromiöljyä. Juurta voi syödä raasteena, paahdettuna, käyttää kasvispihveissä, keitoissa ja muhennoksissa. Lehtiä voi käyttää esim. kastikkeissa.

'Aromata'

★ Uutuus

annos n. 3 g / 3,20€

til.no 1278

Palsternakka Aromata on jalostettu geenipankkilajikkeesta intensiivisen valinnan avulla. Aromatalla on ohuet, voinväriset juuret. Sen kiinteiden ja mehukkaiden juurien erityinen makeus ja hyvin kehittynyt aromi tekevät siitä erittäin sopivan raakana nautittavaksi.

'Halblange Turga'

Luomusiemen

annos n. 3 g / 3,00 €

til.no 1899

Vanha, tunnettu lajike. Nopeakasvuinen palsternakaksi. Kermanvalkoiset juuret kauniita, kartiomaisia, Ø n. 6 cm. Terve ja kylmänkestävä.

'White Gem'

Perinnejalike, biodynaaminen siemen

annos n. 3 g / 3,00 €

til.no 1272

Runsassatoinen ja hienon makuinen lajike vuodelta 1860. Pohjolan eniten viljelty palsternakka. Kasvuaika n. 120 vrk. Keskipitkät juuret poikkeuksellisen valkoiset. Hyvä varastokestävyys.

PAPRIKAT

(spanskpepparsläktet)

Capsicum

Vihannespaprika

(paprika)

Capsicum annuum Paprika-Ryhmä

1 g = 120–160 siementä.

Paprikat ovat perunan ja tomaatin sukulaisia, jotka kulkeutuivat Eurooppaan Kolumbuksen matkassa. Vihannespaprika sisältää runsaasti C-vitamiinia. Punaisten lajikkeet sisältävät beetakaroteenia.

Viljely: Kasvupaikka lämmin seinusta, kasvihuone tai ruukku valoisalla ikkunalla, runsasravinteinen kasvualusta. Esikasvatus aloitetaan helmi-maaliskuussa. Kylvöstä korjuuseen kestää 130–160 vrk. Itämislämpötila 22–24 °C, itämisaika 10–18 vrk. Minimilämpötila itämiselle on 11 °C, kasvulle 14 °C. Pikkutaimet koulitaan ja karaistetaan. Itsepölytteinen. Yli 30 °C:een lämpötila kasvukaudella voi karistaa kukkia. Pitkään jatkuva viileys vahingoittaa juuristoa ja johtaa kasvun pysähtymiseen. Ei vaadi niin voimakasta lannoitusta kuin tomaatti. Kasvun aikana tarvitsee runsaasti valoa ja kosteutta. Samoja tauteja ja tuholaisia kuin tomaatilla. Säännöllinen suihkutusta torjuu kirvoja. Hyvissä olosuhteissa monivuotinen.

'Bellania' F1

annos n. 10 siementä / 4,90 €

til.no 1001

Voimakaskasvuinen ja runsassatoinen. Hedelmät aluksi tumman violetit ja muuttuvat punaisiksi kypsyessään. Hedelmät voi syödä niiden ollessa vielä tummat, ja ovat tuolloin näyttävä lisä vaikka salaattiin.

'Chocobell'

annos n. 10 siementä / 4,40 €

til.no 1127

Kääpiö/keskikokoinen vihannespaprikalajike, jolla on pakuseinämäiset, aromaattiset hedelmät. Kypsyessään hedelmät muuttuvat tummanvihreistä punaruskeiksi. Melko aikainen lajike, hedelmän paino noin 160 g.

'Corno Giallo'

Biodynaaminen siemen

annos n. 10 siementä / 3,00 €

til.no 1228

Maukas, paksumaltainen ja satoisa suippopaprika, jonka mehevät ja napakat hedelmät kasvavat noin 17–20 cm pitkiksi ja ovat kypsyttyään kirkkaan keltaisia.

'Ferenc Tender'

Luomusiemen

annos n. 10 siementä / 3,20 €

til.no 1229

Hienon makuinen, kompakti suippopaprika, joka muuttuu kypsyessään haalean keltaisesta upean kirkkaan punaiseksi.

'Lady Lou'

Luomusiemen

annos n. 10 siementä / 4,40 €

til.no 1169

Makea ja aromaattinen, keskiaikainen suippopaprika muuttuu kypsyessään vaalean vihreästä oranssiin, hedelmän pituus noin 18–22 cm. Reheväkasvuinen ja korkeahko. Pitkä sadonkorjuuaika.

'Sweet Dreams'

Luomusiemen

annos n. 10 siementä / 3,00 €**til.no 1227**

Suippopaprika, jonka suippeneva hedelmä on noin 15 cm pitkä ja 3 cm leveä harteilta. Hedelmä muuttuu kypsyessään keltaisesta kirkkaan punaiseksi. Miedon makuinen.

Chilipaprika

(chilipeppar)

Capsicum annuum Chili-Ryhmä**'Jalapeno'**

Perinnelajike, luomusiemen

annos n. 10 siementä / 3,00 €**til.no 1915**

1 g = 120–160 siementä.

Hedelmän pituus 5–7 cm ja Ø 2–3 cm. Muuttuu kypsyessään vihreästä punaiseksi. Erittäin tulinen chilipaprika. Meksikolaisen keittön välttämättömyys. Savussa kuivattu chili tunnetaan nimellä *chipotle*.

Viljely: Vaatii lämpimän kasvupaikan, kuten kasvihuoneen, aurinkoisen seinustan tai valoisan ikkunan. Mullan tulee olla runsasravinteista. Kasvu aika n. 65 vrk. Hyönteispölytteinen.

'Etna'**annos n. 10 siementä / 4,90 €****til.no 1923**

Tulinen hybridichililajike, Scovillen asteikolla 65 000. Pitkähköt, suipot ja suurikokoiset hedelmät muuttuvat kypsyessään vihreistä punaisiksi. Sopii koristeelliseen myös ruokkuistutuksiin.

'Habanero'

Perinnelajike, luomusiemen

annos n. 10 siementä / 3,20 €**til.no 1999**

Tulinen havannapaprika. Kotoisin Länsi-Intiasta. Keski-kokoinen ja haaroittunut kasvusto. Kasvu aika n. 75 vrk. Kypsä hedelmä on oranssi ja n. 4 cm pitkä, Ø 3 cm. Mitä enemmän saa aurinkoa ja lämpöä, sitä tulisempi maku.

'Hungarian Hot Wax'

Perinnelajike, luomusiemen

annos n. 10 siementä / 3,20 €**til.no 1499**

Rotevakasvuinen, aikainen lajike, jonka kasvu aika on n. 58 vrk. Hedelmät pitkänomaiset, n. 13 cm. Väri muuttuu vihreästä keltaiseksi ja kypsänä punaiseksi. Maku voimakas. Varma sato viileämmissäkin olosuhteissa.

'Lemon Drop'

Perinnelajike, luomusiemen

annos n. 10 siementä / 4,90 €**til.no 1778**

Kapeat, miedon tuliset kauniit hedelmät muuttuvat kypsyessään vihreästä sitruksen keltaisiksi. Miedohkon makunsa ansiosta tämä chili soveltuu hyvin sellaiseen salaatteihin ja wokeihin.

'NuMex Suave'

Luomusiemen

annos n. 10 siementä / 4,90 €**til.no 1096**

Aikainen Habanero-chili, jonka korkeus n. 100–120 cm. Hedelmä kirkkaan keltainen, aaltoileva ja ohutseinäinen. Hedelmän paino keskimäärin 20 g ja läpimitta noin 6–8 cm. Maku hedelmäinen, kohtuullisen mieto.

'Positano' RS**annos n. 10 siementä / 4,90 €****til.no 1158**

Noin 6–8 cm pitkät ja noin 2 cm leveät, kartiomaiset hedelmät kasvavat ylöspäin ja muuttuvat kypsyessään vihreistä punaisiksi. Keskivahva tulisuus.

'Pusztagold'

Biodynaaminen siemen

annos n. 10 siementä / 3,20 €**til.no 1044**

Keskiaikainen ja satoisa. Hedelmät suuria, kirkkaankeltaisia, paksuseinäisiä ja tylppäpäisiä. Mieto aromattinen maku. Sopii täytettäväksi.

'Sibirisk'

Luomusiemen

annos n. 10 siementä / 3,80 €**til.no 1442**

Satoisa lajike, jolla on kompakti kasvutapa, sopii mainiosti myös sisällä kasvatettavaksi. Satoontuminen verrattain nopeaa. Pienet, noin 4–5 cm pitkät hedelmät muuttuvat kypsyessään vihreistä punaisiksi. Kiihtöinen lajike, joka sopii hyvin myös aloittelijoille.

'Lila Luzi'

Biodynaaminen siemen

annos n. 10 siementä / 3,00 €**til.no 1157**

Koristeellinen, pienihedelmäinen chili, jolla tummat, miltei purppuraiset lehdet. Hedelmät muuttuvat kypsyessään violetista keltaisen ja oranssin kautta punaiseen. Kompakti ja tuuheakasvustoinen, sopii ruokkuistutuksiin. Tulinen.

Parsa

(sparris)

Asparagus officinalis

1 g = n. 40 siementä.

Mv. Kasvaa luonnonvaraisena Etelä- ja Länsi-Euroopan merenrannoilla. Viljelty jo 5 000 vuotta, tuli Skandinaviaan 1600-luvulla. Voi saavuttaa jopa 150 vuoden iän, keskimääräinen viljelyaika on 10 vuotta. Korkeus n. 100 cm. Vihreä parsa sisältää runsaasti A- ja C-vitamiinia.

Viljely: Aurinkoinen kasvupaikka. Kasvaa savimaasakin, mutta valkoinen parsa on helpompi korjata

hiekkapitoisesta mullasta. Maahan lisätään kalkkia ja runsaasti kompostia, pH n. 7,5. Liotetut (1 vrk) siemenet kylvetään keväällä penkkiin 4–5 cm:n syvyyteen. Itämislämpötila 18–20 °C, itämisaika 2–4 vk. Taimet voi myös esikasvattaa sisällä. Taimivaiheessa riviväli 20 cm, taimiväli 10 cm. Syksyllä lopullinen istutus vähintään 5 cm:n syvyyteen taimivälin ollessa 30–40 cm. Riviväli 100 cm. Parsalla on vaakasuora juurakko, joka kasvaa sivuille ja ylöspäin. Käytetään mielellään katetta, rakkolevä on parasta, mutta esim. olkkikatekin sopii. Penkki lannoitetaan vuosittain sadonkorjuun jälkeen esim. ruohosilpulla. Kasvuston pitää antaa vahvistua 2–3 vuotta ennen sadonkorjuun aloittamista. Valkoista parsaa saadaan, kun taimien päälle luodaan hiekasta tai hiekkamullasta 40–50 sentin harju.

Korjuu: Valkoiset versot korjataan ennen niiden tuloa maan pinnalle. Vihreän parsan versot leikataan n. 20 cm:n pituisina katkaisemalla varret hieman maanpinnan alapuolelta. Nuoria ja mureita versoja leikataan lähes päivittäin. Korjuuaika voi kestää juhanukseen. Kaikkia versoja ei kuitenkaan kannata leikata, jotta satoa saadaan seuraavanakin kesänä.

Käyttö ja säilytys: Herkullinen keväällä ja alkukesällä raakana, höyrytettynä tai uunissa kuorrutettuna. Voidaan säilöä pakastamalla tai umpioimalla. Lisäksi kasvusta saadaan kestävää leikkovihreää. Punaisia, myrkyllisiä marjoja voidaan käyttää siemenlisäykseen..

'Mary Washington'

Perinnejalike

annos n. 5 g / 3,00 €

til.no 1279

Tunnettu lajike 1900-luvun alkupuolelta. Tuottaa aikaisin keväällä pitkiä, suoria varsia. Sopii sekä valkoisen että vihreän parsan kasvatukseen. Hyvä talven- ja taudinkestävyys. On kestävä mm. parsaruosteelle.

PAVUT

(bönsläktet)

Phaseolus

Ks. myös muut suvut: härkäpapu, pitkäpapu, soijapapu ja hyasinttipapu

Yv. Etelä-Amerikasta kotoisin olevia tarhapapuja on viljelty ainakin 8 000 vuotta. Suomessa viljely alkoi 1700-luvulla. Pavut ovat lämpimän ilmastoin kasveja. Kasvu häiriintyy jo alle 4 °C:een lämpötilassa. Palkokasvina papu pystyy sitomaan ilmakehän typpeä. Ihanteellinen maa on runsashumuksinen, kevyt ja nopeasti lämpenevä (pH yli 6,5). Haitallisin kasvitauti on pavun laikkutauti, jota sateiset säät lisäävät. Myös pahka- ja harmaahome saattavat kiusata kasvustoa. Sato on korjattava ennen kuin siemenet

kasvat liian isoiksi. Sisältää runsaasti valkuaisaineita. Sato syödään aina keitettynä, sillä raa'at pavut sisältävät myrkyllisiä glykosideja. 1 g = 2–4 siementä (15–20 siementä / m). Pensasmainen kasvutapa. Korkeus 30–60 cm, palot 10–15 cm. Tarhapavun lajikkeet jaetaan keitto-, leikko- ja taitepapuihin sekä keltaisiin vahapapuihin.

Viljely: Lämmin kasvupaikka. Ilmava maa, jonka ravinnetila on hyvä ja pH yli 6. Kylvö maan lämmitettyä (yli 10 °C) 3 cm:n syvyyteen. Taimiväli 8–10 cm, riviväli 30 cm.

Kylmässä maassa siemenet mädäntyvät. Siemeniä on hyvä liottaa vedessä ennen kylvöä, ei kuitenkaan yli 6 tuntia. Itäminen kestää viidestä päivästä jopa kolmeen viikkoon. Harson käyttö suositeltavaa. Taimet voi myös esikasvattaa ruukuissa. Taimet mullataan niiden ollessa 10 cm:n korkuisia. Kylvöstä korjuuseen kuluu 60–80 vrk lajikkeesta riippuen. Hallanarka.

Korjuu: Palot korjataan, kun ne ovat kookkaita, mutta siemenet vielä pieniä.

Käyttö: Palot sopivat patoihin, muhennoksiin ja salaateihin. Ei saa nauttia raakana, vaan on aina keitettävä! Keitto aika vaihtelee koon ja lajikkeen mukaan, n. 5–10 minuuttia. Satoa voi hapattaa tai pakastaa ryöpättynä

LEIKKO-, TAITE- JA VAHAPAVUT

Leikkopapu

Phaseolus vulgaris Leikkopapu-Ryhmä

'Nassau'

annos n. 30 g / 3,20 €

til.no 1144

Keskiaikainen leikkopapu, kasvuaika n. 55 vrk. Palko litteä, säikeetön, 15–17 cm pitkä, murea ja pehmeä. Tuleentunut siemen valkoinen. Arvostettu lajike, jota pidetään yhtenä herkullisimmista pavuista.

'Roma II'

Annos 30 g / 3,00 €

til.no 1145

Vihreät, litteät, säikeettömät palot, valkoiset pavut. Satoisa leikkopapu, jota on helppo kasvattaa.

'Sanguigno 2'

Luomusiemen

annos n. 30 g / 3,00 €

til.no 1090

Reheväkasvuinen, leveä ja litteäpalkoinen leikkopapu. Vaaleanvihreissä paloissa marmorimainen punainen kuvio. Punaiset siemenet muuttuvat keitettäessä vihreiksi.

Taitepapu

Phaseolus vulgaris Taitepapu-Ryhmä

'Anellino di Trento'

annos n. 30 g / 3,80 € **til.no 1050**

Pyöreäpalkoinen taitepapulajike, jolla voimakkaasti mutkalle kiertyvät vihreä-violettikirjavat palot.

'Bobis Bianco'

annos 30 g / 3,80 € **til.no 1194**

Vihreä, säikeetön, pyöreäpalkoinen, pitkän satoajan tarjoava herkullinen taitepapulajike. Valkoiset siemenet.

'Maxi'

Luomusiemen

annos n. 30 g / 4,40 € **til.no 1042**

Pysty kasvutapa. Pyöreiden palkojen pituus n. 18-20 cm. Tuleentunut siemen vaaleanruskea. Erittäin aikainen, runsassatoinen ja hyvänmakuinen taitepapu. Helppo poimia, palot sijaitsevat lehdistön ulkoreunalla.

'Papu-trio'

Luomusiemen

annos n. 30 g / 3,80 € **til.no 1046**

Värisekoitus kolmesta erivärisestä taitepapulajikkeesta. Sisältää vihreä-, kelta- ja violettipalkoisia lajikkeita.

'Primel'

annos n. 30 g / 3,00 € **til.no 1024**

Aikainen, kestävä taitepapulajike. Tummanvihreät, säikeettömät, suorat ja pyöreät palot 18-20 cm pituisia. Siemen tummanruskea. Terve ja helposti kerättävä. Suosittu.

'Purple Teepee'

annos n. 30 g / 2,70 € **til.no 1273**

Voimakaskasvuinen taitepapu. Korkeus n. 50 cm. Tummanvioletit ja pyöreät palot n. 13 cm pitkiä. Palot muuttuvat keitettyinä tummanvihreiksi. Maukas ja murea. Tuleentunut siemen beige. Runsassatoinen.

Vahapapu

(vaxböna)

Phaseolus vulgaris Vahapapu-Ryhmä

'Golden Teepee'

annos n. 30 g / 2,70 € **til.no 1115**

Keskiaikainen ja runsassatoinen. Palot keltaisia, pyöreitä, n. 18 cm pitkiä ja herkullisen mureita. Tuleentunut siemen valkoinen. Helposti sulavana voi sopia myös niille, jotka saavat pavuista ruoansulatusvaivoja.

Ruusupapu

(rosenböna)

Phaseolus coccineus

10 g = n. 10 siementä.

Yv. Nopeakasvuinen 2-4 m korkea köynnös, josta on kehitetty myös matalia lajikkeita. Kukkii heinä-syyskuussa. Sopii esim. säleikköön, aidanteeseen, seinustalle tai parvekkeelle.

Viljely: Viihtyy auringossa, tuoreessa, runsasravinteisessä ja syvämultaisessa maassa. Esikasvatus toukokuussa tai kylvö avomaalle, kun maan lämpötila on yli 12 °C. Siemeniä voi liottaa pari tuntia haaleassa vedessä ennen kylvöä. Kylvösyvyys 5 cm, taimiväli 30-50 cm. Ei yhtä kylmänarka kuin pensaspapu.

Käyttö: Palot syödään nuorina ja mureina ja aina kypsennettyinä. Isoksi päässeitä siemeniä voi myös syödä keitettyinä. Koristeellisia ja miedolta maistuvia kukkia voi lisätä salaattiin. Köynnöstävästä lajikkeesta voi kasvattaa majan. Kaunis koristekasvi!

'Hestia'

annos n. 10 siementä / 2,70 € **til. no 3278**

Matalakasvuinen alle puolimetriseksi jäävä ruusupapu, joka sopii hyvin ruukkuun. Kukat punavalkoisia. Säikeettömät palot herkullisia. Taudinkestävä ja koristeellinen.

'Scarlet Emperor'

annos n. 10 siementä / 3,20 € **til.no 3286**

Maukas lajike, jolla tulipunaiset, näyttävät kukat. Nopeakasvuinen, erittäin satoisa typensitoja maanparannukseen. Kasvattaa runsaan lehtimassan ja sopii myös lehteväksi näkösuojaksi parvekkeelle tai terasille. Nuoret pavut mureita ja säikeettömiä, voidaan syödä keitettyinä palkoineen, myöhempi sato riivittynä.

'Weisse Riesen'

Uutuus

annos n. 10 siementä / 3,20 € **til.no 3290**

Runsassatoinen köynnöstävä lajike. Mehevät palot noin 30 cm pitkiä ja kypsyvät melko myöhään. Kanniit, puhtaan valkeat kukat

Salkopapu

(stångböna)

Phaseolus vulgaris var. *vulgaris*

10 g = 15-30 siementä.

Yv. Köynnöstävä, korkeus 2-3 m. Kasvu aika on pidempi ja lämmöntarve suurempi kuin pensas- ja ruusupavulla. Esikasvatus nopeuttaa satoa, samoin kasvuharson käyttö.

Viljely: Lämmin kasvupaikka tai kasvihuone. Kylvetään, kun maa on lämmennyt. Ihanteellinen itämislämpötila on 20 °C. Siemeniä liotetaan ennen kylvöä parisen

tuntia. 4–6 siementä kylvetään esim. seinustalle tai 2–3 metriä korkean salon viereen. Kylvösyvyys vähintään 3 cm. 3 viikon esikasvatus jouduttaa satoa. Vaatii tuennan, ohjataan kasvamaan ylöspäin.

Käyttö: Nuoret palot ovat herkullisimpia, kun taas aikuiset palot ovat puisevia. Palot käytetään ja pakastetaan ryöpätyinä.

'Blauhilde'

Biodynaaminen siemen

annos n. 10 g / 3,00 €

til.no 1116

Palot pyöreitä, pituus n. 30 cm. Violetit säikeettömät palot muuttuvat keitetessä tummanvihreiksi. Tuleentunut siemen beige. Erittäin satoisa ja terve kasvusto. Todella suosittu ja herkullinen lajike.

'Borlotto Linqua di Fuoco 2'

annos n. 10 g / 2,70 €

til.no 1177

Puolikorkea, tarvitsee tuennan. Kasvu aika noin 90 vrk. Värikkäät palot, kermanvalkoisella pohjalla viinipunaisia täpliä, 13–14 cm pitkiä, kussakin 6–7 kpl saman värityksen omaavaa siementä.

'Cobra'

Luomusiemen

annos n. 10 g / 3,00 €

til.no 1023

Keskiaikainen ranskalainen salkopapu. Kylvöstä satoon n. 80 päivää. Tuottaa runsaasti n. 20 cm:n pituisia palkoja. Sopii kasvihuoneisiin tai lämpimälle paikalle avomaalle.

'Neckar Gold'

Luomusiemen

annos n. 10 g / 2,70 €

til.no 1178

Suuria satoja tuottava korkeiden salkopapujen kuningat. Palot ovat syväkeltaisia, herkullisia ja n. 25 cm pitkiä. Erinomainen maku. Mosaiikkiviruksen kestävä.

Pesusienikurkku

(svampgurka)

Luffa aegyptiaca

annos n. 6 siementä / 3,20 €

til.no 1010

Yv. Trooppinen, köynnöstävä kasvi, jota kasvatetaan sekä syötäväksi että pesusieneksi. Korkeus 2–3 m.

Viljely: Voidaan viljellä ainoastaan kasvihuoneessa tai lasitetulla parvekkeella, sillä tarvitsee vähintään +20 asteen lämpötilan kehittyäkseen. Esikasvatus huhtikuun lopulla, kasvu aika 120–140 vrk. Siirretään kasvihuoneeseen, kun yölämpötila on yli 10 °C. Vaatii runsaasti ravinteita ja vettä. Varret tuetaan kasvamaan ylöspäin.

Korjuu: Hedelmät korjataan syötäväksi n. 10 cm:n mitaisina. Jos halutaan pesusieniä, hedelmät jätetään

kasviin kypsymään. Kypsät hedelmät liotetaan vedessä, jolloin kuori ja hedelmäliha erottuvat. Jäljelle jää kuitupitoinen ranko, joka kuivataan auringossa.

Pinaatti

(spenat)

Spinacia oleracea

1 g = 80–120 siementä / m (n. 300–400 g/aari).

Yv. Suosittu lehtivihannes. Lähtöisin Persiasta. Kiinassa viljelty jo 640 eaa., Eurooppaan tuli 1300-luvulla. Pinaatti oli yksi niistä ruoka-aineista, joita munkit saivat syödä paaston aikana. Suomessa pinaattia on kasvatettu 1600-luvun lopulta lähtien. Sisältää rautaa, vitamiineja ja kivennäisaineita.

Viljely: Voidaan viljellä koko maassa. Multava, hyvin kalkittu maa. Vältetään voimakasta lannoitusta, sillä pinaatti kuuluu nitraattia kerääviin kasveihin. Ensimmäinen kylvö 1–2 cm:n syvyyteen heti, kun maa on sulanut. Taimiväli 10 cm, riviväli 40 cm. Itää 8–15 vrk:ssa. Tarvitsee runsaasti valoa ja kosteutta. Kylvöstä korjuuseen 35–45 päivää. Lisäkylvöjä voi tehdä keväällä sekä alku- ja loppukesällä. Keskikesän kylvöt kukkivat herkästi. Myös kuivuus nopeuttaa kukintaa.

Korjuu: Lehtien kerääminen aloitetaan yksitellen alhaalta päin.

Käyttö: Sopii esim. muhennoksiin, keittoihin ja wokeihin. Lehtien tuorekäyttö on lisääntynyt. Talveksi satoa voidaan pakastaa ryöpätyinä tai kuivata. Keittäessä liiat nitraatit ja oksaalihapot liukenevat keitinveteen. Riski saada näitä haitallisia aineita ei ole suuri, jos pinaattia ei syö päivittäin.

'Matador'

annos n. 2 g / 3,20 €

til.no 1101

Satoisa, viljelyvarma lajike ravinteikkaassa maassa. Tunnetaan myös nimellä 'Viking'. Tummanvihreät, sileät lehdet.

'Puma' F1

annos n. 2 g / 3,20 €

til.no 1179

Suurilehtinen pinaatti. Lehdet napakoita ja paksuhkoja lyhyiden varsien päässä. Maku hieno. Soveltuu hyvin baby leaf -kasvatukseen.

'Thorin'

Biodynaaminen siemen

annos n. 3 g / 3,00 €

til.no 1694

Tuttu, vanha lajike. Nopeakasvuinen ja satoisa.

Pullokurpitsa

(flaskkurbits)

Lagenaria siceraria

'Cobra'

annos n. 6 siementä / 4,40 €**til.no 3005**

Pullokurpitsa eli kalebassi on koristeellinen ja erikoisen mallinen kurkkukasveihin kuuluva köynnöskasvi, tunnetaan myös nimellä 'Col du Cygne'. Vihreä, valko-laikkuinen hedelmä, jonka kapea "kaula" taipuu kuin joutsenen kaula. Hedelmän voi kuivata sellaisenaan koristeeksi tai kovertaa ja kuivata, jolloin sen kuoresta saa valmistettua soitinimen tai vaikka astian. Koristeellinen erikoisuus! Siemen käsitelty sienitautien torjunta-aineella.

Viljely: Kasvatus kuten muilla kurpitsailla, vaatii esikasvatuksen. Esikasvatus toukokuussa, 1-2 siementä/ruukku, istutus avomaalle/ruukkuun/kasvihuoneeseen ilmojen lämmettyä. Kylmänarka. Kasvattaa noin 2-3 metrin pituiset köynnehtivät versot joita voi tukea ylöspäin. Viljelypaikka aurinkoinen ja lämmin. Soveltuu myös suuressa ruukussa kasvatettavaksi.

Punaparsamaite

(sparrisärt)

Lotus tetragonolobus

Perinnelajike

annos n. 2 g / 3,20 €**til.no 1927**

1 g = n. 15 siementä

Yv. Kotoisin Välimeren alueen eteläosista. 1700-luvulla punaparsahernetä kasvatettiin Suomessa jonkin verran herraskartanoissa, mutta se yleistyi vasta 1800-luvulla säätyläisten keskuudessa. Hernekasvi on edelleen melko tuntematon, mutta tutustumisen arvoinen vihannes. Korkeus 40-50 cm, ei tarvitse tukea. Kukat dramaattisen verenpunaisia. Nelisärmäisessä palossa on neljä pitkittäistä siivekettä. Maku muistuttaa parsaa.

Viljely: Lämpimänä kesänä kasvatus onnistuu avomaalla, viileänä kesänä varmemmin kasvihuoneessa. Viihtyy aurinkoisessa, kalkitussa, kosteutta pitävässä, ravinteikkaassa ja multavassa maassa. Esikasvatus huhtikuussa tai etelässä kylvö avomaalle toukokuussa, kun maa on lämmennyt. Siemenet kylvetään n. 5 cm:n välein 2-3 cm:n syvyyteen. Taimiväliksi jätetään 15-20 cm. Ihanteellinen kasvilämpötila on yli 20°C, joten alkukesällä on hyvä käyttää kasvuharsoa. Nopeakasvuinen, kasvuaika n. 55 vrk. Kärsii herkästi kuivuudesta.

Korjuu: Palot korjataan 2-3 cm:n pituisina, jolloin ne ovat herkullisia. Vanhetessaan palot puutuvat. Tuleentuneina niistä voi käyttää siemenet silpoidinherneiden tapaan.

Käyttö: Nuoret palot syödään kokonaisina. Keittoaika suo-

lavedessa 10-15 min. Myös kukat, varret, lehdet ja mukulamaiset varastajuuret ovat syötäviä. Jänisten herkkua!

NIVELRETIKAT

(rättiksläktet)

*Raphanus***Japaninretikka**

(daikon)

Raphanus sativus Daikon-Ryhmä

'April Cross'

annos n. 2 g / 3,20 €**til.no 1118**

1 g = 50-80 siementä.

Erittäin tunnettu ja arvostettu lajike. Kasvuaika n. 60 vrk. Valkoinen, osittain maan pinnalla kasvava juuri on isonakin mehukas ja rapea. Juuren pituus 25-30 (jopa 50) cm, paino 1-2 kiloa. Juuri kasvaa ensin leveyttä ja sitten pituutta.

Viljely: Sopii hyvin harjuviljelyyn. Syvämultainen, ravinteikas, kalkittu maa. Kylvö touko-heinäkuussa ulos. Voidaan kylvää, kun maan lämpötila yli 10 °C. Itää 5-10 vrk:ssa. Harvennus 20 cm:n välein. Heinäkuussa kylvetty valmistuu lokakuussa.

Korjuu ja säilytys: Korjataan parin kuukauden kuluttua kylvöstä. Voidaan säilöä hiekkaan kellariin.

Käyttö: Kuorittuna raikkaan ja miedon makuinen. Syödään voileivän päällä, ruoan lisukkeena sekä kypsennettynä wokissa ja keitossa. Myös pippuriset lehdet sopivat ruoanlaittoon.

Retiisi

(rädisa)

Raphanus sativus var. *sativus*

1 g = 80-130 siementä

(200-300 g/aari, n. 30 siementä / m).

Yv. Tullut viljelyyn 1500-luvulla pitkänomaisena, valkoisena muotona, jollaista viljeltiin 1600-luvulla Turun Akatemian kasvitieteellisessä puutarhassakin. Makean- kirpeä maku johtuu sinappiöljystä.

Viljely: Kuohkea, lannoitettu puutarhamaa. Kylvö avomaalle aikaisin keväällä 0,5-1 cm:n syvyyteen. Taimiväli 1-2 cm, riviväli 10-30 cm. Itämisaika 8-15 vrk. Kastellaan runsaasti, sillä kuivassa retiisi kitkeröityy ja alkaa helposti kukkia. Kasvaa nopeasti, mutta myös vanhenee nopeasti. Kasvaa parhaiten 12-15 asteessa. Mukulat venyvät pitkänomaisiksi korkeassa lämpötilassa ja syvään kylvettynä. Ensimmäinen sato n. 4 vk:n kuluttua. Lisäkylvöjä voi tehdä parin viikon välein. Muiden ristikkukkaisten tavoin altis möhjuurelle ja taimipoltteelle. Tuhka- tai kalkkipölytys ehkäisee kirppoja samoin kuin ruohokate.

Korjuu ja käyttö: Korjataan nuorena ja käytetään mieluiten tuoreena, mutta säilyy muutaman viikon viileässä.

'Cherry Belle'

Perinnelajike, luomusiemen

annos n. 4 g / 3,00 €

til.no 1182

Arvostettu makea ja mieto kesälajike. Sopii lavaviljelyyn. Kasvu aika n. 22 vrk. Pyöreä mukula. Kuori kirsikanpunainen, sileä ja ohuehko. Kestää varastointia tulematta kitkeräksi.

'Eiszapfen'

Perinnelajike, biodynaaminen siemen

annos n. 4 g / 3,00 €

til.no 1762

Sopii lavaviljelyyn. Nopeakasvuinen valkoinen lajike. Kauniit, sylinterinmuotoiset ja suippokärkiset juuret. Pituus n. 10–12 cm. Malto mehukas ja rapea. Nuoret lehdet sopivat salaattiin.

'Rudi'

Bioynaaminen siemen

annos n. 4g / 3,00 €

til.no 1742

Aikainen, avomaalle kehitetty lajike. Pyöreä ja kirkkaanpunainen. Miedon raikas maku ja satoaika pitkä.

'Saxa 2'

annos n. 4 g / 3,00 €

til.no 1016

Hyvin aikainen, kehitetty avomaalla kasvatettavaksi. Pyöreä ja kirkkaanpunainen. Hyvänmakuinen ja murea. Ei vanhene nopeasti, joten satoaika pitkä.

Ruokaretikka

(trädgårdsrättika)

Raphanus sativus

'Red Meat'

annos n. 2 g / 3,20 €

til.nro 1388

Voimakkaan ruusunpunainen malto ja kirkkaanvihreä-valkoinen kuori. Suurikokoinen mukula on kauniin pyöreä. Aromaattinen katseenvangitsija kesäisiin salaatteihin. Käytetään myös nimeä *watermelon radish*.

Tummaretikka

(rättika)

Raphanus sativus var. niger

1 g = 90–130 siementä (30–60 g/aari, 5–10 siementä / m).

Kv. Viljellään yksivuotisenä. Hyvin suosittu juures Keski-Euroopassa. Maistuu retiisin tapaan kirpeältä, mikä johtuu haihtuvista sinappiöljyistä.

Viljely: Vaatii hyvin muokatun ja hiekkapitoisen maan. Kylvä avomaalle 1–2 cm:n syvyyteen. Kesällä syötävät retikat kylvetään mahdollisimman aikaisin keväällä, varastoitavat vasta heinäkuussa. Taimiväli 10–15 cm,

riviväli 35–50 cm. Kasteltava runsaasti kuivina jaksoina. Vältettävä liiallista typpilannoitusta nitraatin kertymisen takia. Boorin puutos ilmenee mallon lasittumisena ja kuoren halkeamina. Ristikukkaisten taudit ja tuholaiset voivat vaivata myös retikkaa.

Korjuu: Juuret korjataan tennispallon kokoisina. Pitkät korjataan, kun kaulan Ø n. 5 cm. Retikka kestää muutaman pakkasasteen. Varastoidaan porkkanan tapaan.

'Runder Schwarzer Winter'

Perinnelajike, luomusiemen

annos n. 4 g / 2,70 €

til.no 1935

Vanha, pyöreä lajike vuodelta 1783. Kuori musta. Valkea malto maistuu mukavan kirpeältä. Hyvä varastointikestävyys. Kylvä myöhään kukinnan välttämiseksi.

REVONHÄNNÄT

(amarantsläktet)

Amaranthus

Kirjorevonhäntä

(papegojamarant)

Amaranthus tricolor

1 g = n. 1 300 siementä.

Yv. Kotoisin Aasian etelä- ja kaakkoisosista. Käytetään myös "kiinanpinaatti"-nimeä. Kiinaksi kasvi on *hinn choy*, japaniksi *callaloo* tai *hiyu*. Miedonmakuinen lehtivihannes. Maku muistuttaa hieman hernettä. Sisältää runsaasti vitamiineja, erityisesti A-vitamiinia ja mineraaleja ja enemmän kalkkia ja rautaa kuin tavallinen pinaatti.

Viljely: Tavallinen, tuore multamaa. Esikasvatus huhtitoukokuussa. Taimiväli 30 cm. Itää n. 20 °C:ssa 5–10 vrk:ssa. Etelässä voi kylvää avomaalle, kun yölämpötila on yli 13 °C. Hallanarka.

Korjuu: Lehtiä voi kerätä pitkin kesää.

Käyttö: Lehdet keitettyinä pinaatin tavoin, raakana salaateissa. Harvennettavat versot voi käyttää parsan tavoin.

'Early Splendor'

annos n. 0,5 g / 3,20 €

til.no 1705

Korkeus n. 50 cm. Tunnetaan myös nimellä Joseph 's Coat. Koristeellinen ja dramaattinen kasvi, jonka ylimmäiset lehdet ovat voimakkaan karmiinipunaiset ja alemmat suklaanruskeat.

Punarevonhäntä

(rävsvans)

Amaranthus caudatus

'Viridis'

annos n. 1 g / 2,70 €

til.no 1191

1 g = n. 1 500 siementä.

Yv. Kasvaa Suomessa 1–1,5 m korkeaksi ja 0,5 m leveäksi. Vaaleanvihreät lehdet ja kellertävä kukinto. Lehdissä on paljon vitamiineja ja mineraaleja. Tuuli- ja itsepölytteinen. Tekee runsaasti siemeniä.

Viljely: Aurinkoinen kasvupaikka. Vaatimaton maan ja lannoituksen suhteen. Liikalannoitusta on vältettävä, jottei lehtiin kerry nitraatteja. Riviväli ainakin 60 cm ja taimiväli n. 25 cm. Taimettu hyvin lämpimään maahan kylvettyinä.

Korjuu: Lehtiä voi alkaa kerätä jo aikaisessa vaiheessa, ja kasvia on hyvä latvoa haaroittumisen edistämiseksi. Kasvaa myöhäiseen syksyyn. Loppusato kerätään ennen yöpakkasia ja pakastetaan kevyesti ryöpättyinä.

Käyttö: Kreikassa amarantti (punarevonhantä) on yleinen kasvismuhennoksissa. Suomessa kasvia on käytetty lähinnä koristeeksi, mutta lehdet ovat herkullisia pinaatin tapaan käytettynä. Lehtiä keitetään pienessä vesimäärässä korkeintaan viisi minuuttia. Keitinveteen ei laiteta suolaa, vaan lehdet maustetaan muutaman minuutin ryöppäyksen jälkeen. Lehtien mausteeksi sopii sitruunamehu, oliiviöljy ja valkosipuli. Suosittelemme! Kokeile wokiin, piiraisiin, munakkaisiin ja muhennoksiin.

Riippaviidakkokurkku (hängmelotgurka)

Melothria pendula

Perinnelajike

annos n. 10 siementä / 3,80 €

til.no 1215

Yv. Köynnöstävä luonnonlaji Etelä-Amerikasta. Kasvaa n. 3 m:n korkuiseksi. Pienet kukat kirkaankeltaiset. Tuottaa n. 3 cm pitkiä, pitkulaisia, vihreäraitaisia, makeanhappamia hedelmiä. Malto valkoinen.

Viljely: Viihtyy ravinteikkaassa mullassa ja auringossa, ei kuitenkaan paahteessa. Esikasvatus toukokuun alussa. Karaistut taimet kasvatetaan kasvihuoneessa tai ruukussa lämpimällä seinustalla tai lasitetulla parvekkeella. Vaatii tuennan, esim. verkon. Hyönteispölytteinen.

Korjuu: Hedelmät korjataan 2–3 cm:n kokoisina.

Käyttö: Pikkupurtavaksi, salaattiin ja pikkelssiin.

Ruokaporkkana (ähta morot)

Daucus carota subsp. *sativus*

1 g = 600–1 000 siementä (n. 10 000 siementä / a, 60–100 siementä / m).

Kv. Viljellään yksivuotisena. Kehittynyt afganistanilaisesta villistä alalajista. Vanhimmat viljellyt porkkanat olivat ilmeisesti violetteja, joiden ohella alettiin viljellä keltaista muotoa. Vähässä-Aasiassa tiedetään porkkanaa viljellyn 1000-luvulla. Viljellyn porkkanan geneetti-

nen pohja on hyvin kapea; nykyisten oranssien porkkanoiden kantaäiti kehitettiin Hollannissa 1600-luvulla.

Viljely: Viihtyy parhaiten multavassa, kalkkipitoisessa hiekkamaassa. Kaikki maalajit voi kuitenkin parantaa porkkanalle sopivaksi. Lannoitetaan hyvin luonnonlannalla tai viherlannoitteella. Porkkana on kaliumin suurkuluttaja. Kylvö aikaisin keväällä 1 cm:n syvyyteen. Ihanteellinen itämislämpötila 8–20 °C, itämis aika 15–20 vrk. Taimiväli 3–6 cm, riviväli 35–40 cm. Mullataan juurenniskan vihertymisen estämiseksi. Harso tai suojaverkko pitää loitolla tuholaiset, joista pahimmat ovat porkkanakemppi ja porkkanakärpänen. Myös hiekan ja tuhkan sirottelu voi auttaa. Hiekkamaalla porkkanan voi kylvää syksyllä.

Säilytys: Kellarissa sellaisenaan tai hiekkaan tai lannoittamattomaan turpeeseen peitettynä. Voidaan pakastaa esikeitettynä tai raakana raasteena.

'Amiva'

Luomusiemen

annos n. 1 g / 3,80 €

til.no 1058

Aikainen syysporkkanalajike. Amsterdam-tyypin porkkana, juuret ovat pitkänomaiset, teräväkärkiset. Mehukas, maukas ja rapea porkkana! Sopii erinomaisesti tuorekäyttöön.

'Berlicum 2'

annos n. 1 g / 3,20 €

til.no 1053

Makea, aikainen lajike, jolla voimakkaan oranssit, sileät ja kartiomaiset juuret. Soveltuu hyvin talvivarastointiin.

'Gniff'

annos n. 1 g / 3,80 €

til.no 1180

Upea vaaleanviolettipintainen porkkana Sveitsistä, jonka sisus on valkoinen. Kartiomainen juuri kasvaa noin 15 cm pitkäksi. Sopii sekä varastointiin, että tuorekäyttöön. Erityisen sopiva pikkelöintiin.

'Jaune du Doubs'

Perinnelajike, luomusiemen

annos 0,5 g / 3,20 €

til.no 1186

Keltainen, kartiomainen ja voimakaskasvuinen. Tämä roteva ranskalainen porkkanalajike omaa hyvän varastointikestävyyden. Hyötyy aikaisesta kylvöstä. Satoisa.

'Lontoon Tori' / 'Chantenay Red Cored 2'

Perinnelajike

annos n. 1,5 g / 2,70 €

til.no 1696

Alkuperäislajike 1800-luvulta. Helppo viljellä. Kasvu aika n. 70 vrk. Kartiomainen, puolipitkä ja tukeva. Satoisa, maukas ja mehukas. Sopii varastoitavaksi. Ollut myynnissä myös pienenä baby-porkkanana. Suosituttu!

'Longue Rouge Sang'

Luomusiemen

annos n. 0,5 g / 3,80 €**til.no 1505**

Vanha, ranskalainen lajike. Suuret, kartiomaiset juuret. Tummempi väritys pinnassa, sisältä kirkas oranssi.

'Nantaise 2'

Perinnelajike, luomusiemen

annos n. 1 g / 2,70 €**til.no 1922**

Aikainen, ranskalainen lajike 1880-luvulta. Kasvaa hyvin savimaassakin. Kasvu aika ainakin 80 vrk. Mureat ja makeat juuret ovat kauniin sylinterimäisiä.

'Mercado de Paris 3'

Uutuus, perinnelajike

annos n. 0,5 g / 3,20 €**til.no 1197**

Perinnelajike 1800-luvulta Ranskasta. Aikainen ja nopea-kasvuinen varhaisporkkana, jolla pienet, pyöreät juuret. Sopii muotonsa vuoksi hyvin lavaviljelyyn ja muuten mataliin kasvualustoihin. On arvostettu lajike erikoisen muotonsa lisäksi myös herkullisen ja makean makunsa vuoksi.

'Rodelika'**annos n. 3 g / 3,00 €****til.no 1932**

Viljely onnistuu raskaammillakin mailla. Tasapaksut, pitkät juuret. Voimakas kasvuinen lajike soveltuu hyvin varastoitavaksi. Maku aromaattinen, voimakas ja makea.

Sekoitus

Luomusiemen, perinnelajike

annos n. 1 g / 3,80 €**til.no 1061**

Upea keltaisen, oranssin, valkoisen ja violetin värisekoitus sisältää neljää eri porkkanalajiketta: 'Riesen von Colmar 2', 'Gniff', 'Kuttiger' ja 'Jaune du Doubs'. Soveltuu tuorekäyttöön ja varastointiin. Hyötyy aikaisesta kylvöstä, koska lajikkeet melko myöhäisiä. Ehdoton ruokapöydän hitti!

'Vitella'

Luomusiemen

annos n. 1 g / 3,80 €**til.no 1056**

Aikainen syyslajike. Hivenen kartiomainen, satoisa, rikkaan oranssi Nantes-typin porkkana. Sileäpintainen. Kestää myös varastointia jonkin verran.

SALAATIT

(sallatsläktet)

Lactuca

Ks. myös kaalikasvien suvun salaattikasvit ja sikurit. Alkaen sivut 17 ja 43. 1 g = n. 700–1 100 siementä.

Yv. Viljelty jo varhain Välimeren maissa. Egyptiläisistä haudoista löytnyt salaatin siemeniä. Suomessa salaattia alettiin kasvattaa 1600-luvun loppupuolella.

Viljely: Menestyy parhaiten kosteutta pidättävillä multavilla hiekkamailla (pH yli 6). Kasvi on fosforin ja kaliumin suurkuluttaja, ei niinkään typen. Kylvä keväällä avomaalle, itämisaika 4–9 vrk, lämpötila 16–22 °C. Yli 25 °C:ssa monet lajikkeet eivät enää idä. Taimiväli 5–30 cm, riviväli 20–30 cm. Voidaan kasvattaa myös astiassa valoisalla ikkunalla tai parvekkeella. Ihanteellinen kasvatuslämpötila on 15–25 °C. Sadon aikais- tamiseksi voidaan aloittaa esikasvatus huhtikuussa. Muista kasveista poiketen salaattit voi huoletta kastella päiväsaikaan. Kylvös on muistettava harventaa, jotta laatu paranee. Kasvin kukkiminen pilaa sadon.

Keräsalaatti

(huvudsallat)

Lactuca sativa Capitata-Ryhmä

1 g = n. 1 000 siementä (5–10 g/aari)

Yleisin salaattityyppi. Pehmeälehtinen muoto tekee melko löyhän, ohutlehtisen kerän. Rapea-lehtisen muodon kerä on tiiviimpi ja painavampi, koska lehdet ovat paksuja ja kovia. Se kestää kuljetusta ja varastointia paljon pehmeälehtistä paremmin. Sisältää vähän tärkkelystä ja sokeria, mutta paljon vitamiineja sekä suolen mikrobeille suotuisia pektinejä ja hemiselluloosa-aineita.

Viljely: Taimiväli 25 cm. Muistettava harvennus, jotta kasvattaa kerän. Kastelu tärkeää!

Korjuu ja säilytys: Korjataan, kun kerä on riittävän tiivis. Säilyy jääkaapissa muovipussissa muutaman päivän.

Käyttö: Tuoresalaattina.**'Saragossa'**

Biodynaaminen siemen

annos n. 0,5 g / 3,80 €**til.no 1082**

Kaunis punertavalehtinen kompaktikasvuinen herkullinen lajike. Kerä on avoin ja kaunis.

Rapea keräsalaatti

(isbergssallat)

Lactuca sativa Capitata-Ryhmä

1 g = n. 850 siementä

Tunnetaan myös amerikansalaattina, sillä käytetään hampurilaisissa. Kestää hyvin säilytystä

Viljely: Taimiväli 30 x 30 cm. Kasvu aika 6–8 vk. Hitaampi kasvu ja suurempi vaatavuus maalajin suhteen kuin muilla salaateilla, muttei kuki yhtä herkästi.

'Great Lakes 118'**annos n. 1 g / 2,70 €****til.no 1937**

Suurikokoinen, kiinteäkeräinen lajike, jolla on raikkaanvihreät, kähärät ja maukkaat lehdet.

'Lotta'

Uutuus, luomusiemen

annos n. 0,5 g / 4,40 €

til.no 1939

Vihreät, melko ohuet ja aromaattiset lehdet. Kasvattaa löyhähkön kerän. Ei kuki herkästi ja on hämmän kestävä.

'Saladin'

Biodynaaminen siemen

annos n. 0,5 g / 4,40 €

til.no 1940

Tunnettu ja arvostettu lajike. Kehitetty erityisesti avomaalle. Suurikasvuinen. Kerä kiinteä, kaunis ja rapea. Raikas maku. Terve, helppo viljellä. Ei tarvitse niin paljon ravinteita kuin muut salaattit. Satoaika erityisen pitkä.

Lehtisalaatti

(plocksallat)

Lactuca sativa Crispa-Ryhmä

1 g = n. 850 siementä.

Kasvattaa kerän asemasta ruusukkeeseen. Nopeakasvuisempi kuin keräsalaatti. Kasvu aika 4-5 vk. Lehdet pehmeitä ja maultaan mietoja.

Viljely: Kylvö avomaalle toukokuusta lähtien muutama viikon välein. Taimiväli 5-10 cm, riviväli 20-30 cm.

Korjuu: Lehtiä kerätään pitkin kesää ja syödään tuoreena. Sato nahistuu helposti.

'Bijella'

Biodynaaminen siemen

annos 0,5 g / 3,80 €

til.no 1033

Keskikokoinen, erittäin kompakti tammenlehtisalaatti, jolla vihreät lehdet ja punertavanruskeaan sävytyttyvät lehtien kärjet. Aromaattinen, hivenen makea maku.

'Black Seeded Simpson'

Perinnelajike, luomusiemen

annos n. 1 g / 3,20 €

til.no 1287

Amerikkalainen lajike, viljelty jo vuodesta 1875. Aikaisin lehtisalaatti, kasvu aika n. 42 vrk. Kellertävän vihreät kiharaiset lehdet hyvin mehukkaat. Voidaan viljellä aikaisesta keväästä myöhäiseen syksyyn. Kestää kuivaa ja kuumaa säätä. Ei kuki helposti.

'Cerbiatta'

Uutuus, luomusiemen

annos 0,5 g / 3,20 €

til.no 1941

Tammenlehtisalaatti, jolla on hyvin liuskaiset, vihreät ja pystykasvuiset lehdet. Erityisen nopeakasvuinen lajike ja pitkä sadonkorjuuaika, kestää jopa hieman pakkasiakin. Sopii kasvatettavaksi myös nuorena kerättäväksi baby-leaf -salaatiksi. Ei kuki herkästi. Lehdet rapeita ja makeita.

'Lollo Red'

Perinnelajike, biodynaaminen siemen

annos n. 1 g / 4,40 €

til.no 1032

Kuuluu italialainen lajike. Tiivis kasvutapa. Kasvu aika n. 48 vrk. Koristeelliset, viinipunaisten lehdet voimakkaasti kähäräiset. Maku herkullinen. Pitkä sadonkorjuuaika. Koristeellinen, kukkapenkin reunuskasviksi.

'Red Salad Bowl'

Perinnelajike, biodynaaminen siemen

annos n. 1 g / 4,40 €

til.no 1701

Näyttävä, voimakas kasvuinen tammenlehtisalaatti, jolla ohuet ja maukkaat punavihreän kirjavat, aaltoilevat lehdet. Kasvu aika noin 45-50 vrk. Pitkä korjuuaika, ei kuki helposti. Satoisa ja viljelyvarma.

Parsasalaatti

(asparagessallat)

Lactuca sativa Asparagina-Ryhmä

'Cracoviensis'

Uutuus, perinnelajike, luomusiemen

annos n. 0,5 g / 4,40 €

til.no 1702

1 g = n. 850 siementä

Vv. Viljelty Kiinassa vuosisatoja ja Euroopassakin tunnettu jo 1800 luvun puolivälistä. Viljellään sekä salaattina, että parsan tapaan tarjottavana vihanneksena. Kukkii herkästi, mutta se ei haitta sillä kukkavarsi on kasvin herkullisin ja arvostetuin osa!

Viljely: Viihtyy kalkitus, tavallisessa maassa. Kylvö varhain keväällä matalaan vakoon. Itämis aika 8-14 vrk. Taimiväli n. 15-20 cm, riviväli 40 cm.

Korjuu: Lehtiä voidaan kerätä maltillisesti jo parin kuukauden kuluttua kylvöstä. Kukkavarsi saa kasvaa sen jälkeen vielä 2-3 vk. Se korjataan n. 30 cm:n pituisena ja Ø 2,5 cm. Esikasvatuksella voidaan aikaistaa satoa. Vanhetessaan kasvi maistuu kitkerältä.

Käyttö: Lehtiä käytetään lehtisalaatin tavoin ja kukkavarsi kuoritaan ja sen pehmeä ja murea ydin syödään sellaisenaan tai kypsennettynä parsan tapaan. Voidaan käyttää myös keitoissa ja muhennoksissa. Säilötään pakastamalla.

Salaattisekoitus

'Mixture Mesclun'

Luomusiemen

annos n. 1 g / 3,20 €

til.no 1048

Hieno sekoitus erivärisiä ja -muotoisia salaatteja. Mm. tammenlehtisalaattia punaisena ja vihreänä, endiiviä, rucolaa ja bataviansalaattia.

Sidesalaatti

(bindsallat)

Lactiva sativa Romana-Ryhmä

1 g = n. 850 siementä.

Tunnetaan myös rooman- ja cos-salaattina. Erittäin suosittu Välimeren maissa ja Englannissa. Suomessa-kin yleistynyt. Lehdet kapeita ja pitkiä. Aikaisemmin lehdet sidottiin langalla yhteen, jolloin sisälehdet jäivät vaaleiksi ja rapeiksi. Nykyiset lajikkeet muodostavat luonnostaan löyhän, pystylehtisen kerän.

Viljely: Pitää multavasta, hyvin kalkitusta maasta. Esikasvatus huhtikuussa tai suorakylvö toukokuussa ilmojen lämmentyä. Tasainen vedensaanti takaa laadukkaan sadon. Liikalannoitusta varottava. Uusintakylvöjä kannattaa tehdä 2–3 viikon välein.

Korjuu: Korjataan, kun kerä on kiinteytynyt. Kasvista voi kerätä myös yksittäisiä lehtiä.

Käyttö: Lehdet voidaan käyttää sekä tuoreena että kypsennettynä. Säilyvät pitkään nahistumatta.

'Little Gem'

Perinnelajike

annos n. 0,5 g / 2,70 €

til.no 128g

Kuuluisa ranskalainen lajike 1870-luvulta. Yksi maailman arvostetuimmista salaattilajikkeista. Kasvu aika n. 55 vrk. Melko pienikokoinen, korkeus n. 15 cm. Uloimmat lehdet voimakkaan vihreät ja hiukan laineikkaat. Sisu kellertävä ja rapea. Caesarsalaatin aines!

'Red Romaine Cos'

annos n. 0,5 g / 3,20 €

til.no 1070

Korkea, napakkalehtinen lajike, jolla näyttävä tummanpurppura hivenen kiharainen lehdistö, lehtien tyvet vihreät. Sietää hyvin käsittelyä ja pitää rakenteensa salaateissa. Lehdet miedot ja mehukkaat. Ehdoton suosikki salaatteihin!

'Valmaine'

annos n. 0,5 g / 3,20 €

til.no 1183

Pystykasvuinen, tummanvihreä lajike, jolla on repeat lehdet. Aikaisen kylvön lisäksi kannattaa tehdä keskikesällä uusintakylvö, joka tuottaa satoa syksyllä. Taimiväli 30 cm. Helppohoitoinen.

Salaattifenkoli

(sötfänkål)

Foeniculum vulgare Azoricum-Ryhmä

Värikasvi

1 g = n. 200 siementä (n. 15 g / a).

Kv. Kasvuoloista riippuen kasvi on joko kaksi- tai yksivuotinen. Kasvatettu yli 4 000 vuotta. Lehtiruodit ovat alhaalta turvonneet, mehukkaat lehtikannat muodosta-

vat kimpun, jota kutsutaan usein mukulaksi. Koko kasvi tuoksuu ja maistuu anikselta.

Viljely: Aurinkoinen kasvupaikka. Vaatii kuohkean, syvään muokatun ravinteikkaan mullan, pH 5,0–6,8. Esikasvatus (3–5 vk) huhtikuussa sisällä tai lavassa tai suorakylvö ulos kesäkuussa. Itää +10–30 asteessa. Ihanteellinen itämislämpötila on yli 20 °C. Karaistut taimet, joissa on 3–4 kasvulehteä, istutetaan ulos 20 x 35 cm:n välein. Ei saa istuttaa liian syvään. Kasvaa nopeasti, kun lämpötila on 15–18 °C. Lehtiruodit eivät paisu, kun lämpötila on yli 25 °C tai alle 7 °C. Kärsii herkästi vedenpuutteesta. Alkukesällä kateharso on hyväksi. Hallanarka.

Korjuu: Sato kannattaa korjata heti, kun kukkavana alkaa kasvaa, sillä muuttuu pian puumaiseksi.

Käyttö: Tyvi sopii keitettyinä tai raakana salaatteihin ja paistoksiin. Siemenet ovat hyvää leivän maustetta. Tili-mäiset lehdet sopivat mausteeksi erityisesti kalaruokiin, kastikkeisiin ja salaatteihin. Kukkimaan päässeän kasvin keltaiset kukat ovat maukkaita ja koristeellisia.

'Bianco Perfezione'

Luomusiemen

annos n. 1 g / 3,20 €

til.no 1777

Luotettava, hyvän mukulanmuodostuksen omaava lajike, jolla keskikokoinen, herkullinen ja aromikas mukula. Lehtiruoti valkoinen ja pyöreä.

Salaattikleitonia

(vinterportlak)

Claytonia perfoliata

annos n. 0,5 g / 2,70 €

til.no 1315

1 g = 1 600–2 200 siementä.

Yv. Matala ja valkokukkainen. Pehmeälehtinen yrtti- ja salaattikasvi. Maku mieto ja raikas, muistuttaa hieman suolaheinää. Kestävä.

Viljely: Aurinkoinen ja karuhko kasvupaikka. Kylvö avomaalle lähelle pintaa joko varhain keväällä tai elokuun alkupuolella. Itää alle 12 °C:ssa 7–10 vrk:ssa.

Korjuu: Myöhäiseen syksyyn ja talveen, jolloin muiden salaattikasvien sato on jo loppunut. Leikkaamisen jälkeen versoo uudestaan.

Käyttö: Tuoreita lehtiä käytetään keitoissa ja pinaatin tapaan. Sopii mausteeksi salaatteihin ja voileivän päälle.

Salaattivuonankaali

(vintersallat)

Valerianella locusta var. *oleracea*

1 g = 700–1 000 siementä (n. 150 g/aari).

Yv. Luonnonvaraista vuonankaalia lieenee käytetty ravin- tona jo 3 000 vuotta sitten. Sitä alettiin viljellä vasta 1900-luvulla Ranskassa ja sitten muissa Keski-Euroopan

maissa, missä kasvista onkin tullut erittäin suosittu. Sisältää runsaasti A- ja C-vitamiinia sekä rautaa. Hieno maku! **Viljely:** Viihtyy multavassa ja kalkkipitoisessa maassa. Ei vaadi runsasta lannoitusta. Kylvetään aikaisin keväällä tai vasta heinä-elokuun vaihteessa. Siemenet peitetään kevyesti. Itämisaika 10–14 vrk. Tuoreen siemenen itävyyssprosentti n. 30, vuoden vanhan 80–90. Riviväli 15–20 cm, taimiväli 3–5 cm. Menestyy viileässä, kasvaa hyvin jo 4–8 asteessa. Vedenpuute nopeuttaa kukintaa. Siemenen itävyys säilyy 3–5 vuotta.

Korjuu: Ruusukkeet leikataan maanrajasta. Kylmänkestävän lajin satoa voidaan kerätä lumen altakin. Voi keittää pakkasta jopa -15 °C.

Käyttö: Salaatteihin.

'Elan'

Luomusiemen

annos n. 1 g / 3,00 €

til.no 1371

Yleisimmin viljelty lajike. Pähkinäinen, minttuun vivahtava maku. Satoa voi kerätä poimien myös yksittäisiä lehtiä sieltä täältä vähitellen pitkin kesää. Härmänkestävä.

'Verte De Cambrai'

annos n. 1 g / 3,00 €

til.no 1370

Hyvin nopeakasvuinen ja kylmänkestävä. Lusikkamaiset lehdet ovat herkullisen tummanvihreät. Maku mieto, muistuttaa hieman minttua. Runsassatoinen. Vastustuskykyinen härmää vastaan.

MURO- JA RIKKASAVIKAT

(bärmällesläket och mällor)

Blitum och *Chenopodium*

Hyvänheikinsavikka

(lungrot)

Blitum bonus-henricus

Perinnelajike, luomusiemen

annos n. 0,2 g / 2,70 €

til.no 1276

1 g = n. 500 siementä.

Mv. Käytetään myös Lincolnshiren pinaatti-nimeä. Englannissa suosittu. Voi tavata vanhojen pihojen ja puutarhojen typpipitoisilla mailla sekä talojen raunioilla ja kirkkomaille. Ennen viljelty lääke- ja pinaatti-kasvina. Suomessa harvinainen. Kasvaa jopa 70 cm korkeaksi. Lehdet kolmiomaisia ja tahmeita. Tähtämäisten kukintojen kukat avautuvat kesä-elokuussa.

Viljely: Viihtyy ravinteikkaassa ja kalkitussa maassa aurinkoisessa paikassa. Keväällä, maan lämmentyä, siemenet kylvetään suoraan kasvupaikalleen 1 cm:n syvyyteen. Taimia on hyvä latvoa, jotta ne haarautuvat

ja kukinta myöhästyy.

Korjuu: Lehtiä kerätään heti niiden tultua täysikokoisiksi.

Käyttö: Mehukkaita lehtiä käytetään salaateissa, keitoissa ja muhennoksissa.

Säilytys: Voidaan pakastaa ryöpätyttinä.

Kvinoa

(mjölmålla)

Chenopodium quinoa

Luomusiemen

annos 1 g / 2,70 €

til.no 1190

Yv. Savikoiden sukuun kuuluva kasvi on kotoisin Etelä-Amerikasta ja Andeilta. Inkojen tärkein viljelykasvi. Kaksineuvoinen, itsepölytteinen. Siemenet sopivat keliaakikoille, ja niissä on paljon aminohappoja.

Viljely: Aurinkoinen kasvupaikka ja läpäisevä maa (pH yli 6). Kestää hyvin kuivuutta ja kovia tuulia. Suomessa ei vielä paljoa viljelykokemuksia. Kylvö toukokuussa avomaalle. Riviväli 25 cm, taimiväli 10 cm. Varottava, ettei kitke taimia rikkaruohoina.

Korjuu: Lehtiä korjataan pinaatin tapaan. Siemenet ehtivät tuleentua harvoin, sato korjataan juuri ennen niiden karisemista. Tällöin varret leikataan ja kuiva-tetaan siemenineen.

Käyttö: Lehdet käytetään pinaatin tapaan, siemenet riisin tapaan. Siemenissä on saponiinia, minkä vuoksi ne on pestävä ja liotettava ennen käyttöä. Siemeniä käytetään salaateissa ja ruoissa, mihin riisikin sopisi. Lehtiä voi käyttää kohtuudella raakana ja kevyesti kiehaus-tettuina pinaatin tapaan. Lehdissä on oksaalihappoa.

Marjasavikka

(bärmålla)

Blitum virgatum

Perinnelajike

annos n. 1 g / 2,70 €

til.no 1065

1 g = n. 1 250 siementä.

Yv., joskus kaksivuotinen. Vanha viljelykasvi, joka kuuluu savikoiden sukuun. Korkeus 35–80 cm. Lehtihangoissa kasvavat hedelmäsykeröt mansikanpunaisia.

Viljely: Viihtyy ravinteikkaassa, kalkitussa ja aurinkoi-sessa kasvupaikassa. Avomaakylvö varhain keväällä sentin syvyyteen. Taimi- ja riviväliksi jätetään 25–30 cm. Helppo kasvattaa. Satoa voidaan korjata 10–12 vk:n kuluttua kylvöstä.

Käyttö: Lehtiä käytetään mieluiten ennen kukintaa pinaatin tavoin. Hedelmäsykeröt ovat koristeellisia, mutta lähes mauttomia. Kasvia käytetään myös koris-tekasvina ja leikkokukkana.

SELLERIT

(sellerisläktet)

Apium

Ks. myös yrttiselleri (yrttiryhmissä) s. 70.

Mukulaselleri

(rotselleri)

Apium graveolens Rapaceum-Ryhmä

1 g = n. 2 000 siementä (1–2 g/aari).

Kv. Viljellään yksivuotisena. Vanha hyötykasvi, jota käytettiin lääke- ja maustekasvina jo antiikin aikana. Suomessa viljelty 1800-luvulla herraskartanoissa. Villiä kantamuotoa tavataan Euraasian kosteikoissa ja ranta-alueilla Kaukasukselta Etelä-Ruotsin rannikolle. Sarjakukkainen.

Viljely: Vaatii lämpimän kasvupaikan ja hyvin lannoitetun maan (pH yli 6). Pitkä kasvuaika, kylvöstä korjuuseen 5–7 kk. Esikasvatus aloitetaan helmi-maaliskuussa; kestää 8–10 vk. Itää valossa 18–25 vrk:ssa. Kasvatettava vähintään 18 asteessa, jotta vältetään aikaiselta kukinnalta. Karaistut taimet istutetaan ulos, kun maan lämpötila yli 13 °C. Taimen kasvupisteen on jäätävä näkyviin. Liian matalaan istutettaessa sivujuurien kasvu voimistuu, syvään istutus saa mukulat venymään pitkiksi. Taimiväli 25–40 cm, riviväli 50–60 cm. Lisälannoitusta annetaan heinä-elokuussa. Boorin puutoksessa mukulaan ilmaantuu ruskeita laikkuja, nuoret lehdet kellastuvat ja lehdykän laitaan ilmestyy ruskeita laikkuja.

Korjuu ja säilytys: Korjataan myöhään syksyllä, kestää muutamia pakkasasteita. Kovalta pakkaselta suojataan harsolla. Varastoidaan viileässä paikassa kosteassa hiekassa tai turpeessa. Voidaan pakastaa ryöpättynä tai kuivata.

Käyttö: Sopii mm. keittoihin, patoihin ja tuoreraasteisiin. Sisimmäisiä lehtiä voi käyttää mausteena.

'Giant Prague'

Perinnelajike

annos n. 0,1 g / 3,20 €**til.no 1307**

Vanha lajike vuodelta 1871. Muodostaa kookkaan ja maukkaan valkeamaltoisen mukulan.

'Monarch'**annos n. 0,1 g / 3,20 €****til.no 1364**

Suurikokoinen ja painava lajike, jonka mukula on valkomaltainen, pähkinäisen ja miedon makuinen. Erinomainen varastointikestävyys.

Ruotiselleri

(blekselleri)

Apium graveolens Dulce-Ryhmä

1 g = n. 2 000 siementä.

Kv. Viljellään yksivuotisena. Nimitettiin ennen lehti- tai

varsiselleriksi. Leveäruotista vihreää selleriä on viljelty 1400-luvulta lähtien ja valkoruotista, nykyisin tunnettua ruotiselleriä, 1800-luvulta lähtien. Korkeus 40–60 cm.

Viljely: Kasvualustan oltava ilmava, kostea ja runsasravinteinen. Herkkä kalsiumin, magnesiumin ja boorin puutteelle. Pitkä kasvuaika kuten juurisellerillä, esikasvatus helmi-maaliskuussa. Siementä ei peitetä, koska itää valossa! Siemenissä on itämistä estäviä aineita, jotka aktivoituvat, jos siemenet pääsevät kostumaan ennen kylvää. Itää parhaiten 20 asteessa. Yli 25 °C:ssa taimettuminen voi epäonnistua. Hyviä kasvutuloksia on saatu vaihtelevissa lämpötiloissa (päivälämpötila 22–25 °C, yölämpötila 12–15 °C). Karaistut, 4-lehtiset taimet istutetaan ulos toukokuun loppupuolella tai kesäkuun alussa. Taimiväli 25–35 cm, riviväli 50–60 cm. Kuivuus ja kuumuus lisäävät lehtien reunapoltetta.

Korjuu ja säilytys: Voidaan korjata elokuun alusta pakasiin. Uloimmat sitkeäruotiset lehdet poistetaan. Säilyy jääkaapissa pari viikkoa. Lehtiruoteja voi pakastaa ryöpättynä. Lehtiä voi kuivata tai pakastaa yrttimausteeksi.

Käyttö: Voidaan syödä raakana salaateissa tai tuorejuuston kera, kypsennettynä keitoissa ja padoissa. Lehdet sopivat hyvin yrttimausteeksi. Laihduttajan toiveruokaa.

'Tall Utah'**annos n. 0,2 g / 3,20 €****til.no 1188**

Voimakaskasvuinen ja taudinkestävä lajike. Tuottaa tummanvihreitä, paksuja, rapeita, meheviä ja aromaattisia varsia ilman kitkeryyttä tai tikkuisuutta. Hyvä yrttisuolaan.

SIKURIT

(cicoriasläktet)

*Cichorium***Siloendiivi**

(escarolesallat)

Cichorium endivia Escarole-Ryhmä

1 g = 800–900 siementä.

Egyptiläiset tunsivat endiivin jo yli 2 000 vuotta sitten. Endiivien lehdet ovat joko kähäriä (kähäräendiivi, frisée) tai sileitä (siloendiivi, escarolsalaatti). Maultaan hieman kitkerinä ne sopivat salaattisekoituksiin.

Viljely: Viihtyy tavallisessa, ravinnettiltaan hyvässä maassa (pH yli 6). On herkkä liialliselle kuivuudelle, märkyydelle ja magnesiumin puutteelle, joka ilmenee vanhojen lehtien laitojen kellastumisena. 4 viikon esikasvatus aikaisen sadon saamiseksi tai kylvö kasvupaikalleen maan lämmenty. Itää 20–22 °C:ssa 8–10 vrk:ssa. Yölämpötila ei saisi olla alle 16 °C. Kannattaa käyttää kasvuharsoa ja huolehtia kastelusta. Karvaan maun vähentämiseksi lehtiä

voi valkaista pari viikkoa ennen sadonkorjuuta pitämällä niitä pimennossa esim. ruukun alla.

'Mascha'

Biodynaaminen siemen

annos n. 1 g / 3,20 €

til.no 1274

Kehitetty 'Diva'-lajikkeesta. Aikainen, satoisa ja pystykasvuinen siloendiivi. Muodostaa suuria, erittäin tiheitä ja tiiviitä päitä, ja valkaisee näin itse itsensä. Hyvänmakuiset, repeat lehdet.

Juurisikuri

(rotcikoria)

Cichorium intybus Radicosus-Ryhmä

Perinnelajike, luomusiemen

annos n. 1 g / 3,80 €

til.no 1294

1 g = n. 500 siementä.

Mv. Vanha viljelykasvi, jota on käytetty kahvin korvikkeena. Kasvaa Etelä-Suomessa vilj. elyarkulaisena. Korkeus 1–2,5 m. Kukat taivaansiniset, Ø 5 cm. Kukki heinäkuusta myöhäiseen syksyyn. Sopii kukkapenkiin. Lehdet sisältävät C- ja K-vitamiinia sekä inuliinia. **Viljely:** Runsavinteisessä ja multavassa maassa kasvaa korkeaksi. Kylvö avomaalle varhain toukokuussa tai syyskylvö. Kylmäkäsiteltävä ennen kylvöä. Harvennetaan 20 cm:n välein. Jos halutaan juurisatoa, taimiväli 10 cm.

Korjuu: Juuret korjataan syksyllä ennen pakkasia. Ne raaputetaan, pestään, leikataan pieniksi paloiksi ja kuivataan. Säilytys kuivassa paikassa kangas- tai paperipussissa.

Käyttö: Kuivattuja ja paahdettuja juuria käytetään kahvin korvikkeena. Kukkia ja lehtiä voidaan lisätä tuoreena salaattiin.

Salaattisikuri

(sallatscikoria)

Cichorium intybus Foliosum-Ryhmä

1 g = n. 500 siementä (10–20 g/aari).

Suosittu varsinkin Italiassa ja Ranskassa. Lehtiä käytetään salaatin tapaan. Sisältää runsaasti kalsiumia ja rautaa sekä antioksidantteja.

'Di Bruxelles'

Perinnelajike

annos n. 1 g / 2,70 €

til.no 1296

Erittäin tunnettu ja arvostettu belgialainen salaattisikuri talvihyötöön. Viljelty jo vuodesta 1879-lähtien.

Viljely: Viihtyy ravinteikkaassa, kalkitus ja kuohkeassa maassa (pH yli 6,5). Kylvetään maan lämmenty. Harvennetaan 15 cm:n välein.

Käyttö: Lehtiä voi käyttää salaatisa tai vaikka cocktailpalojen pohjana. Maku muistuttaa voikukkaa. Juuret

nostetaan syyskuussa kellariin ja hyödetään talvella salaatiksi. Paahdettuja juuria voi käyttää myös kahvin korvikkeena.

'Red Verona Early'

Perinnelajike

annos n. 0,5 g / 3,20 €

til.no 1185

Voimakkaan punalehtinen, ovaalikeräinen lajike, jolla valkeat ja mehukkaan rapsakat ruodit.

'Rossa Italia'

Biodynaaminen siemen

Annos n. 0,5 g / 3,20 €

til.no 1232

Korkeus n. 40 cm. Näyttävä sikurisalaatti, jossa on tummanpunaiset lehtiruodit ja vihreät ja sahalaiteiset lehdet muistuttavat voikukan lehtiä. Lehtiruotien värit voimistuvat syksyllä. Sadoksi voi korjata joko yksittäisiä lehtiä tai kokonaisen ruusukkeen. Miellyttävän kitkerä maku. Nuoret lehdet ruoteineen voi käyttää sellaisenaan salaatteihin. Lehtiruodit voi myös valmistaa Puntarelle-sikurin tapaan. Poista lehtiosat, leikkaa lehtiruodit pituussuunnassa, laita jääveteen, jolloin ne käpristyvät ja rapsakoituvat. Mausta ja nauti!

LAUKAT

(löksläktet)

Allium

1 g = n. 200–300 siementä.

Kv/mv. Osaa viljellään yksivuotisena. Sipuleita on käytetty jo tuhansia vuosia. Kaikki sipulit sisältävät antiseptisiä aineita ja runsaasti B- ja C-vitamiinia.

Jättisipuli

(jättelök)

Allium cepa Jättisipuli-Ryhmä

Kasvattaminen saanut alkunsa Isossa-Britanniassa. Kookas, mieto ja mehukas sipuli.

Viljely: Kasvu aika pitkä, vähintään 7–8 kk. Kasvatukseen sopii lämmin, multava, kalkittu ja ravinteikas kasvupaikka (pH yli 6,5). Esikasvatus helmi-maaliskuussa. Voidaan kylvää myöhemminkin, mutta se pienentää sipulien kokoa. Itämislämpötila 20–25 °C. Kun sipulit ovat taimettuneet, alle 20 asteen lämpötila on ihanteellinen. Ulkoilmaan totutetut taimet istutetaan ulos ilmojen lämmenty. Taimiväli 20–25 cm. Jos taimet ovat kasvaneet liian pitkiksi, lehtiä voi typistää. Syvään istutus saa sipulin venymään pitkänomaiseksi.

Korjuu: Korjataan kesän lopussa vihreänä ja kuoretto-mana. Sato säilyy 0–+1 °C:ssa n. 3 kuukautta.

Käyttö: Sekä lämpimien ruokien valmistuksessa että tuoreena salaateissa. Herkullinen!

'Ailsa Craig'

Perinnelajike, luomusiemen

annos n. 1 g / 3,20 €**til.no 1942**

Englantilainen lajike. Viljelty vuodesta 1899. Kuori keltainen, maku mieto ja makea. Kasvu aika n. 115 vrk. Ei vaadi niin lämmintä kasvukautta kuin muut jättisipulit. Sipuli voi painaa 800–1 500 g.

Karhunlaukka

(ramslök)

Allium ursinum

Perinnelajike, luomusiemen

annos n. 1 g / 5,30 €**til.no 2218**

1 g = n. 150 siementä.

Mv. Korkeus 15–40 cm. Lehdet muistuttavat kielon lehtiä. Kukkii touko–kesäkuussa valkoisin, miedosti tuoksuvin kukin. Kaikki osat maistuvat ja tuoksuvat miedolta valkosipulilta. Liitetään ns. luostarikasveihin. Melko hyvä mesikasvi päiväperhosille.

Viljely: Viihtyy puolivarjossa tai varjossa, kosteudessa ja kalkkipitoisessa maassa. Siemenet vaativat kylmäkäsittelyn. Kylvetään joko syksyllä tai varhain keväällä. Voidaan myös esikasvattaa. Kylvös peitetään ohuelti mullalla. Viihtyesään leviää nopeasti. Pensaiden alustat ovat mainioita kasvupaikkoja. Voidaan lisätä myös sipuleista.

Käyttö: Käytetään lehdet, kukat ja sipulit sekä vihreät siemenet. Nuoria lehtiä käytetään tuoreena tai pakastettuna.

Kiinansipuli

(kinesisk gräslök)

*Allium tuberosum***annos n. 0,5 g / 2,70 €****til.no 2298**

1 g = n. 300 siementä.

Mv. Kotoisin Aasian koillisosista. Viljelty Kiinassa jo yli 2 000 vuotta. Euroopassa tunnettiin aikaisemmin koristekasvina. Kasvaa mätästäen ruohosipulin tapaan. Hidaskasvuinen. Lehdet pitkät, kapeat ja litteät. Valkoiset kukkavanat kasvavat 40–50 cm:n mittaisiksi. Kaikki osat maistuvat valkosipulille.

Viljely: Aurinkoinen tai puolivarjoinen paikka. Esikasvatus maaliskuu–huhtikuussa ruukussa. Itää 20 °C:ssa 5–10 vrk:ssa. Avomaakylvö touko–kesäkuussa. Itää 2–3 viikossa, kun yölämpötila on yli 13 °C. Myös syyskylvö mahdollinen.

Korjuu: Keväästä syksyyn.

Käyttö: Ruohosipulin tapaan. Lehtiä ja nuppuisia kukkia käytetään esim. salaatteihin, keittoihin ja kastikkeisiin. Avautuneet kukat koristeellisia. Voidaan pakastaa.

Pillisipuli

(piplök)

Allium fistulosum

1 g = n. 600 siementä.

Mv. Kotoisin Altain tienoilta, josta tuotiin keskiajalla Eurooppaan. Pohjolassa ollut yleinen 1700- ja 1800-luvun säätyläisten keittiöpuutarhoissa. Ruotsissa kasvatettu turvekatoilla. Kasvaa tupasmaisesti. Aikainen ja talvenkestävä. Melko hyvä mesikasvi päiväperhosille!

Viljely: Kevyesti lannoitettu maa. Kylvö maaliskuu–huhtikuussa ruukkuun tai avomaalle, kun maan lämpötila 18–20 °C. Kylvösyvyys 1 cm. Itää parissa viikossa. Lopullinen taimiväli 25 cm. Kastelu vain pitkinä poutakausina. Uudelleenistutus ja jako keväällä joka 3. tai 4. vuosi.

Korjuu: Lehtiä voi kerätä miltei ympäri vuoden, kunhan ei korjata koko kasvustoa. Kasviin jätetään 4 cm:n tyngät.

Käyttö: Varsia, sipuleita ja kukkia käytetään muiden sipulien tapaan. Herkullista salaateissa! Voi pakastaa.

'Tschikura'**annos n. 0,5 g / 3,20 €****til.no 1123**

Voimakas, pystykasvuinen pillisipulilajike, jolla on raikaa vihreät, paksut lehdet. Kylmänkestävä.

Purjo

(purjolök)

Allium ampeloprasum var. *porrum*

1 g = 300–400 siementä.

Kv. tai mv. Suomessa viljellään yksivuotisena. Kotoisin Lähi-idästä ja Välimeren maista. Viljeltiin jo muinaisessa Egyptissä, Kreikassa ja Roomassa. 1600-luvun loppupuolella purjoa alettiin viljellä myös Suomessa. Jalostettu villipurjosta, jota kasvaa Välimeren alueelta aina Gotlantiin saakka. Sisältää paljon C-vitamiinia.

Viljely: Kylvetään maaliskuussa ruukkuun. Itää 20 °C:ssa 5–10 vrk:ssa. Kasvatuslämpötila 10–15 °C. Karaistut taimet istutetaan kesäkuun alussa ulos hieman entistä syvempään. Hyvin lannoitettu, kalkittu ja muokattu maa. Lannoitus useassa erässä. Riviväli n. 50 cm, taimiväli 15–20 cm. Jos kasvattaa minikokoisia purjoja, taimet istutetaan tiheään. Taimet mullataan myöhemmin, jotta saadaan pitkä valkea varsi. Taimen ympärille voi laittaa myös paperihylsyn.

Korjuu: Voimakas juuristo. Korjataan lapion avulla.

Säilytys: Talveksi pakastetaan tai viedään hyvään kellarin. Kestää jäätymisen; voidaan istuttaa laatikoihin, jättää ulos talveksi ja ottaa sulamaan erä kerrallaan.

Käyttö: Mieto ja monikäyttöinen. Murskattuja lehtiä voi käyttää lievitämään hyönteisten pistoja.

'Blue Green Winter Rund'

Uutuus, luomusiemen

annos n.1g / 3,80 €**til.no 1224**

Todella kestävä talvipurjo, jolla on melko pysty sinivihreä lehdistö. Niska on paksu, keskipitkä eikä tyveen muodostu sipulia. Kasvuaika noin 105 päivää. Satoa kerätään lokakuusta pitkin syksyä, leudon talven aikana voidaan jättää maahan, muuten istutetaan talveksi kasvihuoneeseen tai säilötään kellariin. Erinomainen tautienkestävyys.

'Hannibal'

Luomusiemen, biodynaaminen siemen

annos n. 1 g / 3,80 €**til.no 1219**

Saksalainen syyspurjo. Kasvuaika n. 90 vrk. Voimakas kasvuinen, valkoinen osa 20–22 cm, ei paksuunnu tyvestä. Korkea kuiva-ainepitoisuus parantaa kylmänkestävyyttä ja säilyvyyttä. Helppo puhdistaa mullasta. Sato on sekä tasa- että korkealaatuista. Terve ja satovarma lajike!

Ruoholaukka

(gräslök)

Allium schoenoprasum

1 g = n. 800 siementä.

Mv. Kotoisin Keski-Aasiasta. Kiinassa tunnettu ainakin 4 000 vuotta. Euroopassa viljelty 1500-luvulta lähtien. Kukat aromikkaita, lehdet sisältävät rautaa sekä A- ja C-vitamiinia. Melko hyvä mesikasvi monille päiväperhosille. Laukkayökkösen ainoa tunnettu ravintokasvi!

Viljely: Kylvä keväällä maahan. Puolivarjoinen paikka. Itää 10–14 vrk:ssa. Alin itämislämpötila 4 °C. Kylvöstä sadonkorjuuseen kuluu 80–100 vrk. Jaetaan 3–4 vuoden välein.

Korjuu: Mätäs leikataan pari kertaa kesässä, jätetään 4 cm:n tyngät. Kukkia kerätään salaatteihin.

Käyttö: Lehdet mausteeksi tuoreena tai pakastettuna. Pienet kukat sopivat ruokien mausteeksi ja koristeeksi, kukinnot kuivakukaksi.

'Schmitt'

Luomusiemen

annos n. 0,5 g / 3,00 €**til.no 2297**

Tanakka ja tiivis kasvutapa. Sopii hyvin ruukku- ja parvekeviljelyyn.

Vihersipuli

(salladslök)

Allium cepa Vihersipuli-Ryhmä

1 g = 300–500 siementä.

Nimitystä käytetään sipuleista, jotka korjataan nuorina. Pillisipulit sopivat myös erinomaisesti 'vihersipuleiksi'.

Viljely: Viihtyy auringossa, tuoreessa, runsasmultai-

sessä maassa. Avomaakylvö varhain keväällä. Itää parissa viikossa. Koska tavoitteena on runsas naattisato, tyypeä voi antaa enemmän kuin tavalliselle sipulille. Multaaminen pidentää valkoista vartta.

Korjuu: Satoa voi alkaa korjata n. 6–8 viikkoa kylvöstä.

Käyttö: Salaatteihin, wokiin yms. Herkullinen!

'Red Savonese'**annos 0,5 g / 3,80 €****til.no 1110**

Keskiaikainen lajike, jolla litteänpyöreät, suuret, pinkit sipulit. Tuorekäyttöön.

'White Utah Jumbo'**annos n. 0,5 g / 3,20 €****til.no 1017**

Keskimyöhäinen lajike, jolla pyöreä, mehukas ja makea valkoinen sipuli. Soveltuu parhaiten tuorekäyttöön. Varastointikestävyys keskitasoa. Mieto ja aromikas, sopii hyvin salaatteihin raakana!

Soijapapu

(sojaböna)

Glycine max

Yv. Yksi vanhimmista viljelykasveista. Kauniin vaaleanvihreä papu sisältää erittäin runsaasti proteiineja. Vaatii aurinkoisen ja lämpimän paikan. Ehtii tuottaa satoa lämpimänä kesänä. Kokeilijoille.

'Chiba Green'

Luomusiemen

annos n. 20 siem. / 4,40 €**til.no 1879**

Aikainen lajike on iso parannus vanhoihin lajikkeisiin.

Viljely: Maa vettä läpäisevä, multava ja kompostilla parannettu. Esikasvatus poteissa varmistaa sadon viileänä kesänä. Suorakylvö maan lämmentyä toukuun lopulla tai kesäkuussa. Maan lämpötilan tulee olla 12–14 astetta. Kylvösyvyys 2–4 cm, taimiväli 15 cm, riviväli 50 cm. Penkki kannattaa peittää harsolla.

Korjuu ja säilytys: Korjataan vähitellen elo-syyskuussa, kun siemenet ovat pullistuneet. Paras säilöntätapa on pakastaminen ryöpätyynä. Siemeniä voi myös kuivata.

Käyttö: Nuoret palot voi käyttää kokonaisina. Palot tai siemenet keitetään tuoreeltaan suolavedessä n. 10 min.

Soodajääpäivikki

(isört)

*Mesembryanthemum crystallinum***annos n. 0,1 g / 3,20 €****til.no 1214**

1 g = n. 1 300 siementä.

Yv. Kotoisin Afrikan eteläosista. Matalakasvuinen ja haaroittuva. Mehevät lehdet suotuisissa olosuhteissa 8–12 cm:n pituisia. Lehdissä ja varsissa on kimmeltäviä suolakiteitä. Melko harvinainen salaattikasvi.

Viljely: Kasvualustan tulee olla ravinteikasta. Taimikasvatus huhtikuun loppupuolella. Vaatii paljon lämpöä ja valoa. Soveltuu myös kasvihuoneeseen, ruukkuviljelyyn lasitetulle parvekkeelle tai lämpimälle seinustalle. Taimiväli rivissä 15–25 cm. Jos kasvin saa säilymään talven yli viileässä, se kukkii toisena vuonna valkoisin kukin.

Korjuu: Sadoksi korjataan lehtiä tai 6–10 cm:n mittaisia version latvoja. Ensimmäinen sato saadaan n. 2 kk:n kuluttua istutuksesta. Kasvattaa jatkuvasti uusia lehtiä.

Käyttö: Tuoreena salaattiin ja koristeeksi. Maku on aika mieto, hitusen sitruunaan vivahtava ja jonkin verran suolainen. Lehden rakenne on rapean mehukas.

Tarhamaltsa (trädgårdsmålla)

Atriplex hortensis

1 g = n. 150 siementä.

Yv. Kutsutaan myös tarhasavikaksi. Euroopan vanhimpia keittiökasveja. Kreikkalaiset viljelivät sitä parisataa vuotta ennen ajanlaskumme alkua. Pohjoismaihin sen tiedetään tulleen 1100-luvulla. Tiedetään villiytneen vanhoissa puutarhoissa. Suomessa viljelty koristekasvinakin. Haaroittuu runsaasti, korkeus 0,5–2 m. Nopeakasvuinen, vaatimaton ja pakkasenkestävä. Kasvista on sekä verenpunainen että kellertävä muunnos.

Viljely: Vaatii ravinnepitoisen maan. Kylvetään aikaisin keväällä, syyskylvökin onnistuu. Kukka-aiheet on syytä katkaista, koska kukkimisen jälkeen lehdet muuttuvat karvaiksi. Runsas kukinta tuottaa paljon siemeniä ja pikkutaimia. Kylvön voi myös uusia.

Korjuu: Sadonkorjuun voi aloittaa, kun lehtiä on 7. Parhaimmillaan lehdet ovat kesän alussa. Jatkuva lehtien kerääminen tuottaa satoa pitkälle kesään.

Käyttö: Sisältää hieman oksaalihappoa, joten ryöpääminen tarpeen. Käytetään pinaatin tavoin.

'Red Plum'

annos n. 1 g / 2,70 € til.no 3093

Korkeus n. 0,5–2 m. Näyttävä. Koko kasvi on väriltään verenpunainen. Haaroittuu runsaasti.

Tarharaparperi (rabarber)

Rheum rhubarbarum

Värikkasvi

1 g = 60–100 siementä.

Mv. Kuuluu tatarkasveihin. Ruotsalainen lääkäri Peter Jonas Bergius kasvatti sitä ruoaksi ensimmäisenä Pohjoismaissa 1700-luvulla. Sisältää oksaalihappoa.

Viljely: Viihtyy auringossa tai puolivarjossa. Maan tulee olla runsasmultaista, mielellään hieman savipi-

toista, vettä läpäisevää ja runsasravinteista. Kylmäksitellyt siemenet kylvetään maaliskuu-huhtikuussa. Itää 18 °C:ssa 4–14 vrk:ssa. Taimet istutetaan 90 cm:n välein. Vuosihoitona aikainen lannoittaminen on tärkeää, koska kasvu alkaa jo +4 asteen tienoilla. Ensimmäisen sadonkorjuun jälkeen voi antaa lisälannoitteena esim. nokkoskäytettä. Kehittyvät kukkavarret on hyvä poistaa, sillä valkoiset kukinnot vähentävät seuraavan vuoden satoa. Lehtiruodeissa voi näkyä varsiyökkösen toukkien aiheuttamia hyttelömäisiä pisaroita. Toukat syövät varret ontoiksi. Vioittuneet ruodit on hävitettävä.

Korjuu: Juhannukseen asti. Ruodit nykäistään maasta hieman kiertäen. Lehtien keskellä olevaa silmua ei saa vahingoittaa eikä ruoteja pidä katkaista veitsellä, koska haavapintaan voi iskeä taudinaiheuttajia. Kaikkia lehtiä ei saa kerralla korjata. Ainakin kymmenen lehteä on jätettävä keräämään voimia seuraavaa satokautta varten.

Käyttö: Piirakoihin, keittoihin, kisseleihin, mehuihin ja chutneyhin. Rohtonukulaä käytetään värin puretukseen.

'Glaskins Perpetual'

Perinnelajike

annos n. 1 g / 3,20 €

til.no 1285

Kirkkaan punaruotinen nopeakasvuinen ja näyttävä perinnelajike. Runsassatoinen ja viljelyvarma.

'Victoria'

Perinnelajike

annos n. 1 g / 3,80 €

til.no 1286

Vanha, tunnettu lajike. Meillä eniten viljelty. Saanut nimensä Englannin Victoria-kuningattaren mukaan. Nopeakasvuinen, melko aikainen ja runsassatoinen. Varret pitkiä, alaosaan punertavia. Maku erinomainen. Oksaalihappopitoisuus keskinertainen. Kukkii ahkerasti.

TOMAATTI (tomat)

Solanum lycopersicum

Yv. Kotoisin Etelä-Amerikasta. Tuotu Eurooppaan 1500-luvulla. Aluksi kasvatettiin koristekasvina, hedelmiä uskallettiin syödä vasta 1800-luvulla. Suomessa kasvatusta aloitettiin 1900-luvun alussa. Ennen vanhaan kasvia kutsuttiin "lemmenomenaksi". Vihreissä osissa on lyhyitä rauhaskarvoja, joista johtuu kasville ominainen tuoksu. Hedelmät sisältävät karoteenia ja lykopeenia.

Viljely: Tomaatti rakastaa lämpöä ja aurinkoa. Vaatii hyvin lannoitetun, fosforipitoisen ja multavan kasvupaikan. Liika typpi huonontaa makua ja lisää alttiutta kasvitaukeille. Esikasvatus 7–8 vk ennen istutusta eli kylvö maaliskuun puolivälistä huhtikuun puoliväliin. Itää parhaiten 22–26

asteessa. Itämisaika 5–10 vrk. Paras taimikasvatuslämpötila 18 °C. Uudelleenistutus entistä syvempään. Ennen ulos istutusta taimia on karaistava 8–10 päivää. Tasainen kastelu ja ruohokate hyväksi. Sivuersot eli varkaat poistetaan runkotomaateista. Myös tiheistä pensastomaateista kannattaa harventaa sivuersoja. Latvotaan loppukesällä, jotta voima jää hedelmien kehittymiseen.

Käyttö: Tuoreena. Voidaan pakastaa tai valmistaa esim. ketsuppia. Raa'at, jo vaalenneet tomaatit voi kypsyttää sisällä tai säilöä etikallimeen. Tomaatin vihreät osat, kuten tummanvihreät hedelmät, lehdet ja varret, ovat myrkyllisiä.

Herukkatomaatti (vinbärstomat)

Solanum pimpinellifolium

'Rote Mürmel'

Uutuus, luomusiemen

Annos n. 10 siementä / 4,40 € til.no 1246

Herukkatomaatti on Perusta ja Ecuadorista kotoisin oleva tomaatin villi muoto. Sillä on rehevä kasvutapa ja se tuottaa hyvällä kasvupaikalla runsaan sadon pieniä, pyöreitä, marjamaisia tomaatteja. Hedelmien maku on herkullinen, intensiivinen, makea ja hieman hapokas.

Ulos lämpimälle kasvupaikalle tai kasvihuoneeseen. Sopii myös kasvatettavaksi suuressa ruukussa. Herukkatomaatti on vastustuskykyinen monille tomaattien kasvitau-
deille ja sen veden ja lannoitteiden tarve on vähäisempi kuin muilla tomaateilla. Sivuersoja ei tarvitse poistaa.

Saattaa itää hitaammin kuin jalostetut tomaattilajikkeet. Siementen itäminen voi kestää jopa kolme viikkoa, joten esikasvatuksen voi aloittaa hieman aiemmin kuin muilla tomaateilla, helmi- maaliskuussa.

Tomaatit (tomat)

Solanum lycopersicum

'Goldene Königin'

Uutuus, perinnelajike

Annos n. 10 siementä / 3,20 € til.no 1280

Saksalainen perinnelajike, jota on viljelty 1800 luvun loppupuolelta asti. Runkotomaatti, kohtalaisen voimakas-
kasvuinen, vaatii tuen. Sopii kasvihuoneeseen tai lämpimälle kasvupaikalle avomaalle. Kauniin keltaiset, pyöreät hedelmät, joiden paino n. 60 grammaa.

'Ananas'

Perinnelajike

annos n. 10 siementä / 3,80 € til.no 1006

Runkotomaatti. Erittäin näyttävät ja kookkaat noin

400–500 g painavat, litteän pyöreät hedelmät, joissa keltaoranssi kuori. Keltainen hedelmäliha, jossa oransseja vivahteita. Hedelmä tiivis, mehukas ja lihaisa.

'Balkonzauber'

annos n. 10 siementä / 4,40 € til.no 1184

Tiiviskasvuinen pensastomaattilajike, joka tuottaa runsaan ja varhaisen sadon keskikokoisia ja makeita, kirkkaanpunaisia tomaatteja, jotka sopivat erityisesti tuorekäyttöön. Sopii kasvatettavaksi ruukussa ja parvekkeella. Korkeus n. 60 cm. Tomaattien koko 20–40 g.

'Katja'

Uutuus, luomusiemen

annos n. 10 siementä / 4,40 € til.no 1280

Noin metrunkorokkuinen verso, johon tulee vaaleanpunaisia, hiukan uurteisia, mehukkaita ja pihvitomaatin kokoisia hedelmiä. Tulee nopeasti satoikään, n. 60 päivää. Terve lajike, joka sopii sekä avomaalle että kasvihuoneeseen.

'Matina'

Perinnelajike, luomusiemen

annos n. 10 siementä / 3,20 € til.no 1304

Runkotomaatti. Soveltuu sekä avomaalle että kasvi-
huoneviljelyyn. Lehdistö muistuttaa perunan lehtiä. Kirkkaanpunaiset, pyöreät hedelmät, joiden paino noin 50–80 g.

'Moneymaker'

Biodynaaminen siemen

annos n. 10 siementä / 3,20 € til.no 1919

Vanha englantilainen runkotomaatti kasvihuoneeseen. Terve ja keskiaikainen, kasvu aika n. 75 vrk. Hedelmät pyöreitä. Paino 70–80 g. Runsassatoainen huonoissa-
kin oloissa.

'Norderäs'

Luomusiemen

annos n. 10 siementä / 4,40 € til.no 1283

Aikainen, vanha pensastomaattilajike Norjasta. Kas-
vuston korkeus noin 60cm. Soveltuu myös avoma-
viljelyyn. Hedelmät ovat pyöreät ja syvän punaiset.

'Rotkäppchen' (Punahilkka)

Biodynaaminen siemen

annos n. 10 siementä / 4,40 € til.no 1120

Pensastomaatti, jolla on pyöreät, hyvänmakuiset, punaiset hedelmät. Korkeus noin 55cm. Sopii hyvin kasvatettavaksi ruukuissa tai kasvatusal-
taissa.

'Ruthje'

Biodynaaminen siemen

annos n. 10 siementä / 3,20 € til.no 1722

Kasvihuoneeseen sopiva runkotomaatti. Tiivis kasvutapa. Kirkkaanpunaiset, hieman sydämenmuotoiset ja ohutkuoriset hedelmät painavat 40–55 g. Maku poikkeuksellisen hyvä!

'Sibirjak'

Luomusiemen

annos n. 10 siementä / 3,20 € til.no 1773

Nopeakasvuinen, kestävä runkotomaatti. Menestyy epävakaisissa oloissamme. Suojaisessa paikassa ulkona kasvaa n. metrin korkuiseksi, kasvihuoneessa hieman korkeammaksi. Suuret hedelmät painavat n. 80 g.

'Sonnenherz'

Luomusiemen

annos n. 10 siementä / 3,20 € til.no 1944

Pihvitomaatti, jolla on isot oranssinkeltaiset hedelmät, jossa häivähdys punaa. Hedelmät painavat 250 - 350 grammaa. Herkullinen, aromaattinen ja makea maku.

'Tanskan Vienti'

Uutuus, luomusiemen

annos n. 10 siementä / 4,40 € til.no 1726

Tunnettu vanha, aikainen lajike. Hedelmät ovat punaisia, keskikoisia ja kiinteitä. Kasvaa noin metrin korkuiseksi ja soveltuu hyvin avomaalle.

'Wladiwostok'

Biodynaaminen siemen

annos n. 10 siementä / 3,20 € til.no 1718

Avomaan pihvitomaatti. Vanha runkotomaattilajike, jolla pyöreän litteät kirkkaan punaiset hedelmät läpimitaltaan n. 5–6 cm.

Kirsikkatomaatti

(körsbärtomat)

*Solanum lycopersicum var. cerasiforme***'Black Cherry'**

Perinnelajike, biodynaaminen siemen

annos n. 10 siementä / 3,80 € til.no 1083

Harrasteviljelijöiden suosima runkotomaatti. Tumman kirsikanpunaiset hedelmät muuttuvat kypsyessään upean suklaanruskeiksi. Hedelmät ovat aromikkaita ja makeita, Ø n. 2,5 cm. Eivät halkeile helposti.

'Gardeners Delight'

Perinnelajike, luomusiemen

annos n. 10 siementä / 4,90 € til.no 1721

Kasvihuoneeseen, lämpöisälle seinustalle ja parvekkeelle.

Kookas, reheväkasvuinen runkotomaatti. Kasvu aika n. 68 vrk. Pienet kirkkaanpunaiset hedelmät, joiden paino on 20–25 g. Yksi makeimmista kirsikkatomaateista.

'Gartenperle'

Perinnelajike

annos n. 10 siementä / 4,40 € til.no 1084

Perinteinen saksalainen kirsikkatomaattilajike. Pensastomaatti, joka kasvattaa 50–100 cm pituiset versot, jotka haarautuvat tyvestä saakka ja tuottaa rehevää ja tuuheaa kasvustoa. Sopii kasvatettavaksi amppeleihin tai korkeaan ruukkuun parvekkeelle, kasvihuoneeseen tai lämpimälle seinustalle. Tuottaa runsaasti pieniä, roosanpunaisia hedelmiä. Hedelmien koko 15–20 g.

'Goldiana'

Biodynaaminen siemen

annos n. 10 siementä / 3,80 € til.no 1043

Tämä kauniin oranssihedelmäinen kirsikkatomaatti muodostaa pyöreät noin 20 g painavat hedelmät. Runkotomaatti kasvihuoneeseen tai lämpimälle paikalle avomaalle. Satoisa ja viljelyvarma.

'Green Grape'

Biodynaaminen siemen

annos n. 10 siementä / 3,80 € til.no 1035

Kasvihuoneviljelyyn soveltuva kirsikkatomaattilajike, voi kokeilla myös avomaalla. Vihreänkeltaiset pyöreänpitkulaiset, noin 20 g painavat hedelmät. Ei kovin korkeaksi kasvava runkotomaatti, joka kasvattaa runsaan ja rehevän kasvuston, jota kannattaa tarvittaessa tukea.

'Primabella'

Biodynaaminen siemen

annos n. 10 siementä / 4,90 € til.no 1921

Avomaalle soveltuva runkotomaatti. Tämä kirsikkatomaattilajike on maultaan makea kirpeä ja aromikas. Hedelmät painavat noin 30 g.

'Sungold' F1**annos n. 10 siementä / 4,90 € til.no 1040**

Runkotomaatti kasvihuoneeseen tai lämpimälle seinustalle. Suosittu lajike. Oranssinpunaiset hedelmät ovat makeita, paino 10–15 g. Satoa myöhäiseen syksyyn.

'Sweet Valentines' F1**annos n. 10 siementä / 4,90 € til.no 1159**

Pensastomaatti. Kasvutavaltaan kompakti miniatyyritomaattilajike, joka kasvaa vain noin 30–35 cm korkeaksi. Sopii erinomaisesti ruukkuviljelyyn ja amppeleihin. Kirk-

kaanpunaiset hedelmät näyttävät herttamaisilta ollen päältä pyöreät, mutta kärjistään terävät. Hedelmät ovat makeita ja ne soveltuvat parhaiten tuorekäyttöön, mutta myös esim. säilykkeisiin. Hedelmien koko 10–30 g.

'Trixi'

Biodynaaminen siemen

aannos n. 10 siementä / 3,80 €

til.no 1720

Runkotomaatti, vaatii vähän kasvitilaa. Soveltuu myös avomaalle. Terve ja hillittykasvuinen. Makeat, kirkkaanpunaiset ja soikeahkot hedelmät painavat n. 20 g.

'Zuckertraube'

Biodynaaminen siemen

aannos n. 10 siementä / 3,80 €

til.no 1310

Runkotomaatti kasvihuoneeseen tai suojaiselle, aurinkoiselle seinustalle tai parvekkeelle. Roteva ja isoja terttuja tekevä. Punaiset hedelmät maistuvat aromikkailta.

'Whippersnapper'

Luomusiemen

aannos n. 10 siementä / 4,40 €

til.no 1013

Kompakti, aikainen pensastomaattilajike, joka soveltuu amppelikasvatukseen. Tämän kirsikkatomaatin hedelmät ovat ihanan roosanpunaisia ja makeita.

Luumutomaatti

(plommontomat)

Solanum lycopersicum var. *pruniforme*

'Black Plum'

Biodynaaminen siemen

aannos n. 10 siementä / 3,80 €

til.no 1386

Runkotomaatti kasvihuoneviljelyyn. Mahonginruskeat, päältä hiukan vihertävät luumunmalliset hedelmät.

'Pink Tiger'

Luomusiemen

aannos n. 10 siementä / 4,40 €

til.no 1209

Melko aikainen runkotomaatti kasvihuoneeseen tai lämpimälle seinustalle. Tuottaa runsaan sadon kauniita, oranssipunaraitaisia pitkänomaisia luumutomaatteja. Makean makuiset tomaatit sopivat kauniin ulkonäkönsä vuoksi erityisesti salaatteihin ja muuhun tuorekäyttöön. Hedelmien koko n. 20–25 g.

'Principe Borghese'

Perinnelajike

aannos n. 10 siementä / 3,80 €

til.no 1071

Tämä runkotomaatti on italialainen perinnelajike.

Lihaiset, vähäsiemeniset, pienehköt luumunmalliset hedelmät ovat ohutkuorisia, makeita ja aromikkaita. Käytetään usein aurinkokuivattuna.

'San Marzano 2'

Aannos n. 10 siementä / 3,20 €

til.no 1036

Vanha, italialainen, erittäin suosittu ja tunnettu runkotomaattilajike, jolla pitkänomaiset, kirkkaanpunaiset hedelmät. Hedelmän paino on noin 70–100 g. Lihaisa ja vähäsiemeninen malto. Satoisa ja viljelyvarma. Suosittu kastikkeissa ja keitoissa.

Päärynätomaatti

(pärontomat)

Solanum lycopersicum var. *pyriforme*

'Pearshaped Yellow'

Luomusiemen

aannos n. 10 siementä / 4,90 €

til.no 1704

Keltainen erittäin makea päärynänmuotoinen kirsikkatomaatti. Kasvatus kasvihuoneessa tai suojaisella, aurinkoisella seinustalla. Runkotomaatti.

Vihannessinappikaali

(ähta senapskål)

Eruca vesicaria subsp. *sativa*

aannos n. 0,5 g / 2,70 €

til.no 2291

1 g = n. 500 siementä.

Yv. Helppo ja nopeakasvuinen salaatti- ja maustekasvi, jonka jo muinaiset roomalaiset tunsivat. Ruotsissa kasvista käytetään nimeä *italiensk krasse*. Korkeus n. 50 cm. Valkoiset kukat.

Viljely: Viihtyy ravinteikkaassa ja kosteassa maassa. Kylvö useita kertoja kesässä. Yölämpötilan tulee olla yli 7 °C. Itää 2–3 viikossa. Riviväli 20 cm, taimiväli 5–10 cm. Voidaan myös kasvattaa versoiksi sisällä ruukussa ympäri vuoden vihanneskressin tapaan. Itää 20 °C:ssa 5–10 vrk:ssa.

Korjuu: Lehtiä voi korjata 8 viikon kuluttua kylvöstä. Parhaimmillaan ennen kukintaa. Nuoret lehdet ovat mietoja.

Käyttö: Lehdet sopivat salaatteihin, joihin halutaan kirpeyttä, esim. perunasalaattiin. Kukat sopivat salaattiin ja koristeeksi. Siemeniä voi käyttää sinapin tavoin.

YRTIT

Yksivuotiset ja monivuotiset

Aitokissanminttu

(kattmynta)

Nepeta cataria

Luomusiemen, hyönteiskasvi

annos n. 1 g / 3,20 €**til.no 2330**

1 g = n. 1 500 siementä.

Mv. Korkeus 50–100 cm. Kukinnot valkoiset tai hieman punertavat. Kissat kierivät mielellään kasvin päällä. Hyvä mesikasvi. Houkuttelee päivä- ja yöperhosia.

Viljely: Hyvä talvenkestävyys kuohkeassa ja vettä läpäisevässä maassa. Esikasvatus huhtikuussa tai kylvö suoraan avomaalle touko–kesäkuussa. Itää 18 °C:ssa 1–2 viikossa. Kylväytyy.

Käyttö: Hyvä teekasvi. Koko kasvi voidaan kuivata. Rohdoskäytössä rauhoittava yrtti, joka lievittää katarri-oireita. Kissanleluihin.

'Lemony'**annos n. 0,5 g / 3,00 €****til.no 2452**

Tunnetaan Euroopassa nimellä valkomelissa. Lehdissä miellyttävä sitruunantuoksu, joka säilyy kuivattunakin. Erinomainen teeyrtti.

AJURUOHOT

(timjansläktet)

*Thymus***Kangasajuruoho**

(backtimjan)

Thymus serpyllum

Hyönteiskasvi

annos n. 0,1 g / 3,00 €**til.no 2390**

1 g = n. 5 000 siementä.

Mv. Matala puolivarpu, korkeus n. 5 cm. Kukat ruusunpunaiset. Sopii kivikkopuutarhaan. Erinomainen mesikasvi ja tärkeä perhostoukkien ravintokasvi.

Viljely: Aurinkoinen kasvupaikka, hiekkainen, läpäisevä maa. Ei vaadi kylmäkäsitelyä. Esikasvatus huhti–toukokuussa tai kylvö maahan touko–kesäkuussa. Siemeniä ei peitetä. Itää 20 °C:ssa 5–10 vrk:ssa.

Korjuu: Lehtiä ja latvaversoja leikataan kukinnan alkaessa. Maku säilyy hyvin kuivattuna.

Käyttö: Mausteena mm. vihannesten, kanan ja kalan kera. Sisältää desinfiioivia eeterisiä öljyjä, joten käytetään mm. yskänlääkkeissä ja limaa irrottavana teenä.

Timjami

(kryddtimjan)

Thymus vulgaris

Luomusiemen, hyönteiskasvi

annos n. 0,2 g / 3,20 €**til.no 2391**

Kotoisin Välimeren länsiosista. Korkeus 10–30 cm. Kukat vaaleanpunaiset, violetit tai valkoiset. Vanha, perinteinen rohtokasvi. Kasvatus läpäisevässä maassa kivikossa tai ruukussa. Taimiväli 20 cm. Talvehtii huonosti, sillä on arka märkyydelle ja kevättalven auringolle. Voidaan talvettaa sisällä ruukussa valoisassa ja viileässä.

BASILIKAT

(basilikasläktet)

Ocimum

1 g = n. 700 siementä.

Mv. Suomessa kasvatetaan yksivuotisena. Kotoisin Intiasta. Pensasmainen, korkeus 30–50 cm. Kymmeniä eri lajeja ja lajikkeita. Toisaalta pidetty pahuuden, toisaalta ilon, rakkauden ja onnen yrttinä.

Viljely: Viihtyy hyvin lannoitetussa, hiekkaisessa ja ilmvassa mullassa, lämpimässä ja tuulettomassa paikassa, kuten kasvihuoneessa, parvekkeella tai lavassa. Kylvetään 2–4 siementä ruukkuunsa. Kylvös peitetään ohuelti. Itää 20 °C:ssa 1–2 viikossa. Taimet latvotaan, kun niissä on muutama pari kasvulehtiä. Taimien karaisu on tärkeää ennen lopullista ulos vientiä. Viileänarka kasvi, joka kärsii jo alle 10 asteen lämpötilasta. Ulkokasvatus onnistuu vain lämpiminä kesinä Etelä-Suomessa ja mieluiten kasvuharson alla.

Korjuu: Nuoria lehtiä ja latvoja kerätään pitkin kesää. Pääsato korjataan, kun kukintojen alimmat kukat ovat auki. Lehtien kuivaus alle 35 °C:ssa. Parhaiten aromi säilyy pakastettaessa.

Käyttö: Parasta tuoreena. Sopii lähes kaikkiin ruokiin ja vähentää suolan tarvetta. Siemeniä käytetään Chartreuse-likööriin. Lääkeyrttinä on käytetty mm. ruoansulatushäiriöihin.

Maustebasilika*Ocimum basilicum***annos n. 0,2 g / 3,00 €****til.no 2669**

Tunnetaan myös nimellä napolilainen basilika. Isot hieman rypyiset ja lehmuskervihreät lehdet. Aromiltaan yksi hienoimmista lajikkeista. Vaatii runsaasti lämpöä.

'Genoveser'**annos n. 0,2 g / 3,00 €****til.no 2310**

Italialainen, suosittu ja nopeakasvuinen maustebasilika. Maailman eniten viljelty basilika. Tummanvihreät lehdet ja voimakas aromi.

'Lettuce Leaf'

Annos n. 0,2 g / 3,00 €

til.no 2013

Suosittu italialainen, suurikokoinen ja voimakaskasvuinen basilika. Suuret lehdet voivat suotuisissa oloissa kasvaa jopa kämmenen kokoisiksi. Lehdet vaaleahkon vihreät, poimuiset ja erittäin aromaattiset.

Kamferibasilika

(kamferibasilika)

Ocimum americanum

Kamferibasilika

annos n. 0,2 g / 3,20 €

til.no 2670

'Árarat'

annos n. 0,2 g / 3,20 €

til.no 2358

Kirjavalehtinen, tuuheasti ja pensasmaisesti kasvava lajike, jonka lehdet ovat vihreä-violetti kirjavat ja kukat kauniin pinkit. Lehdissä lämmin, mausteinen lakritsan ja aniksen voimakas aromi. Kasvaa noin 40 cm korkeaksi.

'Blue Spice'

annos n. 0,2 g / 3,20 €

til.no 2007

Vaalean purppuraiset kukat, joissa tummemmat suojuslehdet. Voimakas, mausteinen vaniljainen aromi. Korkeus noin 40 cm.

Kanelibasilika

Ocimum basilicum

'Cinnamon'

Luomusiemen

annos n. 0,2 g / 3,00 €

til.no 2453

Korkeus n. 55 cm. Kukat punaiset. Makeahko kanelin tuoksu, joka säilyy hyvin kuivattuna. Sopii hienosti omenaruokiin. Kaunis koristekasvinakin.

Tiuhabasilika

(småbladig basilika)

Ocimum minimum

'Minette'

annos n. 0,2 g / 3,00 €

til.no 2756

Kaunis, tiiviin pallomainen pikkubasilika, korkeus n. 30 cm. Sopii hyvin ruokkuviljelyyn. Aromi erittäin voimakas, hedelmäinen.

Purppurabasilika

(purppurabasilika)

Ocimum basilicum var. *purpurascens*

Luomusiemen, väriakasvi

annos n. 0,2 g / 3,00 €

til.no 2002

Kauniin purppuranpunaiset lehdet. Maku erinomaisen aromikas. Silmänruokaa.

Pyhäbasilika

(helig basilika)

Ocimum tenuiflorum

annos n. 0,2 g / 3,00 €

til.no 2011

Thaimaassa lajia kutsutaan pippuribasilikaksi, Intiassa tulsiksi. Viljellään buddhalaisten temppelien ympärillä. Pensasmainen ja tanakka kasvusto. Varret tummanpunaiset, kukat punertavat. Lehtien maku muistuttaa pippuria. Syödään kuumennettuna.

Sitruunabasilika

(citronbasilika)

Ocimum xaffricanum

'Lemon'

Biodynaaminen siemen

annos n. 0,2 g / 3,00 €

til.no 2711

Korkeus n. 35 cm. Sopii hyvin ruokkuviljelyyn. Sitruunantuoksuiset pienehköt lehdet, kukat valkoiset. Raikkaat lehdet sopivat salaatteihin ja jälkiruokiin erityisesti jäätelön kera.

'Temperate Tulsi'

Hyönteiskasvi

annos n. 0,2 g / 3,80 €

til.no 2355

Kasvaa pensasmaisesti ja on parhaiten pohjolan viileisiin olosuhteisiin soveltuva basilikalajike. Nopeakasvuinen, korkeus noin 40cm. Mainio teeyrtti, jonka tuoksussa on häivähdys neilikkaa ja vaniljaa. Hyvä hyönteiskasvi.

Thaibasilika

Ocimum basilicum

'Thyrsiflora'

Luomusiemen

annos n. 0,2 g / 3,00 €

til.no 2012

On tavallista basilikaa hieman tanakampi ja pensasmaisempi. Korkeus n. 40 cm. Paksulehtisyys parantaa viileyden sietoa. Varret punertavat, kukinnot purppuranpunaiset. Voimakkaan mausteinen maku muistuttaa sekä kanelia että anista.

Huiskuvuoriminttu (kranspräriemynta)*Pycnanthemum verticillatum* var. *pilosum*

Hyönteiskasvi

annos n. 0,1 g / 3,20 €**til.no 2748**

1 g = n. 800 siementä.

Mv. Korkeus 50–90 cm. Kapeat lehdet tuoksuvat mintulle. Kukat valkoiset. Erinomainen mesikasvi.**Viljely:** Viihtyy auringossa, tavallisessa puutarhamaaassa. Esikasvatus maalís-huhtikuussa. Itää 20 °C:ssa 1–2 viikossa.**Käyttö:** Hieno ja arvostettu teeyrtti. Käytetään piparmintun tavoin.**Etelänarnikki** (slättergubbe)*Arnica montana*

Luomusiemen

annos n. 0,1 g / 4,40 €**til.no 3059****Mv.** Vanha, miellyttävän tuoksuinen, mykerökukkainen rohdos- ja lääkekasvi, jonka keltaiset kukat nousevat noin 30–50 cm korkeudelle matalasta, tyviruusu- maisesta lehdistöstä. Kukinta heinäkuussa.**Viljely:** Esikasvatus keväällä maaliskuulta alkaen kylvään ruukkuihin, tai avomaakylvö toukokuulla. Myös syyskylvö mahdollinen. Kylmäsietely voi vauhdittaa itämistä. Kasvupaikka: lämmin ja aurinkoinen. Luontaisesti Keski-Euroopan vuoristossa kasvava etelänarnikki hyötyy hiekka- ja kalkkipitoisesta kasvualustasta.**Käyttö:** Kasvien juurta ja kukkia on käytetty ulkoisesti erilaisiin iho-oireisiin, kuten mustelmiin, ruhjeisiin, turvotuksiin ja palovammoihin.**IISOT** (agastachesläktet)*Agastache*

Hyönteiskasvi

Mv. Mauste-, lääke-, tee-, mesi-, perhos- ja koristekasveja. Hyvin miellyttävä lakritsin tai aniksen aromi.**Viljely:** Viihtyy lämpimällä ja aurinkoisella paikalla hiekkapitoisessa maassa. Esikasvatus maalís-huhtikuussa. Itää 18–24 °C:ssa parissa viikossa. Kestää kuivuutta. Kukki jo ensimmäisenä vuonna. Talvella voi peittää havuilla.**Korjuu:** Latvaversot täyskukinnan aikaan heinäkuun lopulla. Kuivataan.**Käyttö:** Teesekoituksiin esim. mintun ja sitruunamelissan kanssa. Kukat ja lehdet sopivat jälkiruokiin, leivonnaisiin ja koristeeksi. Iisoilla voidaan maustaa omena- ja karviaishillot sekä keitot ja kiisselit. Käytetty rohtona mm. ruuansulatusvaikeuksiin. Kaunis leikko- ja kuivakukka.**Kesäiiso** (lila kolibrimynta)*Agastache cana***'Heather Queen'****annos n. 0,1 g / 3,80 €****til.no 2115**

Korkeus n. 85 cm. Lilat kukat.

Koreaniiso (koreansk anisipop)*Agastache rugosa***annos n. 0,2 g / 3,20 €****til.no 2114**

1 g = n. 1 500 siementä.

Korkeus n. 90 cm. Sinikukkainen. Lakritsinen aromi. Mausteeksi liha- ja jälkiruokiin.

'Alba'**annos n. 0,2 g / 3,20 €****til.no 2616**

Korkeus n. 90 cm. Valkokukkainen. Lakritsinen aromi.

Yrtti-iiso (anisipop)*Agastache foeniculum***annos n. 0,2 g / 3,00 €****til.no 2125**

1 g = n. 2 700 siementä.

Mv. Talvehtiminen usein heikkoa, joten viljellään usein yksivuotisena. Reheväkasvuinen ja jäykkävartinen, korkeus 80–100 cm. Violetit kukinnot. Yrtti-iiso on syntynyt kasvinjalostuksen tuloksena.**Viljely:** Aurinkoinen, kuohkeamultainen paikka. 4 viikon esikasvatus huhti-toukokuussa tai kylvö avomaalle kesäkuussa maan lämmentyä. Taimiväli 40 x 40 cm.**lisoppi** (isop)*Dracocephalum officinalis*

Hyönteiskasvi

1 g = n. 1 000 siementä.

Mv. Munkit toivat kasvin keskiajalla Etelä-Euroopasta Pohjolaan. Puolipensas. Korkeus n. 45 cm. Lehdet kapeat. Pitkät kukinnot siniset, valkoiset tai vaaleanpunaiset. Hyvä mesikasvi.**Viljely:** Aurinkoinen, kalkittu kasvupaikka. Kylvö maaliskuussa ruukkuun, ulos toukokuun puolivälin jälkeen tai syyskylvö. Itää 20 °C:ssa 5–10 vrk:ssa. Taimiväli 20 cm ja riviväli 30 cm. Laaja juuristo. Kasvusto hyvä leikata keväällä. Kasvusto uusitaan 4–5 vuoden välein, sillä vanhetessa kasvuvoima heikkenee.**Korjuu:** Satoa voi korjata pitkän kesän. Tuoreena miehdompi kuin kuivattuna.**Käyttö:** Lehtiä voi käyttää tuoreena salaatteihin sekä liha-, kala- ja muna-ruokiin. Sopii myös boolin ja liköörin mausteeksi sekä teehen. Kuivatut lehdet ja kukat tuoksu-

sekoituksiin. Kaunis reunuskasvi ja kuiva- ja leikkokukka. Käytetään myös hajuvesi-, lääke- ja likööriteollisuudessa. Käytetty ennen mm. vilustumisoireiden lievittämiseen ja vatsavaivoihin. Ei saa käyttää raskauden aikana.

Sinikukkainen iisoppi

annos n. 0,5 g / 2,70 € **til.no 2128**

Öljypitoisuus suurempi kuin valkoisessa ja punaisessa muodossa. Tavallisin.

Vaaleanpunakukkainen iisoppi

annos n. 0,5 g / 3,00 € **til.no 2708**

Valkokukkainen iisoppi

annos n. 0,5 g / 3,00 € **til.no 2709**

Iltahelokki

(ähta nattljus)

Oenothera biennis

Hyönteiskasvi

annos n. 0,5 g / 3,00 € **til.no 2728**

1 g = n. 2 100 siementä.

Kv. Kotoisin Pohjois-Amerikasta. Tuotiin Eurooppaan jo vuonna 1619. Korkeus 50–100 cm. Kukinta alkaa kesä-kesällä. Keltaiset tuoksuvat kukat avautuvat illansuussa.

Viljely: Viihtyy auringossa, lämpimässä ja vettä läpäisevässä maassa. Kylvetään suoraan avomaalle. Siementä ei peitetä. Itää valossa 3–4 viikossa. Myös syyskylvö mahdollinen. Kukkii toisena vuotena.

Käyttö: Lääkekasvi. Rohtona on käytetty versoja, juurta ja siemeniä mm. yskään ja hormonaalisten vaivojen hoitoon sekä ulkoisesti haavoihin ja ihottumiin. Käytöstä ei tunneta haittavaikutuksia. Kypsät, kellanruskeat siemenet sisältävät tyydyttymättömiä rasvahappoja. Pohjois-Amerikan alkuperäiskansat käyttivät lehtiä, varsia ja juuria vihanneksena. Punertavat juuret voidaan keittää palsternakan tavoin. Hyvä mesikasvi yöperhosille.

Isohirvenjuuri

(ålandsrot)

Inula helenium

Luomusiemen, hyönteiskasvi

annos n. 0,3 g / 4,40 € **til.no 2315**

1 g = n. 550 siementä.

Mv. Kotoisin Keski-Aasiasta. Tunnettiin jo 500 vuotta ennen ajanlaskumme alkua. Meilläkin viljelty vuosisatoja rohto- ja koristekasvina. Roteva, kukkiessaan parimetrinen kasvi. Kukat keltaiset (Ø n. 6 cm).

Viljely: Viihtyy kuohkeassa, ravinteikkaassa, kalkitusssa ja kosteutta pidättävässä maassa. Kylvö avomaalle kesäkuussa. Siemeniä ei peitetä, sillä itää valossa 1–3 viikossa. Myös syyskylvö mahdollinen. Kukkii kylvöä seuraavana kesänä.

Korjuu ja käyttö: Nyrkinmuotoiset, 2–3-vuotiaat juuret nostetaan syksyllä, viipaloidaan ja kuivataan. Juurakkoa on käytetty keitteenä vilustumisoireisiin. Käytetään myös likööriomausteena. Erinomainen mesikasvi perhosille!

Japaninyrttiputki

(mitsuba)

Cryptotaenia japonica

annos n. 0,5 g / 3,00 €

til.no 2667

1 g = n. 430 siementä.

Mv. Viljellään yleensä yksivuotisena. Korkeus n. 35 cm. Lehdet isot, kolmisormiset, muistuttaa. Kukat pienet ja valkoiset. Käytetään Kaukoidän keittiöissä. Maku hieman havumainen. On talvehtinut III-vyöhykkeellä.

Viljely: Puolivarjoinen, kostea, runsasravinteinen maa. Taimikasvatus maalisi-huhtikuussa nopeuttaa satoa. Itää +15 °C:ssa 8–14 vrk:ssa. Avomaalle voi kylvää, kun yölämpötila on yli 7 °C. Itää 2–3 viikossa. Taimiväli 10–15 cm.

Käyttö: Lehtiä, juuria ja siemeniä voidaan käyttää. Tuoreena sopii salaatteihin kiinankaalin, porkkanan, kesäkurpitsan ja palsternakan kanssa. Antaa pirteän maun villivihannessalaattiin. Voi kiehauttaa öljyssä tai ryöpätä. Sopii erityisen hyvin kala- ja kanaruokiin.

Jättitulikukka

(jättekungsbljus)

Verbascum olympicum

Hyönteiskasvi

Ks. myös muut tulikukat s. 88

annos n. 0,5 g / 2,70 €

til.no 2734

1 g = n. 6 000 siementä.

Kv. Hyvin viihtyessään monivuotinen. Kotoisin Luoteis-Anatoliasta. Korkeus 1,5–2 m. Koko kasvi on harmaavalkokarvainen. Kasvattaa ensimmäisenä vuonna ison lehtiruusukkeen, toisena vuonna monihaaraisen kukinnon. Yksittäiset kukat ovat lyhytikäisiä, mutta kukinta kestää kauan. Medetön siitepölykasvi, mehiläiskasvi. Harvinaisen kaapuyökkösen ravintokasvi.

Viljely: Viihtyy kuivassa, hiekkapitoisessa, laiassa maassa. Savimaassa talvehtiminen kärsii. Kylvö keväällä tai loppukesällä pintakylvönä maahan. Saattaa kukkia vasta 2–4-vuotiaana. Kukinta-aika kesä–heinäkuussa. Kylväytyy.

Korjuu: Aurinkoisina päivinä kukat kerätään päivittäin ja kuivataan nopeasti n. 55 °C:ssa. Ei kestä pitkää varastointia.

Käyttö: Voiteissa kukkien on uskottu rauhoittavan tulehtunutta ihoa ja keitteenä kirkastavan vaaleita hiuksia. Kukista valmistetun teen on uskottu helpottavan yskää. Kukista on valmistettu oliiviöljyssä uuttamalla ns. kuningasöljyä,

jonka on uskottu helpottavan korvasärkyjä ja nivelkipuja. Muut kasvinosat kuin kukat ovat lievästi myrkyllisiä.

Kamomillasaunio

(kamomill)

Matricaria chamomilla

Hyönteiskasvi, luomusiemen

annos n. 0,2 g / 3,00 €

til.no 2129

1 g = n. 10 000–16 000 siementä.

Yv. Viljelty jo 4 500 vuotta. Hennompi kuin peltosaunio ja mykeröt ovat korkeampia, onttopohjaisia ja niitä on enemmän. Kukinta alkaa kesäkuussa. Miellyttävän ryydintuoksuinen. Houkuttaa pölyttäjiä puutarhaan.

Viljely: Viihtyy auringossa tavallisessa puutarhamaassa. Kylvö loppukesällä tai aikaisin keväällä suoraan maahan. Kylvöstä ei peitetä, itää valossa. Ei aina taimetu heti ensimmäisenä vuonna.

Korjuu: Kukat korjataan juuri avautuneina. Kuivauslämpötila alle 40 °C.

Käyttö: Tässä lajikkeessa on runsaasti vaikuttavia aineita. Yksi tunnetuimpia rohtokasveja. Kukat sopivat teehen, ei kuitenkaan jokapäiväiseen käyttöön rohdosvaikutusten takia. Käytetty rauhoittavana yrttinä lievittämään suolistovaivoja ja kuukautiskipuja sekä ihotulehdusten hoitoon ja vaaleiden hiusten huuhteluun. Antiseptinen. Voi aiheuttaa allergiaa. Hyvä kumppanuuskasvi basilikalle, sipulille, kaalille ja kurkulle. Lisää eeteristen öljyjen pitoisuutta lähellä kasvavissa yrteissä.

Karhunjuuri

(björnrot)

Meum athamanticum

annos n. 0,1 g / 2,70 €

til.no 2219

Mv. Sukunsa ainoa laji. Kotoisin Länsi- ja Keski-Euroopan vuoristoista. Korkeus n. 35 cm. Koristeelliset hienoliuskaiset lehdet ja valkeat tai kellanvalkeat sarjakukinnot. Kukinta alkaa kesäkuussa. Koko kasvi on aromaattinen. Maku on voimakas, miltei polttava. Lehdet maistuvat persiljalta ja selleriltä.

Viljely: Viihtyy auringossa, kalkkipitoisessa, syvämulmaisessa maassa. Kylvö mieluiten syksyllä, jolloin siemen saa kylmäkäsittelyn. Hyvä talvenkestävyys.

Käyttö: Lehdet sopivat kalan mausteeksi. Juurta ja siemeniä on käytetty yrttiliiköörissä. Skotlannissa juurakoita on syöty vihanneksena. Kasvia on käytetty mm. naistentautien ja vatsavaivojen hoidossa. Koko kasvi on erittäin koristeellinen, joten se sopii perennaryhmään.

Kivikkomäkiminttu

(stenkyndel)

Clinopodium nepeta

Hyönteiskasvi

annos n. 0,1 g / 3,00 €

til.no 2159

1 g = n. 3 500 siementä.

Mv. Pensasmaisesti kasvava. Korkeus 30–50 cm. Minutulle tuoksuvat lehdet. Kukkii pitkään ruusunpunaisin kukin. Sopii hyvin kukkamaan reunakasviksi. Melko hyvä perhosten mesikasvi.

Viljely: Aurinkoinen tai puolivarjainen paikka. Esikasvatus huhtikuussa tai kylvö avomaalle keväällä maan lämmentyä. Siemeniä ei peitetä. Itää hyvin.

Käyttö: Mausteena sieni- ja vihannesruokiin. Vinkki: freesaa pannulla kesäkurpitsaa ja tomaattia ja mausta kivikkokäenmintulla ja valkosipulilla.

Maustekorianteri

(koriander)

Coriandrum sativum

Hyönteiskasvi

Yv. Viljelty lääke- ja mausteyrttinä ainakin 3 000 vuotta. Korkeus 25–60 cm. Lehdet hienoliuskaiset, kukinto valkoinen tai punertava. Viljellään lehtien ja siementen takia. Hyvä mesikasvi.

Viljely: Lämmin kasvupaikka ja kevyt kalkittu maa. Voi kylvää useampia kertoja suoraan kasvupaikalleen kesän aikana, yölämpötilan tulee olla yli 7 °C. Itää 2–3 viikossa.

Korjuu: Lehtiä voi kerätä pitkin kesää. Ruskehtavat siemenet korjataan vähän ennen kypsymistä ja kuivataan 25–40 °C:ssa. Maku kehittyy muutamassa viikossa.

Käyttö: Tuoreet lehdet ja kukinnot mm. salaatteihin ja keittoihin, juuret keittoon ja pataruokaan. Lehtiä voi myös pakastaa. Kuivatut siemenet tuoksuvat miedosti appelsiinilta. Niillä voi maustaa leivonnaisia, liharuokia, keittoja, kurkkusäilykkeitä ja viinaa. Siementen pureskelun sanotaan parantavan ruuansulatusta ja raikastavan hengitystä.

Lehtisadon kasvatukseen

Luomusiemen

annos n. 1 g / 3,20 €

til.no 2138

1 g = n. 90 siementä.

Suosittelomme lehtisadon kasvatukseen. Myös kukintoja ja siemeniä voi käyttää.

'Calypso'

annos n. 1 g / 3,00 €

til.no 2149

Kompakti, nopeakasvuinen. Kasvatetaan erityisesti lehtisadon vuoksi, koska se ei kuki herkästi. Voi leikata alas useamman kerran kesässä ja saada monta satoa.

Siemensadon kasvatukseen

'Moroccan Style'

annos 1 g / 3,00 €

til.no 2133

1g=65 siementä. Suosittelemme siemensadon kasvatukseen, tuottaa runsaasti isokokoisia siemeniä.

Kumina

(kummin)

Carum carvi

Biodynaaminen siemen

annos n. 10 g / 3,20 €

til.no 2136

1 g = n. 350 siementä.

Kv. Ikivanha yrtti, jota on löytynyt kivikautisten aterioiden jäännöksistä. Kasvaa luonnonvaraisena lähes kaikkialla Euroopassa, meilläkin Lappia myöten. Korkeus kukintavaiheessa 80–100 cm. Ensimmäisenä vuonna kasvattaa n. 20 cm korkean lehtiruusukkeeseen. Toisena vuonna valkoinen tai vaalean punertava kukinto. Siemenissä on korkea öljypitoisuus.

Viljely: Viihtyy aurinkoisessa kasvupaikassa, multavassa, kalkkipitoisessa ja ravinteikkaassa maassa. Siementen kylmäkäsitellyä suositeltavaa. Ilman sitä osa siemenistä itää vasta seuraavana vuonna. Kylvö avomaalle kesäkuussa, kun maan lämpötila on 10 °C. Itää 2–3 viikossa. Riviväli 30–40 cm, taimiväli 20 cm. Jos juuret jäävät heikoiksi, kasvi ei kuki.

Korjuu: Kun siemenet alkavat ruskettua, varret leikataan ja ripustetaan kuivumaan paperipussiin. Maukas juuri kaivetaan maasta toisen vuoden syksyllä.

Käyttö: Siemeniä käytetään erilaisten ruokien, leivän, juuston ja viinan mausteena. Nuoria lehtiä voi tuoreena silputa salaattiin ja keittoihin. Käytetty rohtona ilmapaivoihin ja hengityksen raikastamiseen.

KYNTELIT

(kyndelsläktet)

Satureja

Hyönteiskasvi

Kyntelit eli käenmintut ovat kotoisin Välimeren ja Mustanmeren alueelta. Tunnetaan myös pippuriyrtti-nimellä. Viljelty Pohjolassa jo 1200-luvulla. Hyviä mehiläiskasveja.

Käyttö: Lehdet tuoreena pitkin kesää tai kuivattuna. Lehdet ovat parhaimmillaan juuri ennen kukintaa. Sopii papu-, herne-, muna- ja liharuokiin. Rohtona kukkalatvoista valmistettu tee kiihottaa ruokahalua ja ehkäisee ilmavaivoja. Sopii kurlausvedeksi. Murskatut lehdet antavat helpotusta hyönteisten pistoksiin.

Kesäkynteli

(sommarkyndel)

Satureja hortensis

Luomusiemen

annos n. 0,5 g / 4,40 €

til.no 2338

1 g = n. 1500 siementä.

Yv. Korkeus n. 25 cm. Varsi punertava, lehdet kapeat. Vaalean liilanpunaiset kukat lehtihangoissa.

Viljely: Valoisa, lämmin ja niukkaravinteinen kasvu-paikka. Etelässä voidaan kylvää avomaalle touko-kesäkuussa, pohjoisessa taimikasvatus. Itää 20 °C:ssa 1–2 viikossa. Ei idä kylmässä maassa. Hyvissä olosuh-teissa nopeakasvuinen. Hallanarka.

Talvikynteli

(vinterkyndel)

Satureja montana

Luomusiemen

annos n. 0,5 g / 3,20 €

til.no 2323

1 g = n. 2 000 siementä.

Mv. Korkeus n. 35 cm. Kukat valkoiset tai lilat. Lehdet ovat aromikkaita, käytettävä säästeliäästi.

Viljely: Viihtyy kuivilla, kivikkaisilla ja kalkkipitoisilla hiekkamailla. Esikasvatus maaliskuussa. Siemenet peitetään hyvin ohuelti. Istutusetäisyys 20 x 25 cm. Itäminen 20 °C:ssa kestää 2–4 viikkoa. Paleltuu herkästi, joten talvetus ruukussa viileässä paikassa suositeltava.

Lakritsikasvi

(lakritsrot)

Glycyrrhiza glabra

annos n. 20 siementä / 3,20 €

til.no 3424

1 g = n. 80 siementä.

Mv. Hernekasvien heimoon kuuluva kasvi Lähi-Idän ja Kaakkois-Euroopan alueilta. Englantilaiset munkit keksivät valmistaa juuresta makeisia 1500-luvulla. Korkeus n. 100 cm. Syvälle kasvava juuri on makea ja keltainen.

Viljely: Viihtyy avoimilla paikoilla ja hiekkaisessa maassa. Esikasvatus maaliskuussa. 1–2 tunnin liotus parantaa siementen itävyyttä. Siemenet painetaan kevyesti mullan pintaan. Itää valossa. Kylvökset pidetään valoisassa ja viileässä (+5–10 °C) paikassa, kuten lavassa. Varottava märkyyttä. Itää epätasaisesti noin 14–20 päivässä. Kukien poistaminen kasvattaa juuren kokoa. Talvenarka, kestää pakkasta enintään -15 °C. Kannattaa talvettaa esim. kellarissa.

Korjuu ja käyttö: Juuri sopii esim. teen makeuttamiseen.

LAUKAT

(löksläktet)

Allium

Ks. Vihannesryhmä alkaen karhunlaukka, s. 47.

Liperi

(libbsticka)

Levisticum officinale

Hyönteiskasvi

annos n. 0,5 g / 3,00 €**til.no 2344**

1 g = n. 300 siementä.

Mv. Kotoisin Persiasta. Levisi roomalaisten mukana Eurooppaan. Aikaisemmin kasvatettiin ovensuussa, missä sen uskottiin häätävän noidat ja käärmee. Ruohovartinen, kasvutapa pensasmainen, korkeus 1–2 m. Keltainen sarakukinto. Kohtalainen mesikasvi päiväperhosille.

Viljely: Valoisa tai puolivarjoisa paikka, ravinteikas maa, viihtyy myös savimaassa. Kylvö syksyllä tai keväällä avomaalle. Itää 18 °C:ssa 6–10 vrk:ssa. Taimiväli 100 cm. Yksi kasvi riittää suureenkin talouteen.

Korjuu: Lehtiä poimitaan tarpeen mukaan ja kuivataan tai pakastetaan. 2–3 vuotta vanhat juuret voidaan nostaa ennen kukintaa ja kuivata. Siemenet kuivataan.

Käyttö: Nuoret lehdet salaatteihin. Liemiruokien ja muhennosten mauste. Maussa yhdistyvät sellerin, palsternakan ja persiljan maut. Etelä-Euroopassa lehtiä ja kukkia käytetään säilykkeisiin tillin asemesta. Sekä juuria että lehtiä käytetään rohtona. Ei sovi raskaana olevalle.

LUPUT

(pimpinellsläktet)

*Poterium***Pikkulupu**

(pimpinell)

*Poterium sanguisorba***annos n. 1 g / 3,00 €****til.no 2345**

1 g = n. 180 siementä

Mv. Hyvin vanha salaattikasvi, joka on vieläkin käytössä Euroopassa. Siro, n. 55 cm korkea kasvusto. Punertavat kukat lyhyessä tähkässä. Sisältää runsaasti C-vitamiinia.

Viljely: Tavallinen puutarhamaa. Kylvö 4 viikon kylmäsäilytyksen jälkeen tai syyskylvö. Voidaan ottaa talveksi ikkunalle, mutta talvehtii ulkonakin.

Käyttö: Nuoria lehtiä kerätään tarpeen mukaan. Lehdistä valmistettu tee on virkistävä.

Maarianohdake

(mariatistel)

Silybum marianum

Luomusiemen, hyönteiskasvi

annos n. 0,5 g / 3,00 €**til.no 2033**

1 g = n. 30 siementä.

Kv. Mainitaan jo Tillandzin kasviluettelossa 1600-luvun Turussa tärkeänä lääkekasvina. Korkeus 75–150 cm. Lehdet koristeellisia. Pensselimäiset kukat vaalean liilanpunaiset. Kukinta-aika heinä–syyskuu. Melko hyvä mesikasvi päiväperhosille.

Viljely: Viihtyy auringossa, kalkkipitoisessa, ravinteikkaassa ja kosteutta pidättävässä maassa. Esikasvatus huhtikuussa tai toukokuussa kylvö maahan. Viihtyesään kylvättyy itse.

Makeastevia

(sötflockel)

*Stevia rebaudiana***annos n. 30 siementä / 3,80 €****til.no 2112**

1 g = n. 2 500 siementä.

Mv. Meillä yksivuotinen. Botanisti tri Moisés Bertoni löysi sen Paraguayn itäosista v. 1887. Käytetään makeutusaineena. On 150 kertaa makeampaa kuin tavallinen sokeri.

Viljely: Kasvatetaan ruukussa ravinteikkaassa mullassa aurinkoisella, lämpimällä seinustalla tai kasvihuoneessa. Esikasvatus maaliskuussa. Itää valossa. Hallanarka.

Käyttö: Lehtiä käytetään makeuttamiseen. Yksi lehti riittää makeuttamaan kannullisen teetä. Sopii diabeetikoille.

Malabarinsitrusheinä

(citrongräs)

Cymbopogon flexuosus

Uutuus

annos n. 0,2 g / 3,80 €**til.no 2399**

Mv. Suomessa yksivuotinen, mutta voidaan talvettaa sisällä ruukussa. Kaakkois-Aasiasta kotoisin oleva heinäkasvi, jolla on sitruunantuoksuiset ja -makuiset lehdet. Tärkeä maustekasvi thaimaalaisessa keittiössä, hyvä myös teeyrttinä.

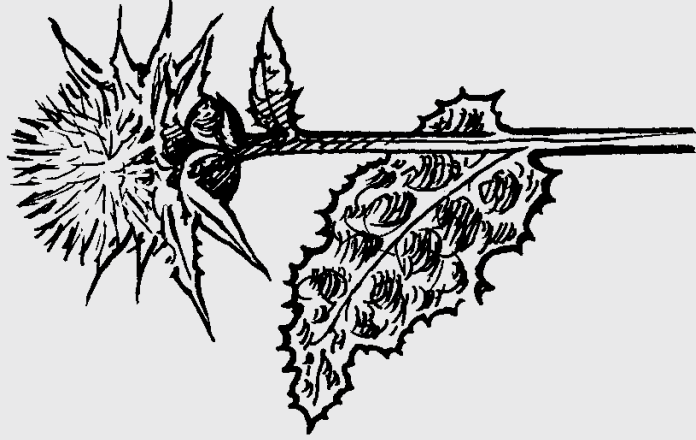
Viljely: Esikasvatus helmi-huhtikuussa, 20–24 asteessa. Kylvä n. 10 siementä yhteen ruukkuun. Itämisessä voi kestää muutamia viikkoja. Istuta karaistut taimet aurinkoiselle ja lämpimälle kasvupaikalle, hyvin vettä läpäisevään, hiekansekaiseen kasvualustaan kun hallanvaaraa ei enää ole. Sopii hyvin kasvatettavaksi ruukussa, jolloin se on myös helppo nostaa syksyllä talveksi sisätiloihin. Kastele talviaikana niukasti. Jaa kasvusto noin kolmen vuoden välein.

Käyttö: Korjaa satoa koko kasvukauden ajan, heti kun varret ovat tyveltään hieman pullistuneet. Leikkaa varret alas alhaalta. Tyviosat, joissa on paras maku, käytetään ruokien mausteena, ylemmät, sitkeämmät lehtiosat käytetään teeyrttinä.

Ehjänä perille
Sujauta tuoteluettelossa
oleva tilauslomake kirjekuoreen.
Kuori suojaa tilausta
postimatkan aikana.

Liimaa
tähän
kirjeen
postimerkki

HYÖTYKASVIYHDISTYS RY
Pasilankatu 2 B
00240 HELSINKI

Tilosloma

[illegible]

TILAAJANIMI:

LÄHISÖITE:

POSTINUMERO JA -TOIMIPAikka:

PUHELIN, postipaketia varten välttämätön:

E-MAIL:

Tuotteen voi korvata vastaavalla tuotteella.

☐ kyllä ☐ ei

Biodynaamisen voi korvata luomulla.

☐ kyllä ☐ ei

Luomun voi korvata tavanomaisella.

☐ kyllä ☐ ei

MARUNAT

(malörtsläktet)

*Artemisia***Mali**

(malört)

*Artemisia absinthum***annos n. 0,5 g / 2,70 €****til.no 2771**

1 g = n. 10 000 siementä.

Mv. Kotoisin Etelä- ja Keski-Euroopasta sekä Itä-Aasiasta. Vanhimpia lääkekasveja, joka mainitaan jo egyptiläisissä papyruskirjoituksissa. Keskiajalla käytetty yleisrohtona. Esiintyy paikoin Etelä- ja Keski-Suomessa villiintyneenä. Puolipensas, korkeus n. 100 cm. Liuskoittuneet lehdet hopeanväriset ja nukkauset. Pallomaisissa mykeröissä keltaiset kukat. Voimakas, ryytimäinen aromi, maku karvas. Myrkyllinen.

Viljely: Viihtyy auringossa, kuohkeassa ja kalkkipitoisessa maassa. Esikasvatus huhti-toukokuussa tai kylvö suoraan avomaalle. Hyvin pieniä siemeniä ei peitetä, itää valossa. Itää 20 °C:ssa 10–20 vrk:ssa. Taimiväliksi harvennetaan 30–50 cm. Pohjoisessa talvisuojaus, etelässä lumeton kevättalvi voi aiheuttaa tuhoja.

Käyttö: Kointorjuntaan ja kukkasidontaan. Koiruoho tunnetaan absintin mausteena. Varoitus! Koiruoho sisältää myrkyllistä tujonia, joten käytössä on oltava varovainen.

Venäjänrakuuna

(rysk dragon)

Artemisia dracunculus Glauca-Ryhmä**'Tarragon'****annos n. 0,1 g / 3,00 €****til.no 2349**

1 g = n. 5 500 siementä.

Mv. Viihtyy Pohjois-Suomessakin. Kotoisin Siperiasta. Pystykasvuinen, korkeus 70–150 cm. Maku mausteinen. Lehdet sisältävät runsaasti mm. jodia.

Ranskanrakuuna on vaativampi ja lisääntyy ainoastaan kasvullisesti, ei siemenistä. Mauste- ja lääkekasvi.

Viljely: Ravinteikas, syvämultainen, kosteutta pidättävä, kalkkipitoinen maa. Kylvö ruukkuun huhti-toukokuussa. Siemen itää hyvin 20 °C:ssa 10–20 vrk:ssa. Kasvatusaika 5–6 vk. Taimiväli 30 x 70 cm. Kasvusto pitää jakaa vasta kesäkuun puolivälin jälkeen.

Korjuu: Lehtiä tarpeen mukaan, pääsato korjataan loppukesällä. Voidaan pakastaa, kuivata tai säilöä etikkaan.

Käyttö: Hienoarominen yrtti sopii salaatteihin sekä liha- ja kalaruokiin. Ruokahalua kiihottava ja ruuan-sulatusta edistävä vaikutus.

Maurinkiiltomalva

(stor rödmalva)

Malva sylvestris subsp. *mauritiana*

Luomusiemen, hyönteiskasvi

annos n. 0,5 g / 3,20 €**til.no 2347**

1 g = n. 145 siementä.

Yv. Kookas yli 100 cm korkea yrtti- ja koristekasvi. Upean violetit kukat heinä-syyskuussa ja pitempäänkin. Kylmänkestävä. Melko hyvä mesi- ja ravintokasvi päiväperhosille!

Viljely: Viihtyy auringossa, kuivassa tai tuoreessa, keski- tai runsasravinteisessa, kalkkipitoisessa, vettä läpäisevässä maassa. Kylvö varhain keväällä avomaalle (4 viikon siementen kylmäkäsittely edistää itämistä) tai syyskylvö. Itää 20 °C:ssa 6–10 vrk:ssa.

Käyttö: Nuoret lehdet ja kukat salaattiin. Kukista tulee violehtavaa teetä. Rohdoksi kerätään lehtiä kukinnan aikana. Nuorista lehdistä saadaan herkän ihon kasvovettä.

'Zebrina'**annos n. 0,5 g / 3,00 €****til.no 2615**

Korkeus n. 120 cm. Näyttävät valkoiset kukat, joissa violetteja raitoja.

Ryytifenkoli

(kryddfänkål)

Foeniculum vulgare Dulce-Ryhmä

Luomusiemen

annos n. 1 g / 3,80 €**til.no 2707**

1 g = 200–300 siementä.

Mv. Suomessa yksivuotinen. Vanha viljelykasvi, käytetty yli 2 000 vuotta. Hienoliuskaiset lehdet maistuvat miedosti anikselle. Kukat keltaisia ja tuoksuvia.

Viljely: Vaatii vahvan maan ja aurinkoisen, lämpimän kasvupaikan. Kylvö avomaalle maan lämmentyä tai taimikasvatus huhtikuussa. Ehtii vain harvoin tehdä siemeniä. Aikainen, suurisatoinen lajike.

Käyttö: Lehdet sopivat mm. kalaruokiin, salaatteihin, keittoihin ja omenapiirakkaan. Sopii myös viinan mausteeksi. Lehtiä voidaan pakastaa tai kuivata sekä säilöä öljyyn tai etikkaan.

Punafenkoli

(bronsfänkål)

Foeniculum vulgare Punalehti-Ryhmä**'Purpureum'****annos n. 0,5 g / 4,40 €****til.no 2364**

Pronssiin vivahtavat, koristeelliset lehdet. Korkeus noin 80 cm.

Maustekirveli

(dansk körvel)

Anthriscus cerefolium**'Fijne Krul'**

Luomusiemen

annos n. 1 g / 3,00 €**til.no 2329**

1 g = 330–600 siementä.

Yv. Kotoisin Länsi- Aasiasta ja Itä-Euroopan eteläosista. Tunnettiin jo 1200-luvulla. Korkeus 30–70 cm. Pitsimäiset lehdet, valkea kukinto ja lakritsainen maku.

Viljely: Kuohkea, kevyt ja kalkittu maa. Viihtyy myös savimaalla. Kylvö useita kertoja kesässä. Menestyy sisällä ruukussakin. Säännöllinen kastelu välttämättöntä. Vanhat siemenet itävät heikosti. Kylväytyy itseksseen.

Korjuu: Ennen kukintaa, lehtiä voi kerätä jo n. 15 cm:n korkuisesta kasvustosta. Varhaisesta kylvöstä 2–3 satoa.

Käyttö: Persiljan tavoin. Tanskalainen kirvelikeitto on kuuluisa. Sopii myös perunan ja sieniruokien mausteeksi. Voidaan pakastaa. Kuivattuna maistuu heinältä. Kirvelimehu kasvovetenä kirkastaa ihoa.

MEIRAMIT

(kungsmyrtor)

Origanum

Hyönteiskasvi

Erinomainen mesikasvi sekä päivä- että yöperhosille ja mehiläisille!

Viljely: Viihtyy kevyessä, kalkkipitoisessa kuivahkossa maassa, mielellään kivikossa.

Kylvö ruukkuun huhti-toukokuussa alle puolen sentin syvyyteen. Itää 20 °C:ssa 10–20 vrk:ssa. Kasvatetaan kasvihuoneessa tai ulkona valoisalla ja lämpimällä paikalla.

Korjuu: Nuoria lehtiä tarpeen mukaan pitkin kesää. Kukivat latvaversot ovat voimakasaromisia ja ne voi kuivata kimppuina. Kuivuneet kukat, lehdet ja versot erinomaisia pitsan mausteena. Lehdet voidaan myös pakastaa.

Käyttö: Erityisesti italialaiseen ja meksikolaiseen ruokaan, pitsan tai liha-, sieni- ja tomaattiruokien mausteeksi yhdessä basilikan kanssa. Grillihiilien päällä olevat varret antavat ruoalle hyvän aromin. Kukkavarsista haudutetun hyvänmakuisen teen uskotaan lieventävän vilustumisoireita ja päänsärkyä. Kerrotaan myös, että meiramilla täytetty tyyny auttaisi unettomuuteen. Antiseptinen.

Kreikanmäkimeirami

(grekisk oregano)

Origanum vulgare subsp. *hirtum***annos n. 0,5 g / 3,20 €****til.no 2638**

1 g = n. 7 500 siementä.

Mv. Noin 50 cm korkea varpu. Lehdet pienet, makean mausteiset. Valko- tai vaaleanpunertavakukkainen. Talvisuojaus tai talvetus viileässä paikassa.

Maustemeirami

(mejram)

Origanum majorana

Luomusiemen

annos n. 0,5 g / 3,20 €**til.no 2351**

1 g = n. 5 000 siementä.

Mv. Suomessa yksivuotinen. Välimeren alueelta kotoisin oleva puolipensas. On viljelty jo 1600-luvulla Oulua myöten. Korkeus 20–50 cm. Varret pystyt, lehdet pienet ja harmaanvihreät. Kukinnot valkoiset. Koko kasvi tuoksuu voimakkaasti. Voi talvettaa sisällä viileässä paikassa. Perinteinen mauste mm. silakkarulliin sekä kala- ja hernekeittoon.

Mäkimeirami

(kungsmynta)

Origanum vulgare

Biodynaaminen siemen

annos n. 0,2 g / 3,00 €**til.no 2130**

1 g = n. 7 500 siementä.

Mv. Kasvaa luonnonvaraisena Euroopassa. Korkeus 25–60 cm. Kukat vaaleanliiloja, joskus valkoisia. Kukien suojuslehdet punaisia. Siemenet voi myös suorakylvää maahan touko-kesäkuussa, jolloin siemeniä ei peitetä. Taimiväli 30 cm ja riviväli 40–50 cm. Talvehtii hyvin vielä Keski-Suomessa. Kylväytyy.

MINTUT

(myntor)

*Mentha***Puolanminttu**

(polejmynta)

Mentha pulegium

Luomusiemen

annos n. 0,2 g / 4,40 €**til.no 2354**

Violettikukkainen ja sirolehtinen mauste- ja rohdoskasvi, joka kasvaa noin 20 cm korkeaksi ja sopii tiheäkasvuisena hyvin maanpeittokasviksi yrttimaalle. Ihana arominen puolanminttu sopii hyvin teeyrtiksi ja erilaisten ruokien maustamiseen. Suorakylvö avomaalle keväällä tai pieni esikasvatus maalisi-huhtikuussa. Viihtyy aurinkoisella- tai puolivarjoisella kasvupaikalla.

Pyöröminttu

(rundmynta)

Mentha suaveolens

Uutuus

Annos n. 0,2 g / 3,80 €**til.no 2357**

Mv. Korkeus 30–60 cm. Tunnetaan myös nimellä omenaminttu ja lehdet ovatkin omenan tuoksuiset. Lehdet pyöreähköt, vaalean vihreät ja hieman nukkauset, kukinto vaaleanpunainen /valkoinen. Erinomainen teeyrtiksi, juomiin ja ruokien maustamiseen. Houkuttaa pölyttäjiä.

Viljely: Esikasvatus helmi-maaliskuussa tai suorakylvö kesäkuussa kasvupaikalle. Viihtyy aurinkoisella ja puolivarjoisella, tasaisen kostealla kasvupaikalla. Muiden minttujen tavoin leviää helposti.

Viherminttu

(grönmynta)

Mentha spicata

Hyönteiskasvi

annos n. 0,2 g / 2,70 €**til.no 2353**

1 g = n. 12 000 siementä.

Mv. Korkeus 60–100 cm. Kasvattaa runsaasti maanpäällisiä ja maanalaisia juurakoita. Varsien ja lehtien väri voimakkaan vihreä. Hyvä mesikasvi päiväperhosille!

Viljely: Tarvitsee lämpimän, aurinkoisen tai puolivarjoisen, tasaisen kostean ja ravinteikkaan kasvupaikan. Paras maalaji on multava kalkittu kivennäismaa. Esikasvatus huhtikuussa tai kylvö kesäkuussa suoraan avomaalle. Itää 20 °C:ssa 10–20 vrk:ssa. Leviää helposti.

Korjuu: Lehtiä voi kerätä pitkin kesää.

Parakrassi

(parakrasse)

*Acmella oleracea***annos n. 0,2 g / 3,00 €****til.no 2471**

1 g = n. 1 000 siementä.

Mv. Kasvatetaan meillä yksivuotisena. Kotoisin Etelä-Amerikasta. Tunnetaan myös valekrassi-nimellä. Korkeus n. 20 cm. Lehdet oliivinvihreät. Palleroiset, kullankeltaiset kukat, joiden ruskeat yläosat näyttävät silmiltä. Koristeellinen ja mielenkiintoinen kasvi.

Viljely: Viihtyy auringossa, mutta selviytyy myös puolivarjossa. Vaatii ravinteikkaan mullan. Kylvö maalihuhtikuussa. Siemenet painetaan kevyesti mullan pintaan. Itämisaika 1–2 vk. Kasteltava säännöllisesti.

Käyttö: Kukat, lehdet ja juuri joko tuoreena tai kuivatuna. Tuoreena mm. salaattiin, wokkiin tai smoothieen. Luonnonlääkinnässä käytetty mm. vahvistamaan immuunipuolustusta. Käytetään myös kosmetiikassa kosteuttavana ja nuorentavana ihoöljynä. Sopii koristekasviksi sisälle ja ulos.

PERSILJAT

(persiljesläktet)

*Petroselinum***Juuripersilja**

(rotpersilja)

Petroselinum crispum Tuberosum-Ryhmä**'Halblange'****annos n. 1 g / 3,00 €****til.no 2280**

1 g = n. 650 siementä.

Kv. Persiljamaiset lehdet. Juuri on kuin palsternakka.

Viljely: Syvä, kalkittu, ravinteikas maa. Kylvö mahdollisimman aikaisin keväällä (yölämpötilan oltava 7 °C). Siemenet kannattaa liottaa ennen kylvöä. Liotusvesi kaadetaan pois. Kylvösyvyys 2 cm, riviväli 40 cm. Itää 2–4 viikossa. Taimet harvennetaan 8–10 cm:n välein.

Korjuu ja varastointi: Sato korjataan myöhään, koska juuret kasvavat parhaiten loppusyksystä ja ovat sitä maukkaampia, mitä suurempia ne ovat. Juuret varastoidaan kellarin turpeeseen tai hiekkaan. Voidaan jättää myös talveksi maahan. Voidaan hyötää talvella ikkunalla.

Käyttö: Koko kasvi voidaan käyttää. Erinomainen ja hieno liemijuures, jota käytetään sellerin ja palsternakan tavoin. Lehdet ovat maukkaampia kuin lehtipersiljalla.

Persilja

(persilja)

Petroselinum crispum

1 g = n. 600 siementä.

Kv. Viljellään useimmiten yksivuotisena. Ensimmäisenä vuonna kasvattaa lehtiruusukkeen, toisena vuonna korkean kukkavarren. Persilja sisältää mm. A- ja C-vitamiinia sekä rautaa. Antiikin runoilijoiden mukaan persiljaseppelä sai luovuuden liikkeelle ja esti liialta humaltumiselta.

Viljely: Viihtyy ravinteikkaassa, kosteutta pidättävässä ja multavassa maassa. Kylvö aikaisin keväällä (yölämpötilan vähintään +7 °C). Etelässä voi kylvää myös syksyllä. Riviväli 40 cm. Itää 2–4 viikossa. Kasvuharso 5–6 viikon ajan auttaa hyvään kasvuun. Taimiväliksi harvennetaan 15–20 cm. Nokkoskäytteellä kastelu heinä-elokuun vaihteessa lisää satoa.

Korjuu ja säilytys: Korjuun voi aloittaa, kun taimet ovat 10–15 cm:n korkuisia. Lehdet pakastetaan tai kuivataan.

Käyttö: Mieto maku sopii ruokiin. Niitä lisätään valmiisiin kastikkeisiin ja keittoihin. Lehdet sopivat mausteeksi tai koristeeksi salaatteihin ja varret liemiin. Persilja edistää ruuansulatusta. Persiljamurskan hieromisen iholle sanotaan karkottavan sääskiä, pureskelun taas vähentävän valkosipulin hajua. Persiljahuuhdeltu tekee hiukset kiiltäviksi ja vähentää hilseen muodostumista.

Kähäräpersilja (bladpersilja)*Petroselinum crispum* Foliosum-Ryhmä**'Mosscurled'**

Luomusiemen

annos n. 2 g / 3,20 € **til.no 2156**

Koristeelliset lehdet sammalpoimuiset. Talvehtii hyvin.

Silopersilja (slätpersilja)*Petroselinum crispum* Neapolitatum-Ryhmä**'Gigante d'Italia'**

Perinnelajike, luomusiemen

annos n. 2 g / 3,20 € **til.no 2281**

Korkeus n. 25–50 cm. Iso- ja sileälehtinen. Satoisa ja aromikas. Pidetään maailman parhaana lajikkeena.

Ranskalainen lehtipersilja

(fransk slätpersilja)

Luomusiemen

annos n. 2 g / 3,00 € **til.no 2111**

Sileät, pienehköt ja hieman poimureunaiset lehdet. Hieno, vahva aromi. Joidenkin mielestä parempi kuin 'Gigante d'Italia'.

PUNAHATUT

(solhattar)

Echinacea

Hyönteiskasvi

1 g = 200–300 siementä.

Mv. Kotoisin Pohjois-Amerikan preerioilta. Kukkii elokuun alusta myöhään syksyyn. Erinomainen mesikasvi päiväperhosille.**Viljely:** Viihtyy auringossa ja puolivarjossa. Paras maan runsasravinteista, savensekaista ja vettä läpäisevää. Kalkinsuosija. Esikasvatus huhti-toukokuussa. Itää 20°C:ssa 15–24 vrk:ssa. Taimiväli 30 cm, riviväli 40–60 cm. Ensimmäisenä vuonna kasvattaa isoja ja leveitä lehtiä. Toisesta vuodesta lähtien kasvattaa 4–10 kukkavartta.**Korjuu:** Versot leikataan kukkineen elokuussa, kolmasosa jätetään kasvamaan. Kukat halkaistaan ennen kuivaamista. Juuret korjataan 3–4-vuotiaina myöhään syksyllä tai varhain keväällä.**Käyttö:** Kasvilääkinnässä kukkia, versoja ja juuria käytetään tuoreina tai kuivattuina mm. haavoihin, ihottumiin, vastustuskyvyn kohottamiseen, vilustumisen ennaltaehkäisyyn ja estämään hiivasienien kasvua. Punahatut ovat Suomessa lääkeluettelossa. Frantsilan yrttitila aloitti viljelyn v. 1981. Tuoretta kasvia käytetään

alkoholiuutteeseen (95 %) 1:2, kuivattua (70 %) 1:5. Kaunis perennapenkissä sekä kuiva- ja leikkokukkana.

Kaunopunahattu

(röd solhatt)

*Echinacea purpurea***Punainen**

Biodynaaminen siemen

Annos 0,5 g / 3,00 €**til.no 2178**

Korkeus 90–120 cm. Kehälehdet ruusunpunaiset, keskusta oranssinruskea.

'White Swan'**annos n. 0,5 g / 3,20 €****til.no 2179**

Korkeus 90–120 cm. Kehälehdet vaaleat, keskusta tumma. Näyttävän valkoinen lajike.

Keltapunahattu

(gul solhatt)

Echinacea paradoxa

Luomusiemen

Annos n. 0,5 g / 4,90 €**til.no 2251**

Korkeus 80 cm. Keltaiset terälehdet, tumma keskusta.

Rohtopunahattu

(blek solhatt)

Echinacea pallida

Luomusiemen

annos n. 0,5 g / 3,00 €**til.no 2036**

Vaaleanpunaiset laitakukat roikkuvat, juuret ovat paksut ja lehdet leveät. Kaunis myös koristekasvina.

Purasruoho

(gurkört)

Borago officinalis

Hyönteiskasvi

1 g = n. 50 siementä.

Yv. Tunnettu aiemmin purasruohon nimellä. Korkeus n. 65 cm. Kasvusto karvainen. Kukkii pitkään ja kauniisti. Parhaita mesikasveja. Siemenet sisältävät runsaasti gammalinoleenihappoja ja muita terveellisiä rasvoja.**Viljely:** Kylvä aikaisin keväällä kalkittuun maahan. Kylvösyvyys 2 cm. Kun yölämpötila on yli 7 °C, itää 2–3 viikossa. Kylvättyy helposti. Siemenen itävyys säilyy jopa 8 vuotta.**Käyttö:** Siementen käyttö on yleistä intialaisessa keittiössä. Kukkailla voi koristella salaatteja ja juomia. Vihreitä osia ei suositella sisäiseen käyttöön, koska niistä on löydetty maksalle haitallisia alkaloideja. Koko kasvia on käytetty aikaisemmin myös lääkekasvina mm. virtsan- ja hien erityksen lisäämiseen.

Sinikukkainen**annos n. 1 g / 3,00 €****til.no 2135**

Taivaansiniset kukat.

Valkokukkainen Mix**annos n. 1 g / 3,00 €****til.no 2217**

Pääosin puhtaanvalkoisia kukkia, mutta joukossa on myös sinisiä kurkkuyrttejä.

Reunuspietaryrtti

(matttram)

Tanacetum parthenium

Hyönteiskasvi, värikasvi

annos n. 0,3 g / 3,20 €**til.no 2372**

1 g = n. 9 000 siementä.

Mv. Viljellään meillä yksivuotisena. Korkeus 10–50 cm. Tiheässä olevat kukat pieniä ja päivänkakkaramaisia. Kukki myöhäiseen syksyyn. Hyvä mesikasvi perhosille.**Viljely:** Aurinkoinen kasvupaikka. Lämpöä ja kuiva maa. Esikasvatus maaliskuun puolivälissä. Siementä ei peitetä. Itää 18 °C:ssa 20–30 vrk:ssa. Voi kylväytyä itsestään.**Käyttö:** Maustekäyttöön. Ei sovi kaikille, sillä saattaa aiheuttaa haavaumia suun limakalvoille. Käytetään myös tuholaiсторjunnassa (sisältää pyretriiniä) ja koikarkotteena. Sopii leikko- ja kuivakukaksi.**Rohtokuirimo**

(skörbjuggsört)

Cochlearia officinalis

Uutuus, luomusiemen

annos 0,1 g / 3 €**til.no 2270**

1 g = 2000 siementä

Mv. Korkeus 30 cm. Länsi- ja Pohjois-Euroopassa luonnonvaraisena kasvava yltalvinen ruoho. Kasvaa luontaisesti rannikoilla ja vuoristoissa alueilla, viihtyy erityisesti suolapitoisissa ympäristöissä. Mehevät, munuaismaiset lehdet ovat kirkeitä ja hyvin C-vitamiini pitoisia ja niitä voi lisätä salaatteihin pieniä määriä. Kukki pienin valkoisin kukin kesä-heinäkuussa.**Viljely:** Kylvö suoraan kasvupaikalle toukokuussa. Viihtyy tasaisen kosteassa, mutta vettä lämpöisessä kasvualustassa, aurinkoisella kasvupaikalla**Rohtonukula**

(hjärtstillä)

Leonurus cardiaca

Luomusiemen, hyönteiskasvi

annos n. 0,5 g / 3,20 €**til.no 2363**

1 g = n. 1 000 siementä.

Mv. Eurooppalainen ruohokasvi, joka menestyy Etelä-Lapissa asti. Korkeus 50–130 cm. Vaaleanpunaiset,

pienehköt kukat kesä-syyskuussa. Houkuttelee mehiläisiä ja kohtalaisesti yöperhosia. Siementää runsaasti.

Viljely: Viihtyy auringossa tai puolivarjossa, kevyessä, kohtalaisesti lannoitetussa, kosteakossa ja kalkitusmaassa. Kylvö maahan varhain keväällä.**Käyttö:** Juomiin, kastikkeisiin ja hyytelöihin. Kukki-vaataversiona on käytetty rauhoittavana rohtona ja verenpaineen alentamiseen. Voi kuivata tai pakastaa.**Rohtopähkämä**

(humlesuga)

Betonica officinalis

Luomusiemen, hyönteiskasvi

annos n. 0,2 g / 3,80 €**til.no 2371**

1 g = 200–400 siementä.

Mv. Kasvatettiin aikoinaan lähes kaikissa yrttarhoissa Euroopan luostareissa. Viljelty meillä jo 1700-luvulla. Korkeus n. 50 cm. Varret kulmikkaat, lehdet karheat. Purppuranpunaiset, tähkämäiset kukat heinä-elokuussa. Mehiläiskasvi ja melko hyvä mesikasvi päiväperhosille.**Viljely:** Viihtyy aurinkoisessa, kuivahkossa, kalkkipitoisessa humusmaassa. Siementen kylmäkäsitely 4 vk ennen kylvöä tai syyskylvö. Voi myös esikasvattaa.**Käyttö:** Vanha rohtokasvi, josta on käytetty kaikkia osia. Juurakon liallinen käyttö voi aiheuttaa oksentelua.**Rohtosalkoruusu**

(läkemalva)

*Althaea officinalis***annos n. 1 g / 2,70 €****til.no 2248**

1 g = 150–300 siementä.

Mv. Kasvatetaan usein kaksivuotisena. Vanhanajan lääke- ja koristekasvi. Korkeus 60–150 cm. Lehdet samettiset. Vaaleanpunaiset tai valkoiset kukat heinä-syyskuussa.**Viljely:** Aurinkoinen, kostea ja ravinteikas kasvupaikka. Kylvö avomaalle touko-kesäkuussa. Itää epätasaisesti, voi joskus kestää useita kuukausia.**Korjuu:** Lehdet ja kukat heinä-elokuussa. Kaksivuotias juuri korjataan syksyllä ja kuivataan nopeasti.**Käyttö:** Kukat, lehdet ja siemenet salaatteihin. Lehdet keittoihin ja teehe. Juuri on herkullinen tuoreena ja kypsennettynä. Juuri on vaahtokarkkien alkuperäinen aines: jauhettua juurta turvotetaan vedessä, lisätään sokeria ja kuumennetaan, jolloin saadaan makeaa tahnaa. Arvokas lääkekasi lima-aineensa vuoksi.**Rohtovirmajuuri**

(läkevänderot)

Valeriana officinalis

Luomusiemen, hyönteiskasvi

annos n. 0,5 g / 3,20 €**til.no 2378**

1 g = n. 1 500 siementä.

Mv. Menestyy hyvin koko maassa. Korkeus 100–250 cm. Hyväntuokuiset kukat vaaleanpunaiset. Melko hyvä mesikasvi perhosille. Vanha, rauhoittava lääkeyrtti.

Viljely: Menestyy kalkitussa ja kuohkeassa multa-maassa. Kylvä avomaalle keväällä. Siemeniä ei peitetä.

Korjuu: Juurakko nostetaan maasta toisen vuoden syksyllä.

Käyttö: Lisää kasvimaan lierokantaa ja on hyvä lisä kompostissa. Naaraskissat pitävät juurien tuoksusta. Käytetty vuosisatoja rohtona mm. unettomuuteen. Varoitus: tutustu käyttöä koskeviin ohjeisiin.

Rosmariini

(rosmarin)

*Salvia rosmarinus***annos n. 0,2 g / 3,20 €****til.no 2379**

1 g = n. 750 siementä.

Mv. Välimeren maissa kasvaa 2–3-metriseksi pensaaksi. Neulasmaiset nahkeat lehdet, kukat vaaleansiniset tai punertavat. Ei talvehdi meillä; talvetus mieluiten 12–15 °C:ssa.

Viljely: Menestyy suojaisassa ja lämpimässä paikassa, kalkkipitoisessa ja vettä läpäisevässä mullassa. Esi-kasvatus tammi-maaliskuussa. Siementen pitäminen muutaman päivän ajan jääkaappilämpötilassa edistää itämistä. Itää 21 °C:ssa yleensä 1–2 viikossa.

Korjuu: Lehtiä kerätään tarpeen mukaan. Latvonta saa kasvin haarautumaan.

Käyttö: Täydentää muiden yrttien makua. Pidetään elimistöä vahvistavana ja ruuansulatusta edistävänä kasvina.

Ryytineito

(svartkummin)

*Nigella sativa***annos n. 2 g / 2,70 €****til.no 2352**

1 g = n. 430 siementä.

Yv. Viljelty yli 2 000 vuotta. Korkeus n. 30 cm. Lehdet tillimäiset. Sinertävät kukat heinä-syyskuussa. Tuottaa syötäviä siemeniä, joista käytetään myös mustakumi-na-nimeä. Kaunis kylvö- ja kuivakukka.

Viljely: Viihtyy aurinkoisessa, lämpimässä paikassa, tavallisessa puutarhamaassa. Kylvä 1–2 cm:n syvyyteen toukokuussa maan lämmitettyä. Itää 18 °C:ssa 1–2 viikossa.

Käyttö: Siemeniä käytetään kuminan tapaan. Siemenkotia voi kuivata koristeeksi. Kaunis kylvö- ja kuivakukka.

Saksankirveli

(spansk körvel)

*Myrrhis odorata***annos n. 20 siementä / 3,00 €****til.no 2177**

1 g = n. 20 siementä.

Mv. Kasvaa luonnonvaraisena Alpeilla, Apenniineilla, Balkanilla ja Pyreneillä. Korkeus 70–100 cm. Aniksen-makuiset lehdet ja valkoinen kukinto. Tuottaa satoa jo aikaisin keväällä.

Viljely: Viihtyy puolivarjossa, kosteutta pidättävässä, runsasravinteisessa, kalkitussa ja vettä läpäisevässä kasvupaikassa. Kylvä mieluiten syksyllä, jolloin siemen saa kylmäkäsittelyn. Itäminen voi viedä kuukausia. Kylvättyy.

Käyttö: Lehdet tuoreina parhaita, voidaan myös pakastaa tai kuivata. Varsia voi käyttää hyvänmakuisina mehupilleinä. Juuri keitetään juurikkaiden tapaan. Vihreitä, keskenkasvuisia siemeniä voi syödä karkkeina. Koko kasvi antiseptinen ja hyvä ruuansulatukselle.

SALVIAT

(salviasläktet)

Salvia

Myskialvia

(muskatellsalvia)

Salvia sclarea

Perinnelajike, luomusiemen

annos n. 1 g / 4,40 €**til.no 2385**

1 g = n. 250 siementä.

Kv. Korkeus 90–120 cm. Isokokoiset lehdet koristeelliset. Kukkii toisena vuonna herkin vaaleanpunaisin kukin. Voimakas tuoksu. Viihtyessään kylväytyy itse.

Viljely: Aurinkoinen, kalkittu ja lannoitettu maa. Esi-kasvatus maaliskuussa. Itää 18 °C:ssa 1–2 viikossa.

Käyttö: Lehdet voi paistaa öljyssä ja syödä. Niistä voi valmistaa kurlausvettä ja haavojen hoitoainetta. Kukat ja lehdet tuoksusekoituksiin. Kukat kuivakukiksi. Eteeristä öljyä käytetään mm. hajuvesissä, saippuoissa ja suuvesissä. Käytetty myös muskatelliviiniin mausteeksi.

Ryytisalvia

(kryddsalvia)

Salvia officinalis

Biodynaaminen siemen, värikasvi

annos n. 0,5 g / 3,20 €**til.no 2384**

1 g = n. 130 siementä.

Mv. Puolipensas Välimeren alueelta. Viljelty jo 6 000 vuotta. 50–70 cm korkea. Varret alhaalta puutuneita, lehdet harmaanvihreitä. Tähtämäiset kukat sinivioletteja. Antiikin aikana sanottiin, että se, jonka pihassa kasvaa salvia, ei kuole.

Viljely: Aurinkoinen kasvupaikka, kalkittu, hiekkapitoisin maa. Esikasvatus maaliskuussa. Itää 18 °C:ssa 1–3 viikossa. Taimettuminen hidasta. Talvehtii monesti Etelä-Suomessa; suojaus eduksi. Voi kasvattaa myös ruukussa.

Korjuu: Lehdet kerätään ennen kukintaa, kuivataan hitaasti tai pakastetaan.

Käyttö ja säilytys: Käytetään usein rosmariinin ja persiljan kanssa. Vahva maku sopii mm. sipuli-, papu- ja riistaruuksiin. Lääkeyrttinä antiseptinen. Ei suositella jokapäiväiseen käyttöön. Lankoja värjättäessä saadaan kaunista keltaista väriä.

SAMETTIKUKAT (yrttikäyttö)

(sammetsblomstersläktet)

Tagetes

Haisusamettikukka

(stinktagetes)

Tagetes minuta

Värikasvi

annos n. 0,2 g / 3,00 €

til.no 2040

1 g = n. 1 300 siementä.

Yv. Kotoisin Etelä-Amerikasta. Perussa on yksi tärkeimmistä yrteistä. Komea, pystykasvuinen yli kaksimetriseksi kasvava samettikukka, jonka liuskaiset lehdet ja korkeus luovat eksoottisen vaikutelman. Kukat pienet ja kellertävät. Lehdistö tuoksuu vahvasti mausteisen sitruunaiselta. Torjuntakasvi: ehkäisee juurillaan rikkaruohojen kasvua, juurikirvoja ja ankerioisia.

Viljely: Menestyy tavallisessa puutarhamaassa aurinkoisella tai melko aurinkoisella paikalla. Esikasvatus maaliskuussa. Suuri koko kannattaa huomioida.

Käyttö: Kuivattuja lehtiä voidaan käyttää mausteena. Sitruunainen maku sopii esimerkiksi perunaruokiin ja keittoihin sekä juustojen kera. Teetä on käytetty myös flunssan torjuntaan ja vatsavaivoihin.

Kääpiösamettikukka

(liitet sammetsblomster)

Tagetes tenuifolia

Hyönteiskasvi

1 g = n. 1 200 siementä.

Yv. Kasvutapa kauniin pensasmainen, korkeus n. 35 cm. Kukat pienet, sitruunankeltaiset ja sitruunantuoksuiset. Kukkii koko kesän. Hyvä mesikasvi perhosille!

Viljely: Viihtyy auringossa ja puolivarjossa, kuivassa, runsasravinteisessa, syvämultaisessa ja vettä läpäisevässä maassa. Esikasvatus maaliskuun lopulla. Etelärannikolla

myös kylvö toukokuussa avomaalle. Itää 20 °C:ssa 3–10 vrk:ssa. Taimikasvatusaika on 9–11 viikkoa. Hallanarka!

Käyttö: Yrttimaan soma kaunistus. Ryhmäkasvi kukatarhaan ja ruukkuun. Terälehtiä voidaan käyttää salaatteihin ja kuivattuna tuoksusekoituksiin. Värjää villalangan keltaiseksi.

'Lemon Gem'

annos n. 0,2 g / 2,70 €

til.no 2733

Kukat keltaiset.

'Red Gem'

annos n. 0,2 g / 2,70 €

til.no 2732

Tuoksuvat kukat pienet ja lämpimänpunaiset.

'Sekoitus'

Biodynaaminen siemen

annos n. 0,2 g / 3,20 €

til.no 2356

Upea värisekoitus pitkään ja runsaasti kukkivasta kääpiösamettikukasta. Kukkien väri vaihtelee sitruunankeltaisesta oranssiin ja punaruskeaan. Kukinta jatkuu kesäkuulta pitkälle syksyyn. Näyttävä kukkaryhmissä, ruukuissa ja yrttimaalla. Kukat ja lehdet syötäviä.

Lakritsisamettikukka

(lakritstagetes)

Tagetes filifolia

'Dropshot'

annos noin 15 siementä / 4,90 €

til.no 2482

1 g = n. 1 500 siementä

Yv. Korkeus 30–50 cm. Kompakti, pensasmainen kasvutapa. Liuskoittuneet ja hennot lehdet maistuvat voimakkaasti lakritsille. Kukat ovat pienet ja vaatimattomat. Tunnetaan myös nimillä salmiakkiyrtti ja lakritsiyrtti.

Viljely: Kasvatetaan samoin kuin muut samettikukat.

Korjuu ja käyttö: Lehtisatoa korjataan heinäkuusta pakkasiin saakka. Käytetään ruokien ja jälkiruokien maustamiseen, teeyrtiksi tai syötäväksi sellaisenaan.

Rohtosamettikukka

(glanstagetes)

Tagetes lucida

annos n. 0,2 g / 2,70 €

til.no 2220

1 g = n. 1 000 siementä.

Mv. Suomessa yksivuotinen. Kotoisin Sierra Madren vuoristosta Meksikosta. Korkeus n. 60 cm. Tummanvihreissä lehdistä aniksen aromi. Kauniit keltaiset kukat. Vanha atsteekkien käyttämä yrtti.

Viljely: Viihtyy auringossa, suojaisassa, ravinteikkaassa, kosteutta pidättävässä, hyvässä maassa. Esikasvatus huhtikuussa. Latvominen tuuheuttaa taimen.

Talvetus viileässä ja valoisassa paikassa.

Käyttö: Ranskanrakuunan tapaan tuoreena tai kuivattuna mm. kalan, kanan, munaruokien, salaattien, viinietikan ja öljyjen mausteeksi. Käytetään myös teeaineksena, bouguet garni -yrttisekoituksessa ja potpourreissa. Kansanlääkinnässä käytetty mm. rauhoittamaan vatsaa ja lievittämään vilustumisoireita.

Sitruunamelissa (citronmeliss)

Melissa officinalis

Biodynaaminen siemen, hyönteiskasvi

annos n. 0,5 g / 3,00 € til.no 2388

1 g = n. 2 000 siementä.

Mv. Kreikkalaiset käyttivät rohdoksena jo 7 000 vuotta sitten. Korkeus. 20–50 cm. Lehdet ja nuoret versot miellyttävästi sitruunantuoksuiset ja -makuiset. Melko talvenarka. Hyvä mehiläiskasvi!

Viljely: Viihtyy kompostilla parannetussa maassa. Kylvä maaliskuussa ruokkuun tai kesäkuussa avomaalle. Itäminen kestää ulkona 2–3 viikkoa. Nuoret taimet talvehtivat parhaiten. Menestyy sisälläkin.

Korjuu ja säilytys: Sato korjataan ennen kukintaa. Voidaan kuivata tai pakastaa.

Käyttö: Salaatti- ja teeyrtti, sopii myös mm. marmeladiin, omenasoseeseen ja hyytelöihin. Lehdet koristeeksi. Lääkeyrttinä käytetty mm. lievittämään päänsärkyä. Karmeliittamunkit valmistivat v. 1630 mm. sitruunamelissasta, muskottipähkinästä, sinapista ja neilikasta karmeliittavettä, jota käytettiin moniin vaivoihin.

Teeraudakki (grekiskt bergste)

Sideritis scardica

Uutuus

Annos n. 0,1 g / 3,80 € til.no 2271

1 g = n. 550 siementä

Yv. Korkeus 40 cm. Kasvaa luonnonvaraisena Balkanin niemimaan vuoristoissa alueilla. On ollut historiallisesti arvostettu rohtokasvi, jolla uskotaan olevan monia terveysvaikutuksia. Kasvista valmistettu tee tunnetaan ”Kreikkalaisena vuoriteenä”. Aromi on omintakeinen, pehmeä, maanläheinen, hiukan kitkerä ja sitruunainen. Lehdet nukkapintaiset ja harmahtavat, kukinto tähkämäinen ja keltainen. Sopii maanpeitekasviksi, kivikko-puutarhaan ja houkuttaa pölyttäjiä.

Viljely: Esikasvatus maaliskuussa tai suorakylvö hallanvaaran mentyä. Taimiväli 30 cm. Viihtyy aurinkoisessa ja kuivassa kasvupaikassa, hyvin läpäisevässä kasvualustassa. Kärsii herkästi talvimärkydestä. Tal-

vehtimista voi edesauttaa istuttamalla kohopenkkiin, hiekkaiseen kasvualustaan ja peittämällä kasvusto katteella.

Käyttö: Kukkavarret kerätään niiden puhjettua kukkaan ja kuivataan yrttiteeainekseksi.

Tilli

(dill)

Anethum graveolens

Hyönteiskasvi

1 g = n. 900 siementä.

Yv. Vanha maustekasvi, kotoisin Aasiasta. Mitä etelämmäksi mennään, sitä vähemmän tillin lehtiin muodostuu eeterisiä öljyjä. Hyvä perhoskasvi.

Viljely: Kasvaa parhaiten runsasravinteisella kivennäismaalla. Siemen kylvetään ensimmäistä satoa varten mahdollisimman aikaisin keväällä. Itää 14–20 vrk:ssa. Alin itämislämpötila 5 °C. Lisäkylvöjä voi tehdä 2–3 kertaa kesässä. Lehtitilliä ei tarvitse harventaa, kruunutilli harvennetaan 15–20 cm:n välein. Kylvöstä korjuuseen kuluu lehtitillillä n. 40 vrk ja kruunutillillä n. 75 vrk. Neljän vuoden viljelykiertoa suositellaan sienitautien torjumiseksi.

Korjuu ja säilytys: Satoa aletaan korjata harventaen heti, kun taimet ovat viisientisiä. Satoa voi kuivata tai pakastaa.

Kruunutilli

Biodynaaminen siemen

annos n. 5 g / 2,70 € til.no 2470

Paras tilli säilöntään ja rapulimeen.

’Tetra’

Biodynaaminen siemen

annos n. 5 g / 2,70 € til.no 2451

Voimakaskasvuinen, myöhäinen, tummanvihreä ja suurisatonen lehtitilli. Ei kovin herkkä kuivuudelle.

Tuoksuampiaisyrtti (turkisk drakblomma)

Dracocephalum moldavica

Hyönteiskasvi

1 g = n. 300 siementä.

Yv. Siperiasta kotoisin oleva tuoksuva yrtti. Tunnetaan myös Moldavian melissa -nimellä. Korkeus n. 60 cm. Violetinsiniset kukat. Tiheäkukkaiset latvakukinnot. Maistuu miedosti sitruunalle. Hyvä mesikasvi perhosille!

Viljely: Aurinkoinen paikka, kuohkea kompostilla parannettu ja kalkittu maa. Esikasvatus toukokuussa tai kylvö avomaalle, jolloin saadaan suurempi lehtisato. Maan lämpötilan oltava yli 7 °C, kylvösyvyys 2 cm, taimiväli

10–15 cm, riviväli 20–30 cm. Voidaan viljellä myös ruukussa. Vaatimaton!

Korjuu: Lehtisato korjataan, kun kukkavarret ovat puoleksi kukassa.

Käyttö: Sopii mausteeksi kalaruokiin ja salaatteihin, kuivattuna teehen. Antiseptinen. Kouristuksia ja ilma-vaivoja poistava, rauhoittava. Kaunis leikkokukka.

'Blue Dragon'

Luomusiemen

annos n. 1 g / 2,70 €

til.no 2126

Tuoksuruuta

(vinruta)

Ruta graveolens

annos n. 0,5 g / 3,00 €

til.no 2395

1 g = n. 600 siementä.

Mv. Välimeren maista kotoisin oleva kookas puolipensas, joka jää Suomessa alle puolimetriseksi. Kauniit sinertävät lehdet. Vihertävänkeltaiset kukat tuoksahtavat mantelille ja balsamille. Tuoksu jakaa mielipeitit. Myrkyllinen.

Viljely: Aurinkoinen, lämmin ja hiekkapitoinen kasvupaikka. Kylvö maaliskuussa ruukkuun tai avomaalle kesäkuussa. Taimiväli 30 cm. Leikataan keväällä. Lyhytikäinen ja talvehtiminen epävarmaa! Voi lisätä pistokkaista.

Käyttö ja säilytys: Juuri ennen kukintaa kerätyt lehdet kuivataan. Lehtiä käytetään tuoksusekoituksiin ja värjäyksessä antamaan vihreää väriä. Vanha lääkekasvi.

Tähkälaventeli

(lavendel)

Lavandula angustifolia

Luomusiemen, hyönteiskasvi

annos n. 0,3 g / 3,20 €

til.no 2324

1 g = n. 1 500 siementä.

Mv. Varpumainen koriste-, mauste- ja rohdoskasvi. Hyödynnettiin jo antiikin aikana kylpyrohtona. Korkeus n. 35 cm. Kapeat lehdet harmaanvihreitä. Kukinto siniinen. Ihastuttava tuoksu on ainutlaatuinen. Melko hyvä mesikasvi päiväperhosille!

Viljely: Menestyy aurinkoisessa paikassa, vettä läpäisevässä ja kalkkipitoisessa mullassa. Kylvö helmi-maaliskuussa ruukkuun. Kylvös peitetään hyvin ohuella mulalla ja suojataan rei'itettyllä muovilla. Annetaan olla n. 2 vk huoneenlämmössä ja sitten n. 4 vk jääkaapissa. Tarvittaessa sama toistetaan. Itäminen on epätasaista.

Korjuu: Lehtiä tarpeen mukaan. Kukinnot korjataan varsineen heti kukkien auettua ja kuivataan kimppeina.

Käyttö: Mausteena teehen ja leivonnaisiin. Tuoksusekoituksiin ja vaatekaappiin. Rohtona mm. päänsärkyyn, unettomuuteen ja stressin helpottamiseen.

Valkohurtanminttu

(kransborre)

Marrubium vulgare

Luomusiemen, hyönteiskasvi

annos n. 1 g / 3,80 €

til.no 2312

1 g = n. 1 100 siementä.

Mv. Vanhimpia tunnettuja lääkekasveja, jota arvostettiin jo muinaisessa Egyptissä ja Roomassa. Suomessa satunnaistulokas. Korkeus n. 50 cm. Harmahtavat lehdet karvaiset. Heinä-elokuussa valkoiset kukat. Erittäin hyvä mehiläiskasvi!

Viljely: Aurinkoinen kasvupaikka. Kuivahko, vähäravinteinen ja kalkkipitoinen maa. Esikasvatus maalishuhtikuussa tai kylvö avomaalle kesäkuussa. Siemeniä ei peitetä. Itää 18 °C:ssa 1–2 viikossa. Ei talvehdi aina. Voidaan kasvattaa myös sisällä.

Korjuu ja säilytys: Lehtiä ja kukkivia latvuksia voidaan kuivata.

Käyttö: Likööreissä, makeisissa ja teessä. Kitkerän makuinen. Sopii kuivakukkakimppeihin.

Veripeippi

(bladmynta)

Perilla frutescens

1 g = n. 500 siementä.

Yv. Kotoisin Kaakkois-Aasiasta. Idässä suosittu lääkekasvi ja yrtti jo 500-luvulla. Korkeus n. 50 cm. Kukot valkoiset, vaaleanpunaiset tai laventelinsiniset. Lehdet tuoksuvat mausteisilta, kanelin ja kuminan sekoitukselta.

Viljely: Vaatii aurinkoisen, lämpimän ja syvämultaisen kasvupaikan. Kylvö avomaalle hallojen mentyä tai esikasvatus maalishuhtikuussa. Itää valossa eli kylvöstä ei peitetä. Itää hitaasti ja epätasaisesti, itämisaika 14–21 vrk. Taimiväli 20 cm. Avomaalle kylvettäessä on syytä käyttää harsoa. Hallanarka. Voidaan lisätä helposti vesilasissa juurrutetuista pistokkaista.

Korjuu: Alkaa noin kuukauden kuluttua kylvöstä ja jatkuu ensimmäiseen hallaan.

Käyttö: Veripeippi on japanilaisten persilja. Antaa hienon aromin esim. kalaruokiin. Lehtien uskotaan estävän parasiittitartuntoja, joita voi saada raakaa kalaa syödessä. Syödään usein sushin kanssa.

'Kaori'

annos n. 0,5 g / 3,00 €

til.no 2294

Korkeus 60 cm. Vihreät, tasaiset lehdet.

'Purple'

annos n. 0,5 g / 3,00 €

til.no 2187

Koristeellinen punalehtinen muoto. Värjää keitetyn riisin punertavaksi. Kaunis ruukussa ja kukkaistutuksissa.

Vihannesportulakka (trädgårdsportlak)*Portulaca sativa*

1 g = n. 2 400 siementä.

Yv. Vihannesportulakan viljelylaje. Kasvatettu Suomessa 1600-luvulta asti. Säätyläisillä se kuului 1800-luvulla suosituimpiin keittiökasveihin. Korkeus 10–30 cm. Lamoava kasvutapa, lehdet pienet ja mehevät. Runsaasti C-vitamiinia sisältävänä se on ollut tärkeä yrtti keripukin ehkäisyssä. Lehdet sisältävät myös paljon omega-3-rasvahappoja.

Viljely: Multava maa, lämmin ja valoisa kasvupaikka. Kylvö keväällä tai kesä–heinäkuussa avomaalle. Itää 20°C:ssa 1–2 viikossa. Sopii sisällä ruukussa viljeltäväksi.

Käyttö: Lehtiä ja latvaversoja käytetään tuoreena salaatteihin, maustevoihin, dippikastikkeisiin sekä keittoihin. Lisätään ruokaan valmistuksen loppuvaiheessa. Versot sopivat säilykkeiden mausteeksi ja ruokien koristeeksi. Lehdet maistuvat hieman suolaisilta.

'Grüner'

annos n. 0,5 g / 2,70 €**til.no 2134****Väinönputki** (fjällkvanne)*Angelica archangelica*

Hyönteiskasvi, luomusiemen

annos n. 0,5 g / 2,70 €**til.no 2398**

1 g = n. 200 siementä.

Kv. Pohjolan ensimmäisiä viljelykasveja. Kasvaa Pohjois-Suomessa kosteilla jokivarsilla ja niityillä. Putkikasvi, jonka korkeus 100–250 cm. Varret jäykät ja pystyt, kukinto vihertävän valkoinen. Tuoksu aromaattinen ja miellyttävä. Jos varret leikataan ennen kukintaa, kasvista saadaan monivuotinen. Melko hyvä ravinto- ja mesikasvi perhosille!

Viljely: Kosteaa, runsasravinteinen savi- tai multamaa. Kylvö mieluiten syys-lokakuussa. Keväällä kylvettäessä kylmäkäsittely (vähintään 4 vk, 0–+5°C:ssa) kosteaan hiekkaan kylvettynä. Siemeniä ei peitetä. Kylvätty.

Korjuu: Lehdet kerätään nuorina ja pehmeinä. Kukkarvari leikataan heti kukinnan alussa.

Käyttö: Lehdet ja siemenet sopivat tuoreena tai kuivattuna keittojen mausteeksi ja kuivattuna tuoksusekoituksiin. Lehdet sopivat salaatteihin ja kasvispistoksiin. Lehdistä tehty keite muistuttaa kiinalaista teetä. Nuoria varsia ja lehtiruoteja käytetään kuorittuna, tuoreeltaan ja hillottuna leivonnaisiin. Juuret voi kuivata ja jauhaa jauhoksi. Kukinnon voi keittää ja valmistaa ruoaksi kukkakaalin tapaan. Kuivattu juuri käy kiinnikkeeksi eli fiksatiiviksi tuoksusekoituksiin.

Viljellään mm. alkoholi-, makeis- ja lääketieteellisuuden tarpeisiin. Edistää ruuansulatusta.

VÄRIMINTUT

(temyntor)

Monarda

Hyönteiskasvi

Mv. Kotoisin Pohjois-Amerikasta, jossa alkuperäiskansat käyttäneet mausteena ja lääkekasvina. Hyviä mesi- ja perhoskasveja.

Viljely: Viihtyvät ravinteikkaassa, kuohkeassa ja kosteutta pidättävässä mullassa. Kylvetään keväällä maahan. Siemenet peitetään hyvin ohuelti. Itää 18°C:ssa 1–2 viikossa. Kuivina jaksoina kasteltava.

Preeriaväriminttu

(lila temynta)

*Monarda fistulosa***annos n. 0,2 g / 3,00 €****til.no 2403**

1 g = n. 2 000 siementä.

Korkeus 60–90 cm. Viehättävät, vaaleanliilat kukinnot.

Käyttö: Nuoret lehdet tee- ja lihan mausteeksi. Siemenkodat kuivakukiksi. Pohjois-Amerikan alkuperäiskansat uuttivat kasvista hiusöljyä. Myös perennapenkkiin.

Punaväriminttu

(röd temynta)

Monarda didyma

1 g = n. 2 000 siementä.

annos n. 0,1 g / 4,90 €**til.no 2037**

Mv. Korkeus n. 100 cm. Kukkii pitkään punaisin kukin.

Käyttö: Tuoreet kukat salaatteihin, lehdet esim. liharuokien mausteeksi. Kuivatut kukat ja lehdet tee- ja tuoksusekoituksiin. Kaunis ja kestävä leikkokukka. Arvostettu tee- ja koristekasvi, joka tunnetaan kulta-melissa-/Goldmelisse-nimellä. Kasvin sanotaan lievittävän pahoinvointia, ilmavaivoja ja kuukautiskipuja.

Sitruunaväriminttu

(citrontemynta)

*Monarda citriodora***annos n. 0,5 g / 3,80 €****til.no 2400**

1 g = n. 2 000 siementä.

Yv. Korkeus n. 80 cm. Ihastuttavat kukinnot vaalean purppuranpunaiset ja miellyttävästi sitruunanuoksuiset.

Viljely: Kalkittu, kuohkea, vettä läpäisevä maa. Esikasvatus maalishuhtikuussa. Siemenet kylvetään lähes pintaan. Itää 18°C:ssa 1–2 viikossa.

Käyttö: Ihana tee- ja tuoksukasvi.

Yrttiselleri

(bladselleri)

Apium graveolens Secalinum-Ryhmä

1 g = n. 2 500 siementä.

Mv. Viljellään yksivuotisena. Korkeus n. 30 cm. Raikas sellerin maku, suosittu Kaukoidän keittiössä.**Viljely:** Viihtyy auringossa tai puolivarjossa, multavassa, ravinnetilaltaan hyvässä ja kosteutta pidättävässä maassa. Helpompi kasvattaa kuin tavallista selleriä. Esikasvatus maalis-huhtikuussa. Siemenet peitetään hyvin ohuelti. Itää hitaasti ja epätasaisesti, 15 °C:ssa 5–10 vrk. Etelässä voi kokeilla avomaakylvöä harson alle. Yölämpötilan pitää olla yli +7 °C. Itää 2–3 viikossa. Taimiväli n. 10 cm. Kuivuus ja niukka lannoitus huonontavat makua. Sopii myös ruokku- ja ikkunaviljelyyn.**Korjuu:** Satoa voi korjata, kun korkeus on n. 20 cm. Leikataan maan tasalta, uusia lehtiä alkaa kehittyä tuota pikaa.**Käyttö ja säilytys:** Tuoreena keittoihin ja salaatteihin. Aasiassa käytetään kaikenlaisissa riisi- ja nuudeli-ruoissa. Piste iin päälle Bloody Mary -cocktailissa. Käytömäärässä oltava varovainen, maku hyvin voimakas. Säilötään pakastamalla tai kuivaamalla.

'Westland'

annos n. 0,5 g / 3,00 €

til.no 2282

KUKAT, KAKSI- JA MONIVUOTISET

AKILEIJAT

(aklejsläktet)

*Aquilegia***Kääpiöjapaninakileija**

(japansk akleja)

Aquilegia flabellata var. *pumila*

1 g = 200–500 siementä.

Mv. Kotaisin Japanista. Tiivis kasvutapa, korkeus 20–30 cm. Kauniit lehdet pyöreähköt ja harmaan-vihreät. Puhtaanvalkoiset kukat touko-kesäkuussa. Myrkyllinen.**Viljely:** Viihtyy auringossa ja puolivarjossa, ravinteikkaassa, hiekansekaaisessa maassa. Taimikasvatus huhtikuussa tai avomaakylvö varhain keväällä. Kylmäksitellyn siemenen itämisaika 3–4 vk.

'White Angel'

annos n. 0,1 g / 3,80 €

til.no 3971

Lehtoakileija

(akleja)

Aquilegia vulgaris

Hyönteiskasvi

1 g = 630–800 siementä.

Mv. Tunnettu jo 1500-luvulla. Korkeus 50–80 cm. Kukat siniset, vaaleanpunaiset tai valkoiset. Kukkii alkukestästä heinäkuulle. Kohtalainen mesi- ja ravintokasvi perhosille. Erinomainen talvenkestävyys. Myrkyllinen!**Viljely ja käyttö:** Kasvaa lähes millaisessa paikassa tahansa: auringossa, puolivarjossa tai varjossa sekä vähämultaisessa hiekka- ja savimaassa (pH 5,8–6,8). Syyskylvö tai kylmäksittely ja kylvö keväällä. Siemeniä ei peitetä, itää valossa. Itää hitaasti ja epätasaisesti. Kylväytyy viihtyessään. Perennapenkkiin ja leikkokukaksi. Siemenkoti sopii kuivakukaksi.

'Grandmothers Garden'

annos n. 0,1 g / 3,00 €

til.no 3308

Korkeus n. 60 cm. Yksinkertaiset, kannukselliset kukat mm. vaaleanpunaisia, violetteja ja viininpunaisia.

'Ruby Port'

annos n. 0,1 g / 3,20 €

til.no 3974

Korkeus n. 70 cm. Hurmaavat, tumman viininpunaiset kerrannaiset kukat.

Dalmatianpietaryrtti

(dalmatinerkrage)

Tanacetum cinerariifolium

Luomusiemen

annos n. 0,3 g / 3,20 €

til.no 3008

Mv. Korkeus noin 50 cm. Tunnetaan myös nimellä dalmatianpäivänkakkara. Hienoliuskainen, hopeanharmaa lehdistö ja päiväkkamaiset kukat, joilla valkoiset terälehdet ja keltainen keskusmykerö. Kasvi muodostaa hienon puolipallomaisen kasvuston ja on kaunis sekaistutuksissa.

Viljely: Esikasvatus maaliskuulta alkaen hajakylvönä, jonka jälkeen koulinta kun taimissa ensimmäiset kasvulehdet. Taimet istutetaan avomaalle ilmojen lämmenty. Myös avomaakylvö mahdollinen. Kasvupaikka aurinkoinen, hiekkapitoinen, läpäisevä multamaa.

Käyttö: Karkottajakasvi tuohyönteisille, kasvia käytetään pyretriinipitoisuuden vuoksi myös hyönteiskarvoitteen valmistukseen, joten dalmatianpietaryrtti on erinomainen kumppanuuskasvi. Sopii myös leikkokukaksi, vaikkakin voimakastuoksuinen. Myrkyllinen.

Etelänmunkki

(franska blåmunkar)

Jasione laevis

1 g = n. 18 000 siementä.

Mv. Kotoisin Keski- ja Etelä-Euroopasta. Tiivis mätästävä kasvutapa. Kauniin pyöreät, sinisävyiset mykerökukinnot heinä-elokuussa. Kukat ulottuvat n. 30 cm:n korkeuteen. Sopii perennapenkkiin reunuskasviksi, kivikkoon ja leikkokukaksi.

Viljely: Viihtyy auringossa kuohkeilla, läpäisevillä ja hiekkapitoisilla mailla. Kylvö astioihin tai suoraan kasvupaikalle. Myös syyskylvö mahdollinen. Siemenet peitetään hyvin ohuelti. Itämis aika 20 °C:ssa 2-3 vk.

'Blue Light'

annos n. 0,1 g / 5,30 €

til.no 3078

Etelänruusuuroho

(grekvädd)

Knautia macedonica

Hyönteiskasvi

annos n. 0,5 g / 4,40 €

til.no 3062

1 g = 50-100 siementä.

Mv. Kotoisin Keski-Euroopasta. Korkeus 70-80 cm, ei tarvitse tukea. Kauniit viininpunaiset kukat suojuslehdellisissä mykeröissä. Kukkii heinä-elokuussa.

Viljely: Viihtyy auringossa, läpäisevässä ja ravinteikkaassa maassa. Kylvö varhain keväällä heti maan suluttua tai syyskylvö, sillä kylmäkäsitellyt edistää itämistä. Itää epätasaisesti, joskus useita kuukausia. Ei ole kovin pitkäikäinen, mutta viihtyessään kylväytyy. Kaunis ryhmäperenna ja leikkokukka sekä hyvä perhoskasvi.

Euroopanallpitähti

(edelweiss)

Leontopodium nivale subs. *alpinum*

annos n. 0,5 g / 3,80 €

til.no 3443

1 g = n. 7 500 siementä.

Mv. Sveitsin kansalliskukka. Luonnollisilla kasvupaikoillaan rauhoitettu. Korkeus 15-20 cm. Koko kasvi on valkoisten karvojen peittämä. Kukat pieniä, mutta koristeellisia. Kukkii heinäkuussa. Sopii kivikkoon. Käytetään myös leikko- ja kuivakukkana.

Viljely: Viihtyy auringossa vettä läpäisevässä, kuivassa tai tuoreessa, keskiravinteisessa ja kalkitusmaassa. Kylmäkäsitellyt siemenet kylvetään aikaisin keväällä ulos. Niitä ei peitetä, itävät valossa. Itäminen epätasaista (10-42 vrk).

Hopeahärkki

(silverarv)

Cerastium tomentosum

Hyönteiskasvi

annos n. 0,5 g / 2,70 €

til.no 3740

1 g = n. 2 800 siementä.

Mv. Kasvaa luonnonvaraisena Apenniinien vuoristossa ja Sisiliassa. Mattomainen kasvutapa, korkeus n. 20 cm. Hopeanväriset lehdet. Valkoiset kukinnot touko-kesäkuussa. Mesi- ja ravintokasvi päivä- ja yöperhosille.

Viljely: Viihtyy auringossa, kuivassa tai erittäin kuivassa, niukka- tai keskiravinteisessa, kalkitusmaassa. Kylvetään maan lämmenty. Itämis aika 1-3 vk.

Hopeamaruna

(vitmalört)

Artemisia ludoviciana

annos n. 0,2 g / 3,00 €

til.no 3236

1 g = n. 2 000 siementä.

Mv. Kotoisin Pohjois-Amerikasta. Vanha perenna. Korkeus n. 60 cm. Liuskainen, hopeanharmaa lehdistö koristeellinen. Valkoiset vaatimattomat mykerökukinnot heinä-elokuussa.

Viljely: Esikasvatus huhti-toukokuussa. Kylvöstä ei peitetä, itää valossa +20 °C:ssa 10–20 vrk:ssa. Viihtyy auringossa, laihemmassakin, mutta kalkitusmaassa. Lumetomana kevättalvena kannattaa suojata havunoksilla.

Käyttö: Kivikkokasvi, kuivakukka. Muita kasveja korostava tausta- tai välikasvi.

Humala (humle)

Humulus lupulus

annos n. 0,5 g / 3,00 € til.no 3065

1 g = 50–100 siementä.

Mv. Hampppukasveihin kuuluva ruohovartinen köynnös, korkeus n. 7 m. Kotoisin Euraasiasta. Suomessa kasvaa luonnonvaraisena harvinaisena Etelä- ja Keski-Suomen ranta- ja puronvarsilehdoissa. Oli Pohjolassa yksi tärkeimmistä vanhoista viljelykasveista; 1700-luvulla määrättiin lailla, että kaikissa taloissa tuli olla humalisto. On ollut myös tärkeä lääkekasvi. Kukkii heinä-elokuussa. Kun halutaan humalankäpyjä tuottava emiyskilö, kasvia lisätään emikasvin juuripistokkaista.

Viljely: Viihtyy aurinkoisella tai puolivarjoisella paikalla. Menestyy parhaiten multavassa ja läpäisevässä maassa. Keväällä ennen kylvöä siemenet kylmähäksittämään 6–8 vk. Kylvetään noin 0,5 cm:n syvyyteen ruukuun tai suoraan kasvupaikalle. Itää 25–30 vrk:ssa. Tarvitsee hyvän tuen. Maanpäälliset osat kuihtuvat syksyllä. Myös syyskylvö mahdollinen.

Käyttö: Humala on koristeellinen köynnös. Emitähkistä voi hauduttaa teetä, ja niillä voi maustaa olutta.

Isohelokki (storblommigt nattljus)

Oenothera macrocarpa

Hyönteiskasvi

annos n. 2 g / 3,20 € til.no 3728

1 g = n. 250 siementä.

Mv. Lamoava kasvutapa. Korkeus 15–30 cm. Keltaiset, tuoksuvat, suppilomaiset kukat puhkeavat lehtihankoihin. Kukkii heinä-syyskuussa. Kukat aukeavat ainoastaan runsaassa valossa. Hyvä mesikasvi lähinnä yöperhosille.

Viljely: Viihtyy auringossa, kuivassa, keskivarjonteisessa ja kalkitusmaassa. Kylvö maahan keväällä. Siemenet peitetään ohuelti. Voi kylväytyä.

Isokaunosilmä (flicköga)

Coreopsis grandiflora

Hyönteiskasvi, värikasvi

1 g = n. 400 siementä

Mv. Helpoahoitoinen, matala perenna. Kukkii heinä-

kuusta syksyyn keltaisin kukin. Aurinkoon tai puolivarjoon, kuivalle tai tuoreelle, ravinteikkaalle ja hyvin vettä läpäisevälle kasvupaikalle. Sopii leikkokukaksi ja perhoskasviksi. Lyhytikäinen perenna, mutta voi lisätä helposti siemenistä. Kukkii jo ensimmäisenä vuonna.

Viljely: Esikasvatus maalishuhtikuussa hiekansekäseen multa tai suorakylvö maan lämmettyä.

'Golden Globe'

Annos 0,5 g / 2,70 € til.no 3369

Korkeus 30–40 cm. Kauniit ja suuret, kirkkaan keltaiset ja kerrotut kukat.

Isokonnantatar (stor ormrot)

Bistorta officinalis

annos n. 0,2 g / 3,00 € til.no 3333

1 g = n. 100 siementä.

Mv. Kasvaa usein vanhoissa kartanopuistoissa. Korkeus 50–80 cm. Muodostaa tiheitä kasvustoja. Jäykkien varsien latvoissa pieniä vaaleanpunaisia tähkämäisiä kukintoja. Kukkii kesä-heinäkuussa. Soma kukkakimpuissa.

Viljely: Viihtyy auringossa tai puolivarjossa, tuoreessa tai kosteassa, runsasravinteisessa, runsasmultaisessa savi- tai turvemaassa. Kylmähäksittely (4 vk) ja kylvö keväällä maahan tai syyskylvö.

Isolyhtykukka (japansk lykta)

Alkekengi officinarum

annos n. 0,1 g / 3,00 € til.no 3263

1 g = n. 600 siementä.

Mv. Kotoisin Itä-Aasiasta. Korkeus 60 cm. Vaatimatomat kukat heinä-elokuussa. Kasvia arvostetaan oranssien lyhtymäisten siemenkotien vuoksi, jotka on helppo kuivata talviseksi koristeeksi. Myrkyllinen.

Viljely: Viihtyy auringossa tai puolivarjossa, tuoreessa ja runsasravinteisessa maassa. Esikasvatus huhti-toukokuussa. Etelässä avomaakylvö varhain keväällä tai syyskylvö. Itämisaika 20 °C:ssa 20–30 vrk. Vaatii itääkseen tasaisen kosteuden. Kasvupaikka on hyvä rajata, sillä leviää runsaasti.

Käyttö: Lyhtyjen sisällä olevia kypsiä, C-vitamiinipitoisia marjoja voi syödä, mutta muutoin kasvi on myrkyllinen. Kerätään kuivakukaksi elo-syyskuussa.

Isopäivänkakkara (jätteprästkage)

Leucanthemum × superbum

1 g = 200–500 siementä.

Mv. Suomalaisen kotipuutarhan perusperenna. Kor-

keus n. 80 cm. Valkeat laitakukat, keltainen mykerö. Kukinta-aika heinä-elokuu.

Viljely: Vaatii aurinkoisen, multavan, ravinteikkaan ja vettä läpäisevän kasvupaikan. Avomaakylvö toukokesäkuussa. Itämisaika 15–18 °C:ssa 14–20 vrk. Kun ensimmäinen kukinta leikataan, kukkii toistamiseen. Ei siedä talvimärkyyttä. Jaetaan 3 vuoden välein.

'Alaska'

annos n. 2 g / 2,70 €

til.no 3203

Isotähtiputki

(stjärnflocka)

Astrantia major

Hyönteiskasvi

1 g = n. 200 siementä.

Mv. Kasvaa luonnonvaraisena Keski-Euroopan vuoristoseuduilla. Korkeus 80–100 cm. Kukkii runsaasti heinä-syyskuussa. Kimalaisten suosiossa.

Viljely: Viihtyy puolivarjossa tai auringossa tuoreessa runsasravinteisessa maassa. Kylvetään mieluiten syksyllä. Keväällä kylmäkäsiteltä 6–8 vk. Itää epätasaisesti ja pitkän ajan kuluessa. Itävyys häviää nopeasti.

Käyttö: Perennaistutuksiin, leikko- ja kuivakukaksi.

Perinnelajike

annos n. 0,3 g / 3,80 €

til.no 3403

Kukan suojuslehdet valkoiset tai hennon punertavat. Kukki jo Carl von Linnén puutarhassa.

'Primadonna'

annos n. 0,3 g / 4,40 €

til.no 3396

Korkeus n. 75 cm. Kukan suojuslehdet ruusunpunaiset.

Jalokallioinen

(praktbinka)

Erigeron Speciosus-Ryhmä

Hyönteiskasvi

1 g = n. 3 500 siementä.

Mv. Vanha ja suosittu perenna. Korkeus 50–80 cm. Sinivioletti kukka muistuttaa hienoliuksiaista päivänkakkaraa. Kaunis ryhmä- ja leikkokukka sekä hyvä perhoskasvi.

Viljely: Esikasvatus maaliskuuhun. Siemenet peitetään ohuella. Itää 1–3 viikossa. Viihtyy auringossa, kuivassa tai tuoreessa, kalkitussa kivennäismaassa. Kukkii pitkään keskikesällä ja leikkaamisen jälkeen uudestaan syyskesällä. Istutus uudelleen joka 4. vuosi.

'Pink Jewel'

annos n. 0,1 g / 5,30 €

til.no 3410

Tällä lajikkeella kauniin ruusunpunaiset kukat.

Jalokiurunkannus

(sibirisk nunneört)

Corydalis nobilis

annos n. 0,2 g / 3,80 €

til.no 3235

1 g = n. 100 siementä.

Kv. Kasvaa luonnonvaraisena Siperiassa. Etelä-Suomessa melko yleinen vanhoissa pihoiissa. Korkeus n. 50 cm. Kellanvalkoiset ja ruskeatäpläiset kukat pyöreässä tertussa. Kukinta toukokuussa ja kesäkuun alussa. Muodostaa paksun juurakkonsa avulla laajoja kasvustoja, jotka kuihtuvat siementämisen jälkeen. Myrkyllinen.

Viljely: Viihtyy kosteahkossa kasvupaikassa, mutta selviytyy kuivastakin jaksoista. Luonnossa kiurunkanukset ovat metsäkasveja, joten ne sopivat pensaiden alustoille. Kylmäkäsitelty (4–6 vk) siemenet kylvetään varhain keväällä. Syyskylvö on mahdollinen.

Tarharitarinkannus

(trädgårdroidsarsporre)

Delphinium risteytymiä

1 g = n. 400 siementä.

Mv. Korkeus n. 150 cm. Näyttävät pitkät kukinnot heinä-elokuussa. Myrkyllinen.

Viljely: Kylmäkäsitelty (3–4 vk) siemenet esikasvatetaan maaliskuussa. Siemenet taimettuvat 10–14 vrk:ssa. Itäminen hidasta ja epätasaista. Viihtyy auringossa tai puolivarjossa, kosteutta pitävässä, ravinteikkaassa, syvämultaisessa, kalkitussa ja vettä läpäisevässä maassa.

Nappiritarinkannus

Delphinium risteytymiä Pacific Giant-Ryhmä

'Astolat'

annos n. 0,2 g / 3,00 €

til.no 3014

Jopa yli 1,5 m:n korkuiset kukinnot. Suuret, puolikerrannaiset kukat runsaskukkaisessa tertussa. Kukissa vaaleanpunainen väri, jossa terrakotan ja valkoisen leikkiä.

'Black Knight Premium'

annos n. 0,2 g / 3,00 €

til.no 3445

Syvänsiniset komeat kukinnot kohoavat jopa 1,8 m:n korkeuteen. Hieno leikkokukka.

'Emerald Pacific Mixture'

annos n. 0,2 g / 3,00 €

til.nro 3510

Korkeus noin 130 cm. Ihastuttava sekoitus sinisen, pinkin ja purppuran sävyjä. Hyötyy tukemisesta.

Jaloängelmä

(violruta)

Thalictrum delavayi

Hyönteiskasvi

annos n. 0,2 g / 4,40 €**til.no 3091**

1 g = n. 100 siementä.

Mv. Kiinasta kotoisin oleva leinikkikasvi. Ilmavat, liilat kukkatertut yltävät yli metrin korkeuteen. Kukkii pitkään heinä-elokuussa. Mehiläiset pitävät kukista. Myrkylinen, ihokosketus saattaa ärsyttää.

Viljely: Viihtyy ravinteikkaassa mullassa auringossa tai puolivarjossa. Kylvetään maahan keväällä tai ruukkuihin aikaisin keväällä. Jos itämistä ei tapahdu 3-4 viikossa, siirretään 2-4 viikoksi kylmään (-4-+4 °C). Tarvitsee tukea ja sopii pensaiden väleihin ja perennaryhmiin.

Jättikarhunputki (rödkvanne, purpurkvanne)*Angelica gigas*

Hyönteiskasvi

annos n. 0,1 g / 4,40 €**til.no 3173**

1 g = n. 200 siementä.

Mv. Kotoisin Itä-Aasiasta. Menestyy hieman kosteilla puolivarjoisilla tai varjoisilla paikoilla. Kasvaa lähes parimetrisiksi suotuisilla paikoilla. Liilaan vivahtava lehdistö ja suuret liilat kukinnot. Perhosten ja pölyttäjien suosiossa. Komea yksittäiskasvi ja hieno tausta matalille perennoille. Nuoria lehtiä voi syödä keitettyinä.

Jättipietaryrtti

(röllikekrage)

*Tanacetum macrophyllum***Annos n. 0,1 g / 2,70 €****til.no 3002**

1 g = n. 3 000 siementä

Mv. Korkeus 120 cm. Monivuotinen jäykkävirtainen ruoho. Valkoiset, siankärsämöä muistuttavat kukat sopivat leikkokukiksi. Näyttävä syvään liuskoittunut lehdistö. Viihtyy kuivahkolla tai tuoreella kasvupaikalla, auringossa tai puolivarjossa. Esikasvatus tai suorakylvö.

Kaunokainen

(tusensköna)

Bellis perennis

Hyönteiskasvi

1 g = 5 500-6 000 siementä.

Mv. Englanninkielinen nimi on day's eye, daisy. Suloinen nappimainen kukka. Kukkii touko-elokuussa. Melko hyvä mesikasvi mehiläisille ja perhosille.

Viljely: Aurinkoinen tai lievästi varjainen kasvupaikka, vähäravinteinen maa. Kylvetään avomaalle. Siemeniä ei peitetä, itää valossa. Itämisaika +18 °C:ssa 7-14 vrk. Kukkia ja lehtiä voi lisätä salaattiin.

'Meadow Daisy'**annos n. 0,3 g / 3,00 €****til.no 3334**

Matalakasvuinen, villi muoto. Korkeus 10-15 cm. Suloinen yksinkertainen valkoinen kukka. Hyvä maanpeite- ja reunuskasvi. Viihtyy nurmikossa, sillä sietää leikkausta.

'Pompenette Mix'**annos n. 0,2 g / 3,20 €****til.no 3449**

Korkeus 12-15 cm. Pallomaiset, kerrannaiset kukat ovat valkoisia ja punaisen sävyjä. Sopii lemmikin seuralaiseksi.

KAUNOKIT

(klintsläktet)

*Centaurea***Keltakaunokki**

(gulklint)

Centaurea macrocephala

Hyönteiskasvi

annos n. 1 g / 3,80 €**til.no 3071**

1 g = n. 25 siementä

Mv. Kotoisin Välimeren alueelta. Korkeus reilu metri. Suuret, keltatupsuiset mykerökukinnot ovat tukevien varsien päissä. Houkuttelee perhosia ja mehiläisiä. Kuivakukka.

Viljely: Aurinkoinen paikka ja läpäisevä multamaa. Itämisaika 20 °C:ssa 10-30 vrk. Pitää kasvurauhasta.

Kehtolehti

(mor och barn)

*Tolmiea menziesii***annos n. 0,1 g / 3,80 €****til.no 3092**

1 g = 600-1 000 siementä.

Mv. Kotoisin Yhdysvaltojen luoteisrannikolta. Korkeus n. 30 cm. Oiva ainavihananta maanpeittokasvi. Kukkii keväällä pienin vihertävin ja torvimaisin kukin. Erikoisuutena lehtilavan ja lehtiruodin väliin ilmestyvät poikaset, jotka juurtuvat helposti. Kaunis myös huonekasvina.

Viljely: Pärjää melko varjoisassa. Liika aurinko voi aiheuttaa vioitusta lehtiin. Viihtyy humuspitoisessa maassa. Itämisaika 20 °C:ssa 2-4 vk. Jos ei idä kuu-kaudessa, 2-4 viikon kylmäkäsitely. Tarvitsee tasaista kosteutta. Yllättävän talvenkestävä. Talvehtimista auttaa suojaaminen havuilla tai lehtikatteella.

KELLOT

(bläcklockor)

*Campanula***Maariankello**

(marieklocka)

Campanula medium

1 g = n. 4 000 siementä.

Kv. Kotoisin Keski- ja Pohjois-Italian vuoristosta sekä Kaakkois-Ranskasta. Tukeva, haaroittunut varsi. Latvassa suuria, ruukkumaisia kukkia. Kukkii kesä-elokuussa.

Viljely: Viihtyy auringossa tai puolivarjossa tuoreessa, runsasravinteisessa ja runsasmultaisessa moreeni-maassa. Kylvö touko-kesäkuussa. Hyvin pienet siemenet, joita ei peitetä. Itää valossa 15 °C:ssa 14–20 vrk:ssa. Kukkii kylvöä seuraavana vuonna. Viihtyessään kylvyytyy.

'Rose-Pink'

annos n. 0,5 g / 3,00 €

til.no 3256

Korkeus 80 cm. Suuret vaalean ruusunpunaiset kellokukat.

'White'

annos n. 0,5 g / 3,00 €

til.no 3487

Korkeus 80 cm. Suuret puhtaanvalkoiset kellokukat.

Maitokello

(mjölkklocka)

Campanula lactiflora

1 g = n. 2 300 siementä.

Mv. Kasvaa luonnonvaraisena Kaukasian vuoristonii-tyillä. Kasvatettiin meillä jo 1920-luvulla. Korkeus n. 150 cm. Kukat valkeita, kalpeansinisiä tai ruusunpunaisia. Kukkii heinä-elokuussa jo ensimmäisenä vuonna.

Viljely: Esikasvatus huhti-toukokuussa. Hyvin pienet siemenet: ei peitetä, itää valossa 20 °C:ssa 2–3 viikossa. Viihtyy auringossa tai puolivarjossa, tuoreessa, runsasmultaisessa maassa, myös savimaassa.

'New Hybrids'

annos n. 0,05 g / 4,40 €

til.no 3245

Isoukonkello

(stor hässleklocka)

Campanula latifolia var. *macrantha*

1 g = n. 500 siementä

Mv. Korkeus 50–150 cm. Pystyssä latvatertussa on runsaasti kellokukkia. Kukkii kesä-heinäkuussa. Kasvaa

usein vanhoissa puutarhoissa villiintyneenä.

Viljely: Viihtyy melkein millaisessa paikassa tahansa, mutta parhaiten puolivarjossa, runsasmultaisessa ja kalkitusmaassa. Syyskylvö tai keväällä n. 4 viikon kylmäkäsittely ja kylvö maahan. Pieniä siemeniä ei peitetä, itävät valossa. Siirto lopulliselle paikalle elokuussa tai seuraavana keväänä. Myöhemmin iso juurakko kestää huonosti siirtoa. Erinomainen talvenkestävyys. Viihtyessään kylvyytyy ja leviää.

Valkokukkainen

annos n. 0,1 g / 3,00 €

til.no 3722

Kellokärhø

(helbladig klematis)

Clematis integrifolia

annos n. 0,5 g / 4,40 €

til.no 3056

1 g = n. 100 siementä.

Mv. Kotoisin Euraasiasta. Tunnetuin perennoiva kärhø-laji. Korkeus n. 45 cm. Nuokkuvat kukat kauniin siniset. Kukinta-aika kesäkuusta syyskuuhun.

Viljely: Esikasvatus maaliskuuhuhtikuussa. Siemeniä ei peitetä. Itämisaika 15–20 °C:ssa 3–4 vrk. Jos itämistä ei tapahdu tänä aikana, siirrä kylvös -4–+4 asteeseen 2–4 viikoksi. Myös syyskylvö mahdollinen. Viihtyy auringossa tai puolivarjossa ilmastossa, runsasravinteisessa ja kalkkipitoisessa maassa.

Kellopeippi

(drakmynta)

Physostegia virginiana

Hyönteiskasvi

1 g = n. 390 siementä.

Mv. Kotoisin Pohjois-Amerikasta. Korkeus 60–80 cm. Kukat vaaleanpunaiset. Komea kukinta jatkuu pitkään heinä-syyskuussa. Perhos- ja mehiläiskasvi sekä hyvä leikkokukka.

Viljely: Itää epäsäännöllisesti ja kauan. Kylvöstä ei saa päästää kuivumaan. Siementen kylmäkäsittely alle 5 asteessa (2–4 vk) kannattaa, jos itämistä ei tapahdu kuukaudessa. Pikkutaimet siirretään viileämpään. Lopullinen istutus aurinkoiselle tai puolaurinkoiselle paikalle hyvään puutarhamultaan.

'Rosea'

annos n. 0,6 g / 4,40 €

til.no 3098

Keltakatkerö

(gullgentiana)

Gentiana lutea

annos noin 0,2g / 3,80 €

Til.no 2107

Mv. Keski-Euroopan Alpeilta kotoisin oleva komea ja koristeellinen perenna. Korkeus noin 100cm. Keltaiset kukat, kukinta ajoittuu heinä-elokuulle. Vanha rohdoskasvi. Perennapenkki tai yrttimaan komea erikoisuus!

Viljely: Syvään muokattu multava, kalkittu kasvualusta, aurinkoinen tai puolivarjoinen kasvupaikka. Hidaskasvuinen, kukkii vasta muutaman vuoden ikäisenä. Tarvitsee kylmäkäsittelyn itäkseen, syyskylvö suositeltavaa. Kasvupaikka valittava huolella, ei pidä siirtämisestä.

Käyttö: Juurta käytetään rohtona ja alkoholijuomien mausteena. Juuri tulee satoikään noin 4–5 vuoden ikäisenä.

Kevätesikko

(gullviva)

Primula veris

Uutuus, luomusiemen, hyönteiskasvi

annos n. 0,2g / 3,20 €**til.no 3135**

1 g = 1050 siementä

Mv. Korkeus n. 20 cm. Kevätesikot ovat kevään varhaisimpia kukkijoita, johon viittaa myös kasvin nimi. Kukkii toukokuussa keltaisin, tuoksuvin kukin ja on erinomainen kasvi pölyttäjille. Kevätesikko kasvaa luonnonvaraisena Lounais-Suomessa ja Ahvenanmaalla lehdoissa ja on Ahvenanmaan maakuntakukka. Sopii puiden ja pensaiden alle, niitylle ja luonnonmukaiseen puutarhaan ja perennapenkkiin. Kevätesikkoja on aikoinaan käytetty rohtona ja juomien valmistuksessa, mutta kasvi on myrkyllinen, joten sen käyttöä ei enää suositella.

Viljely: Viihtyy humuspitoisessa, kalkitussa, kosteassa ja ravinteikkaassa maassa, puolivarjoisella tai aurinkoisella kasvupaikalla. Kylvö syksyllä tai kylmäkäsittelevä keväällä. Itää valossa. Kylvö siemenestä voi vaatia kärsivällisyyttä, sillä siemen voi itää epätasaisesti ja pitkän ajan kuluessa. Leviää kasvupaikalla hitaasti ja ensimmäisiksi vuosiksi annettava kasvurauha, myöhemmin lehtiruusukkeita voi jakaa mieluiten loppukesästä. Kaunis isoina kasvustoina.

Kevättruusuleinikki

(våradonis)

*Adonis vernalis***annos n. 0,5 g / 4,40 €****til.no 3382**

1 g = n. 100 siementä.

Mv. Kotoisin Keski- ja Etelä-Euroopasta, levinnyt Siperiaan asti. Korkeus n. 20 cm. Kukkii keltaisin kukin (Ø 5 cm) aikaisin keväällä huhti-toukokuussa. Lehdistö lakastuu elokuussa. Myrkyllinen.

Viljely: Viihtyy auringossa, kuivassa, runsasravinteisessä ja kalkitussa hiekka- ja moreenimaassa. Kylvetään mieluiten syksyllä. Keväällä siemen kylmäkäsiteltävä. Itämisaika 1-3 kk. Siementaimien kasvu on aluksi hidasta, kukkii aikaisintaan 5-6 vuoden päästä kylvöstä. Ei pidä siirrosta, sillä juuristo vioittuu helposti. Haastava erikoisuus.

Kevätvuohenjuuri

(gemsrot)

Doronicum orientale

Hyönteiskasvi

1g = n. 1 200 siementä

Mv. Korkeus n. 40 cm. Kevään ensimmäisiä iloja, kukkii jo toukokuussa pirtein kukin. Kukissa on heleänkeltaiset laitakukat. Sopii kivikkoon ja perennaryhmiin.

Soma leikkokukka kevätkimppuun. Aikainen kukinto houkuttelee monia hyönteisiä. Myrkyllinen.

Viljely: Esikasvatus. Siemenet painetaan kevyesti kylvömultaan, itävät valossa. Kylvös pidetään tasakosteana. Itämisaika +20 °C:ssa n. 15-20 vrk. Siirretään taimettumisen jälkeen viileämpään. Istutetaan avomaalle puolivarjoisaan paikkaan hyvään kalkittuun multaan. Kukkii toisena vuonna kylvöstä.

'Magnificum'**annos n. 0,1 g / 3,20 €****til.no 3215****KILKAT**

(murrevesläktet)

Cymbalaria

Somia mattomaisesti kasvavia lajeja kivikkoon, kivimuureihin ja laattojen saumoihin. Korkeus 10-15 cm. Lehdet ovat pienet ja kiiltävät. Kukat muistuttavat perhosorkidean kukkaa.

Viljely: Viihtyy auringossa tai puolivarjossa, niukkaravinteisessa ja hiekkaisessa mullassa. Kasvualustan tulee olla läpäisevä, sillä laji ei siedä talvimärkyä. Kylvetään suoraan kasvupaikalle.

Kivikkokilikka

(storblommig murreva)

Cymbalaria pallida

1 g = n. 1 000 siementä.

Mv. Siniliilat kukat ovat suuremmat kuin rauniokilikalla. Kukinta kesä-syyskuu.

'Albiflora'**annos n. 0,1 g / 3,20 €****til.no 3391**

Valkokukkainen lajike.

Rauniokilikka

(murreva)

*Cymbalaria muralis***annos n. 0,1 g / 3,00 €****til.no 3357**

1 g = n. 4 600 siementä.

Mv. Kotoisin Pohjois-Italian vuoristosta ja Luoteis-Balkanilta. Viljelty kauan Keski- ja Etelä-Euroopassa. Meilläkin se on suosittu. Kukat ovat vaalean sinipunaiset, kukan keskusta keltainen. Kukinta kesä-syyskuu. Helppo kasvi. Suvun lajeista kestävin. Leviää myös siemenistä.

Kirjolupiini

(regnbågslupin)

Lupinus ×regalis

Hyönteiskasvi

1 g = noin 45 siementä.

Mv. Kotoisin Pohjois-Amerikan länsiosista. Tuotiin Eurooppaan 1600-luvun keskivaiheilla, Pohjoismaihin

1800-luvun puolivälissä. Kirjolupiinit ovat eri lupiinilajien värikkäitä risteymiä. Kukkii kesä-elokuussa. Kukkatarhaan, metsäpuutarhaan ja leikkokukaksi. Mehiläiskasvi. Yöperhosista metalliyökköset suosivat lupiinia.

Viljely: Viihtyy auringossa, niukka- tai runsasravinteisessa ja syvämultaisessa maassa. Voi jäädä savi-maassa lyhytikäiseksi. Kylvö varhain keväällä tai syksyllä. Kovakuorista siementä on hyvä liottaa pari tuntia ennen kylvöä. Itämisaika 15°C:ssa 10–20 vrk. Kukintojen leikkaaminen heti kukinnan jälkeen rajoittaa leviämistä ja kasvattaa uusia kukintoja. Hernekasvina lupiini elää symbioosissa tyyppä sitovien bakteerien kanssa. Kun kasvista ottaa siemeniä, kannattaa juuriston lähellä olevaa multaa siirtää kylvöpaikkaan.

'Formula Mix'

annos n. 2 g / 3,00 €

til.no 3259

Korkeus n. 90 cm. Hieno sekoitus sinisiä, punaisia, keltaisia, valkoisia ja kaksivärisiä kukkia.

'The Pages'

annos n. 1,5 g / 3,20 €

til.no 3261

Korkeus n. 100 cm. Hehkuvaranpunaisia kukkia.

Kaukasiankirahvikukka

(jättevädd)

Cephalaria gigantea

Luomusiemen

annos n. 1 g / 4,40 €

til.no 3399

Mv. Kookas, mutta siro, ilmava perenna, jonka kukinnot nousevat parhaimmillaan parin metrin korkeuteen. Vaalean kellertävät, scabiosamaiset kukat.

Viljely: Aurinkoinen kasvupaikka, tuore, multava ja ravinteikas maa. Vaatii kylmäsäätelyä, eli joko syyskylvö tai kylmäsäätely parin kuukauden ajan ennen kevätkylvöä. Hajakylvös laakeaan astiaan, koulinta ja taimien istutus avomaalle, kun ilmat ovat lämmenneet.

Käyttö: Koristeellinen kirahvikukka sopii Cottage garden -tyyppiin, runsaisiin sekaistutuksiin. Hyvä leikkokukka.

KOHOKIT

(glimsläktet)

Silene

Harmaakäen kukka

(purpurklätt)

Silene coronaria

Kylvö varhain keväällä tai syksyllä

1 g = n. 1 500 siementä.

Mv. Lehdet hopeanharmaat. Kukkien Ø 2–3 cm. Erittäin hyvä mesikasvi sekä päivä- että yöperhosille.

Viljely: Viihtyy auringossa, kuivassa tai tuoreessa,

runsasravinteisessa hiekka- tai moreenimaassa. Kylvö maaliskuuhun, toukokuuhun, tai toukokuuhun suoraan kylvö avomaalle. Itää 1–3 viikossa. Ei tarvitse kylmäsäätelyä. Myös syyskylvö mahdollinen. Ei siedä talvimärkyyttä. Viihtyessään kylväytyy.

'Alba'

annos n. 0,2 g / 4,40 €

til.no 3522

Korkeus n. 70 cm. Lehdet hopeanharmaat. Kukat puhtaanvalkoiset. Kuutamopuutarhaan.

Purppuranpunainen

annos n. 0,2 g / 2,70 €

til.no 3159

Korkeus n. 75 cm. Lehdet hopeanharmaat, kukat purppuranpunaiset.

Hehkuvarakkaus

(eldklätt)

Silene banksia

1 g = n. 300 siementä.

Mv. Kv. Kiinasta kotoisin oleva risteymä, jolla on suuremmat kukat ja matalampi kasvutapa kuin palavarakkaus-lajilla. Korkeus 20–40 cm. Suuret, säilyttään punaoranssit kukat. Kukkii kesäkuun lopulta elokuulle.

Viljely: Jos kylvetään aikaisin, saattaa kukkia jo samana kesänä. Siemenet peitetään ohuelti. Itää n. 2–3 viikossa +18 °C:ssa. Taimikasvatus viileässä ja istutus kasvupaikalle kesäkuussa. Viihtyy auringossa ravinteikkaassa, hiekansekaisessa ja läpäisevässä maassa.

'Mixed'

annos n. 0,3 g / 3,20 €

til.no 3090

Palavarakkaus

(brinnande kärlek)

Silene chaledonica

Hyönteiskasvi

annos n. 1 g / 2,70 €

til.no 3157

1 g = n. 2 000 siementä.

Mv. Kotoisin Etelä-Venäjältä. Viljely alkoi Saksassa jo v. 1561. Korkeus 70–120 cm, tukeva varsi. Kirkkaanpunaiset kukinnot. Myös vaaleanpuna- ja valkokukkaisia muotoja. Kukkii heinä-elokuussa. Tunnetaan myös nimellä "ylioppilasneilikka" (*studentnejlika*). Hyvä leikkokukka. Erittäin hyvä mesikasvi sekä päivä- että yöperhosille!

Viljely: Viihtyy auringossa, humuspitoisessa, hiekansekaisessa savimultamaassa. Kylvö avomaalle touko-kesäkuussa. Itää alle kahdessa viikossa. Hyvä talvenkesto.

Kullero

(smörbollar)

*Trollius europaeus***Annos n. 0,2 g / 3,20 €****til.nro 3074**

Mv. Kosteilla niityillä ja lehdoissa viihtyvä leinikkikasvi. Kauriin keltaiset kukat touko-heinäkuussa. Hyvä leikkokukka.

Viljely: Ei pidä paahteesta. Siemen tarvitsee kylmäkäsitelyn. Itää epätasaisesti noin 30 päivän kuluttua kylvöstä, osa siemenistä saattaa itää vasta vuodenkin päästä.

KÄRSÄMÖT

(röllikesläktet)

*Achillea***Kivikärsämö**

(stenröllika)

Achillea tomentosa

Hyönteiskasvi

1 g = n. 2 000 siementä.

Mv. Kotoisin Etelä-Euroopasta ja Länsi-Aasiasta. Korkeus n. 20 cm. Peittävä kasvutapa. Pehmeät, nukkaiset lehdet hienojakoiset. Tiiviit, kullankeltaiset kukat. Ihanteellinen kivikopuutarhaan. Kestävä leikkokukka. Mesikasvi sekä päivä- että yöperhosille.

Viljely: Viihtyy auringossa, kuivassa, laihassa hietä- ja moreenimaassa. Kylvetään kasvupaikalleen maan lämmenty. Itää 1–3 viikossa. Myös syyskylvö mahdollinen.

'Aurea'

annos n. 0,5 g / 4,90 €**til.no 3376****Koreakärsämö**

(vitpytta)

Achillea ptarmica var. *multiplex* kertomykeröiset

Hyönteiskasvi

annos n. 0,5 g / 3,20 €**til.no 3089**

1 g = 3 500 siementä.

Mv. Korkeus n. 60 cm. Pearl-Ryhmän lajike, valkoiset, nappimaisen kerrannaiset tai puolikerrannaiset kukat. Kukkii runsaasti kesä-heinäkuussa. Kukkii jo ensimmäisenä vuonna. Sopii perennaryhmiin sekä niittykasviksi. Hyvä mehiläiskasvi.

Viljely: Siemenet painetaan multaan ja peitetään kevyesti. Itää nopeasti. Kylvös pidetään tasaisen kosteana n. 20 asteen lämpötilassa. Siirretään taimettumisen jälkeen viileämpään. Lämpösevä, runsasravinteinen maa ja aurinkoinen tai melko aurinkoinen paikka.

Kultakärsämö

(praktröllika)

Achillea filipendulina

1 g = n. 6 000 siementä.

Mv. Kotoisin Vähästä-Aasiasta ja Kaukasukselta. Vil-

jelty Englannissa jo vuonna 1803. Korkeus n. 70–120 cm. Tukeva varsi, harmahtavan vihreät lehdet. Keltaiset, ryydille tuoksuvat kukat. Kukkii heinä-elokuussa. Hyvä leikko- ja kuivakukka, sekä melko hyvä mesikasvi päivä- ja yöperhosille!

Viljely: Viihtyy auringossa, kuivassa, keskiravinteisessä, kalkitusmaassa. Kylvö maahan syksyllä tai keväällä. Itämislämpötila +18–21 °C:ssa. Voidaan myös esikasvattaa. Voi kukkia jo ensimmäisenä vuonna.

Korjuu: Kukinto korjataan kuivattavaksi täysin auenneena.

'Parker's Variety'

annos n. 0,5 g / 3,00 €**til.no 3340****Punakärsämö**

(röd röllika)

Achillea millefolium

Hyönteiskasvi

1 g = n. 6 200 siementä.

Mv. Korkeus n. 60 cm. Kukat karmiinpunaiset. Kukkii kauan. Hyvä ryhmäkasvi sekä kuiva- ja leikkokukka. Voidaan käyttää lääkeyrttinä kuten villiä siänkärsämöä. Käytetään myös värjäyskasvina, saadaan keltaista väriä. Melko hyvä mesikasvi sekä päivä- että yöperhosille.

Viljely: Viihtyy auringossa, kuivassa, keskiravinteisessä, kalkkipitoisessa moreenimaassa. Kylvö maahan syksyllä tai keväällä. Itämislämpötila 18–21 °C. Voidaan esikasvattaa. Voi kukkia jo ensimmäisenä vuonna.

Korjuu: Kukinto korjataan kuivattavaksi auenneena.

'Cassis'

annos n. 0,04 g / 3,80 €**til.no 3300****Siperiankärsämö**

(krypröllika)

Achillea alpina

Hyönteiskasvi

1 g = n. 2 900 siementä

Mv. Korkeus n. 60 cm. Lehistö koristeellinen. Ihanat, suuret, vaalean ruusunpunaiset kukat. Kukinta-aika heinä-syyskuu. Sopii erityisen hyvin villiin puutarhaan. Kuiva- ja leikkokukaksi.

Viljely: Viihtyy auringossa, kuivassa, keskiravinteisessä, kalkkipitoisessa moreenimaassa. Kylvö avomaalle syksyllä tai keväällä. Itämislämpötila +18–21 °C. Voidaan esikasvattaa. Voi kukkia jo ensimmäisenä vuonna.

Korjuu: Kukinto korjataan kuivattavaksi täysin auenneena.

'Love Parade'

annos n. 0,3 g / 4,40 €**til.no 3122**

Lehtosalvia

(stääpsalvia)

Salvia nemorosa

Hyönteiskasvi

annos n. 1 g / 3,00 €**til.no 3006**

1 g = n. 800 siementä.

Mv. Kasvaa niittykasvina Keski-Euroopassa ja Vähäsaasiassa. Korkeus 40–60 cm. Tukevavartinen. Lehdet harmahtavat. Tähtämäinen kukinto voimakkaan sinivioletti. Kukkii kesä–heinäkuussa. Kosketeltaessa voimakas tuoksu. Hyvä mesikasvi päivä- ja yöperhosille sekä mehiläisille.

Viljely: Esikasvatus huhtikuussa. Ei tarvitse kylmäkäsitelyä. Itää 1–3 viikossa +20 °C:ssa. Vaatimaton kasvupaikan suhteen. Viihtyy auringossa, kuivassa tai tuoreessa, runsasravinteisessa, runsasmultaisessa savi- tai moreenimaassa. Ei siedä talvimärkyttää. Syyskylvö mahdollinen.

Lehtosinilatva

(blågull)

Polemonium caeruleum

Hyönteiskasvi

1 g = n. 600 siementä.

Mv. Heliopohoitoinen, pitkään kukkiva vanha perenna. Pystykasvuinen, korkeus 50–100 cm. Sininen tai valkoinen kukinto tuoksuu ihanalta. Kukinta-aika kesä–heinäkuu. Mehiläiskasvi, kohtalainen perhoskasvi!

Viljely: Viihtyy ravinteikkaassa, kosteutta pidättävässä maassa aurinkoisessa tai puolivarjoisessa paikassa. Kylvö keväällä tai syksyllä avomaalle. Itää hyvin 2–3 viikossa. Hyvä talvenkestävyys. Siementää myös itse.

Sinikukkainen**annos n. 1 g / 3,00 €****til.no 3343****Valkokukkainen****annos n. 1 g / 3,00 €****til.no 3183****(MAKSARUHOJA)****MUKULAMAKSARUOHOT** (kärleksörtsläket)*Hylotelephium***Isomaksaruoho**

(kärleksört)

Hylotelephium telephium

Hyönteiskasvi

1 g = n. 12 000 siementä

Mv. Korkeus n. 40 cm. Kestävä perenna, lehdet sinivihreät. Kukkii syksyllä tummanpunaisin kukin. Sopii kivikoryhmiin ja perennaryhmään. Kukat kestäviä kimpuissa.

Viljely: Esikasvatus. Siemenet painetaan kevyesti mul-

taan, niitä ei peitetä. Itämislämpötila n. +20 °C. Siirretään taimettumisen jälkeen viileämpään ja koulitaan tarvittaessa ruukkuihin. Istutetaan hiekansekaiseen multa-
hieman kuivaan ja kalkittuun kasvupaikkaan.

'Emperor's Waves'**annos n. 0,03 g / 5,30 €****til.no 3766****SUOMUMAKSARUOHOT**

(fetknoppssläket)

*Sedum***Neidonmaksaruoho**

(skuggfetknopp)

Sedum pulchellum

Hyönteiskasvi

annos n. 0,1 g / 3,20 €**til.no 3764**

1 g = n. 8 000 siementä.

Mv. Maanmyötäinen kasvutapa, korkeus n. 10 cm. Kukinnot vaalean ruusunpunaisia. Erinomainen mesikasvi perhosille. Käytetty lääkekasvina.

Viljely: Viihtyy auringossa tai puolivarjossa. Sietää kosteutta. Esikasvatus huhtikuussa tai avomaakylvö toukokuussa. Itää helposti +20 °C:ssa. Kylvöstä ei saa päästää kuivumaan.

MALVAT

(malvasläktet)

*Malva***Harmaamalva**

(gråmalva)

*Malva thuringiaca***annos n. 0,5 g / 3,00 €****til.no 3544**

1 g = 125–150 siementä.

Mv. Kotoisin Keski-Euroopasta. Vanhan ajan perenna. Korkeus 100–200 cm. Tanakka varsi ja harmahtavat lehdet. Silkinhoitoiset, vaaleanpunaiset kukat, kukkii heinä–syyskuussa. Kaunis leikkokukka ja perennaryhmän taustakasvi.

Viljely: Viihtyy auringossa tai puolivarjossa, ravinteikkaassa multamaassa, mutta kasvaa vaatimattomissakin olosuhteissa. Taimikasvatus maaliskuusta alkaen tai kylvö suoraan kasvupaikalle toukokuussa. Syyskylvö tai kylmäkäsitely (4 vk) parantaa itämistä. Erinomainen talvenkestävyys.

Myskimalva

(myskmalva)

Malva moschata

Hyönteiskasvi

1 g = n. 450 siementä.

Mv. Kotoisin Euroopasta ja Pohjois-Afrikasta. Suloinen perinnekasvi. Kukkii kesäkuusta syyskuuhun.

Viljely: Vaatimaton kasvupaikan suhteen. Viihtyy auringossa tai puolivarjossa, kuivassa tai tuoreessa, keski- tai runsasravinteisessä maassa. Siementen kylmäkäsittely 2–4 viikkoa. Kylvö suoraan avomaalle varhain keväällä tai loppukesällä. Syyskylvö mahdollinen. Itää epätasaisesti usein useamman kuukauden aikana. Hyvä talvenkestävyys. Kylvääntyy helposti viihtyessään.

Käyttö: Kukat salaattiin ja teehe. Lehtiä voi syödä höyrytettyinä. Mesi- ja ravintokasvi perhosille.

'Alba'

annos n. 1 g / 3,20 € **til.no 3163**

Korkeus n. 60 cm. Kukat puhtaanvalkoiset.

'Rosea'

annos n. 1 g / 3,00 € **til.no 3160**

Korkeus n. 60 cm. Kukat ruusunpunaiset.

Ruusumalva (rosenmalva)

Malva alcea

Hyönteiskasvi

annos n. 0,5 g / 3,00 € **til.no 3161**

1 g = 100–150 siementä.

Mv. Keski-Euroopasta kotoisin oleva vanhanajan perenna. Korkeus 80–100 cm. Pensasmainen, lehdet harmahtavan vihreät. Kukinnossa useita ruusunpunaisia kukkia, joita aukeaa heinäkuusta elokuun loppupuolelle. Muistuttaa yleisempää myskimalvaa, mutta on korkeampi.

Viljely: Viihtyy auringossa tai puolivarjossa, kuivassa tai tuoreessa, keski- tai runsasravinteisessä, kalkkipitoisessa moreenimaassa. Esikasvatus huhtikuussa (kylmäkäsittely 2–4 viikkoa). Syyskylvö mahdollinen. Kylvääntyy helposti! Viehättävä esim. seinustalla.

Käyttö: Kukkia käytetään teehe. Lääkekasvina tunnettu jo 5 000 vuotta. Mesi- ja ravintokasvi perhosille.

Mirrinminttu (kantnepeta)

Nepeta ×faassenii

Hyönteiskasvi

annos n. 0,5 g / 3,00 € **til.no 3131**

1 g = n. 1 000 siementä.

Mv. Korkeus 30–60 cm. Soma siniharmaa lehdistö. Sininen mintuntuoksuinen kukinto. Pitkä kukinta kesä-elokuussa. Hyvä perhos- ja mehiläiskasvi! Sopii kukkaan reunakasviksi.

Viljely: Viihtyy auringossa, kuivassa tai tuoreessa,

keskiravinteisessä, kalkitussa moreenimaassa. Kylvö touko-kesäkuussa suoraan avomaalle. Itää +20 °C:ssa 14–20 vrk:ssa. Syyskylvö mahdollinen. Kukinnot leikataan pois vasta talven jälkeen keväällä.

Mooseksenpalavapensas

(moses brinnande buske)

Dictamnus albus

1 g = n. 70 siementä.

Mv. Kotoisin Etelä-Euroopasta. Kukkii kesä-heinäkuussa. Erittäin tuoksuva, eteeristä öljyä, jonka voi saada tulitikulla palamaan kuumana päivänä. Kasvuston koskettelu auringossa voi aiheuttaa iholle rakkuloita! Myrkyllinen!

Viljely: Viihtyy auringossa, kuivassa tai tuoreessa, runsasravinteisessä kalkitussa moreenimaassa. Kylvö joko syksyllä maahan tai maalishuhtikuussa sisälle vähintään 6 viikon kylmäkäsittelyn jälkeen. Itää hitaasti ja epätasaisesti. Kukkii muutaman vuoden ikäisenä. Pitkäikäinen, ei pidä siirrosta. Hyvä talvenkesto. Koristeelliset siemenkodat sopivat kuivakukaksi.

'Albiflorus'

annos n. 0,5 g / 3,00 € **til.no 3374**

Korkeus n. 80 cm. Kukinto puhtaanvalkoinen.

'Fraxinella'

annos n. 0,5 g / 3,00 € **til.no 3358**

Korkeus n. 80 cm. Kukinto vaalean ruusunpunainen.

Morsiusharso (brudslöja)

Gypsophila paniculata

1 g = n. 1 200 siementä.

Mv. Keski-Aasian, Keski- ja Itä-Euroopan arojen kasvi. Korkeus n. 100 cm. Runsaskukkainen kukinto valkoinen ja harsomainen. Kukka puolikerrannainen tai kerrannainen. Kukkii heinä-elokuussa. Gypsophila tarkoittaa kreikaksi kalkkia ja ystävää.

Viljely: Viihtyy auringossa, kuivassa tai tuoreessa, keski- tai runsasravinteisessä, kalkkipitoisessa moreenimaassa. Avomaakylvö touko-kesäkuussa. Itää +15 °C:ssa 14–20 vrk:ssa. Ei siedä seisovaa märkyyttä. Ei pidä siirrosta, syvä paalujuuri.

Käyttö: Kaunis leikkokukka, kimppujen keventäjä ja kuivakukka. Kuivaus ripustettuna tai maljakossa.

'Snow Flake'

annos n. 0,5 g / 2,70 € **til.no 3359**

NEILIKAT

(nejliksläktet)

*Dianthus***Harjaneilikka**

(borstnejlika)

Dianthus barbatus

Hyönteiskasvi

1 g = n. 900 siementä.

Kv. Kylvätymisensä vuoksi usein monivuotinen. Kotoisin Etelä- ja Keski-Euroopasta. Yleinen jo keskiajan puutarhoissa. Pohjolaan se tuli 1700-luvun alussa. Kukat usein kaksi- tai moniväriset, väri vaihtelee valkoisesta tummanpunaiseen. Tuoksuvat kukinnot avautuvat heinä-elokuussa.

Viljely ja käyttö: Kylvö alkukesällä laatikkoon. Peitetään ohuelti. Itämisaika +15 °C:ssa 7–14 vrk. Istutus koulumisen jälkeen elokuussa kasvupaikalle. Viihtyy auringossa, kevyessä ja kalkitusmaasta multamaassa. Kukinta seuraavana kesänä. Myös syyskylvö mahdollinen. Talvisuojaus suotavaa. Jänisten suosikki. Perinnepuutarhaan ja leikkokukaksi. Arvokas mesikasvi päivä- ja yöperhosille. Neilikkayökkösen ravintokasvi.

'Barbatus mixture'**annos n. 0,5 g / 3,80 €****til.no 3451**

Kaunis, yksinkertaiskukkainen värisekoitus, sopii erinomaisesti leikkokukaksi. Korkeus noin 50 cm.

'Super Duplex'**annos n. 0,5 g / 3,00 €****til.no 3407**

Korkeus n. 60 cm. Upea sekoitus verenpunaisista ja punaisen kirjavista kerrotuista kukista.

Munkkineilikka

(brödranejlika)

Dianthus carthusianorum

Hyönteiskasvi

annos n. 0,3 g / 3,20 €**til.no 3411**

1 g = 700–800 siementä.

Mv. Kotoisin Etelä- ja Keski-Euroopasta. Gotlannissa ja Öölannissa paikoin villiintynyt. Korkeus n. 40 cm. Mätästävä kasvutapa, kapeat lehdet. Kukinnoissa on useimmiten 5–10 purppuranpunaista kukkaa, joista vain pari on kerrallaan auki. Kukinta-aika heinä-elokuu. Kukat ja lehdet tuoksuvat. Arvokas mesikasvi päivä- ja yöperhosille. Kaunis perenna.

Viljely: Viihtyy auringossa, kevyessä ja kalkitusmaasta moreenimaassa (pH 6,2–7,2). Taimikasvatus alkukesällä tai avomaakylvö maan lämmitettyä. Siemen peitetään ohuelti. Itää helposti alle kahdessa viikossa +20 °C:ssa. Viihtyessään kylväytyy.

Sulkaneilikka

(fjädernejlika)

Dianthus plumarius

Hyönteiskasvi

1 g = 800–1 000 siementä.

Mv. Oli ennen sotia suosittu. Peittokasvi, muodostaa tiheän ja tuuhean maton. Korkeus 20–40 cm. Kukkii heinä-elokuussa runsain ripsureunaisin vaaleanpunaisin yksinkertaisin/puolikerrannaisin kukin. Houkuttelee päivä- ja yöperhosia!

Viljely: Kylvö alkukesällä laatikkoon. Itää +15 °C:ssa 7–14 vrk:ssa. Siemenet peitetään ohuelti. Koulumisen jälkeen istutus elokuussa kasvupaikalle. Kukinta seuraavana kesänä. Viihtyy auringossa, kuivassa tai tuoreessa, keskiravinteisessa ja kalkkipitoisessa maassa. Myös syyskylvö mahdollinen.

'Roseus'**annos n. 0,2 g / 3,80 €****til.no 3470****Nuokkulaukka**

(prärielök)

*Allium cernuum***'Hidcote'****Annos n. 0,2 g / 3,80 €****til.nro 3381**

Mv. Pohjois-Amerikasta kotoisin oleva Allium-sukuun kuuluva monivuotinen, kaunis koristekasvi. Korkeus n. 40 cm. Lehdistö kapea ja pysty. Jäykän kukkavarren päässä nuokkuu löyhä kimppu sähkän lilan pinkkejä kukintoja sarjamaisesti.

Viljely: Viihtyy aurinkoisella paikalla, läpäisevässä, hiekkapitoisessa maassa. Viihtyessään leviää siementämällä, kun kukintoja ei poisteta. Esikasvatus helmi-huhtikuussa tai avomaakylvö toukokuussa. Kylmäkäsitelly voi tehostaa itämistä, myös syyskylvö mahdollinen.

ORVOKIT

(violsläktet)

*Viola***Keto-orvokki**

(styvmorsviol)

Viola tricolor

Luomusiemen

annos n. 0,3 g / 3,00 €**til.no 3427**

1 g = n. 800 siementä.

Yv. tai kv. Yleinen Etelä-Suomessa kuivilla rinteillä ja kallioilla. Pohjoisessa tavataan satunnaisesti. Hyvin monivuotoinen, 10–20 cm:n korkuinen kasvi. Yleensä kolmiväriset kukat. Runsain kukinta-aika ajoittuu loppu-

kevääseen ja alkukesään, mutta jatkuu aina pakka-
siin asti.

Viljely: Viihtyy aurinkoisessa paikassa. Kevät- tai syys-
kylvö suoraan avomaalle. Keväällä siemeniä voi pitää
pari päivää pakastimessa itävyyden parantamiseksi.
Itää hitaasti. Viihtyessään kylväytyy itse.

Käyttö: On käytetty rohtokasvina. Kukissa vaniljainen
maku ja niillä voi koristella ruokia.

Tarhasarviorvokki

(bukettviol)

Viola x williamsii

Värikasvi

1 g = n. 1 500 siementä.

Mv. Alkumuoto kotoisin Pyreneiltä. Englannissa viljely
aloitettiin jo v. 1776, ja siellä on aikojen kuluessa tehty
paljon jalostustyötä. Pienikukkainen koristekasvi on
puutarhan ahkerimpia kukkijoita.

Viljely: Viihtyy auringossa tai puolivarjossa, ravinteik-
kaassa, multavassa maassa. Esikasvatus maaliskuu-
kuussa tai kylvö kesä-heinäkuussa ulos. Itää 14–20 vrk:ssa
+18–20 °C:ssa. Kukkii koko kesän, kunhan kuituneet
kukat nyppii pois. Talvehtii parhaiten hiekansekaisessa
maassa. Versot kannattaa lyhentää syyspuolella.

Käyttö: Sopii kukkaryhmiin, kivikkopuutarhaan, amp-
peliin ja ruukkuun. Kukkia voi syödä.

'Arkwright's Ruby'

annos n. 0,2 g / 3,80 €

til.no 3316

Historiallinen lajike vuodelta 1923. Tuoksuvat, isohkot
tummanpunaiset kukat, joissa tummanpurppura kes-
kusta ja kirkkaankeltainen nielu. Korkeus noin 15 cm.

'Bowles Black'

annos n. 0,1 g / 3,20 €

til.no 3454

Korkeus n. 15 cm. Samettiset kukat tummanvioletit, lähes
mustat. Kirkkaan keltainen silmä korostaa kukan tummaa
väriä. Soveltuu hyvin ryhmä- ja ruukkuistutuksiin.

'King Henry'

annos n. 0,1 g / 3,20 €

til.no 3264

Korkeus n. 10 cm. Kukkii runsaasti violetinsinisin kukin,
joilla on keltainen keskusta.

'Peach Duet'

annos n. 35 siem / 3,80 €

til.no 3015

Korkeus n. 12 cm. Varhain ja runsaasti kukkiva lajike.
Suloisten kukkien alimmat terälehdet väriltään vaa-
lean oranssit ja valkoiset ja ylimmät terälehdet violetit.

'Prince John'

annos n. 0,2 g / 3,80 €

til.no 3017

Vanha lajike vuodelta 1908, jolla kirkkaankeltaiset, pie-
nehköt kukat ja kompakti kasvutapa. Korkeus noin 10 cm.

'Sorbet Orange Jump' F1

annos n. 35 siementä / 4,90 €

til.no 3036

Korkeus 15–20 cm. Pienikukkainen puutarhan ahkera
kukkija. Kaunis väriyhdistelmä violeteista ja oransseista
kukista. Kestää hellettä.

Tuoksuorvokki

(luktviol)

Viola odorata

1 g = n. 250 siementä.

Mv. Kotoisin Länsi-Euroopasta. Korkeus n. 20 cm. Mat-
tomaiset kasvustot. Lehdet sydämenmuotoiset. Tumman
liilansiniset, tuoksuvat kukat. Kukkii touko-kesäkuussa.
Lämpimänä syksynä toinen kukinta pakkasiin asti!

Viljely: Viihtyy puolivarjossa vettä läpäisevässä puu-
tarhamaassa. Ei siedä talvimärkytystä. Taimikasvatus
maaliskuu-toukokuussa (vaatii kylmäkäsitellyn) tai kylvö
avomaalle syksyllä. Siemenet peitetään ohuelti. Taimi-
väli 10–15 cm. Itää hyvin hitaasti, ulos kylvettyinä voi
kestää 1–2 v. Voidaan jakaa keväällä.

Käyttö: Kukat sopivat kakkujen ja salaattien koriste-
luun, tuoksusekoituksiin, kukkakimppuihin yms. Ennen
käytetty rohtona ihottumiin ja teenä hinkuyskään ja
kurkkuvaivoihin. Sisältää salisyylihappoa ja saponiinia.

'Königin Charlotte'

annos n. 0,3 g / 3,00 €

til.no 3394

PIIKKIPUTKET

(martornsläktet)

Eryngium

Kukkaryhmiin sekä kuiva- ja leikkokukaksi.

Alppipiikkiputki

(alpmartorn)

Eryngium alpinum

Hyönteiskasvi

annos n. 0,5 g / 5,30 €

til.no 3075

Mv. Korkeus 60–80 cm. Koristearvo on sinertävissä,
liuskaisissa suojuslehdissä, jotka reunustavat käpy-
mäistä sarjakukintoa. Sopii kukkaryhmiin ja kuivaku-
kiksi. Myrkyllinen.

Viljely: Viihtyy kalkitussa, läpäisevässä hiekkamul-
lassa. Syvä juuristo vaatii syvän kasvualustan. Taimiväli
30–40 cm. Tarvitsee paljon valoa runsaaseen kukin-
taan, mutta sinnittelee varjoisammassakin. Syyskylvö
tai kylvö varhain keväällä.

Sinipiikkiputki

(rysk martorn)

Eryngium planum

Hyönteiskasvi

annos n. 1 g / 3,20 €**til.no 3083**

1 g = n. 1 000 siementä.

Mv. Luonnonvaraisena Etelä- ja Keski-Euroopassa. Korkeus n. 100 cm. Siniharmaa lehdistö sähkönsinisellä vivahteella. Kukkii elo-syyskuussa sinisin, veikeän piikkimäisin kukin, joita on paljon haaroittuvassa varressa. Hyvä perhos- ja hyönteiskasvi. Myrkyllinen.

Viljely: Tarvitsee aurinkoisen kasvupaikan, muttei ole kovin tarkka maalajin suhteen. Kasvualustan tulee olla vähintään 30 cm syvä, sillä kasvilla on pitkä juuristo. Syyskylvö. Kevätkylvöt itävät n. 20 °C:ssa epätasaisesti (5–90 vrk).

Rantakukka

(fackelblomster)

Lythrum salicaria

Hyönteiskasvi

1 g = n. 19000 siementä

Mv. Korkeus 80–100 cm. Rantakukat kasvavat luonnossa jokien, järvien ja merien rannoilla. Varsi on pystykasvuinen, lehdet pienet ja keihäsmäiset. Kukinto on tähkämäinen ja kasvaa pitkän varren päähän. Kukkii heinäkuusta syyskuulle ja houkuttelee pölyttäjiä.

Viljely: Kylvö loppukeväästä tai alkukesästä. Jos itämistä ei tapahdu, 2–4 viikon kylmäkäsittely auttaa. Viihtyy kostealla ja tuoreella, ravinteikkaalla, aurinkoisella tai puolivarjoisella kasvupaikalla. Sietää märkyyttä ja kuivuutta.

'Happy Lights'**Annos n. 0,1 g / 5,30 €****til.no 3020**

Värisekoitus sinivioletista punaiseen, karmiinipunaiseen, vaaleanpunaiseen ja valkoiseen.

Pikarikarstaohdake

(vävarkarda)

Dipsacus sativus

Hyönteiskasvi

annos n. 1 g / 3,00 €**til.no 3784**

1 g = n. 750 siementä.

Kv. Kotoisin Välimeren alueelta. Korkeus 1,5–2 m. Vankka, piikkinen varsi. Piikkisiä mykeröitä on käytetty villan karstaamiseen. Nukka tarttuu helposti joustaviin ja koukkupäisiin piikkeihin. Mykeröjen vaaleansiniset kukat avautuvat vähitellen.

Viljely: Viihtyy auringossa, tuoreessa, runsasravinteisessa, runsasmuutaissa maassa. Siemen vaatii itääkseen kylmäkäsittelyn. Mielellään syyskylvö. Siemen

peitetään ohuelti. Ensimmäisenä vuonna kasvattaa lehtiruusukkeen, toisena vuonna kukkii.

Käyttö: Kuivattuja mykeröitä käytetään karstaamiseen ja kuivakukka-asetelmiin. Hyvä mesikasvi. Houkuttelee päiväperhosia, mehiläisiä ja muita hyönteisiä.

Polkuhaarikko

(sylvnarv)

Sagina subulata

1 g = n. 55 000 siementä.

Mv. Matala (n. 5 cm), sammalmainen maanpeittokasvi, joka on ollut suosittu 1940-luvulla. Valkoiset kukat pienen pieniä. Sopii pengerryksille, saumakasviksi laattakäytävälle sekä haudalle.

Viljely: Aurinkoinen kasvupaikka, hiekansekainen multa. Kylvetään aikaisin keväällä. Itää 10–21 vrk:ssa. Kestää kuivuutta.

'Puzta'**annos n. 0,1 g / 3,20 €****til.no 3344****Puistolemmikki**

(skogsförgätmigej)

Myosotis sylvatica

1 g = n. 1 600 siementä.

Kv-(Mv). Korkeus n. 20 cm. Lehdet suiheet ja hienokarvaiset. Suloinen, sininen kukinto touko-kesäkuussa. Sai nimensä jo 1500-luvulla: *Myosotis* tarkoittaa hiiren korvaa. Lemmikistä on tullut muistojen ja toisen ihmisen muistamisen vertauskuva, josta nimet *förgätmigej*, *forget-me-not*, *Vergissmeinnicht* ja "älä unohda minua!". 1800-luvulla lemmikki oli suosituin kukka-aihe kiiltokuvissa, pöytäliinoissa, astioissa ja runoissa.

Viljely: Viihtyy parhaiten puolivarjossa, runsashuimuksisessa, kalkittussa, tuoreena pysyvässä maassa. Esikasvatus huhti-toukokuussa tai kylvö avomaalle touko-kesäkuussa. Siemenet peitetään vain ohuelti, tarvitsevat valoa itääkseen. Itää +18 °C:ssa 14–20 vrk:ssa. Kukkii toisena vuonna. Kylväytyy myöhemmin itse.

Käyttö: Antaa kauniin taustan kevään sipulikasveille. Kukilla voi koristella kakkuja ja salaatteja. Ihastuttava kukkakimpussa.

'Victoria Indigo-blue'**Annos n. 0,2 g / 3,20 €****til.no 3191****Punakellukka**

(praktnejlikrot)

Geum quellyon

1 g = n. 400 siementä.

Mv. Korkeus n. 60 cm. Lehdet tummanvihreät. Suuret,

kerrannaiset ja kirkkaanpunaiset kukat, jotka muistuttavat unikkoo. Kukinta heinäkuusta syyskuuhun.

Viljely: Esikasvatus maalís-huhtikuussa. Siemen peitetään ohuelti. Itää +20 °C:ssa 3 viikossa. Viihtyy auringossa tai lievässä varjossa tavallisessa, hiekkapitoisessa maassa, savimaassakin. Kukkii jo ensimmäisenä vuonna. Sopii perennaryhmiin, reunuskasviksi ja leikkokukaksi.

'Blazing Sunset'

annos n. 0,1 g / 4,90 €

til.no 3676

Punakonnanyrtti

(röd sköldpaddsort)

Chelone lyonii

1 g = 330 siementä

Mv. Kotoisin Pohjois-Amerikasta. Korkeus n. 40 cm. Kompaktikasvuinen, tummanvihreä laaja lehdistö ja vaaleanpunaiset kukat tiiviissä tähkämäisissä kukinnoissa. Kukkii heinäkuusta syyskuulle.

Viljely: Viihtyy puolivarjoisassa tai aurinkoisessa kasvupaikassa, tuoreessa, runsasmultaisessa ja ravinteikkaassa kasvualustassa. Kylvö syksyllä tai keväällä, keväällä 2-4 viikon kylmäsittely voi parantaa itävyyttä.

'Pink Temptation'

annos n. 0,1 g / 4,40 €

til.no 3232

Punapietaryrtti

(rosenkraze)

Tanacetum coccineum

Uutuus

'Robinson Red'

annos 0,5 g / 3,20 €

til.no 3009

1 g = n. 450 siementä.

Mv. Korkeus n. 90 cm. Näyttävä perenna aurinkoiselle kasvupaikalle. Kukkii heinä-elokuussa kirkkaanpunaisin, päivänkakkaramaisin kukin, joissa on keltainen keskusmykerö. Voimakkaan tuoksuvat lehdet ovat liuskoittuneet ja saniaismaiset. Hyvä leikkokukka ja perhoskasvi. Sanotaan, ettei maistu peuroille ja jäniksille.

Viljely: Viihtyy aurinkoisella, kuivalla ja hyvin vettä läpäisevällä kasvupaikalla. Esikasvatus maalís-huhtikuussa tai suorakylvö kasvupaikalle kesäkuussa. Esikasvatetut taimet saattavat kukkia jo ensimmäisenä vuonna. Ei pidä siirtämisestä, tuulisella paikalla voi vaatia tuen.

Purppuramalvikko

(rosensidenört)

Callirhoe involucrata

annos noin 0,5g / 4,50 €

til.no 3384

Mv. Korkeus noin 20cm. Näyttävä, malvakasvien heimon kuuluva, Yhdysvaltojen suurilta tasankoalueilta ja Pohjois-Meksikosta kotoisin oleva matala maanpeiteperenna. Kukkii silkkimäisin, kuppimaisin kirkkaan karminiinpunaisin kukin heinä-syyskuussa. Houkuttaa pölyttäjiä. Sekä juuria, että lehtiä on käytetty ravinnoksi kypsennettynä.

Viljely: Menestyy vain hyvin läpäisevässä kasvualustassa. Preeriakasvina muutoin vaatimaton ravinnetarpeen suhteen ja kestää kuivuutta. Sopii hyvin kivikkopuutarhaan. Aurinkoinen, lämmin ja kuiva kasvupaikka. Esikasvatus tai avomaakylvö. Kylmäsittely tai siementen hankaaminen hiekkapaperilla parantaa itävyyttä. Kylväytyy viihtyessään helposti, mutta paa-lujuuren takia taimia voi olla vaikea istuttaa uudelle kasvupaikalle. Purppuramalvikon lehdet maistuvat jäniksille, mutta kasvin pitäisi olla turvassa peuroilta.

Purppurapunalatvio

(rosenflockel)

Eutrochium purpureum

Hyönteiskasvi

annos n. 0,1 g / 3,80 €

til.no 3345

1 g = 500-1 500 siementä.

Mv. Kotoisin Pohjois-Afrikasta. Roteva kasvutapa, korkeus 150-240 cm. Kukinnot tumman purppuranpunaiset ja miedosti vaniljantuoksuiset. Kukinta-aika elo-syyskuu. Erityisesti päiväperhosten suosiossa, viiden tähden perhoskasvi!

Viljely: Viihtyy auringossa tai puolivarjossa, ravinteikkaassa ja kosteutta pidättävässä maassa. Kevät- tai syyskylvö. Keväällä kylvettäessä siemenet kylmäsitteltävä. Itää 2-4 viikossa.

Purppurasilkkiyrtti

Asclepias incarnata

'Iceballet'

annos noin 0,5g / 4,40 €

til.no 3386

Mv. Korkeus noin 100cm. Kestävä, kaunis perenna, jolla on puhtaan valkoiset kukinnot. Soveltuu hyvin myös kosteahkoille kasvupaikoille. Kukinta heinä-syyskuussa. Houkuttelee pölyttäjiä.

Viljely: Esikasvatus helmi-maaliskuussa hajakylvöksenä. Koulitut taimet istutetaan ulos toukokuussa ilmojen lämmenty. Taimiväli noin 40cm. Viihtyy aurinkoisessa tai puolivarjoisessa kasvupaikassa. Ravinteikas, multava, tuore, hapahko ja kostea kasvualusta.

Ruusujuuri

(rosenrot)

*Rhodiola rosea***annos n. 0,1 g / 4,90 €****til.no 3081**

1 g = 10 000 siementä.

Mv. Mehikasveihin kuuluvaa kasvia tavataan meillä luonnossa harvinaisena. Korkeus n. 30 cm. Siniharmaat, nahkeat lehdet ja keltaiset mykerökukinnot. Hede- ja emikasvit ovat eri yksilöissä. Juurakko tuoksuu ruusuiselta.

Viljely: Esikasvatetaan. Kylvölämpötila n. 22 °C, käytetään kevyttä kylvömultaa. Siemeniä ei peitetä. Itäminen voi kestää 1–3 kk ja on epätasaista. Taimetumisen jälkeen siirretään viileämpään. Istutetaan hiekansekaiseen multaun valoisaan kasvupaikkaan. Taimiväli n. 30 cm.

Käyttö: Kivikkoryhmiin ja aurinkoiseen perennaryhmään. Lääkekasvi, piristävä ja yleiskuntoa kohottava. Piristävä uute saadaan uuttamalla juurta etanoliin (1:5). Maanpäällisiä kasvinosia voi käyttää kohtuudella teehen ja tuoreena salaattiin.

Rohtoraunioyrtti

(äktä vallört)

Symphytum officinale

Luomusiemen

annos n. 20 siementä / 5,30 €**til.no 3230**

Mv. Euraasiasta kotoisin oleva rohtoraunioyrtti voi kasvaa 120 cm korkeaksi. Se on tunnettu vanha koriste- ja rohdoskasvi. Sen lehdet ovat ruodillisia ja kiertaisesti kasvava lehtilapa on suikea-puieka ja molemmin puolin karvainen.

Viljely: Kylvetään keväällä helmikuussa esikasvatukseen ja taimet karaistaan ja siirretään toukokuussa ulos. Sopii myös syyskylvöihin.

Käyttö: Raunioyrtin juurta on käytetty rohdoksena vaikeasti paranevien haavojen ja luunmurtumien hoitoon. Se on erinomainen lannoitekasvi (Mg ja K) valmistettuna samoin kuin nokkoskäyte.

Ruusunätkelmä

(rosenvial)

Lathyrus latifolius

Hyönteiskasvi

1 g = n. 18 siementä.

Mv. Kotoisin Etelä- ja Kaakkois-Euroopasta kuumilta ja kivikkosilta rinteiltä. Vanhanajan koristeköynnös, korkeus 2–3 m. Voi kasvaa myös maata pitkin aurinkoisessa paikassa. Kukat muistuttavat tuoksuhernettä. Annos on sekoitus ruusunpunaisista, valkoisista ja lilanpunertavista kukista. Kukinta-aika heinä–syyskuu. Melko hyvä mesikasvi ja tärkeä ravintokasvi perhosille. Myrkyllinen.

Viljely: Viihtyy auringossa tai puolivarjossa, kuivassa tai tuoreessa, runsasravinteisessa, runsasmultaisessa maassa. Esikasvatus huhtikuussa tai avomaakylvö, kun maa on vähintään +13 °C. Hyötyy kylmäkäsittelystä. Siemeniä on hyvä liottaa pari tuntia ennen kylvöä. Itämis aika 3–4 vk. Ei pidä siirrosta. Voidaan lisätä vain siemenistä.

'Mixed'

annos n. 1 g / 3,00 €**til.no 3004**

Annos sekoitus ruusunpunaisista, valkoisista ja lilanpunertavista kukista.

Rönsyakankaali

(revsuga)

*Ajuga reptans***annos noin 0,2g / 3,20€****til.no 3110**

Mv. Nopeakasvuinen, rönsyillen mattomaisesti kasvava maanpeiteperenna, jolla on siniset kukinnot. Tunnetaan myös nimellä rentoakankaali. Korkeus noin 15 cm. Kukinta touko–heinäkuussa.

Viljely: Menestyy monenlaisilla kasvualustoilla, vaatimatonta kasvupaikan suhteen. Viihtyy parhaiten aurinkoisella tai puolivarjoisella, keskisavinteisella ja kostealla kasvupaikalla. Syyskylvö tai avomaakylvö keväällä, kylmäkäsittely tehostaa itämistä. Jatkossa kasvia on helppo lisätä juurtuneista rönsyistä.

Sinipallo-ohdake

(blå bolltistel)

Echinops bannaticus

Hyönteiskasvi

1 g = n. 60 siementä.

Mv. Kotoisin Balkanin niemimaalta. Viljelty meillä 1940-luvulta lähtien. Korkeus 100–150 cm. Sileät lehdet päältä harmahtavan vihreät, alapuolelta harmaat ja nukkaiset. Lehden reunojen piikit 2–4 mm:n pituiset. Pallomainen, metallinsininen kukinto suuri, Ø n. 3–5 cm. Kukinta-aika heinä–elokuussa.

Viljely: Viihtyy auringossa tai puolivarjossa, kuivassa tai tuoreessa, runsasravinteisessa, kalkitus- ja läpäisevässä moreenimaassa. Avomaakylvö keväällä tai syyskylvö.

Käyttö: Komea perennanapenkin kaunistus. Käytetään leikko- ja kuivakukkana. Hyvä mesikasvi sekä päivä- että yöperhosille. Erityisesti ison hopeatäplän suosiossa. Myös kimalaisten mieleen.

'Blue Glow'

annos n. 1 g / 3,20 €**til.no 3297**

'Star Frost'

annos n. 1 g / 4,40 €**til.no 3047**

Valkokukkainen, noin 100 cm korkea, hyvä hyönteiskasvi.

Sinipellava (berglin)

Linum perenne

annos n. 5 g / 3,00 € til.no 3577

1 g = n. 700 siementä.

Mv. mutta lyhytikäinen. Muutaman vuoden kuluttua kasvusto taantuu. Korkeus 40–50 cm. Taivaansiniset kukat kesä–heinäkuussa.

Viljely: Viihtyy vain kuivahkossa, lämpimässä ja aurinkoisessa kasvupaikassa ravinteikkaassa, mutta kevyessä mullassa. Esikasvatus maaliskuuhun tai keuhun suoraan kasvupaikalle toukokuussa. Syksyllä kasvusto leikataan lyhyeksi. Siemenkodat voi kuivata kuivakukiksi.

Valkopärskäjuuri (vit nysrot)

Veratrum album

annos n. 0,5 g / 3,80 € til.no 3037

Mv. Sudenmarjakasveihin kuuluva, monivuotinen, erittäin myrkyllinen valkopärskäjuuri on komea ja kestävä koristekasvi. Sitä on joskus kutsuttu myös aivastusjuureksi. Kukkii heinä–elokuussa. Korkeus noin 150 cm. Vihertävänvalkoiset, suuret kukinnot. Suomessa on vain yksi luontainen kasvupaikka Pohjois-lapissa, jonka vuoksi laji on äärimmäisen uhanalainen.

Viljely: Kasvupaikka aurinkoinen tai puolivarjainen. Kylvö maahan varhain keuhällä (tai esikasvatus), myös syyskylvö.

SORMUSTINKUKAT (fingerborgsblomsläktet)

Digitalis

Hyönteiskasvi

Näyttävät kukinnot. Kimalaisten suosimia. Myrkyllinen.

Viljely: Viihtyy auringossa tai puolivarjossa, tuoreessa, runsasravinteisessa, syvämultaisessa maassa. Kylvö alkukesällä, jotta lehtiruusuksiet ehtivät isoiksi ja talvehtivat. Siementä ei peitetä. Itää valossa, 18 °C:ssa 14–20 vrk:ssa. Myös syyskylvö mahdollinen. Kasvia käsiteltäessä on syytä käyttää käsineitä.

Kellosormustinkukka

Digitalis purpurea 'Gloxiniiflora'

'Mixed'

annos n. 0,5 g / 3,00 € til.no 3205

Korkeus n. 120 cm. Sekoitus valkoisen ja punaisen pas-

tellisista sävyistä. Kukkavarressa tiiviisti ja runsaasti kellomaisia kukkia.

Rohtosormustinkukka (vanlig fingerborgsblomma)

Digitalis purpurea

1 g = n. 10 000 siementä.

Kv. Vanha Englannista ja Etelä-Euroopasta kotoisin oleva koristekasvi. Kuuluu englantilaisen cottage garden-mökkipuutarhan kasveihin. Kukat toispuoleisessa, pitkässä tertussa. Kukinta-aika kesä–elokuu. Kylväytyy. Myrkyllinen.

'Excelsior Hybrids'
annos n. 0,1 g / 3,00 € til.no 3158

Korkeus 120–200 cm. Kellomaiset kukat vaalean ja tumman ruusunpunaisia sekä valkoisia.

Villasormustinkukka (grekisk fingerborgsblomma)

Digitalis lanata

1 g = 1 000–2 000 siementä

Mv. Korkeus 50–80 cm. Jännittävä kukinto, kukat ruskehtavat. Myrkyllinen.

'Cafe Creme'
annos n. 0,2 g / 3,20 € til.no 3725

SUOPAYRTIT (såpnejliksläktet)

Saponaria

Kivikkosuopayrtti (liten såpnejlika)

Saponaria ocymoides

Hyönteiskasvi

annos n. 1 g / 3,00 € til.no 3227

1 g = noin 500 siementä.

Mv. Mainio peittokasvi. Korkeus 15–20 cm. Vaalean purppuranpunaiset kukat kesä–heinäkuussa. Hyvä mesikasvi perhosille.

Viljely: Viihtyy aurinkoisessa, kuivassa tai tuoreessa, keskisavinteisessa ja vettä läpäisevässä kalkitusmaassa. Syyskylvö tai kylvö keuhällä ruukkuun tai maahan tai 4 viikon kylmäkäsittelyn jälkeen. Itää hyvin.

Rohtosuopayrtti (såpnejlika)

Saponaria officinalis

Hyönteiskasvi

1 g = 500–600 siementä.

Mv. Vanha ja kestävä koriste-, lääke- ja hyötykasvi. Korkeus 50–70 cm. Lehdet suikeat, kolmisuoniset, vastakaiset ja kaljut. Kerrannaiset tai yksinkertaiset kukat ovat valkoiset tai vaaleanpunaiset. Ihastuttava tuoksuksa.

Viljely: Kasvaa melkein missä tahansa, mutta viihtyy parhaiten auringossa tai puolivarjossa, tuoreessa syvämultaisessa maassa. Kylvö keväällä (kylmäsäätely 2–4 vk), loppukesällä tai syksyllä. Leviää suikertelevan juurakkonsa avulla. Helppo lisätä jakamalla.

Käyttö: Juuresta tehdyllä vaahdolla voi pestä vanhoja arvokkaita tekstiilejä. Suopayrtistä valmistettiin kaupallisesti shampoota vielä 1930-luvulla. Kasvia ei pidä käyttää lääkinnällisiin tarkoituksiin omin päin. Juuri on myrkyllinen. Erittäin hyvä mesikasvi päivä- ja yöperhosille. Etenkin kiitäjät ja yökköset suosivat lajia.

Yksinkertainen

annos n. 0,5 g / 3,00 €

til.no 3389

Yksinkertaiset kukat valkoiset tai hennon vaaleanpunaiset.

Syyshohdekukka (trädgårdssolbrud)

Helenium Autumnale-Ryhmä

Hyönteiskasvi

1 g = n. 5 000 siementä.

Mv. Keski-Euroopassa suosittu. Korkeus n. 120 cm. Kukintojen laitakukkien värisävyt ihastuttavan lämpimiä keltaisen, punaisen ja oranssinruskean vivahteita. Kukkii elo-syyskuussa. Kestävä leikkokukka. Hyvä mesikasvi päiväperhosille.

Viljely: Viihtyy auringossa, kuivassa tai tuoreessa, multavassa ja ravinteikkaassa maassa. Kylvö huhtikuussa 4 viikon kylmäsäätelyn jälkeen tai syksyllä. Itämisaika 3–4 vk. Säilyy kauniina ja kukkivana, kun kasvuston jakaa n. joka 3. vuosi.

'Rotgold' hybr.

annos n. 0,2 g / 3,80 €

til.no 3007

Syyssädekukka (kokardblomster)

Gaillardia aristata

Hyönteiskasvi

1 g = n. 250 siementä.

Mv. Kotoisin Pohjois-Amerikan länsiosista. Korkeus n. 40 cm. Suurissa kukissa oranssia ja tiilenpunaista sekä keltaiset reunat. Kukkii heinäkuusta pakkasiin. Hyvä mesikasvi perhosille ja mehiläisille.

Viljely: Esikasvatus helmi-maaliskuussa, jotta kukkii heinä-syyskuussa. Siementen 3–4 viikon kylmä-

sittely nopeuttaa itämistä. Taimettuu 2–3 viikossa. Viihtyy lämpimässä ja aurinkoisessa kasvupaikassa, ojitetussa, hiekansekaisessa mullassa. Kestää kohtalaisesti kuivuutta.

'Arizona Sun'

annos n. 0,1 / 3,00 €

til.no 3426

Tarhaillakko

(trädgårdsnattviol)

Hesperis matronalis

Hyönteiskasvi

annos n. 2 g / 3,00 €

til.no 3314

1 g = n. 500 siementä.

Kv. Kotoisin Etelä-Euroopasta sekä Pohjois- ja Länsi-Aasiasta. Kasvatettu puutarhoissa 1600-luvulta lähtien. Korkeus 50–100 cm. Suloiselle tuoksuvat kukat vaaleanpunertavat, lililat tai valkoiset. Kukinta kesä-heinäkuussa. Hyvä mesikasvi yöperhosille, erityisesti kiitäjille ja yökkösille.

Viljely: Aurinkoinen tai puolivarjoinen kasvupaikka, kalkittu maa. Kylvö suoraan avomaalle keväällä, kun yölämpötila on yli 5 °C. Itämisaika 20 °C:ssa 7–10 vrk. Siemenet peitetään ohuelti, tarvitsevat valoa itääkseen. Myös syyskylvö mahdollinen. Helppohoitoinen. Erinomainen talvenkestävyys. Kylväytyy. Sopii villiin ja luonnonmukaiseen puutarhaan.

Tarhalaukkaneilikka

(trädgårdstrift)

Armeria Maritima-Ryhmä

Hyönteiskasvi

1 g = n. 1 100 siementä.

Mv. Korkeus n. 15 cm. Muodostaa tiheitä mattoja. Lehdet tummanvihreät. Muistuttaa hieman ruohosipulia. Ruusunpunaiset kukat loppukeväästä syksyyn. Hyvä mesikasvi sekä päivä- että yöperhosille. Rauhoitetun laukkaneilikkakoin ravintokasvi.

Viljely: Kuivien paikkojen kasvi. Viihtyy auringossa. Kylvetään keväällä lämpimään ja kosteaan maahan. Kasvualustan tulee olla vettä läpäisevää. Itää 1–3 viikossa. Myös syyskylvö mahdollinen.

'Splendens'

annos n. 0,5 g / 4,90 €

til.no 3380

Tarharistikki

(aubrietia)

Aubrieta × cultorum

Hyönteiskasvi

1g = n. 1 000 siementä.

Mv. Kasvutapa mätästävä. Korkeus n. 10 cm. Suurikuk-

kainen, voimakkaan karmiininpunainen. Kukkii alkukesällä. Hyvä mehiläiskasvi. Sopii kivikkoon, muureihin ja reunuskasviksi. *Royal Horticultural Society*n palkitsema lajike.

Viljely: Esikasvatetaan. Siemenet kylvetään kevyesti painaen kylvömultaan, jätetään melko pintaan. Idätyslämpötila n. 20°C. Itää hieman epätasaisesti. Siirretään taimettumisen jälkeen viileämpään. Taimien istutusväli 20–30 cm. Mieluiten aurinkoinen kasvupaikka. Lämpösevä (hiekkapitoinen), kalkkipitoinen ja multava maa.

'Cascade Red'

annos n. 0,1 g / 3,20 €

til.no 3162

Tarhasalkoruusu

(stockros)

Alcea rosea

Hyönteiskasvi, värikasvi

1 g = n. 100 siementä.

Kv. Vanha koriste- ja hyötykasvi. Kukinta kesä-elokuussa.

Viljely: Viihtyy lämpimässä, aurinkoisessa paikassa, ravinteikkaassa mullassa. Kylvö touko-kesäkuussa. Itämisaika n. 2 vk 20 °C:ssa. Istutus lopulliselle paikalle elokuussa. Taimiväli 60 cm. Jos kukkavarsi katkaistaan heti kukinnan jälkeen, voi kukkia seuraavanakin vuonna.

Käyttö: Nuppuja ja nuoria lehtiä voi lisätä salaattiin. Kukista haudutettua teetä on käytetty erilaisiin vai-voihin. Mesikasvi! Käytetään myös värjäyskasvina.

'Chater's Double Mix'

Perinnelajike

annos n. 0,5 g / 3,00 €

til.no 3717

Korkeus n. 180 cm. Sekoitus kerrannaisista tummanpunaisista, ruusunpunaisista ja valkoisista kukista. Kuuluu englantilaiseen *cottage garden* -mökkipuutarhaan.

'Ficifolia Mixed'

annos n. 0,5 g / 2,70 €

til.no 3706

1 g = n. 100 siementä.

Korkeus n. 150 cm. Lehdet muistuttavat viikunanlehteä. Ihana värisekoitus punaisen ja kellertävän sävyisiä kukkia. Kukat suuria ja yksinkertaisia. Annalan puutarhassa talvehtinut erinomaisesti.

'Nigra'

Perinnelajike

annos n. 0,5 g / 3,20 €

til.no 3724

Korkeus n. 150 cm. Komea, huomiota herättävä! Yksinkertaiset, joskus puolikerrannaiset kukat mustanruskeat. Kukkien lääkinällinen arvo suurempi kuin vaaleilla lajikkeilla.

TULIKUKAT

(kungsljussläktet)

Verbascum

Hyönteiskasvi

Mehiläis- ja kimalaiskasveja. Ravintokasvi harvinaiselle kaapuyökköselle.

Viljely: Taimikasvatus huhtikuussa tai avomaakylvö joko varhain keväällä tai syksyllä. Siemenet itävät 1–3 vk lämpimässä ja kosteassa maassa.

Purppuratulikukka

(violkungsljus)

Verbascum phoeniceum

1 g = n. 6 000 siementä.

Kv. tai mv. Korkeus n. 100 cm. Isot vaaleanpunaiset kukat ovat pystyssä kukinnossa. Kukkii kesä-elokuussa.

Viljely: Viihtyy aurinkoisessa, kuivassa tai tuoreessa, keskiravinteisessa, kalkittussa maassa. Taimikasvatus huhtikuussa tai avomaakylvö alkukesällä. Siemenet peitetään ohuelti. Myös syyskylvö mahdollinen. Viihtyessään kylväytyy.

'Rosetta'

annos n. 0,1 g / 3,80 €

til.no 3346

Kynttilätulikukka

(franskt kungsljus)

Verbascum chaixii

1g = n. 8000 siementä

Kv tai mv. Korkeus 100 cm. Puhtaan valkoiset kukat, joissa violetit heteet. Aurinkoinen tai puolivarjoinen kasvupaikka, vaatimaton kasvualustan suhteen. Kukinta-aika heinä-elokuussa.

'Wedding Candles'

annos n. 0,1 g / 5,30 €

til.no 3576

Tummatulikukka

(mörkt kungsljus)

Verbascum nigrum

1 g = n. 1 000 siementä.

Kv. tai mv. Näyttävä. Kukkii heinä-syyskuussa. Kukinto harvempi kuin ukontulikukalla. Sopii leikkokukaksi.

Viljely: Viihtyy ravinteikkaammilla paikoilla kuin ukontulikukka. Viihtyy auringossa erittäin kuivassa tai kuivassa keskiravinteisessa moreenimaassa. Helppohoitoinen, viihtyessään kylväytyy.

Luonnonlaji

annos n. 0,1 g / 3,00 €

til.no 3425

Korkeus 50–100 cm. Keltainen kukinto, oranssit heteet, palhot koristeellisen sinipunaiset. Voidaan löytää asutuksen liepeiltä Etelä-Suomesta

'Album'

annos n. 0,1 g / 3,20 €

til.no 3438

Korkeus 50–100 cm. Valkoinen kukinto. Heteet punertavat. Isona ryhmänä näyttävä.

TÄDYKKEET

(veronikor)

Veronica

Tähkätädyke

(axveronika)

Veronica spicata

annos n. 0,5 g / 2,70 €

til.no 3440

Mv. Kuusiston piispanlinnan tärkeimpiä kulttuurijäänteitä: kirjallinen tieto jo vuodelta 1750. Oletetaan saapuneen keskiajalla hevosten rehun joukossa. Korkeus n. 50 cm. Siniset kukat tähkämäisessä kukinnossa heinä-elokuussa.

Viljely: Esikasvatus maaliskuuhuhtikuussa. Itämisaika 2–3 vk. Viihtyy auringossa tai puolivarjossa, kalkkipitoisessa, keskiravinteisessä ja vettä läpäisevässä maassa.

Tähkäkello

(svavelklocka)

Campanula thyrsoidea

annos n. 0,1 g / 4,40 €

til.no 3119

1 g = n. 500 siementä.

Kv–(Mv). Korkeus 50 cm. Erikoinen, sylinterimäinen, kermankeltainen tuoksuva kukinto. Kukkii heinä-elokuussa.

Viljely: Esikasvatus huhtikuussa tai avomaakylvö toukokuussa. Siemeniä ei peitetä, itää valossa.

UKONHATUT

(stormhattar)

Aconitum

Viljely: Kylvö mieluiten syksyllä tai varhain keväällä, jolloin kylmäksittely (8–12 vk, 2–4 °C). Kylvettäessä ja jaettaessa on hyvä käyttää käsineitä. Myrkyllinen.

Aitoukonhattu

(äktä stormhatt)

Aconitum napellus subsp. *lusitanicum*

Uutuus

annos n. 0,5 g / 3,80 €

til.no 3307

1 g = 300–400 siementä.

Mv. Kotoisin Euroopasta, Aasiasta ja Pohjois-Amerikasta. Korkeus 90–100 cm. Siniset, kypärämäiset kukat heinä-syyskuussa. Kaunis ryhmäkasvi ja leikkokukka. Joidenkin yökkösten ravintokasvi. Menneen ajan tunnettu myrkykasvi, joka oli Pohjolassa pyhitetty ukkosenjumala Thorille. Myrkyllinen.

Viljely: Viihtyy puolivarjossa, kosteuden säilyttävässä ravinteikkaassa multamaassa. Härmä vioittaa lehtiä, jos kasvi kärsii kuivuudesta. Annetaan kasvurauha. Hyvä talvenkestävyys.

Keltaukonhattu

(alpstormhatt)

Aconitum lycoctonum subsp. *lycoctonum*

annos n. 0,25 g / 3,80 €

til.no 3018

1 g = 300–400 siementä.

Mv. Kasvaa Keski-Euroopassa luonnonvaraisena. Korkeus n. 100 cm, pystykasvuinen. Keltakukkainen harvinaisuus. Kukinta-aika heinä-elokuu. Myrkyllinen.

Viljely: Viihtyy auringossa tai puolivarjossa, ainakin 40 cm paksussa, kosteutta pidättävässä multamaassa.

UNIKOT

(vallmor)

Papaver

Englanninunikko

(engelsk bergvallmo)

Papaver cambicum

annos n. 0,1 g / 3,80 €

til.no 3525

1 g = n. 3 000 siementä.

Mv. Kasvaa luonnonvaraisena Länsi-Euroopassa. Korkeus n. 45 cm. Pitkäperäiset, 4–5-senttiset kukat. Kukkii alkukesästä syksyyn.

Viljely: Vaatimaton kasvupaikan suhteen; menestyy auringossa tai varjossa, kuivassa tai tuoreessa, ravinteikkaassa ja multavassa moreenimaassa. Esikasvatus huhtikuussa. Siementä kylmäksiteltävä vähintään 3 vk. Voidaan myös kylvää suoraan ulos syksyllä tai keväällä maan sulettua.

Tarhaidänunikko

(jättevallmo)

Papaver Orientale-Ryhmä

1 g = n. 4 000 siementä.

Mv. Kotoisin Kaukasukselta. Viljely aloitettu Ranskassa v. 1700. Kesä-heinäkuussa isot, upeat kukat, joissa on musta keskusta. Myrkyllinen.

Viljely: Viihtyy auringossa, kuivassa tai tuoreessa maassa. Kylvö avomaalle aikaisin keväällä (12 °C). Siemenet peitetään ohuelti, itävät pimeässä. Saatataa kukkia ensimmäisen kerran vasta 2–4-vuotiaana. Kasvusto kuihtuu kukinnan jälkeen.

'Brilliant'

annos n. 0,1 g / 3,80 €

til.no 3730

Korkeus 80–120 cm. Isot, loistavanpunaiset kukat, joissa on musta keskusta.

'Royal Wedding'

annos n. 0,3 g / 4,90 €

til.no 3033

Korkeus n. 80 cm. Upeat suuret valkoiset kukat, joissa musta keskusta. Erikoisuus.

UINUKOT

(bergvallmosläktet)

Meconopsis

Siniuinukko

(blå bergvallmo)

Meconopsis betonicifolia

1 g = n. 2 000 siementä.

Mv. mutta lyhytikäinen. Kotoisin Himalajalta. Korkeus n. 60 cm. Yksinkertaiset kauniit vaaleansiniset, hieman nuokkuvat kukat (Ø n. 10 cm). Kukkii kesä-heinäkuussa.

Viljely: Esikasvatus huhtikuussa. Siemeniä on kylmäkäsitteltävä vähintään 3 vk. Itämisaika +16–24 °C:ssa 21–35 vrk. Kasvatus viileässä, alle +12 °C:ssa. Istutetaan rinteeseen tai kohopenkkiin. Viihtyy auringossa tai puolivarjossa, tuoreessa, ravinteikkaassa ja syvämultaisessa maassa, pH 5,2–6,2. Ei siedä talvimärkyttää. Kuivina jaksoina kasteltava. Pakkasella on hyvä suojata havuilla ja lumipeitteellä.

'Hensol Violet'

annos 0,1 g / 5,30 €

til. no 3723

Yksinkertaiset, kauniit lilan punertavat kukat.

Verihanhikki

(blodfingerört)

Potentilla atrosanguinea

1 g = n. 1 000 siementä.

Mv. Kuuluu ruusukasveihin, kotoisin Afganistanista ja Himalajalta. Syvän verenpunaiset kukat yksittäin 30–60 cm pitkien varsien päissä. Kukinta-aika loppukesällä, heinä-elokuussa. Vanha lääkekasvi.

Viljely: Esikasvatetaan. Siemenet kylvetään maaliskuuhuhtikuussa kevyesti painaen kylvömultaan. Itää hieman epätasaisesti. Itämisaika n. 20 °C:ssa 2–3 vk. Siirretään taimettumisen jälkeen viileämpään. Aurinkoinen kasvupaikka ja läpäisevä maa. Talvenkestävä, muttei siedä talvimärkyttää.

'Red'

annos n. 0,1 g / 3,20 €

til.no 3172

VUOKOT

(sippor)

Anemone

Amerikanvuokko

(flickanemon)

Anemone multifida

1 g = n.1000 siementä

Mv. Korkeus n. 30 cm. Kukkii karmiinpunaisena hehkuvin kukin kesä-heinäkuussa. Matalakasvuisena sopii hyvin reunuskasviksi tai kivikkoistutuksiin.

Viljely: Viihtyy puolivarjoisella tai aurinkoisella kasvupaikalla, runsasmultaisessa, ravinteikkaassa, hiekkapitoisessa, kuivassa ja hyvin vettä läpäisevässä kasvualustassa. Kylvö syksyllä tai keväällä, 2–4 viikon kylmäkäsittely voi edesauttaa itämistä.

Viljely: Viihtyy auringossa, kestää kuivuuttakin. Paras kasvualusta on kalkkipitoinen, hiekansekainen multa. Kylvö alkukesästä suoraan kasvupaikalleen. Siementä ei peitetä, itää valossa +20 °C:ssa 1–2 viikossa.

'Rubra'

annos n. 0,1 g / 3,80 €

til.no 3080

KUKAT, YKSIVUOTISET

AURINGONKUKAT

(solrosor)

Helianthus

Hyönteiskasvi

Isoaurionkukka

(solros)

Helianthus annuus

1 g = 20–50 siementä.

Kotoisin Yhdysvaltojen etelä- ja länsiosista. Pohjois-Amerikan alkuperäisasukkaat viljelivät siemeniä ravinnoksi jo n. 3 000 v. sitten. Tuli Eurooppaan aluksi koristekasviksi 1500-luvulla. Kukkii heinä-syyskuussa. Komea mykerö kääntyy aina auringon suuntaan. Kukka kestää maljakossa 6–10 vrk. Kohtalainen perhoskasvi. Osa lajikkeista tuottaa hyönteisille tärkeää siitepölyä.

Viljely: Viihtyy auringossa, tuoreessa, runsasravinteisessa ja kalkkipitoisessa moreenimaassa. Esikasvatus huhti-toukokuussa tai kylvö maan lämmentyä. Kylmäkäsittely (4 vk) edistää itämistä. Myös syyskylvöä voi kokeilla. Kylvösyvyys 1–2 cm. Itämisaika 10–20 °C:ssa 2–3 vk. Taimen tilantarve 30 × 30 cm.

'Double Sinking' F1**annos n. 15 siementä / 2,70 €****til.no 3224**

Korkeus n. 1,6 m. Keltaiset, kerrannaiset ja suurikoiset kukat. Varret eivät haaraudu. Koristeellinen kukkaistutuksiin ja leikkokukaksi. Isoaurionkukka

'La Torre'**annos n. 20 siementä / 3,20 €****til.no 3042**

Voimakasvasvuinen, kahteen metriin kurkotteleva lajike. Haaroo ja täten muodostaa useita kukintoja yhteen yksilöön. Kukat ovat noin 15 cm läpimitaltaan ja avautuvat kalpean keltaisen, keltaisen ja punertavan sävyissä. Sopii erinomaisesti leikkokukaksi.

'Velvet Queen'

Luomusiemen

annos n. 20 siementä / 3,00 €**til.no 3421**

Korkeus n. 1,8 m. Runsaasti haarauva lajike. Näytävissä kukissa tummanruskea keskus ja voimakkaan mahongin punaiset terälehdet.

Kääpiöaurionkukka

(liten solros)

Helianthus annuus Nanus-Ryhmä**'Distino Mixture'****annos n. 1 g / 3,00 €****til.no 3069**

Korkeus n. 60 cm. Iloinen sekoitus punaisia, keltaisia ja oransseja kukkia joissa ruskea tai vihertävä keskus. Tanakat varret eivät haaraudu. Sopii hyvin ryhmäkasvi-istutuksiin ja ruukkuun.

'Sunspot'

Luomusiemen

annos n. 25 siementä / 3,20 €**til.no 3213**

Korkeus n. 50 cm. Kirkkaan keltaiset kukat, joissa vihertävä keskus. Tanakat kukkavarret kannattelevat suurikokoisia, 20cm, kukkia. Sopii hyvin kasvatettavaksi myös ruukussa tai parvekkeella.

Belladonna

(belladonna)

*Atropa bella-donna***annos 0,1 g / 4,40 €****til.no 3038**

Yv. Belladonna on Suomessa yksivuotinen, 50–100 cm korkeaksi kasvava kasvi. Sen varsi on pysty ja yläosasta pensasmaisesti haaroava. Ruskeanvioletit, riippuvat koristeelliset kukat ovat yksittäin. Kukan tuoksu on epämiellyttävä. Pallomainen, aluksi vihreä, mutta kypsänä kiiltävän musta marja on halkaisijaltaan noin sentin. Koko kasvi on erittäin myrkyllinen. Nykyään harvinainen rohdoskasvi, joka on myrkyllisyydestään huolimatta tärkeä lääkekasvi. Erään kasvista saatavan aineen nimi on atropiini. Sitä käytetään silmätutkimuksissa, koska se laajentaa silmäterää. Muilla kasvista saatavilla valmisteilla hoidetaan vatsa- ja suolistosairauksia sekä astmaa.

Viljely: Esikasvatus sisällä. Kylvö tammi-maaliskuussa. Peitä ohuella sora- tai perliittikerroksella.

Käyttö: Ainoastaan koristekasvi, koko kasvi myrkyllinen!

ELÄMÄNLANGAT

(praktvindeläktet)

*Ipomoea***Aitoelämänlanka**

(purpurvinda)

Ipomoea purpurea

Biodynaaminen siemen

annos n. 0,5 g / 3,00 €**til.no 3201**

Korkeus n. 3 m. Sinivioletit trumpettimaiset kukat ja sydämenmuotoiset lehdet.

Kirjopäivänsini

(blomman för dagen)

Ipomoea tricolor

1 g = n. 30 siementä.

Yv. Kasvaa monivuotisena trooppisessa Amerikassa. Kuuluu runsaslajiseen bataatin sukuun. Korkeus 2,5–3 m. Suuret kukat avoinna aamupäivisin. Kukat kestävät vain yhden päivän, mutta uusia tulee jatkuvasti. Kukkii kesäkuusta syyskuuhun riippuen kylvöajankohdasta.

Viljely: Esikasvatus tammi-huhtikuussa. Siemeniä on hyvä liottaa pari tuntia ennen kylvöä itämisen jouduttamiseksi. 3–5 siementä 10–12 cm:n ruukkuun. Itämisaika 20 °C:ssa 1–2 vk. Viihtyy auringossa lämpimällä paikalla tuoreessa, runsasravinteisessa, kalkkipitoisessa, runsasmultaisessa mullassa. Viihtyy myös suojaisalla parvekkeella. Vaatii tukemista.

'Heavenly Blue'**annos n. 1 g / 3,00 €****til.no 3199**

Suuret, taivaansiniset kukat. Leveä, suppilomainen teriö, jonka nielu ja torvi valkeat.

Etelänrasti

(afrikansk oxtunga)

Anchusa capensis

Hyönteiskasvi

1 g = noin 500 siementä.

Yv. tai kv. Suomessa kasvatetaan yksivuotisena. Kotoisin Etelä-Afrikasta. Korkeus n. 30 cm, monihaarainen. Pysty kasvutapa. Koko kasvi karvainen muiden lemmikkikasvien tapaan. Suloisen taivaansiniset kukat, Ø n. 1 cm. Mainio astiakasvi. Kohtalaisen hyvä mesi- ja ravintokasvi perhosille.

Viljely: Viihtyy auringossa, kosteutta pidättävässä, ravinteikkaassa ja kalkitusessa moreenimaassa. Esikasvatus huhtikuussa. Jos kylvetään suoraan avomaalle, kukinta alkaa myöhemmin.

'Blue Angel'**annos n. 1 g / 3,20 €****til.no 3058****Hyasinttipapu**

(hjälmböna)

*Lablab purpureus***annos n. 5 g / 3,20 €****til.no 3024**

1 g = n. 4 siementä.

Yv. Trooppinen köynnös. Korkeus 150–200 cm. Kukat kauhin violetit, koristeelliset palot. Kukkii heinä-syyskuussa. Nuoria papuja voi käyttää ravinnoksi, keittoaika 30 min.

Viljely: Suojaisa, aurinkoinen kasvupaikka. Viihtyy kalkitusessa, kosteutta pidättävässä ja ravinteikkaassa mullassa. Kylvö avomaalle huhti-toukokuun vaihteessa.

Isoaurankukka

(åkerklätt)

Agrostemma githago

Hyönteiskasvi

1 g = n. 200 siementä.

Yv. Kotoisin Mustanmeren ja itäisen Välimeren alueelta. 1930-luvulla kasvoi monin paikoin rikkakasvina viljapelloissa. Nykyään Euroopassa hyvin suosittu. Korkeus n. 100 cm. Ilmeeltään herkkä, pystykasvuinen, hentovartinen ja vähälehtinen. Pitkäperäiset, liilahtavat ruusunpunaiset kukat yksitellen kukkavarren latvassa. Ahkera kukkija kesä-heinäkuussa. Siemenet myrkyllisiä!

Viljely: Viihtyy parhaiten auringossa, laihahkossa ja kuivanpuoleisessa maassa. Kylvetään suoraan kasvu-paikalleen maan lämmitettyä.

Käyttö: Ryhmäistutuksiin, leikkokukaksi. Siemenkodat kuivakukaksi! Melko hyvä mesikasvi päiväperhosille!

'Milas'**annos n. 5 g / 2,70 €****til.no 3429****Iso-olkikukka**

(jätte-eternell)

Xerochrysum bracteatum

Hyönteiskasvi

1 g = n. 1 400 siementä.

Mv. Meillä yksivuotinen. Kotoisin Australiasta. Ensimmäisen kerran viljeltiin Ranskassa 1799. Kukkii heinäkuusta pakkasiin. Erinomainen kuivakukka, tärkeä kuivakukkateollisuudessa. Erittäin hyvä perhoskasvi.

Viljely: Vaatii aurinkoisen, tuoreen, runsasravinteisen, kalkkipitoisen moreenimaan. Esikasvatus huhti-toukuussa. Etelässä avomaakylvö. Itämisaika 18–20 °C:ssa 8–10 vk. Esikasvatetut taimet kukkivat jo heinäkuussa.

Korjuu: Kukat korjataan aurinkoisena päivänä laita-kukkien ollessa avoinna. Varsista poistetaan lehdet ja kukat ripustetaan kuivumaan ilmavaan paikkaan.

'Monstrosum'

Biodynaaminen siemen

annos n. 0,5 g / 3,00 €**til.no 3174**

Korkeus 80–100 cm. Upea värisekoitus mm. hehkuvan punaisia, vaaleanpunaisia, keltaisia ja kuparinvärisiä kukkia. Hyvä kuivakukka.

'Salmon-Rose'

Biodynaaminen siemen

annos n. 0,5 g / 3,80 €**til.no 3144**

Korkeus n. 100 cm. Lohenpunaiset kukat.

Jättiverbena

(jätteverbena)

Verbena bonariensis

Hyönteiskasvi

1 g = n. 4 000 siementä.

Laji on kotoisin Amerikan subtrooppisilta ja trooppisilta alueilta, missä on monivuotinen. Korkeus n. 120 cm. Kauniin tummanliilait kukat tiheissä, 5–8 cm:n levyisissä huiskiloissa. Kukinta-aika heinä–syyskuu. Kukkaistutuksiin ja leikkokukaksi. Erinomainen mesikasvi perhosille.

Viljely: Esikasvatus helmikuussa. Siementen kylmäkäsittely (4 vk) ennen kylvöä ja idätys n. 20 °C:ssa. Itää n. 20 °C:ssa mutta itäminen voi olla epätasaista ja hidasta. Siementen itämistä voi edesauttaa 4 vk:n kylmäkäsittelyllä.

'Lilac'**annos n. 0,1 g / 3,00 €****til.no 3349****Kaliforniantuliunikko**

(sömmtuta)

Eschscholzia californica

1 g = n. 650 siementä.

Mv. Suomessa yksivuotinen. Kotoisin Pohjois-Amerikasta. Kalifornian tunnuskukka. Hienoliuskaiset lehdet ovat yleensä hopeanharmaat. Kukkii heinä–elokuussa. Kukat houkuttelevat mehiläisiä. Nuppuisena kerätyt kukat kestävät hyvin maljakossa.

Viljely: Viihtyy auringossa kuivassa tai tuoreessa, keskiravinteisessa ja kalkkipitoisessa maassa. Kylvö avomaalle matalaan vakoon mahdollisimman aikaisin keväällä. Myös syyskylvö mahdollinen. Kukkii 7–8 vk:n kuluttua kylvöstä. Kukinta jatkuu koko loppukesän, jos kuihtuneet kukat poistetaan. Sietää pari miinusastetakin. Saattaa kylväytyä itse.

'Carmine King'**annos n. 1 g / 2,70 €****til.no 3398**

Korkeus n. 40 cm. Kukat upean karmininpunaiset. Kaunis maisemointikasvi.

'Sekoitus'

Uutuus

annos n. 0,3 g / 3,00 €**til.no 3507**

Ilmainen sekoitus valkoisen, keltaisen, oranssin, vaaleanpunaisen ja punaisen sävyisiä kukkia

Karvaskaunokki

(cnicus)

*Centaurea benedicta***annos 1 g / 3,80 €****til.no 3143**

Yv. Karvaskaunokki (Pyhän Benediktuksen ohdake) on kotoisin Välimeren alueelta ja se on n. 0,5–1 m korkuinen, piikkinen, ohdakkeita hieman muistuttava ruohokasvi. Runsashaarainen varsi on karvainen ja lehdet piikkilaitaiset. Mykeröt kasvavat yksittäin, ne ovat keltakukkaiset ja niiden kehto-osa on haarautuvien piikkien ympäröimä.

Viljely: Aurinkoinen, vettä läpäisevä hiekkapitoinen maa on paras viljelyyn. Voidaan kylvää suoraan avomaalle keväällä.

Käyttö: Karvaskaunokki on yksi vanhimmista yrttilääkeistä, jota on käytetty teenä ja tinktuurana, se on jopa mainittu ensimmäisen kerran Turnerin yrttijulkaisussa vuonna 1568. Nykyään karvaskaunokkia käytetään kihdin hoidossa, sekä erilaisissa muissa kiputiloissa, kuten kuukautiset tai migreeni. Sitä käytetään myös helpottamaan ruoansulatusta.

KEHÄKUKAT

(ringblommor)

*Calendula***Peltokehäkukka**

(äkerringblomma)

*Calendula arvensis***annos n. 0,5 g / 3,80 €****til.no 3039**

Yv. Peltokehäkukka kasvaa alkuperäisenä eteläisessä Keski-Euroopassa, Pohjois-Afrikassa, Kanariansaarilla, Lähi-idässä ja Kaukasiassa. Se kasvaa 5–40 senttimetriä korkeaksi ja pienet mykerökukinnot kasvavat yksittäin latvoissa. Mykerön laitakukat ovat keltaisia tai oransseja.

Viljely: Kylvä haja- tai rivikylvönä suoraan maahan, kun maan lämpötila on n. +14 °C.

Käyttö: Koristekasvina ja kukkia voidaan käyttää ravinnoksi samoin kuin tarhakehäkukkaa.

Tarhakehäkukka

(ringblomma)

Calendula officinalis

Hyönteiskasvi

1 g = n. 150 siementä.

Yv. Viljelty jo 1300-luvulla. Korkeus 25–75 cm. Kukat

keltaisen ja oranssin eri sävyjä. Pitkä kukinta kesäkuusta pakkasiin. Käytetty nimiä rinkeplumma ja rin-kuna. Vanha koriste- ja lääkekasvi. Mehiläiskasvi.

Viljely: Helppo. Kylvä suoraan avomaalle, kun maan lämpötila n. 14 °C. Riviväli 30 cm, taimiväli 15–20 cm. Kukkii 9–10 vk kylvästä. Kylväytyy.

Käyttö: Kukista voi valmistaa simaa, teetä ja viiniä. Sopii mausteeksi kalaruokiin, risottoihin, vanukkaisiin ja munakkaisiin. Kehälehdet antavat väriä salaatteihin. Leivonnassa voidaan käyttää mm. pulliin, sämpylöihin sekä pannu- ja hedelmäkakkuihin. Laitakukkia on vanhastaan käytetty voimavärjäämiseen ja sahramin korvikkeeksi. Suosittu kasvi myös ihonhoidossa. Terälehdet kuiva-taan talven varalle. Karkottaa tuholaisia puutarhasta.

Tarhakehäkukka (ringblomma)

Calendula officinalis

Luomusiemen

annos n. 2 g / 3,80 € **til.no 3085**

Loistava ja rohdosarvoltaan hyvä peruslajike, jonka kukat oranssit ja kerrotut. Kerrottu lajike tuottaa runsaasti terälehtiä, joita voit käyttää ruoanlaitossa salaatteihin tai makeiden leivonnaisten koristeluun, yrttiteehen, salvoihin tai vaikka kehäkukkasaippuaan. Satoa kerätään jatkuvasti kukkien muodostuessa, jolloin kasvi jatkaa kukkimistaan pitkälle syksyyn.

'Geisha Girl'

annos n. 1 g / 3,80 € **til.no 3087**

Korkeus noin 60 cm. Voimakkaan oranssi, suurikuk-kainen, kokonaan kerrottu lajike. Tuottaa paljon terä-lehtimassaa.

'Golden Emperor'

annos n. 2 g / 2,70 € **til.no 3331**

Voimakkaan kerrannainen, kullankeltainen kukinto.

'Indian Prince'

annos n. 2 g / 3,00 € **til.no 3323**

Korkeus 60–70 cm. Upea tummanoranssi kukka. Kehä-lehtien alapinnat ruskehtavanpunaiset. Keskusta tum-manruskea. Monen suosikki.

'Pacific Beauty Cream'

annos n. 2 g / 3,00 € **til.no 3390**

Korkeus n. 60 cm. Kerratut ja puolikerratut kukat ker-manvalkoisia ja vaalean keltaisia. Pitkien kukkavarsien ansiosta hyvä leikkokukka.

'Pacific Beauty Mix'

annos n. 2 g / 2,70 € **til.no 3417**

Korkeus n. 60 cm. Värisekoitus. Kukat puolikerrannai-sia. Kasvu-aika n. 55 vrk. Kaunis leikko- ja ryhmäkukka.

'Sunset Buff'

annos n. 2 g / 3,00 € **til.no 3473**

Korkeus n. 60 cm. Kauniit kerratut kukat, joiden terä-lehden alapuoli on karminpunainen ja yläpuoli herkkä ja vaalea lohenpunainen.

Keijunmekko (törnrosas kjörtel)

Rhodochiton atrosanquineum

1 g = n. 2 900 siementä.

annos n. 0,01 g / 4,40 € **til.no 3011**

Mv. Suomessa yksivuotinen köynnös. Kotoisin Meksikosta, sukunsa ainoa laji. Kasvatettiin jo 1920-luvulla, nyt tullut uudestaan suosituksi. Korkeus 180–300 cm. Kukka koostuu kahdesta osasta: verenpunaisesta, hame-maisesta verhiöstä, jonka keskeltä roikkuu suppilomai-nen, tumman purppuranpunainen teriö. Teriön varistua, leveä verhiö säilyy pitkään koristeellisena. Kylmänkes-tävä, kukkii pitkälle syksyyn. Köynnös- ja amppelikasvi. **Viljely:** Esikasvatus helmi-maaliskuussa. Siemeniä ei pei-tetä, itävät valossa. Viihtyy auringossa tai puolivarjossa, tuoreessa, runsasravinteisessä ja runsasmultaisessa puutarhamaassa. Saattaa talvehtia viileässä paikassa.

Kelloköynnös (klockranka)

Cobaea scandens

1 g = n. 20 siementä.

Mv. Suomessa yksivuotinen. Trooppinen köynnös on kotoisin Meksikosta. Kasvista on maininta jo Kupittaan puutarhan siemenluettelossa v. 1845. Aikaisemmin tal-vetettiin kartanoiden orangerioissa ja lisättiin keväällä pistokkaista. Pituus 5–6 m. Kiipeilee lehtien kärjissä olevien kärhien avulla. Saanut nimensä kellomaisista, isoista, sinivioletin sävyisistä, joskus kermanvalkoisista kukistaan. Ulospistävät heteet ja emit lisäävät kukkien koristearvoa. Kukinta-aika heinä-syyskuu.

Viljely: Esikasvatus helmi-maaliskuussa. Itämisaika 12–18 vrk 20 °C:ssa. Viljelyaika 10–12 vk 16 °C:ssa. Ulosistutus aurinkoon tai puolivarjoon, runsasravinteiseen, kosteutta pidättävään puutarhamultaan.

'Alba'

annos n. 1 g / 3,20 € **til.no 3418**

Isot kukat ihastuttavan valkoiset.

Sinivioletti**annos n. 1 g / 3,20 €****til.no 3023**

Viehättävät kukat sinivioletteja.

Kesäharso

(sommarslöja)

Gypsophila elegans

1 g = n. 2 200 siementä.

Yv. Korkeus n. 45 cm. Valkeat, suuret, huntumaiset kukinnot. Kukkii heinä-elokuussa. Nopeakasvuinen kesäkukka ja hieno leikkokukka.**Viljely:** Kylvetään varhain keväällä avomaalle aurinkoiseen, kuivaan tai tuoreeseen, runsasravinteiseen, syvämultaiseen kalkittuun moreenimaahan. Uusintakylvöjä voi tehdä pari kertaa kesässä. Voidaan myös kuivata.**'Govent Garden Market'****annos n. 1 g / 2,70 €****til.no 3099****Kesäkuuruoho**

(judaspenningar)

*Lunaria annua***annos n. 5 g / 3,00 €****til.no 3282**

1 g = n. 50 siementä.

Yv/Kv. Viljely aloitettiin Sveitsissä 1830. Korkeus n. 90 cm. Pysty ja tanakka varsi. Tuoksuvat kukat violetit tai valkoiset. Kukkii kesä-heinäkuussa. Koristeelliset hopeanhoitoiset ja soikeat lidut kerätään kuivakukiksi, kun siemenet ovat varisseet.**Viljely:** Viihtyy auringossa-tai puolivarjossa, kosteutta pidättävässä, vettä läpäisevässä humuspitoisessa maassa. Kylvö avomaalle toukokuussa. Itämis aika 20 °C:ssa 14–20 vrk. Kylväytyy helposti.**Käyttö:** Kukkatarhaan. Leikko- ja kuivakukaksi.**Kesämalvikki**

(sommarmalva)

Lavatera trimestris

1 g = n. 125 siementä.

Yv. Kotoisin Etelä-Euroopasta. Kaunis ryhmäkasvi. Kukkii runsaasti heinäkuusta pakkasiin. Hyvä leikkokukka.**Viljely:** Viihtyy auringossa, tuoreessa, keskiravinteisessa ja syvämultaisessa moreenimaassa. Kylvö avomaalle toukokuussa. Esikasvatus huhtikuussa, jos halutaan kukkivan jo kesäkuussa.**'Mont Blanc'****annos n. 0,7 g / 2,70 €****til.no 3464**

Korkeus 60–75 cm. Haaroittuva. Suuret, silkkimäiset, puhtaanvalkoiset kukat.

Vaaleanpunainen

Luomusiemen

annos n. 1 g / 2,70 €**til.no 3490**

Korkeus n. 1m. Malvaa muistuttavat kukat voimakkaan vaaleanpunaiset, haaroittuu runsaasti.

Kesäpäivänhattu

(sommarrudbeckia)

Rudbeckia hirta

Hyönteiskasvi

1 g = n. 1 800 siementä.

Yv. Kotoisin Pohjois-Amerikan preerioilta. Isot kerrannaiset tai puolikerrannaiset mykerökukat. Fantastinen heinä-syyskuun kukkija. Hyvä ryhmäkasvi, voidaan kasvattaa myös ruukussa. Kestävä leikkokukka. Sopii kuivakukaksi, myös siemenkoti on kaunis kuivattuna. Hyvä mesikasvi sekä päivä- että yöperhosille.**Viljely:** Esikasvatus huhtikuussa. Itämis aika 16 °C:ssa 14–20 vrk. Viihtyy auringossa, ravinteikkaassa, kalkkipitoisessa ja tuoreessa hiekkamultaseoksessa. Istutusväli 25 cm. Voi kylväytyä.**'Marmalade'****annos n. 0,5 g / 3,00 €****til.no 3363**

Matalahko, 35–45 cm. Raikas ja pirteä kesäpäivänhattu, jolla iso oranssinkeltainen kukka, jossa ruskea keskusta. Esikasvatus maaliskuulla aikaistaa kukintaa elo-syyskuussa. Hyvä kukkaryhmässä ja leikkokukkana.

Siropäivänhattu

(sommarrudbeckia)

Rudbeckia hirta var. *pulcherrima*

Väri kasvi

'Autumn Forest'**Annos n. 1 g / 2,70 €****til.no 3370**

Korkeus 60 cm. Suuri, kaksivärinen, puna-keltainen kukka, teräväkärkiset terälehdet ja ruskean sävyinen kukkamykerö. Pitkä kukinta-aika keskikesästä syksyyn.

Kiinanasteri

(sommaraasteri)

Callistephus chinensis

1 g = n. 450 siementä.

Yv. Sukunsa ainoa laji. Aito kiinanasteri tuotiin Eurooppaan v. 1731. Siitä jalostetut lajikkeet ovat suosittuja syyskukkijoita. Kukat ovat väritään valkoisia sekä punaisen, violetin, valkoisen ja keltaisen eri sävyjä. Kukkii myöhäiseen syksyyn (heinä-syyskuu). Kestävä ja kaunis ryhmä- ja leikkokukka. Hyvä mesikasvi perhosille!**Viljely:** Esikasvatus huhtikuussa. Kylvösyvyys 1 cm. Viihtyy auringossa tai puolivarjossa, tuoreessa, runsas-

ravinteisessa, syvämultaisessa moreenimaassa. Itää 17 °C:ssa 7–12 vrk:ssa. Viljelyaika 14–16 vk. Kasvupaikkaa vaihdettava vuosittain kasvitautien välttämiseksi.

'Dwarf Milady White'

annos n. 0,5 g / 3,00 €

til.no 3208

Matala, korkeus vain n. 25 cm. Haaroittuu hyvin, varsi tanakka. Upean kerrannaiset suurikokoiset ja lumivalkoiset kukat (Ø n. 11 cm). Sopii ruukkuun ja penkin reunaan.

'Milady Mixed'

annos n. 0,5 g / 3,00 €

til.no 3457

Korkeus n. 25 cm. Tukevavartinen. Ihastuttava sekoitus kerrannaisista valkoisista ja pastellisista vaaleanpunaisista, liiloista ja punaisista kukista. Ihanteellinen kukkapenkin reunakasviksi ja ruukkuihin.

'Princess Mix'

annos n. 0,5 g / 3,00 €

til.no 3120

Korkeus n. 70 cm. Upea sekoitus isoista, kerrannaisista violeteista, punaisista, keltaisista ja valkoisista kukista.

'Serenade Mix'

annos n. 0,5 g / 3,80 €

til.no 3123

Korkeus 60 cm. Suloiset, pienet ja puolikerrannaiset kukat loistavat punaisen, keltaisen, purppuran, vaaleanpunaisen ja valkoisen väreissä. Kasvutapa haaroittunut ja varret tanakat. Erinomainen leikkokukka.

Kirjokohtalonkukka

(nemesia)

Nemesia strumosa

1 g = n. 3 500 siementä.

Yv. Korkeus 20–30 cm. Pirteä sekoitus punaisia, keltaisia, oransseja ja vaaleanpunaisia kukkia. Terttumaiset kukinnot haarautuvat. Lehdet vaaleanvihreät. Ahkerasti kukkiva kesäkukka ruukkuihin ja kesäistutuksiin.

Viljely: Kylvetään huhtikuun puolivälissä sisälle tai lavaan. Siirretään taimettumisen jälkeen viileämpään. Taimiväli 15–20 cm. Paras kukinta lämpimillä aurinkoisilla paikoilla hyvässä puutarhamaassa. Kukkineet kukat poistetaan.

'Carnival Mixed'

annos n. 1 g / 3,20 €

til.no 3084

Loistoperhoskukka

(praktfjårlsblomster)

Schizanthus x wisetonensis

1 g = n. 1 600 siementä.

Yv. Kotoisin Chilestä. Kukissa punaisen sävyjä ja hieman valkoistakin. Kukkia on niin paljon, ettei lehtiä juuri näy. Kukkii pitkään heinä-elokuussa. Sopii kasvatettavaksi

ruukussa ikkunalla ja kukkapenkissä. Hyvä leikkokukka. "Köyhän miehen orkidea".

Viljely: Esikasvatus maaliskuussa. Viihtyy aurin-gossa, tuoreessa, runsasravinteisessa, kalkkipitoisessa moreenimaassa. Ei siedä märkyyttä. Hallanarka.

'Dr. Badgers's Hybrids Mixed'

annos n. 0,5 g / 3,20 €

til.no 3228

Korkeus n. 55 cm. Kirjavien kukkien väri vaihtelee punaisesta violettiin ja valkoiseen.

Koreatörmäkukka

(praktvådd)

Scabiosa atropurpurea

Hyönteiskasvi

Yv. Korkeus n. 90 cm. Dramaattisen syvän tummanpunaiset, miltei mustanpuhuvat mykerökukat houkuttelevat mehiläisiä ja perhosia. Ihastuttava leikko- ja kuivakukka.

Viljely: Esikasvatus huhtikuussa tai suorakylvö ulos toukokuussa tai kesäkuun alussa. Voi tarvita tuen. Kuhtuneet kukat poistetaan tai koristeelliset siemenkodat kuivataan.

'Tall Double Rose'

annos n. 0,2 g / 3,80 €

til.no 3114

Upea, näyttävä ruusunpunainen kukinto, jolla tummempi keskusmykerö. Kukan makea tuoksu muistuttaa hunajaa ja vaahtokarkkeja!

Koristekurpitsa

(prydnyadspumpa)

'Show Mixture'

Uutuus

annos n. 8 siementä / 3,00 €

til.no 3266

Sekoitus pienihedelmäisiä, eri muotoisia ja värisiä koristekurpitsoja.

Koristeportulakka

(praktportlak)

Portulaca grandiflora

1 g = n. 11000 siementä.

Yv. Korkeus 10 cm. Kukinta kesäkuusta alkaen myöhäiseen syksyyn, riippuen esikasvatus ajasta. Hiukan lamoava kasvutapa, lehdet mehevät ja sirot. Helppo ja kiitollinen kasvi. Viihtyy aurinkoisella, kuivalla ja vaatimattomalla kasvupaikalla. Sopii reunuskasviksi, kivikoppuutarhaan ja muureille.

Viljely: Esikasvatus maaliskuussa tai suorakylvö lämpimään maahan. Itää kahdessa viikossa. Istutus kasvupaikalle maan lämmitettyä.

'Extra Double Mix'**annos n. 0,5 g / 3,80 €****til.no 3091**

Ilmainen värisekoitus suuria kerrannaisia kukkia. Väreinä valkoinen, keltainen, oranssi, vaaleanpunainen, punainen ja violetti.

KOSMOKSET

(rosenskäresläktet)

*Cosmos***Keltakosmos**

(gullskära)

Cosmos sulphureus Väriskasvi

1 g = n. 120 siementä.

Yv. Suomessa harvinainen. Korkeus n. 70 cm. Karvaiset lehdet vähemmän liuskoittuneita ja keltaiset kukat (Ø n. 5 cm) pienempiä kuin punakosmoksella. Värjäyskasvi, kukista saadaan keltaista väriä.

Viljely: Samanlainen kuin punakosmoksella. Viihtyy auringossa, tuoreessa, runsasravinteisessa ja runsasmultaisessa moreenimaassa.

'Cosmic Crest Red'**annos n. 2 g / 3,20 €****til.nro 3368**

Korkeus n. 60 cm. Hehkuvan lämpimän punaiset kukat, joissa keltainen keskusta. Kukkii pitkään ja soveltuu hyvin kukkakimpuihin. Perhosten suosikki.

'Polidor Mixture'**annos n. 2 g / 3,20 €****til.no 3476**

Sekoitus kirkkaan- ja kullankeltaisia, oransseja ja punaoransseja kukkia.

Punakosmos

(rosenskära)

Cosmos bipinnatus Hyönteiskasvi

1 g = n. 180 siementä.

Yv. Kotoisin Meksikosta. Vanha koristekasvi. Siro-liuskainen koristeellinen lehdistö. Suuret kukat. Kukkii heinäkuusta pakkasiin. Hyvä leikkokukka: kestää parikin viikkoa maljakossa. Kohtalainen perhoskukka! Värjäyskasvi, saadaan keltaista väriä.

Viljely: Viihtyy auringossa, suojaisassa, tuoreessa, keski- tai runsasravinteisessa, syvämultaisessa moreenimaassa. Kylvä heti maan lämmentyä matalaan vakoon. Esikasvatus aikaistaa kukintaa. Pohjoisessa esikasvatus maalisi-huhtikuussa. Itämisäika 5–7 vrk 20 °C:ssa. Taimiväli 20–30 cm. Kuihtuneet kukat poistetaan.

Sekoitus

Biodynaaminen siemen

annos n. 0,5 g / 2,70 €**til.no 3430**

Korkeus n. 100 cm. Yksinkertaisten kukkien väri vaihtelee tumman pinkistä vaaleanpunaiseen ja valkoiseen.

'Attraction'**Annos n. 0,2 g / 3,80 €****til.no 3136**

Korkeus noin 110 cm. Yksinkertaiskukkainen lajike, kukissa erittäin kaunis pinkin sävy. Suuret kukat ja napakkavartinen, soveltuu erinomaisesti leikkokäyttöön.

'Cupcake Blush'**Annos n. 20 siementä / 3,00 €****til.no 3128**

Yv. Korkeus 120 cm. Puolikerrotut kuppikakun malliset valkeat kukat, joissa häivähdys hentoa vaaleanpunaa.

'Double Click Bicolor Pink'**annos n. 0,2 g / 3,80 €****til.no 3209**

Korkeus 60–90 cm. Kerrannaisten kukkien terälehtien väri vaihtelee vaaleanpunaisesta purppuran sävyihin. Viehättävä lajike romanttiseen puutarhaan.

'Velouette'**annos n. 0,3 g / 3,80 €****til.no 3169**

Korkeus 80–90 cm. Kaunis sekoitus valko-punaraidallisia ja tummanpunaisia kukkia.

KÖYNNÖSKRASSIT

(krassesläktet)

*Tropaeolum***Isoköynnöskrassi**

(indiankrasse)

Tropaeolum majus

Hyönteiskasvi

1 g = n. 8 siementä.

Yv. Kotoisin Perustaja Chilestä. Viljelty 1600-luvulla vihanes- ja lääkekasvina. Nopeakasvuinen köynnös. Mehiläiskasvi. Kohtalainen mesi- ja ravintokasvi perhosille.

Viljely: Viihtyy auringossa tai puolivarjossa, kosteutta pidättävässä runsasravinteisessa, syvämultaisessa maassa. Etelässä voi kylvää suoraan kasvupaikalle. Siemeniä voi liottaa pari tuntia ennen kylvää. Itämisäika 20 °C:ssa 7–12 vrk. Esikasvatus huhti-toukokuun vaihteessa. Taimikasvatusaika n. 3 vk. Kukkii ensimmäisiin pakkasiin asti, kun kuihtuneet kukat poistetaan.

Käyttö: Kirpakoita lehtiä ja kukkia voi käyttää salaatissa. Siemeniä käytetään kapriksen tapaan. Kuivattu ja jauhettu siemeniä voi käyttää pippurin korvikkeena. Käytetään vain kohtuullisia määriä. Voi torjua kirvoja.

Kelta-oranssi

Luomusiemen

annos n. 3 g / 3,20 €**til.no 3219**

Yksinkertaiset kukat keltaisia ja oransseja.

Pensasköynnöskrassi

(buskkrasse)

Tropaeolum majus Nanum-Ryhmä

Hyönteiskasvi

1 g = n. 8 siementä.

Yv. Pensastava ja rentovartinen. Sopii kasvimaan- ja kukkapenkin reunaan sekä ruukkuviljelyyn. Mehiläiskasvi. Kohtalainen mesi- ja ravintokasvi perhosille. Viljellään kuten köynnöskrassissa.

'Alaska Salmon Orange'**annos n. 3 g / 3,00 €****til.no 3198**

Korkeus n. 20 cm. Kirjavat, valkoisen marmoroimat lehdet. Viehättävät, yksinkertaiset pastellisen lohenpunaiset kukat. Ilmeeltään herkkä. Kukkii aikaisin.

'Jewel Mix'

Luomusiemen

annos n. 3 g / 2,70 €**til.no 3734**

Korkeus 20–30 cm, leveys 40–50 cm. Sekoitus punaisia, keltaisia ja oransseja kukkia. Kukat näyttävästi lehdistön yläpuolella. Pitkä kukinta-aika. Hyvä mehiläiskasvi.

'Princess of India'**annos n. 25 siementä / 3,00 €****til.no 3442**

Korkeus 20–25 cm. Lehdet tummanvihreät ja koristeelliset. Hehkuvanpunaiset, yksinkertaiset kukat.

'Lemon Yellow'

Uutuus

annos n. 3 g / 2,70 €**til.no 3402**

Kukat kirkkaan sitruunankeltaisia ja makean maustaisen tuoksuisia. Sopii hyvin maanpeittokasviksi. Koko kasvi on syötävä.

VIUHKALOBELIAT

(lobelior)

*Lobelia***Riippalobelia**

(hänglobelia)

Lobelia erinus Pendula-Ryhmä

1 g = n. 30 000 siementä.

Yv. Kotoisin Etelä-Afrikasta. Kannukselliset kukat. Kukkii kesäkuusta pakkasiin asti.

Viljely: Esikasvatus maaliskuussa. Siementä ei peitetä, itää valossa. Pieni siemen itää 12 °C:ssa 1–2 viikossa. Viihtyy parhaiten puolivarjossa, ei kestä paahdetta. Kas-

tellaan säännöllisesti ja lannoitetaan viikoittain. Kasvuston voi leikata välillä lyhyeksi kukinnan varmistamiseksi.

'Cambridge Blue'**annos n. 0,02 g / 3,00 €****til.no 3355**

Taivaansiniset kukat. Englantilaisittain: "Lovely cool colour". Kultamitalilla palkittu lajike!

'Rosamond'**annos n. 0,05 g / 3,00 €****til.no 3353**

Korkeus n. 15 cm. Tummanvihreä lehdistö ja voimakkaan karminpunaiset kukat joissa valkoinen keskus.

Tarhalobelia

(rabattlobelia)

Lobelia xspeciosa

Hyönteiskasvi

'Starship Scarlet'**annos n. 10 siementä / 5,30 €****til.no 3192**

Korkeus noin 50 cm. Hehkuvan kirkkaanpunaiset, kookkaat ja pystyt kukinnot. Houkuttelee pölyttäjiä. Näyttävä tummalehtinen kesäkukka sopii penkkiin ja isoon ruukkuun. Viihtyy auringossa tai puolivarjossa. Itää valossa, siementä ei peitetä. Siemen pintakäsittely kylvön helpottamiseksi.

Meksikonhuovinkukka

(husarknappar)

*Sanvitalia procumbens***'Oranssi'****annos n. 0,2 g / 3,80 €****til.no 3012**

Yv. Korkeus n. 10cm. Meksikosta kotoisin olevan kasvin kukat muistuttavat tsinnian kukkia. Rennot versot muodostavat mattomaisen kasvuston. Terälehdet ovat oranssit ja mykerö ruskea. Kukkii heinäkuusta lokakuulle.

Viljely: Viihtyy aurinkoisella paikalla, läpäisevässä maaperässä. Esikasvatus maalis- huhtikuussa. Sopii myös ruukkukasvatukseen.

Otahämähäkkikukka

(paradisblomster)

Tarenaya houtteana

Vaaleanpunakukkainen

annos n. 0,5 g / 4,40 €**til.no 3112**

Yv. Yksivuotinen, yleensä valkoinen tai vaaleanpunainen koristeellinen, vienosti tuoksuva ja näyttävä kesäkukka. Korkeus 50–80 cm.

Viljely: Esikasvatus maalis-huhtikuussa, itää noin parissa viikossa. Taimien ulosistutus säiden lämmentyessä kesäkuussa avomaalle tai ruukkuun. Taimiväli 30–40 cm. Suojainen, aurinkoinen kasvupaikka, keskiravinteinen

kasvualusta. Annalassa hämähäkkikukka on tuottanut siementaimia myös seuraavana kesänä, kun sen on annettu siementää vapaasti.

Pallerokiurunkukka

(bollgilia)

Gilia capitata

Hyönteiskasvi

annos n. 2 g / 2,70 €

til.no 3025

1 g = n. 2 200 siementä.

Yv. Korkeus 60–80 cm. Runsashaarainen, siro kesä-kukka. Lehdet hienoliuskaiset. Pallomaiset kukat taivaansiniset. Kukinta-aika heinä–syyskuu. Kaunis ryhmä- ja leikkokukka. Voidaan myös kuivata. Parhaita perhoskukkia. Amiraali- ja neitoperhosen suosikki.

Viljely: Viihtyy auringossa, kuivassa tai tuoreessa, runsasravinteisessa moreenimaassa. Avomaakylvö toukokuussa. Kylmänkestävä!

Piiankieli

(blå snökört)

Echium plantagineum

Hyönteiskasvi

'Rose Bedder'

annos n. 1 g / 2,70 €

til.no 3509

1 g = n. 230 siementä.

Yv. (Kv) Korkeus 30–50 cm. Lehdet karkeakarvaiset. Vaaleanpunainen, suurikukkainen lajike. Erinomainen mehiläiskasvi. Hyvä mesikasvi päivä- ja yöperhosille.

Viljely: Viihtyy auringossa, kevyessä ja kuivahkossa mullassa. Avomaakylvö toukokuussa. Tiheä kylvös kannattaa harventaa, jotta kukkii runsaasti.

Pyöröjänönputki

(harört)

Bupleurum rotundifolium

1 g = n. 330 siementä.

Yv. Korkeus n. 80 cm. Tanakat pitkät varret. Kellan-vihreät kukinnot vihreiden ja pyöreiden suojuslehtien ympäröiminä. Kukinnot muistuttavat tyräkkiä, lehdet taas eukalyptusta. Kukinta-aika heinä–syyskuu.

Viljely: Viihtyy auringossa ja runsasravinteisessa maassa. Kylvö avomaalle touko–kesäkuussa 4 cm:n välein 0,5 cm:n syvyyteen. Riviväli 40–50 cm. Helppo viljellä. Kukkii runsaasti.

Käyttö: Kukat kerätään täysin auenneina kuivakukaksi ja leikoksi. Yhdistää värikkäät kukat kauniiksi kimpuksi.

'Griffiti'

annos n. 1 g / 3,00 €

til.no 3166

Rikkaporkkana

(Vildmorot)

Daucus carota subsp. *carota*

Hyönteiskasvi

Yv.Kv. Korkeus n. 90 cmm. Kauniit valkoiset tai purppuran ja roosan sävyiset sarjakukinnot. Hienoliuskainen lehdistö. Sopii leikkokukaksi, voi myös kuivattaa kuiva-kukkakimppuihin ja kransseihin. Kukkii toisena vuonna. Soveltuu myös syyskylvöihin. Houkuttelee pölyttäjiä.

Viljely: Esikasvatus tai avomaakylvö varhain keväällä tai edellisenä syksynä. Viihtyy aurinkoisella ja karulakin paikalla.

'Purple Kisses'

annos 0,3 g / 3,80 €

til.no 3719

Tumman purppuraiset ja roosan sävyiset sarjakukinnot. Korkeus n. 120 cm.

Ruiskaunokki

(blåklint)

Centaurea cyanus

Hyönteiskasvi

1 g = noin 220 siementä.

Yv. Kotoisin Etelä- ja Kaakkois-Euroopasta. Levinnyt Pohjolaan maanviljelyn myötä hyvin kauan sitten. Kantamuoto on vanha ruispellon rikkakasvi. Siemeniä oli myynnissä Kupittaan puutarhan siemenluettelossa jo 1845. Sinikukkainen. Kukkii heinä–syyskuussa. Medessä hyvin korkea sokeripitoisuus, hyvä mehiläiskasvi. Kohtalainen mesikasvi päivä- ja yöperhosille!

Viljely: Viihtyy auringossa, tuoreessa keskisavinteisessa moreenimaassa. Kylvö suoraan avomaalle matalaan vakoon keväällä tai syksyllä. Kukintaan kuluu kylvöstä n. 10 vk.

Käyttö: Kukkia voi käyttää salaattiin. Voimakkaasta kukkahauteesta saadaan liilaa sävyä harmaille hiuksille. Kukista saatavaa väriä on käytetty myös vesivärinä. Vanha lääkekasvi. Kukat kuivataan pimeässä paikassa.

'Black Ball'

annos n. 2 g / 2,70 €

til.no 3111

Korkeus 60–80 cm. Kukka kerrannainen, tumman purpuranpunainen, lähes musta.

'Blue Ball'

annos n. 5 g / 2,70 €

til.no 3104

Korkeus n. 80 cm. Suuret, kerrannaiset, kirkkaansiniset kukat.

'Tall Double Pink Ball'

annos n. 2 g / 3,20 €

til.no 3030

Korkeus n. 80 cm. Pinkit kerrotut kukat, hienon värinen.

Kaunis koristeistutuksissa, kimpuissa ja asetelmissa. Käy myös syötäväksi kukaksi.

Värisekoitus

Luomusiemen, biodynaaminen siemen

annos n.1g / 2,70 €

til.no 3132

Korkeus n. 90 cm. Sekoitus sinisiä, vaaleanpunaisia ja valkoisia kukkia.

Ryhmäleijonankita

(lejongap)

Antirrhinum majus Nanum-Ryhmä

Hyönteiskasvi

1 g = n. 7 500 siementä.

Yv. Vanhanajan kesäkukka. Kukkii runsaasti ja pitkään heinä-syyskuussa. Kestää pientä hallaakin. Tuoksuton. Kimalaiskasvi.

Viljely: Esikasvatus maaliskuusta huhtikuussa. Siementä ei peitetä, itää valossa n. +20 °C:ssa 8–10 vrk:ssa. Istutetaan lannoitettuun ja aurinkoiseen paikkaan. Kuituneet kukat poistetaan. Kaunis ja kestävä ryhmä- ja leikkokukka.

'Lucky Lips'

annos n. 0,2 g / 3,80 €

til.no 3073

Palkittu lajike. Korkeus n. 50–70 cm. Voimakkaan kontrastisissa kaksivärisissä kukissa valkoista ja purppuranpunaista. Menestyy parhaiten aurinkoisilla paikoilla, mutta viihtyy myös hiukan varjoisemmassa. Upea ja näyttävä leikkokukka, houkuttaa pölyttäjiä!

'Monarch Mix'

annos n. 0,5 g / 3,00 €

til.no 3072

Korkeus n. 45 cm. Värisekoitus kauniita ja tuoksuvia leijonankitoja, jotka sopivat sekä kukkapenkkiin että ruokkuun. Ruosteenkestävä.

Leikkoleijonankita

(lejongap)

Antirrhinum majus Maximum-Ryhmä

'Snowflake'

Annos n. 0,2 g / 3,00 €

til.no 3051

Korkeus 90 cm. Puhtaan valkoiset kukat. Erinomainen leikkokukka.

SAMETTIKUKAT (sammetsblomstersläktet)

Tagetes

Kääpiö-, haisu- ja rohtosamettikukka, ks. yrtit s. 65 ja 66.

Isosamettikukka

(stortagetes)

Tagetes erecta

Hyönteiskasvi, värikasvi

1 g = n. 300 siementä.

Yv. Kotoisin Meksikosta. Espanjalaiset toivat Eurooppaan 1573. Suomessa tiedetään kasvatetun jo 1700-luvulla. Kukkia käytettiin syöpäläisten torjuntaan. Hyvä ja arvokas mesikasvi päivä- ja yöperhosille!

Viljely: Esikasvatus maaliskuun lopulla. Siemenet peitetään hyvin ohuelti. Itämis aika 20 °C:ssa 3–10 vrk. Taimikasvatusaika n. 9–11 vk. Viihtyy auringossa ja tai puolivarjossa, kuivassa tai tuoreessa, runsasravinteisessä, syvämultaisessa moreenimaassa. Etelärannikolla voi kylvää suoraan kasvupaikalleen. Hallanarka! **Käyttö:** Käytetään tuholaisen torjumiseen kaalimaalla. Sopii lankojen ja ruokien värjäämiseen, saadaan sitruunankeltaista väriä. Kukista voi valmistaa virkistävää juomaa.

'Crackerjack Mixed'

annos n. 1 g / 2,70 €

til.no 3347

Korkeus n. 65 cm. Komeat, kerrannaiset ja väreiltään voimakkaat kukat keltaisesta oranssiin. Erittäin aikainen.

'Kilimanjaro White'

annos n. 0,5 g / 3,80 €

til.no 3831

Korkeus n. 45 cm. Kerrannaiskukkainen, vaniljanvalkoinen kaunotar. Muistuttaa neilikkaa.

Punainen

Luomusiemen

annos n. 0,5 g / 3,00 €

til.no 3312

Korkeus n. 80 cm. Ihastuttava, kaunislehtinen punakukkainen lajike, joka sopii kukkaryhmiin katseenvangitsijaksi kukkien pitkälle syksyyn. Yksinkertaiset kukat.

'Smiles'

annos n. 1 g / 2,70 €

til.no 3311

Korkeus n. 80 cm. Suuret, kirkkaankeltaiset ja kerrannaiset kukat. Kukkii kesä-syyskuussa. Kasviväryäkseen.

Ryhmäsamettikukka

(sammetstagetes)

Tagetes patula

Hyönteiskasvi, värikasvi

1 g = n. 360 siementä.

Pitkä kukinta-aika pakkasiin asti. Värjäyskasvi, saadaan sitruunankeltaista väriä. Karkottaa kirvoja. Hyvä mesikasvi päivä- ja yöperhosille. Viljely isosamettikukan tapaan.

'Disco Red'**annos n. 0,3 g / 3,00 € til.no 3234**

Korkeus n. 20 cm. Yksinkertaisten kukkien terälehdet kirkkaan punaiset ja keskus kullankeltainen. Kukkapenkin iloinen piristys! Varhainen ja runsaasti kukkiva sekä kasvutavaltaan kompakti ja haarautuva lajike.

'Gypsy Sunshine'

Uutuus

Annos n. 0,5 g / 2,70 € til.no 3231

Ihanat kirkkaan keltaiset, kerrannaiset kukat.

'Spanish Brocade'**annos n. 0,5 g / 2,70 € til.no 3238**

Kauniit kerrotut kukat ovat mahonginpunaisia joissa keltainen reunus. Korkeus n. 30 cm.

SIEVIKIT

(kärleksblomstersläktet)

Nemophila

Sopivat kukkamaan reunaan, kivikkoon, ruukkuun ja amppeliin.

Viljely: Viihtyy auringossa tai puolivarjossa, runsasravinteisessa, kalkitussa ja vettä läpäisevässä maassa. Esikasvatus maaliskuuhun tai avomaakylvö toukokuussa. Taimiväli 10 cm. Muodostaa tiheitä kasvustoja.

Sinisievikki

(kärleksblomster)

*Nemophila menziesii***annos n. 1,5 g / 2,70 € til.no 3179**

1 g = noin 500 siementä.

Yv. Korkeus 15–20 cm. Lehdet hienoliuskaiset ja harmahtavat. Taivaansiniset kukat, joissa valkoinen keskusta, Ø n. 2,5 cm. Nopeakasvuinen, kukkii 5–6 vk:n kuluttua kylvöstä.

Mustasievikki

(kärleksblomster)

*Nemophila discoidalis***annos n. 1 g / 3,00 € til.no 3113**

1 g = n. 260 siementä.

Yv. Kotoisin Pohjois-Amerikasta. Korkeus n. 15 cm. Hätkähdyttävät, lähes hiilenmustat kukat, joissa kapea valkoinen reunus. Kukinta-aika heinä–syyskuu.

SILKKIKUKAT

(clarkiasläktet)

Clarkia

Ihastuttavia kylvökukkuja kukkatarhaan ja kasvimaalle. Kukinta heinä–syyskuussa. Suosittu leikkokukka. Viihtyvät auringossa, tuoreessa, runsasravinteisessa, runsasmultaisessa moreeniimaassa.

Komeasilkkikukka

(clarkia)

Clarkia unguiculata

1 g = n. 3 250 siementä.

Yv. Korkeus n. 60 cm. Kukkia on runsaasti pitkin vartta. Vanha koristekasvi. Helppo kasvattaa.

Viljely: Kylvö avomaalle heti maan lämmettyä, pohjoisessa taimikasvatus huhtikuussa. Siemenet kylvetään puolen sentin syvyyteen. Taimet harvennetaan 12–15 cm:n välein. Osan taimista voi latvoa, jolloin kasvi haaroituu ja kukinta siirtyy myöhemmäksi.

'Double Flowered Mixture'**annos n. 0,5 g / 2,70 € til.no 3472**

Kerrannaiset kukat valkoisia, punaisia, oransseja ja vaaleanpunaisen eri sävyjä.

Sirosilkkikukka

(fjärilslarkia)

Clarkia pulchella

1 g = n. 1 600 siementä.

Yv. Korkeus n. 25 cm. Yksinkertaiset, viehättävästi eri sävyiset ruusunpunaiset kukat kapeateräisiä. Antaa kevyen, ruusuisen vaikutelman. Kaunis kukkatarhassa.

Viljely: Kylvö suoraan avomaalle keväällä. Harvennetaan 10–15 cm:n välein, jotta taimet tuuhistuvat.

'Monarch Mix'**annos n. 0,3 g / 3,00 € til.no 3475****Silkkimaloppi**

(praktmalva)

Malope tridifa

Yv. Korkeus n. 90 cm. Kolmihalkoiset, herttamaiset lehdet kauniin vihreät. Pystykasvuinen ja haarautuva. Sekoitus kukista, joiden suonikkaat terälehdet ovat joko valkoiset tai tumman tai vaalean ruusunpunaiset. Nielu on tumma. Kukan Ø parhaimmillaan 7,5 cm. Kukinta-aika heinä–syyskuu. Sopii seinustalle. Hyvä leikkokukka.

Viljely: Viihtyy auringossa, kosteutta pidättävässä, keskisavinteisessa, syvämultaisessa moreeniimaassa. Avomaakylvö toukokuussa.

'Mixed'**Annos n. 0,5 g / 3,00 € til.no 3079****Sini-ikiviuho**

(blårisp)

Limonium sinuatum

1 g = noin 420 siementä.

Yv. Kotoisin Välimeren alueelta. Korkeus n. 80 cm. Kukat voimakkaan pinkin värisiä. Ikiviuhoista on myös valkoisia, keltaisia ja punaisia lajikkeita. Tuoksuton.

Viljely: Esikasvatus helmikuun lopusta huhtikuun alkuun. Siemeniä kannattaa liottaa ennen kylvöä. Kylvösyvyys 1 cm. Itää epätasaisesti, 8–20 °C:ssa 7–18 vrk. Viihtyy auringossa, tuoreessa, runsasravinteisessa, kalkkipitoisessa ja runsasmultaisessa moreenimaassa.

Korjuu ja käyttö: Kukat kerätään avautuneina. Kestävä kuiva- ja leikkokukka. Hyvä mesikasvi päiväperhosille.

'Roselight'

annos n. 1 g / 3,80 €

til.no 3342

Siniscalvia

(blåsalvia)

Salvia patens

1 g = 110 siementä.

Yv. (Mv.) Suomessa viljellään yksivuotisena kesäkuk- kana. Korkeus n. 60 cm, haarautuu hyvin. Upeat, tai- vaansiniset kukat tukevissa kukkavanoissa, jonka yksit- täiset kukat ovat n. 5 cm pitkiä. Hieno isona ryhmänä.

Viljely: Kylvö maaliskuussa. Siemenet painetaan kevyesti kylvömultaan ja jätetään melko pintaan. Itää nopeasti n. +20 °C:ssa. Siirretään taimettumisen jäl- keen viileämpään. Istutetaan ulos n. 30 cm:n välein.

'Blue Angel'

annos n. 0,5 g / 3,80 €

til.no 3134

Sirokesäkynttilä

(sommarijus)

Oenothera lindheimer

1 g = n. 60 siementä.

Yv. Kasvatetaan yksivuotisena. Korkeus n. 85 cm. Ilmeeltään siro ja keveä kasvi romanttisiin istutuksiin! Satumaisen kauniit, tähtimäiset ja valkoiset kukat, jotka vivahtavat nuppujen tavoin ruusunpunaiselta. Kukkii heinäkuusta pakkasiin. Maitohorsman sukulainen. Tämä lajike on muita kylmänkestävämpi. On siis mahdollista, että se voi talvehtia otollisissa olosuhteissa.

Viljely: Esikasvatus maalishuhtikuussa. Itää parhaiten 20–25 °C:ssa. Paras aurinkoinen, puolivarjoinen ja suo- jaisa kasvupaikka. Kylvöstä kukintaan kestää n. 100 pv.

'Summer Breeze'

annos n. 1 g / 3,80 €

til.no 3503

Somapellava

(blomsterlin)

Linum grandiflorum

'Rubrum'

annos n. 5 g / 2,70 €

til.no 3100

1 g = n. 350 siementä.

Yv. Korkeus n. 45 cm. Kukat tumman karminpunaiset,

keskusta musta. Kukkii runsaasti heinä-syyskuussa. Sopii kukkaistutuksiin, reunuskasviksi ja ruokkuunkin.

Viljely: Viihtyy auringossa, tuoreessa, runsasravinteis- sessa, syvämultaisessa kivennäismaassa. Kylvö avo- maalle aikaisin heti maan lämmettyä. Siemeniä kannattaa liottaa 1–2 tuntia ennen kylvöä. Harventaminen suositel- tavaa (taimiväliksi 5–10 cm): taimet haarautuvat sekä kukkivat runsaasti ja pitkään. Helppohoitoinen.

Välimerenleukoja

(lövkoja)

Matthiola incana

Hyönteiskasvi

1 g = n. 600 siementä.

Yv. Kotoisin Välimeren alueelta. Viljelty jo 1200-luvulla Euroopassa. Kukinta-aika kesä-elokuu. Kaunis leikko- kukka. Hyvä ja arvokas mesikasvi perhosille.

Viljely: Esikasvatus maalishuhtikuussa. Itämis aika 21 °C:ssa 1–2 vk. Viihtyy auringossa tai puolivarjossa ravinteikkaassa, kalkkipitoisessa puutarhamaassa.

'Mixed'

annos n. 0,5 g / 3,00 €

til.no 3027

Korkeus n. 35 cm. Kasvutavaltaan haarautuva. Suuri- kokoisten ja suloisien tuoksuisten kukkien väri vaihtelee valkoisesta punaiseen, vaaleanpunaisen eri sävyihin, laventelinsinisestä purppuraan.

Tarhaneito

(jungfrun i det gröna)

Nigella damascena

Hyönteiskasvi

1 g = n. 430 siementä.

Yv. Kotoisin Lähi-idästä. Viljelty vuodesta 1542. Van- hanajan kesäkukka.

Viljely: Viihtyy auringossa, tuoreessa, runsasravinteis- sessa, kalkkipitoisessa ja runsasmultaisessa maassa. Kylvö avomaalle aikaisin keväällä tai syyskylvö 1–2 cm:n syvyyteen. Kovapintaisia siemeniä kannattaa liottaa ennen kylvöä. Itävyysprosentti yleensä 50–60. Taimiväli 10 cm. **Käyttö:** Tuoksuton leikkokukka, siemenkotaa käytetään kuivakukkana. Siemeniä voi syödä ("Damaskon kumina"). Ennen uskottiin, että siemenien hierominen hiuksiin karkottaa täit ja kirput. Hyvä mesikasvi.

'Miss Jekyll'

Perinnelajike

annos n. 1 g / 3,00 €

til.no 3139

Korkeus n. 65 cm. Kukat kauniin indigosiniset, lehdet tillimäiset. Kukkii pitkään heinä-elokuussa.

'Persian Jewels Mixed'**annos n. 1,5 g / 3,00 €****til.no 3155**

Korkeus n. 40 cm. Ihana, suurikukkainen sekoitus valkeita, sinisiä ja roosanvärisiä kukkia.

Tarhaorvokki

(pensé)

Viola xwittrockiana

1 g = n. 800 siementä

Yv. Rakastetuimpia kesäkukkia. Pitkä ja runsas kukinta sekä isot kukat. Ryhmäkasviksi penkkiin ja ruukkuun.

Viljely: Esikasvatus tammi-helmikuussa. Itämisaika 15–20 °C:ssa 10–21 vrk. Viihtyy auringossa tai puolivarjossa, ravinteikkaassa, kosteahkossa mullassa. Kuihtuneet kukat poistetaan.

'Clear Chrystal Scarlet'**annos n. 0,1 g / 3,80 €****til.no 3129**

Korkeus n. 15 cm. Voimakkaan tummanpunaiset kukat, joiden keskustaa koristaa mustat viivat. Kasvutapansa vuoksi sopii erityisen hyvin ruukkuun ja amppeleihin.

'Orange Sun'**annos n. 0,1 g / 3,80 €****til.no 3356**

Korkeus n. 15 cm. Hehkuvanoranssit ja suuret kukat.

Tarhapetunia

(petunia)

Petunia xatkinsiana

Väri kasvi

1 g = n. 8 000 siementä.

Yv. Kotoisin Etelä-Amerikasta. Ensimmäiset petunian siemenet tuotiin Eurooppaan vuonna 1830. Suomeen petunia tuli 1800-luvun loppupuolella. Aikaisemmin sitä kasvatettiin myös huonekasvina. Mesikasvi kiitäjille.

Viljely: Esikasvatus maaliskuussa. Huom! Erittäin pieni siemen, avaa pakkaus varovasti. Itää valossa, siementä ei peitetä. Viihtyy auringossa, tuoreessa, keski- tai runsasravinteisessa, syvämultaisessa, vettä läpäisevässä mullassa. Kuihtuneet kukat postetaan, jottei kukinta lakaisi. Lannoitetaan viikoittain luonnonmukaisella lannoitteella. Latvominen tuuheettaa taimet. Helppohoitoinen.

'Plum Veined'**annos n. 0,01 g / 3,80 €****til.no 3140**

Korkeus n. 25 cm. Kukkien ulkoreuna vaaleanvioleetti ja nielu tumman luumunvioleetti. Siemen pintakäsittely kylvön helpottamiseksi.

Tiikerikaunosilmä

(tigeröga)

Coreopsis tinctoria

Hyönteiskasvi, väri kasvi

Yv. Näyttävä koriste- ja värjäyskasvi, joka kukkii heinäkuusta syyskuuhun. Hyvä leikkokukka ja perhoskasvi.

Viljely: Kylvö huhtikuussa potteihin. Etelässä voi myös kylvää siemenet suoraan penkkiin kasvuharson alle. Viihtyy auringossa tai puolivarjossa, tuoreessa, multavassa puutarhamaassa. Syyskylvö mahdollinen.

'Amulet'

Uutuus

Annos n. 0,5 g / 3,00 €**til.no 3338**

Korkeus 25 cm. Kompaktikasvuinen lajike, jolla kauniit, syvänpunaiset kukat.

'Tall Varieties Mixed'

Ks. väri kasvit, sivu 112.

Tipuhilppa

(sumpört)

Limnanthes douglasii

Hyönteiskasvi

annos n. 0,5 g / 2,70 €**til.no 3330**

1 g = n. 300 siementä.

Yv. Kotoisin Pohjois-Amerikan länsiosista. Lamoava kasvutapa. Keltaiset kukat. Kehälehtien kärkeä on valkoinen. Kukkii runsaasti heinä-elokuussa. Meillä harvoin viljelty. Hyvä mesikasvi päiväperhosille.

Viljely: Viihtyy auringossa, runsasmultaisessa savi- maassa. Avomaakylvö varhain keväällä. Kylvöstä kukintaan kestää n. 10 viikkoa. Kaunis reunakasvina ja ruukussa.

TSINNIAT

(zinniasläktet)

*Zinnia***Isotsinnia**

(zinnia)

Zinnia elegans

Hyönteiskasvi

1 g = n. 100 siementä.

Yv. Kotoisin Etelä-Amerikasta. Jäykkien varsien latvoissa isot (5–10 cm) mykerökukinnot. Kukat muistuttavat daaliaa. Kukkii heinä-syyskuussa. Kaunis ja kestävä leikkokukka. Hyvä mesikasvi varsinkin päiväperhosille.

Viljely: Esikasvatus huhtikuussa. Itämisaika 18 °C:ssa 5–10 vrk. Taimikasvatusaika 9–10 vk. Viihtyy auringossa, tuoreessa, ravinteikkaassa, multavassa ja vettä läpäisevässä maassa. Etelässä voi suotuisilla paikoilla kylvää suoraan kasvupaikalleen. Hallanarka.

'Double Zahara Mix Brilliant'**annos n. 20 siementä / 3,80 €** **til.no 3137**

Korkeus n. 45 cm. Isot kerrannaiset kukat, väreinä oranssi, purppuranpunainen ja keltainen. Kukki syksyyn saakka. Kestäväjuurinen. Sopii ruukkuun ja penkkiin.

'Formula Mixture'**annos n. 1 g / 3,20 €** **til.no 3675**

Korkeus n. 80 cm. Sekoitus erityisen isoja, kerrannaisia ja kirkkaan värisiä kukkia.

'Scabiosa Flowered Mix'**annos n. 1 g / 3,20 €** **til.no 3362**

Korkeus n. 80 cm. Teriön uloimmat kehälehdet ovat pidemmät ja muodostavat kauniin reunuksen keskustan ympärille. Väriseos valkoisista, keltaisista, oransseista, punaisista, vaaleanpunaisista ja pinkeistä kukista.

'Zahara Total Mix' F1**annos n. 20 siementä / 3,80 €** **til.no 3142**

Korkeus n. 30 cm. Sievä ja ihastuttava sekoitus yksinkertaisia kukkia. Väreinä keltainen, oranssi, kirkkaan punainen, valkoinen, lohenpunainen, vaaleanpunainen ja pinkki. Kestää hyvin kuivuutta, hometta ja härmää.

'Liliput Canary Yellow'

 Biodynaaminen siemen

annos n. 0,5 g / 3,00 € **til.no 3029**

Korkeus n. 60 cm. Pienet, keltaiset, kerrannaiset kukat. Ilahduttaa kukinnallaan kukkapenkeissä tai ruukussa.

Korutsinnia

(dvärgzinnia)

Zinnia angustifolia

 Biodynaaminen siemen

Annos n. 0,5 g / 3,80 € **til.no 3028**

1 g = n. 40 siementä

Yv. Korkeus 30-50 cm. Syksyinen värisekoitus keltaisen, oranssin ja mahongin värisistä pienehköistä puolikerrotuista ja kerrotuista kukista.

Tuoksuherne

(luktärt)

Lathyrus odoratus

 Hyönteiskasvi

1 g = n. 12 siementä.

Yv. Kotoisin Sisiliasta. 1600-luvun lopulla palermolainen pappi, Franciscus Cupani, lähetti luonnonvaraisen tuoksuherneen siemeniä Hollantiin ja Englantiin. 1800-luvun lopussa alettiin kiinnostua kasvista ja kehittää lajikkeita. Melko hyvä mesi- ja ravintokasvi perhosille.

Viljely: Viihtyy auringossa, tuoreessa, runsasravin-

teisessä, syvämultaisessa, kalkkipitoisessa moreeni-maassa. Esikasvatus huhtikuussa tai etelässä kylvö avomaalle touko-kesäkuussa. Kovakuorisia siemeniä on hyvä liottaa haaleassa vedessä pari tuntia ennen kylvöä. Kuorta voi myös hangata kevyesti hiekkapaperilla. Siemenet kylvetään pieniin, mutta korkeisiin ruukkuihin, sillä juuristo on pitkä ja herkkä. Itämisaika 16 °C:ssa 14-18 vrk. Korkeiksi kasvavat lajikkeet on hyvä latvoa 15-20-senttisinä. Latvaversot, joissa on vähintään kaksi lehtiparia, voi juurruttaa vesilasissa pikkutaimiksi. Korkeiksi kasvavat lajikkeet tulee tukea heti alkuvaiheessa. Kuihtuneet kukat poistetaan, jotta kukinta jatkuu pitkään.

Käyttö: Seinustalle, ruukkuun, amppeliin ja leikkokukaksi..

'Cupani'

Perinnelajike

annos n. 20 siementä / 3,20 € **til.no 3434**

Ns. alkuperäinen tuoksuherne, joka tuotiin Englantiin v. 1699. Korkeus 1,5-2,5 m. Kukassa tummanpunaiset venhot violetteilla purjeilla. Suloinen tuoksu!

'Henry Eckford'

Perinnelajike

annos n. 2 g / 3,20 € **til.nro 3216**

Upea perinnelajike tuottaa runsaasti pieniä ja keskikokoisia voimakkaan oransseja kukkia. Korkeus n. 250 cm.

'Lavender'**annos n. 2 g / 3,80 €** **til.nro 3478**

Royal Family -sarjaa. Korkeus n. 250 cm. Upeat, kookkaat laventelinsiniset kukinnot pitkissä kukkavarsissa.

'Little Sweetheart Mix'**annos 2 g / 3,20 €** **til.no 3433**

Korkeus n. 20 cm. Matalakasvuinen sekoitus valkoisia, vaaleanpunaisia, punaisia, violetteja ja sinisiä kukkia.

'Pink Cupid' -loistosekoitus**annos n. 2 g / 3,00 €** **til.no 3481**

Matalakasvuinen, korkeus 20-30 cm. Pienissä kukissa on ihastuttavan vaalean ruusunpunainen purje, venho on valkoinen. Ihana voimakas tuoksu! Kasvuaika n. 90 vrk. Jalostettu erityisesti ruukkuviljelyyn.

'Ripple Mix'**annos n. 2 g / 3,20 €** **til.no 3461**

Korkeus 2,5 m. Kirjavissa, raidallisissa kukissa valkoista, vaaleanpunaisen ja punaisen sävyjä, purppuraa ja sinistä.

Tuoksupielus (strandkrassing)*Lobularia maritima*

1 g = n. 2 500 siementä.

Yv. Kotoisin Välimeren alueelta. Kukkii runsaasti, tuoksuvin kukin, heinä-elokuussa. Muodostaa matalan, tuuhean maton. Kukkii runsaasti heinä-elokuussa. Reunuskasviksi ja ruukkuun! Sopii erityisen hyvin kivikko-puttarhaan. Kuulunut monen lapsuuden kesäkukkiin!

Viljely: Esikasvatus maaliskuusta tai avomaakylvö toukokuun lopussa tai kesäkuun alussa. Ruukkuun kylvetään useampi siemen. Itämisaika 4–6 vrk 18 °C:ssa. Taimikasvatusaika 9–10 vk. Taimikasvatusvaiheessa lämpötila mielellään 15 °C. Ränsistynyt kasvi voidaan leikata alas, jolloin kukkii uudelleen. Kestää aurinkoa.

'Rosie O'Day'**annos 0,5 g / 2,70 €****til.no 3221**

Korkeus n. 12 cm. Ihastuttavat ruusunpunaiset kukat.

'Snowcloth'**annos n. 0,5 g / 3,20 €****til.no 3222**

Valkokukkainen lajike, jonka kukat tuoksuvat ihanasti hunajalle. Korkeus noin 12 cm.

Tuoksureseda (luktreseda)*Reseda odorata*

Hyönteiskasvi

1 g = n. 750 siementä.

Mv. ja Yv. Ei talvehdi Suomessa. Kuivattuja kukkia on löydetty muumioiden hautakammioista. 1700–1800-luvun taitteessa oli yksi Euroopan muotikasveista. Pystykasvuinen. Ihana vanhan ajan tuoksukasvi. Kukkii heinä-syyskuussa. Hyvä mesikasvi perhosille.

Viljely: Viihtyy auringossa tai puolivarjossa, tuoreessa, runsasravinteisessa, syvämltaisessa ja kalkkipitoisessa maassa. Kylvö maahan aikaisin keväällä. Pohjoisessa taimikasvatus. Taimiväli 10–15 cm. Kasvuaika 75–85 vrk. Voidaan kasvattaa myös ruukussa.

Korjuu: Kuivataan nopeasti kimppuina, kun suurin osa kukista on avoinna.

'Ameliorata'**annos 1 g / 2,70 €****til.no 3782**

Korkeus 30 cm. Kermanvalkoiset kukinnot, joissa punertavat heteet.

Tähtikesäputki

(blomsterkörvel)

Orlaya grandiflora

Uutuus

'White Lace'**annos n. 0,5 g / 3,00 €****til.no 3400**

1 g = n. 80 siementä

Yv. Korkeus n. 60 cm. Kasvaa luonnonvaraisena Välimeren alueella. Kukkii runsaasti valkoisin pitsimäisin kukin. Kukkii lähes koko kesän, kesäkuusta aina ensimmäisiin pakkasiin saakka. Sopii puolivilliin puttarhaan ja houkuttaa pölyttäjiä. Erinomainen leikkokukka!

Viljely: Esikasvatus maaliskuusta tai suorakylvö kasvupaikalle maan lämmentyessä. Itäminen voi kestää kaksi tai kolme viikkoa, viikon kylmäkäsitely saattaa nopeuttaa itämistä. Viihtyy aurinkoisessa tai puolivarjoisassa kasvupaikassa, vettä läpäisevässä kasvualustassa.

TUPAKAT

(tobakssläktet)

*Nicotiana***Lumotupakka**

(färgväxlar tobak)

Nicotiana mutabilis

Yv. Korkeus n. 1,2 m. Kotoisin Brasiliasta. Voimakkaasti haarautuva kasvu ja sinivihreä lehdistö. Kukkii runsaasti heinä-syyskuussa. Kukkien halkaisija on 2,5 cm, ja ne ovat aluksi valkoisia ja vaihtavat väriä kalpean vaaleanpunaisen kautta ruusunpunaiseen! Koko kasvissa on samaan aikaan kaikkia näitä sävyjä. Hieno leikkokukkana. Siemen pintakäsittely kylvön helpottamiseksi.

Viljely: Esikasvatus maaliskuusta. Siemeniä ei peitetä, itävät valossa. Itää 20 °C:ssa 1–2 vkossa. Viihtyy auringossa tai puolivarjossa, hyvin vettä läpäisevässä hiekkapitoisessa kasvualustassa. Hallanarka.

'Marshmallow'

Hyönteiskasvi

annos n. 0,1 g / 4,40 €**til.no 3096****Narsissitupakka**

(narcisstobak)

Nicotiana sylvestris

Hyönteiskasvi

annos n. 0,5 g / 3,00 €**til.no 3086**

1 g = n. 29 000 siementä.

Yv. Korkeus n. 150 cm. Valkoiset, tuoksuvat n. 10 cm:n pituiset kukat. Pitkä kukinta-aika heinä-syyskuussa.

Koristeellinen. Upea ryhmäkasvi. Erinomainen mesikasvi varsinkin yökkösille ja kiitäjille. Myrkyllinen.

Viljely: Esikasvatus maaliskuuhuhtikuussa. Siemeniä ei peitetä, itävät valossa. Itää 20°:ssa 1–2 vkossa. Viihtyy auringossa, tuoreessa, runsasravinteisessa, syvämulmaisessa maassa. Kukkimisen jatkumiseksi lakastuneet kukat poimitaan pois. Hallanarka.

Palturitupakka

(bondtobak)

Nicotiana rustica

Hyönteiskasvi

1 g = n. 2 200 siementä.

Yv. Kotoisin Yhdysvaltain eteläosista ja Meksikosta. Suomessa vanhin tieto tupakan viljelystä on vuodelta 1671. Mielenkiintoinen kasvi muistuttaa vanhoista ajoista. Erinomainen mesikasvi varsinkin yökkösille ja kiitäjille! Korkeus n. 1 m. Kukkii heinä-elokuussa kellanvihrein kukin.

Viljely: Esikasvatus maaliskuun puolivälissä. Siemeniä ei peitetä, itää valossa. Kasvupaikka aurinkoinen, kuiva tai tuore, runsasravinteinen. Ei viihdy savimaassa. Karaistut taimet ulos hallojen mentyä. Taimi- ja riviväli 50 cm.

Käyttö: Paitsi tupakan valmistamiseen, kessua on käytetty aikaisemmin tuholaiistorjuntaan. Nyt sen käyttö ei ole enää sallittua luomuviljelyssä! Myrkyllinen!

'Amersfort'

annos n. 0,2 g / 3,20 €

til.no 3095

Siemen tuotettu Annalan puutarhassa.

UNIKOT

(vallmor)

Papaver

Yv. Upeita kukkijoita kukkatarhaan ja kasvimaalle. Siemenkodat sopivat kuivakukaksi.

Viljely: Viihtyvät auringossa kuivassa tai tuoreessa, keskitai runsasravinteisessa, kalkkipitoisessa maassa. Kylvö aikaisin keväällä suoraan maahan. Pienet siemenet voi sekoittaa hiekkaan, jolloin kylvöksestä tulee riittävän harva.

Oopiumiunikko

(opievallmo)

Papaver somniferum

'Double Violet Blush'

annos 0,5 g / 3,20 €

til.no 3190

Korkeus n. 80 cm. Näyttävät, suuret, kerrannaiset violetit kukat muistuttavat pionin kukintoa.

'Hen & Chicken'

Perinnelajike

annos 0,5 g / 3,00 €

til.no 3125

Korkeus n. 80 cm. Erikoinen! Suurta siemenkotaa ympäröi useita pieniä kotia, joista tulee mieleen "kanaemo poikasineen". Kasvatetaan erityisesti leikko- ja kuivakukaksi siemenkotien vuoksi. Yksinkertaisten kukkien terälehdet purppuranpunaiset.

'Planete Rouge Du Jura'

Luomusiemen, perinnelajike

annos 0,5 g / 3,00 €

til.no 3175

Vanha perinnelajike Saksan Freibergistä. Yksinkertaisten kukkien terälehdet vaalean violetit, joissa tumma täplä.

Pioniunikko

(pionvallmo)

Papaver somniferum Paeniflorum-Ryhmä

'Antique Shades'

annos n. 0,5 g / 3,80 €

til.no 3133

Yv. Korkeus n. 90 cm. Hieno värisekoitus, jossa kirjavissa kukissa toistuu upeita väriyhdistelmiä valkoista, purppuraa ja tummaa lohenpunaista.

Silkkiunikko

(kornvallmo)

Papaver rhoeas

ks. myös maisemointi- ja maanparannuskasvit s. 109

'Pastel Double Flowered Mixed'

annos n. 0,2 g / 3,80 €

til.no 3393

Pehmeän pastellisävyinen sekoitus kerrottuja kukkia. Korkeus noin 70 cm.

'Shirley Mix'

Perinnelajike

annos n. 0,2 g / 2,70 €

til.no 3387

1 g = n. 9 000 siementä

Korkeus n. 60 cm. Puolikerrannaisten kukkien väri vaihtelee punaisen sävyistä valkoiseen. Terälehtien tyvessä usein musta täplä. Nuokkuva nuppu suoristuu auetessaan. Kukkii pitkään heinäkuusta pakkasiin. Viihtyessään kylvääytyy! Terälehdistä saadaan väriä viineihin ja lääkkeisiin.

'Von Reconvilier'

Biodynaaminen siemen

annos n. 0,2 g / 3,00 €

til.no 3870

Perinnelajike, joka kukkii pitkään punaisen erisävyin. korkeus n. 75 cm.

YKSIVUOTISTEN KUKKIEN SIEMENSEOKSET

Mehiläislaidun

Annos n. 10 g / 4,90 €

til.no 4172

Biodynaaminen siemen, hyönteiskasvi

Yv. Sekoitus kukkivia ja tuoksuvia yksivuotisia kasveja houkuttelemaan mehiläisiä ja muita hyönteislajeja. Sopii aurinkoisille ja puolivarjoisiin kasvuolosuhteisiin. Sisältää tattaria, ruiskaunokkia, kehäkukkaa, kurkkuryhtiä, tilliä ja aithunajakukkaa.

Pörräisparatiisi

Hyönteiskasvi

Annos n. 10 g / 3,80 €

til.no 4174

Yv. Sekoitus kukkivia ja hyönteisiä houkuttelevia, yksivuotisia hyönteiskasveja. Vaaleanpunaisena kukkiva aurankukka houkuttelee erityisesti päiväperhosia, vaaleansinisävyisenä kukkiva aithunajakukka on erinomainen mehiläis- ja kimalaiskasvi, oranssinkeltaisena hohtava kehäkukka on sekin erinomainen hyönteiskasvi. Viljattari toimii tukena muille kasveille ja houkuttaa niin ikään hyönteisiä. Kylvä keväällä ja nauti kukkaloitosta ja hyönteisten surinasta! Sisältää isoaurankukkaa, viljattaria, kehäkukkaa ja aithunajakukkaa.

Syötävät kukat

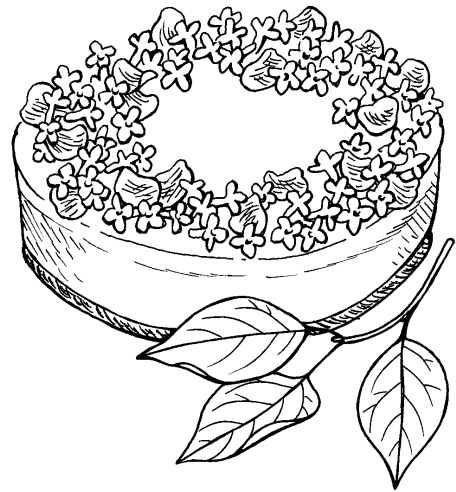
Hyönteiskasvi

Annos n. 10 g / 3,80 €

til.no 4175

Yv. Sisältää sekoituksen yksivuotisia kukkivia kasveja, joiden kukkien terälehdet ovat syötäviä. Seos houkuttelee myös pölyttäjiä.

MAISEMOINTI- JA MAANPARANNUSKASVIT

Esimerkkiseos (herne & kaura & ruisvirna)

Lajeista voi tehdä oman seoksen maanparannukseen tai kylvää yksittäisiä kasveja.

Herneen, kauran ja ruisvirnan seos sopii myös kovalle savimaalle. Herne ja virna keräävät typpeä ja mureuttavat maata. Kaura toimii herneen tukena ja vähentää typpihävikkiä. Kaura on vaatimaton maan laadun suhteen, ja se viihtyy myös tiiviissä savimaassa. Sato korjataan elokuussa herneen ja kauran tullenutua. Kasvusto voidaan niittää ja käyttää ravintona eläimille ja pikkulintujen talviruokintaan. Seuraavana keväänä sänki ja muu viheraines muokataan maahan. Paikkaan voi kylvää esim. sipulia, porkkanaa, punajuurikasta, kyssäkaalia, lanttua, naurista, persiljaa ja tilliä. Seuraavana keväänä lohkolle voi istuttaa perunaa.

Siementarve aarille n. 1 kg. Kylvöajankohta toukokuun puolivälissä. Kylvösyvyys n. 6 cm.

Aithunajakukka

(honungsfacelia)

Phacelia tanacetifolia

Hyönteiskasvi

annos n. 50 g / 3,20 €

til.no 4077

annos n. 200 g / 7,10 €

til.no 4078

1 g = n. 580 siementä

Yv. Kotoisin läntisestä Pohjois-Amerikasta. Korkeus 20–70 cm. Tuoksuva sininen kukinto.

Viljely: Kylvö keväällä 1–2 cm:n syvyyteen. Kasvaa kaikenlaisilla mailla. Ei ole hallanarka eikä kaipaa paljon lannoitusta. Kasvaa myös syksyn alhaisissa lämpötiloissa. Siementarve 100–300 g / aari.

Käyttö: Maanparannus- ja koristekasvi. Suosittu maisemointikasvi. Yksi parhaimmista mesikasveista. Lisäksi siitepölyn tuotto on hyvä. Kesantokasvina vähentää ravinteiden huuhtoutumista. Hyvä leikkokukka.

Korjuu: Kuivakukaksi kerätään juuri avautuneena. Sininen väri ja hyvä tuoksu säilyvät pitkälle talveen.

APILAT (klöversläktet)

Trifolium

Persiantuoksuapila (stor doftklöver)

Trifolium resupinatum var. *majus*

Hyönteiskasvi

annos n. 50 g / 2,70 € til.no 4404

annos n. 200 g / 4,90 € til.no 4072

Yv. Korkeus n. 30–40 cm. Vaaleanpunaiset, tuoksuvat kukat. Matala juuristo, muodostaa tiheän maton. Siementarve 100 g/ aari.

Puna-apila (rödklöver)

Trifolium pratense

Hyönteiskasvi

Mv. Korkeus 15–50 cm. Kukkii kesä-elokuussa.

Viljely: Viihtyy kosteutta pidättävässä maassa, mutta syvä paalujuuri kärsii korkeasta pohjavedestä. Kylvään keväällä, kun maan lämpötila on n. +10 °C. Kylvösyvyys 1–2 cm. Siementarve 200 g / aari. Voidaan kylvää myös seoksena kauran tai raiheinän kanssa (120 g puna-apilaa + 100 g raiheinää aarille).

Käyttö: Palleromaiset kukinnot antavat teehen hunajaista makua. Tuottaa paljon hyönteisille tärkeää mettä ja siitepölyä. Rehukasvi eläimille ja kaunis maanpeitekasvi aurinkoisille tai puolivarjoisille paikoille. Arvokas maanparannuskasvi. Toipuu hyvin niitosta, joten sopii viherkatteeksi. Hyvä maan kuohkeuttaja erityisesti savimailla.

'Jögeva' 433

annos 100 g / 4,50 € til.no 4024

Nopeakasvuinen lajike, mutta ei välttämättä talvehdi Suomessa hyvin. Ei menesty märissä paikoissa.

Valkoapila (vitklöver)

Trifolium repens

Hyönteiskasvi

'Jögeva' 4

annos n. 100 g / 6,40 € til.no 4022

annos n. 500 g / 25,20 € til.no 4023

Mv. Matalakasvuinen ja hyvin tallausta kestävä lajike, joka on kestävä ja satoisa Suomen kasvuoissa. Sopii hyvin myös seoksiin ja on erinomainen mehiläiskasvi.

Viljely: Kylvö keväällä n. 1–2 cm syvyyteen, kun maa on muokattavassa kunnossa. Kukkia voi lisätä teeseokituksiin. Siementarve 75g / aari.

'Grasslands Haifa'

Hyönteiskasvi

annos n. 100 g / 5,30 €

til.no 4040

Yv. Muodostaa tiiviin ja matalan maanmyötäisen kasvuston. Tehokas typensitojakasvi alus- tai keräjäkasviksi. Kasvin alkukehitys hidasta, mutta kilpailee tehokkaasti rikkakasvien kanssa parantaen maan mururakennetta.

Veriapila (bloedklöver)

Trifolium incarnatum

Hyönteiskasvi, luomusiemen

annos n. 50 g / 3,20 €

til.no 4405

Yv. Korkeus n. 40–50 cm. Kasvutapa lamoava. Tumman verenpunaiset, pitkulaiset kukinnot.

Viljely: Vaatimaton, mutta vaatii lämpimät kasvuoletuhteet. Kasvaa kaikenlaisilla mailla, suosii kalkkia. Kylvö keväällä 1–2 cm:n syvyyteen. Nopeakasvuinen ja hallankestävä. Siementarve 70 g/ aari.

Käyttö: Erinomainen viherlannoite- ja maisemointikasvi joko yksinään tai raiheinän kanssa. Sopii koristekasviksi ja esim. kaalimaan aluskasviksi (lisälannoitteeksi). Kaunis leikkokukka, mutta kuivattaessa kukintojen väri haalenee. Kukat sopivat salaattiin ja siemenet idätettäväksi vihanneskassin tavoin. Hyvä mehiläiskasvi. Hehtaarilta saadaan n. 250 kg hunajaa ja siitepölyä.

Rehuesparsetti (esparsett, helghö)

Onobrychis viciifolia

Hyönteiskasvi, luomusiemen

annos n. 100 g / 3,80 €

til.no 4030

Mv. Typeä keräävä hernekasvi, joka on kotoisin Keski- ja Itä-Euroopasta. Korkeus 30–60 cm. Vaalean ruusunpunaiset kukinnot kesä-elokuussa. Voimakas, kuivuutta kestävä juuristo. Lannoitus-, rehu- ja maanparannuskasvi. Erinomainen mehiläiskasvi.

Viljely: Viihtyy hyvin monilla maalajeilla, myös karuilla hiekkamailla. Parhaiten kasvaa kalkkipitoisilla, hyvin ojitetuilla, aurinkoisilla mailla. Avomaakylvö, kun maa on lämmennyt. Siemeniä on hyvä liottaa 1–2 tuntia ennen kylvöä. Kylvösyvyys 0,5 cm. Taimiväli 30 cm, riviväli 40 cm. Itää 10–30 vrk:ssa. Siementarve 800–900 g / aari.

Isoauringonkukka

(solros)

Helianthus annuus

Hyönteiskasvi

annos n. 20 g / 3,00 €**til.no 4073****annos n. 100 g / 6,40 €****til.no 4074**

1 g = n. 20–50 siementä

Yv. Korkeus n. 1,6 m. Kukat keltaiset, tumma keskus.**Viljely:** Kasvaa parhaiten auringossa, tuoreessa, runsasravinteisessa ja kalkkipitoisessa maassa. Noin 4 viikon kylmäkäsittely ennen kylvöä edistää itämistä. Kylvö avomaalle touko–kesäkuussa 3–4 cm:n syvyyteen. Riviväli 30 cm ja taimiväli 20 cm. Siementarve 100 g / aari.**Korjuu:** Kukkinneet kukinnot korjataan, kun ne alkavat nuokua. Kukinnot ripustetaan kuivumaan. Voidaan jättää myös pellolle, jolloin linnut syövät siemenet suoraan lapakosta.**Käyttö:** Maanparannus-, öljy-, mesi-, rehu- ja maisemointikasvi. Kuoritut siemenet esim. salaattiin, myslisiin ja leipätaikinaan. Siemenet sisältävät runsaasti E-vitamiinia. Keltaisia terälehtiä on käytetty teenä kuumeen alentamiseen vilustumissairauksissa. Teehen laitetaan 1 tl kuivattuja terälehtiä ja 2,5 dl kiehuva vettä ja annetaan hautua 10 min. Kukka kestää pitkään maljakossa. Kukkalapakko siemenineen on näyttävä kuivakukka. Kukista saadaan keltaista väriä. Kasvin poltetuista varista saadaan kaliumia sisältävää maanparannusainetta.**Keltalupiini**

(gul lupin)

*Lupinus luteus***annos n. 10 g / 3,00 €****til.no 4406****annos n. 100 g / 7,10 €****til.no 4075**

1 g = n. 6 siementä.

Yv. Viljeltiin jo 4 000 v. sitten. Korkeus n. 30–60 cm. Muistuttaa tavallista lupiinia, mutta on sitä matalampi ja sirompi. Keltaiset hyväntuokuiset kukat heinä–syyskuussa. Koriste- ja viherlannoituskasvi. Sitoo typpeä.**Viljely:** Viihtyy auringossa, kuivassa tai tuoreessa, keskirasvanteisessa kivennäismaassa. 1–2 tuntia liotetut siemenet kylvetään, kun maan lämpötila on n. +10 astetta. Kylvösyvyys 3–4 cm. Siementarve 300 g / aari. Myrkyllinen.**Keltasinappi**

(vitsenap)

*Sinapis alba***'Iris'****Annos 100 g / 3,00 €****til.no 4021****Yv.** Korkeus noin 1 m. Nopeakasvuinen maanparannuskasvi peittää maan nopeasti ja tehokkaasti, torjuu taudinaiheuttajia ja puhdistaa maata. Ei sovellu perunan esikas-

viksi. Nopean kasvunsa vuoksi erinomainen kerääjäkasvi, joka voidaan kylvää loppukesällä sadonkorjuun jälkeen, jotta maa pysyy kasvipeitteisenä pitkän ajan vuodesta.

Viljely: Avomaakylvö keväällä, loppukevällä tai loppukesällä. Siementarve 200 g / aari. Huom! Ylläpitää maahometta joten ei sovellu perunan esikasviksi.**Kuitupellava**

(spånadslin)

Linum usitatissimum Kuitupellava-Ryhmä**annos n. 50 g / 3,20 €****til.no 4089****annos n. 200 g / 7,10 €****til.no 4090**

1 g = n. 300 siementä.

Yv. Pellavakangasta on löydetty kivikautisista paaluksista, jonka iäksi on arvioitu 3 000–4 000 vuotta. Korkeus 80 cm. Sinikukkainen kuitu- ja maisemointikasvi. Voidaan viljellä myös kuivakukaksi.**Viljely:** Viljely onnistuu vain Etelä- ja Keski-Suomessa. Maaperän suhteen vaatimatonta, paras maalaji on hietasavikko, pH väh. 6,2. Kylvö toukokuun alussa. Vanhan kansan perinteinen kylvöpäivä on ollut Eerikin päivä 18.5. Harataan kork. 1,5 cm:n syvyyteen. Kasvuharso joudutetaan tasaista taimettumista. Siementarve 1,2–1,3 kg / aari.**Korjuu:** Nyhdetään maasta aurinkoisella säällä. Kerätään kuiduksi ja siemeneksi yleensä 30–35 päivän kuluessa kukinnasta. Kuivakukaksi kerätään, kun siemenkodat ovat vielä vihreitä. Säilytetään kuivassa, pimeässä ja viileässä.**Peltoherne**

(foderärt)

Lathyrus oleraceus var. *arvensis***'Dolores'****annos n. 1 kg / 3,80 €****til.no 4100**

Syötäväksi ja maanparannukseen. Hyvä kumppani kauralle. Siementarve n. 1,3 kg / aari.

Peltolinnunjalka

(serradella)

Ornithopus sativus

Luomusiemen

annos n. 200 g / 5,30 €**til.no 4076****Yv.** Kotoisin Välimeren alueelta. Korkeus 30–60 cm. Kukkii runsaasti vaaleanpunaisin kukin. Maanparannus- ja rehukasvi. Juurissa ilmakehän tyyppä sitovia nystyräbakteereita, jotka lisäävät maan typipitoisuutta.**Viljely:** Viihtyy happamassa, vettä läpäisevässä hiekkamaassa. Sopii viljeltäväksi köyhillä mailla. Avomaakylvö keväällä. Kasvaa vielä alkusyksyn alhaisissa lämpötiloissa ja kestää jopa -5 asteen pakkasta. Sopii seoksiin. Siementarve 400 g / a, 6–9 kg / ha. Kokeilijalle!

Ruisvirna

(luddvicker)

*Vicia villosa***annos n. 100 g / 2,70 €****til.no 4099**

Puolimetritinen ja rentovartinen. Liilakukkainen viljelykasvi, jota kasvatetaan Suomessa viherrehuksi ja kesantopelloilla. Siementarve 500 g / aari.

Silkkiunikko

(kornvallmo)

Papaver rhoeas

1 g = n. 9 000 siementä.

Yv. Korkeus n. 60 cm. Kukat kirkkaanpunaisia, teräleh-tien tyvessä musta täplä. Nuokkuvat nuput suoristuvat auetessaan. Kukkii pitkään heinäkuusta pakkasiin.

Viljely: Viihtyy auringossa kuivassa tai tuoreessa, keski-tai runsasravinteisessa, kalkkipitoisessa, runsasmultai-sessa maassa. Kylvö aikaisin keväällä avomaalle. Pienet siemenet voi sekoittaa hiekkaan kylvön helpottamiseksi. Viihtyessään kylväytyy itse. Siementarve 20–30 g / aari.

'Corn Poppy'**annos n. 20 g / 7,10 €****til.no 4026****Sinimailanen**

(blålusern)

Medicago sativa

Hyönteiskasvi

annos n. 50 g / 3,20 €**til.no 4271****annos n. 200 g / 7,10 €****til.no 4170**

Mv. Suomessa yleensä yksivuotinen nurmipalkokasvi. Voidaan kasvattaa yksivuotisena Kemin seudulle asti. Kasvuston korkeus n. 50–150 cm. Sinikukkainen maan-parannus-, mehiläis-, koriste- ja nurmipalkokasvi. Juuri erittäin voimakas ja syvälle tunkeutuva. Maan raken-netta parantava vaikutus voi säilyä useita vuosia. Saat-taa talvehtia Etelä-Suomessa.

Viljely: Viihtyy runsasravinteisessa, kalkkipitoisessa, syvämultaisessa maassa, pH 6,5–7,5. Kylvö aikaisin keväällä tai syksyllä lähelle maan pintaa. Siementarve n. 100 g/aari. Kehittyä aluksi hitaasti. Kestää hyvin kuivuutta. Jos aiotaan saada talvehtimaan, on kas-vuston annettava kukkia kerran kesässä. Niitettäessä on jätettävä riittävän pitkä säntä, eikä kasvustoa pidä niittää elokuun puolivälin jälkeen.

Käyttö: Maanparannus-, mehiläis- ja koristekasvi. Sini-mailasen siemenen eli alfalan idut ovat terveysruokaa. Riistapellolla sato maistuu peuroille ja hirville.

Tarhakehäkukka

(ringblomma)

Calendula officinalis

Hyönteiskasvi

annos n. 250 g / 19,20 €**til.no 3329**

1 g = n. 100–150 siementä.

Yv. Korkeus 60 cm. Vanha koriste- ja lääkekasvi, joka sopii myös maisemointikasviksi.

Viljely: Kylvö haja- tai rivikylvönä suoraan maahan, kun maan lämpötila on n. +14 astetta. Kukkii 9–10 viikon kuluttua kylvöstä. Vihermassa käännetään myöhään syksyllä maata parantamaan. Siementarve 25–30 g / aari.

Westerwoldinraiheinä

(westerwoldiskt rajgräs)

Lolium Westerwoldicum -Ryhmä**annos n. 500 g / 5,30 €****til.no 4025**

Yv. Kotiviljelijän mainio ruohokatekasvi. Peittää maan-pinnan nopeasti. Etelä-Suomessa italianraiheinää satoi-sampi, Pohjois-Suomessa taas nopeampi. Siementarve n. 1 kg / n. 30 neliömetrille.

Viljely: Vaatii melko ravinteikkaan maan. Kasvaa parhai-ten hikevillä hietä- tai hiesumailla, mutta voidaan viljellä myös multamailla. Ei viihdy kosteilla, muttei myöskään kuivilla mailla. Kylvö keväällä 1–2 cm:n syvyyteen, kun maa on muokattavassa kunnossa.

Korjuu: Niitetään ennen tähkimistä. Voidaan niittää useamman kerran.

Öljyretikka

(oljerättika)

Raphanus sativus var. *oleiformis***'Valencia'****Annos 100 g / 3,00 €****til.no 4019**

Yv. Korkeus jopa 2 m. Voimakasjuurinen ja rotevavarti-nen maanparannuskasvi muokkaa maata tehokkaasti, puhdistaa ja torjuu taudinaiheuttajia. Muodostaa tiheän kasvuston. Nopean kasvunsa vuoksi erinomainen kerää-jäkasvi, joka voidaan kylvää loppukesällä sadonkorjuun jälkeen, jotta maa pysyy kasvipeitteisenä mahdollisim-man pitkän ajan vuodesta.

Viljely: Avomaakylvö loppukevällä tai loppukesällä.

VILJAT

VILJAT

Vehnä

(vete)

Triticum aestivum

Luomusiemen

annos n. 1 dl / 2,70 €**til.no 4585****annos n. 1 kg / 5,30 €****til.no 4586**

Idätykseen, pääsiäisruohoksi ja kissanheinäksi. Vehnänoras on arvostettu ravintokasvi, joka sisältää mineraaleja, aminohappoja ja vitamiineja. Yli 90 mineraalista huomattavampia ovat kalium, magnesium ja rauta.

Ohra

(korn)

*Hordeum vulgare***annos n. 1 dl / 3,00 €****til.no 4901****annos n. 1 kg / 5,30 €****til.no 4902**

Yv. Lujakortinen, suurijyväinen lajike. Aikaisin tuleentuva. Taudinkestävä eikä kovin vaateliäs. Kaksitahoiseksi ohraksi sietää hyvin maan happamuutta.

Käyttö: Kissanheinäksi, pääsiäisruohoksi, rehuksi ja tarkeluskasviksi. Kimpuiksi kuivattuina myös sidontatöihin.

Kaura

(havre)

Avena sativa

Luomusiemen

annos n. 100 g / 2,70 €**til.no 4087****annos n. 500 g / 4,90 €****til.no 4082**

Suhteellisen lyhyt- ja tanakkakortinen lajike. Hyvä maanparannuskasvi herneen kanssa. Kaunis ja käytökelpoinen myös kukkasidonnassa.

KAURA PARANTAA MAATA JA RUIS SUOJAA SYKSYLLÄ RIKKAKASVEILTA

1. Kylvä keväällä tai alkukesällä kaura maanparannuskasviksi herneen kanssa.
2. Kylvä sadonkorjuun jälkeen loppukesällä ruis keräämään maahan jääneitä ravinteita sekä estämään rikkaruohottuminen. Jätä kasvusto talveksi maan suojaksi ja käännä keväällä maahan.

Spelttivehnä

(speltvete)

Triticum aestivum subsp. *spelta*

'Oberkulmer'

annos n. 100 g / 3,10 €**til.no 4085**

Syvä- ja laajajuuristoinen speltti muokkaa maata tehokkaasti. Kylvetään syksyllä elo-syyskuun vaihteessa. Vaatimatonmaalajin suhteen mutta viihtyy parhaiten viettävillä kivennäismailla. Siementarve 180-200kg/ha. Kylvösyvyys noin 4-5cm.

Tattari

(bovete)

Fagopyrum esculentum

Luomusiemen, hyönteiskasvi

annos n. 50 g / 3,00 €**til.no 4079****annos n. 200 g / 5,30 €****til.no 4080**

1 g = n. 80 siementä.

Yv. Todennäköisesti kotoisin Aasian keskiosista. Kulkeutunut tataarien mukana Eurooppaan. Ollut täällä viljelykasvina 1400-luvulta lähtien. Korkeus n. 50-80 cm. Lehdet herttamaiset, kukat punertavat tai vihertävät. Kukinta alkaa heinäkuun puolenvälin jälkeen. Erinomainen viherlannoituskasvi ja hyvä tukikasvi palkokasville. Sopii vilja-allergikolle. Mehiläiskasvi.

Viljely: Vaatimaton maalajin suhteen. Viihtyy parhaiten multavilla, kalkkipitoisilla kivennäismailla. Kylvetään myöhään keväällä lämpimään maahan 3 cm:n syvyyteen. Riviväli 40 cm, taimiväli 5 cm. Hallanarka. Viherlannoituskasviksi voidaan kylvää heinäkuun loppuun asti. Itää nopeasti. Hyönteispölytteinen. Siementarve 500 g/aari.

Ruokaherne

(trädgårdsärt)

Lathyrus oleraceus var. *oleraceus***annos n. 100 g / 3,20 €****til.no 9002**

Nopeakasvuinen ja miedon makuinen laji versokasvatukseen tai idätykseen. Siemeniä liotetaan 1-2 tuntia ennen kylvöä.

Isoauringonkukka

(solros)

*Helianthus annuus***annos n. 100 g / 5,30 €****til.no 9001**

Maukas ja nopea, versokasvatukseen.

IDÄTYS JA VERSOTUS

Linssi

(lins)

Vicia lens**Belugalinssi**

Luomusiemen

annos noin 20 g / hinta 5,30 €**til.no 9019**

Idätykseen ja versotukseen sopiva proteiinipitoinen laji. Pähkinäinen, aromaattinen maku.

Mungopapu

(mungoböna)

*Vigna radiata***annos n. 100 g / 3,80 €****til.no 9014**

Nopeakasvuinen, miedon makuinen herkkupapu idätykseen. Siemeniä liotetaan 1-2 tuntia ennen kylvöä. Idätys lasipurkissa, huuhtelu 2-3 krt / vrk.

Niittysuolaheinä*Rumex acetosa***'Red Veined'****annos noin 5 g / 4,50 €****til.no 1131**

Raikkaan kirpeä laji versotukseen, vihreät lehdet, joissa punaiset lehtisuonet.

Parsakaali

(sparriskål)

*Brassica oleracea Italica-Ryhmä***annos n. 50 g / 4,90 €****til.no 9003**

Idätykseen ja versotukseen. Mehukas ja raikas maku.

Rohtosarviapila

(bockhornsklöver)

*Trigonella foenum-graecum***annos n. 50 g / 4,90 €****til.no 9021**

Versokasvatukseen kaalinmakuinen satoisa herkku, jota voidaan syödä raakana ja kypsennettynä.

Vihannessinappikaali

(ähta senapskål)

Eruca vesicaria subsp. sativa

Luomusiemen

annos n. 10 g / 3,80 €**til.no 9007**

Maku pirteän kirpeä. Suosittelemme versokasvatukseen.

Sinimailanen

(blålusern)

*Medicago sativa***annos n. 100 g / 4,40 €****til.no 9013**

Idätykseen ja versotukseen.

Vihannesportulakka

(trädgårdsportlak)

*Portulaca sativa***annos n. 10 g / 4,40 €****til.no 9010**

Rapea ja maukas laji versotukseen. Runsaasti C-vitamiinia ja omega-3-rasvahappoja.

Isovesikrassi

(källfräne)

*Nasturtium officinale***annos n. 10 g / 4,90 €****til.no 9016**

Versokasvatukseen ympäri vuoden. Vanhimpia ihmisen hyödyntämiä kasveja. Sisältää paljon K-vitamiinia, huomattavasti myös C-, A- ja B-ryhmän vitamiineja.

Vihanneskrassi (smörgåskrasse, kryddkrassing)*Lepidium sativum*

Luomusiemen

annos n. 25 g / 4,90 €**til.no 9008**

Versotukseen. Kirpeän pähkinäinen makuelämys salaattiin ja leivän päälle.

IDÄTYS JA VERSOTUS

Versokasvatus: Siemenet ripotellaan kosteaan kylvömultaan. Vain versot käytetään. Versojen kasvatus onnistuu ilman lisävaloa helmi-maaliskuulta syys-lokakuulle. Talvella lisävalo on eduksi.

Idätys: Siemenet kasvatetaan iduiksi esimerkiksi puhtaassa lasipurkissa. Syödään kokonaisina juuri itäneinä. Siemenet voi idättää esimerkiksi astiakaapissa, joten idätys onnistuu ympäri vuoden. Kasvatusohjeet tulevat siementen mukana.

VÄRIKASVIT

Tässä ryhmässä on villalankojen ja kankaiden värjäykseen sopivia kasvilajeja. Monet niistä sopivat myös koristekasveiksi.

Keltasauramo

(färgkulla)

Cota tinctoria

Hyönteiskasvi

1 g = n. 2 100 siementä.

Kv. tai **mv.** Tullut meille 1800-luvun loppupuolella heinäsiemenen mukana. Paikoin villiintynyt. Tavataan Lapissakin. Korkeus n. 60 cm. Keltaiset, päivänkakkaramaiset kukat. Näyttävä, kestävä kukinta heinälokakuussa. Hyvä mesikasvi päivä- ja yöperhosille!

Viljely: Viihtyy auringossa, erittäin kuivassa, keskiravinteisessa, kalkkipitoisessa moreenimaassa. Kylvö keväällä tai loppukesällä. Myös syyskylvö mahdollinen. Itää 1–3 viikossa. Ei ole kovin pitkäikäinen, mutta kylväytyy helposti.

Käyttö: Kaunis leikko- ja kuivakukka. Kukista saa kirkaankeltaista väriä.

'Kelway'

annos n. 2 g / 2,70 €**til.no 3720****Lännenkermesmarja** (ameriskanskt kermesbär)*Phytolacca americana***annos n. 1g / 3,80 €****til.no 3035**

1 g = n.140 siementä

Mv. Kotoisin Amerikasta. Korkeus n. 120–150 cm. Valkoiset kukat heinä-elokuussa. Kauniit, kiiltävät lähes mustat marjat. Saattaa kylväytyä itseksseen. MYRKYLLINEN. Viljely: Esikasvatus tammi-maaliskuussa, siemen vaatii kylmäsittelyn tai syyskylvö suoraan ulos. Siemenet itävät lämpimään otettuna 3–4 viikossa.

Käyttö: Marjoista saadaan punaista, ruskeaa ja ruoste-punaistaväriä.

Värimorsinko

(vejde)

Isatis tinctoria

Hyönteiskasvi

annos n. 1 g / 3,80 €**til.no 3474**

1 g = n. 140 siementä.

Kv. Kasvattaa ensimmäisenä vuonna lehtiruusukkeen, toisena vuonna n. 90 cm korkean kukkavanan. Kukinto keltainen, kukkii kesä-heinäkuussa. Syvälle ulottuva paalujuuri. Siemenet lähes mustat. Itävyys säilyy hyvänä

5 vuotta oikein varastoituna. Vanha värikasvi. Siemen tuotettu Annalan puutarhassa.

Viljely: Aurinkoinen ja suojaisa kasvupaikka. Läpäisevä, kalkkipitoinen ja ravinteikas maa. Esikasvatus tai kylvö suoraan avomaalle maan lämmitettyä. Itämisaika 15–40 vrk. Taimet istutetaan ulos, kun niissä on 4 kasvulehteä.

Korjuu ja käyttö: Värjäykseen käytetään tuoreita, ensimmäisenä vuonna kasvavia lehtiä. Korjuu aloitetaan alemmista lehdistä. Satoa voi korjata useamman kerran kesässä. Parhaimmillaan yksilö tuottaa satoa n. 250 g kasvukaudessa. Sisältää samaa sinistä väriainetta kuin indigo, mutta määrällisesti vähemmän. Lämpiminä kesinä väriainepitoisuus on suurimmillaan. Mehiläiskasvi.

Pensasväriherne

(färgginst)

Genista tinctoria

Hyönteiskasvi

annos n. 0,5 g / 3,20 €**til.no 3439**

1 g = n. 270 siementä.

Mv. Puuvartinen euraasialainen laji. Korkeus n. 90 cm. Kukki keskikesällä keltaisin kukin.

Viljely: Viihtyy parhaiten auringossa, kuivassa hiekkapitoisessa maassa. Taimikasvatus tai kylvö suoraan avomaalle. Kovakuorisia siemeniä on hyvä liottaa ennen kylvöä. Itää 2–3 viikossa. Kasvaa aluksi hitaasti. Versot paletuvat yleensä talvella, mutta pensas kasvattaa uudet, vielä samana kesänä kukkivat versot. Suojattava jäniksiltä!

Käyttö: Kukista ja versoista saadaan kirkaankeltaista väriä. Ravintokasvi monille harvinaisille perhosille!

Värisaflori

(safflor)

Carthamus tinctorius

Hyönteiskasvi

1 g = noin 25 siementä.

Yv. Ohdakekasvi, jota viljellään yksivuotisena. Kotoisin Välimeren alueelta. Korkeus n. 90 cm. Tukeva varsi, piikkikää, kiiltävät lehdet ja latvassa voimakkaan oranssi kukka. Kestää väliaikaisesti jopa –15 °C pakkasta.

Viljely: Esikasvatus maalishuhtikuussa. Etelässä suotuisilla paikoilla myös avomaakylvö. Aurinkoinen, suojaisa kasvupaikka. Multava, keskiravinteinen maa. Savessa jää matalaksi.

Korjuu: Värjäykseen kukat kerätään täysin auenneina, kuivakukiksi kukinnan alkuvaiheessa.

Käyttö: Kukista saadaan punertavankeltaista väriä. Kukkia voidaan käyttää myös ruokiin ja teesekeituksiin antamaan väriä. Siemenistä saatava hieno safloriöljy sopii ruuanlaittoon. Mehiläiskasvi ja melko hyvä mesi- kasvi päiväperhosille!

'Zanzibar'

annos n. 5 g / 3,00 €

til.no 3367

Tiikerikaunosilmä

(tigeröga)

Coreopsis tinctoria

Hyönteiskasvi, värikasvi

1 g = n. 300 siementä.

Yv. Korkeus n. 80 cm. Kukat kaksiväriset: tyvestä ruskehtavan punalaikkuiset, kehräkukat lämpimänkeltaiset tai punaruskeat. Kukan Ø n. 5 cm. Kukkii heinäkuusta syyskuuhun.

Viljely: Kylvö huhtikuussa suoraan ruukkuihin. Itä- misaika 1–3 vk. Etelässä voi myös kylvää siemenet suoraan penkkiin kasvuharson alle. Myös syyskylvö mahdollinen. Viihtyy auringossa tai puolivarjossa, tuoreessa, runsasmultaisessa puutarhamaassa.

Käyttö: Väri- ja koristekasvi. Kukista saadaan kestä- vää kellanoranssia väriä. Kestävä leikkokukka. Kukkia voi kuivata teeksi. Käytetty myös kahvin korvikkeena. Hyvä perhoskasvi!

'Tall Varieties Mixed'

annos n. 2 g / 2,70 €

til.no 3337

Ks. yksivuotiset kukat, s. 107.

Värireseda

(färgreseda)

Reseda luteola

annos n. 0,5 g / 3,20 €

til.no 3184

1 g = n. 500 siementä.

Kv. Tunnettu värikasvina jo antiikin aikana. 1800-luvulla värireseda vietiin Euroopasta Pohjois-Amerikkaan, missä sitä alettiin viljellä värjäyskasvina. Korkeus 80–120 cm. Korkeat, keltaiset kukinnot toisena kas- vukautena heinä-syyskuussa.

Viljely: Kylvö aikaisin keväällä tai loppukesällä ravin- teikkaaseen, kalkittuun multaun aurinkoon tai puoli- varjoon. Itää nopeasti.

Käyttö: Koko kukkivasta kasvista saadaan keltaista väriä, joka on yksi kestävimmistä luonnosta saatavista väreistä.

MONIKÄYTTÖISET VÄRIKASVIT

- Antavat langoille kauniin, luonnollisen värin.
- Monet värikasvit, kuten tiikerikaunosilmä, värisaflori, morsinko, keltasauramo ja pensasväriherne, ovat hyödyllisiä perho- sille ja mesipistiäisille.
- Esimerkiksi keltasauramo ja tiikerikauno- silmä ovat viehättäviä leikkokukkia.
- Värisaflori sopii myös ruoan värjäämiseen.
- Keltasauramo sopii kukkaniitylle.

KORISTEHEINÄT

Elefanttiheinä (glansmiskantus, japanskt gräs)

Miscanthus sinensis

Mv. Kasvaa luonnonvaraisena Kiinassa ja Japanissa. Korkeus n. 250 cm. Kasvattaa tiheitä mättäitä. Kapeissa lehdistä hopeanharmaa keskisuoni. Röyhymäinen kukinto on hopeanharmaa. Kukkii loppukesällä.

Viljely: Esikasvatus helmi-maaliskuussa. Kylmäkäsit- tely parantaa itämistä. Siemenet kylvetään potteihin muutaman kappaleen rypäänä. Viihtyy aurinkoisessa

tai lievästi varjoisessa, tuulilta suojatussa paikassa. Suomessa se ei aina ehdi kukkia ja talvenkestävyyksin on vaihteleva. Syksyllä kannattaa suojata tyvet olki- peitteellä eikä lehtiä saa leikata. Talvehtimisesta on myös hyviä kokemuksia. Etelä-Suomeen kokeilijoille!

'Early Hybrids'

annos n. 0,1 g / 3,00 €

til.no 4165

Isosiniheinä

(jättetätel)

Molinia caerulea var. *arundinacea***annos 0,2 g / 3,80 €****til.no 4004**

1 g = 200 siementä.

Korkeus 175 cm. Monivuotinen, kestävä ja näyttävä koristeheinä. Lehdistö vihreä ja kukinto siro ja hopeainen. Hieno talventörröttäjä, jossa kaunis kullanruskea syysväri. Upea yksittäiskasvina, mutta sopii myös yhdistettäväksi muiden kasvien kanssa. Aurinkoinen ja syvämultainen kasvupaikka. Suorakylvö avomaalle keväällä.

Isoräpelö

(italienskt darrgräs)

*Macrobriza maxima***annos n. 2 g / 2,70 €****til.no 4069**

1 g = n. 400 siementä.

Yv. Korkeus n. 40–50 cm. Siro kasvutapa. Kukinto sydämenmuotoinen roikkuva tähkä. Kukinta heinä-elokuussa.

Viljely: Viihtyy auringossa, tuoreessa, keski- tai runsasravinteisessa moreenimaassa. Kylvetään suoraan ulos matalaan vakoon. Itämisaika 7–14 vrk.

Korjuu: Kukinnan ollessa kauneimmillaan.

Käyttö: Kesäkimpuihin tuoreena ja kuivakukaksi. Kivikkotarhan ja kasvimaan koriste.

Italianpantaheinä

(kolvhirs)

*Setaria italica***annos n. 2 g / 3,20 €****til.no 4093**

1 g = n. 300–400 siementä.

Yv. Korkeus 70–90 cm. Kevyesti nuokkuvan tähkän pituus 7–15 cm. Muodostaa kukkivia sivuversoja. Nopeakasvuinen. Tunnetaan myös koristehirssi-nimellä.

Viljely: Viihtyy auringossa, tuoreessa, runsasravinteisessä maassa. Esikasvatus toukokuussa tai kylvö suoraan avomaalle kesäkuussa sentin syvyyteen. Hallanarka.

Korjuu: Korjataan, kun tähkä on täysin kehittynyt.

Käyttö: Linnunsiemeniksi ja kuivakukaksi. Ennen myös ihmiset käyttivät siemeniä ravinnoksi. Koristeellinen!

Jänönhäntä

(harsvans)

*Lagurus ovatus***annos n. 0,5 g / 2,70 €****til.no 4070**

1 g = n. 2 000 siementä.

Yv. Kotoisin Välimeren alueelta. Korkeus n. 40 cm. Suloinen kukinto pörröinen, vihertävän harmaa tähkä. Kylvöstä kukintaan kuluu n. 3 kk.

Viljely: Viihtyy auringossa tai puolivarjossa, kuivassa

tai tuoreessa maassa. Esikasvatus huhtikuussa tai kylvö suoraan avomaalle sentin syvyyteen.

Käyttö: Kuivakukaksi.

Koristehirssi

(prynadshirs)

Panicum miliaceum 'Violaceum'**annos n. 5 g / 3,20 €****til.no 4144**

1 g = n. 220 siementä.

Yv. Korkeus n. 70 cm. Koristeelliset, violetinruskeat, puolittain nuokkuvat röyhyt.

Viljely: Paras kasvupaikka on aurinkoinen ja lämmin, maa kevyehköä, vettä läpäisevää ja kohtalaisen ravinteikasta. Esikasvatus huhtikuussa varmistaa kukinnan.

Käyttö: Ryhmäkasviksi ja kuivakukaksi.

Nurmilauha

(tuvatätel)

Deschampsia cespitosa

1 g = n. 1000 siementä

Mv. Korkeus 60 cm. Kirkkaan vihreänhopeaiset lehdet, kullanruskea kukinto. Kompakti, mätästävä kasvutapa. Helppohoitoinen.

Viljely: Viihtyy aurinkoisella tai puolivarjoisella kasvupaikalla, tuore tai kostea kasvupaikka. Suorakylvö avomaalle keväällä.

'Pixie Fountain'

annos 0,1 g / 3,00 €**til.no 4094****Tarhasininata**

(blåsvingel)

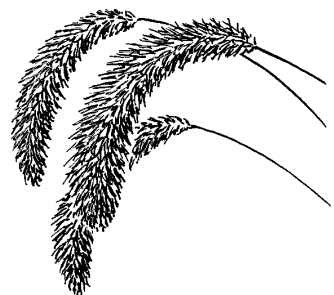
Festuca Glauca-Ryhmä

1 g = n. 950 siementä.

Mv. Korkeus n. 20 cm. Kaunis koristeheinä, jolla on sinertävän harmaanvihreät lehdet. Kukinta kesä–heinäkuussa. Kaunis muiden heinien kanssa ja reunuskasvina.

Viljely: Viihtyy auringossa, erittäin kuivassa tai kuivassa, niukkaravinteisessa moreenimaassa. Kylvö varhain keväällä. Voidaan lisätä jakamalla.

'Varna'

annos n. 1 g / 3,20 €**til.no 4002**

HUONEKASVIT

Ahkeraliisa

(flitiga Lisa)

Impatiens walleriana

1 g = n. 1 800 siementä

Mv. Kasvatetaan yksivuotisena. Kotoisin trooppisen Itä-Afrikan vuoristosta ja Sansibarista. Ahkeraliisa löydettiin vuonna 1880, mistä alkoi jalostustyö. Oli meillä yksi jugendtyylin (1890–1915) suosikkikasveista. Uutera kukinta kesäkuusta pakkasiin. *Impatiens* tarkoittaa herkkää. Nimi johtuu siitä, että siemenet sinkoutuvat pienestäkin kosketuksesta. Myrkyllinen.

Kasvatus: Esikasvatus tammikuun lopusta maaliskuuhun. Siementä ei peitetä. Itää +20–25 asteessa 7–14 vrk:ssa. Koulinta 3–4 viikon kuluttua kylvöstä. Taimikasvatusaika 8–12 vk. Pitää valosta, mutta kova paahde lopettaa kukinnan ja altistaa tuholaisille. Jos lämpötila on yli +22 astetta, on hyvä sumuttaa huoneilmaa. Tasainen kastelu ja viikoittainen lannoitus takaavat kukinnan. Huom! Erittäin pieni siemen, avaa siemenpussi varovasti!

'Dezire Select Mix' F1**Annos n. 0,1 g / 4,90 €****til.no 3495**

Korkeus n. 25 cm. Sekoitus värejä vaaleanpunaisesta kirkkaan punaiseen, purppuraan, violettiin ja valkoiseen. Isot yksinkertaiset kukat ja tanakka kasvutapa.

HIBISKUKSET

(hibiskus)

Hibiscus

Mv. Huonekasviksi sopivia kukkivia pensaita, jotka ovat kiinanruusun sukulaisia. Voidaan kasvattaa huonekasvina ympäri vuoden ja kesällä parvekkeella sekä ulkona lämpimällä paikalla.

Kasvatus: Kylvö ruukkuihin tammi-toukokuussa. Itämisaika 14–30 vrk. Valoisa paikka, säännöllinen kastelu ja lannoitus. Pitää pohjalämmöstä.

Jättihibiskus

(prakthibiskus)

Hibiscus Moscheutos-Ryhmä**'Galaxy' F1****annos n. 0,3 g / 6,40 €****til.no 3528**

Korkeus n. 100 cm. Värisekoitus poikkeuksellisen suuria kukkia, Ø saattaa olla jopa 25 cm. Lautasenmallisten kukkien väri vaihtelee valkoisesta ruusunpunaisen ja punaisen sävyihin. Aikaisin kylvetty kasvi saattaa kukkia jopa ensimmäisenä vuonna heinä-syyskuussa, mutta viimeistään kaksivuotiaana.

Teehibiskus

(rosellhibiskus)

*Hibiscus sabdariffa***annos n. 6 siementä / 6,40 €****til.no 3530**

Näyttävät valkoiset kukat, joilla punainen nielu. Kukkien verhiöitä käytetään tuoreena salaateissa ja kypsennettyinä leivonnaisissa ja jälkiruoissa. Tuoreista ja kuivatusta verhiöistä voi myös hauduttaa punaista hauduketta tai jääteetä, joka on erittäin terveellistä. Myös nuoret lehdet ja siemenet sopivat ravinnoiksi.

Isokirjopeippi

(palettblad)

Solenostemon scutellarioides

Mv. Kasvatetaan usein yksivuotisena. Oli jugendtyylin aikaan (1890–1915) suosittu huonekasvi. Korkeus n. 40–60 cm. Samettimaiset lehdet ovat ihastuttavan värikkäisiä, punaisen ja vihreän kirjavia. Soveltuu myös ryhmäkasviksi penkkiin ja ruukkuun.

Kasvatus: Kylvö helmi-maaliskuussa. Itää parissa viikossa. Koulitaan 5–6 cm:n mittaisina usean taimen rypälinä pienehköön ruukkuun. Pienimmistä ja heikoimmista taimista voi kehittyä värikkäimmät yksilöt. Latvaa typistään silloin tällöin, jotta kasvi pysyy tuuheana ja vaatimaton kukinta estyy. Pitää happamasta mullasta ja viihtyy valoisassa, lämpimässä paikassa. Kesällä kastellaan runsaasti. Liian voimakas lannoitus vähentää lehdistön värikkyyttä. Talvetus viileässä. Helppo lisätä pistokkaista.

'Wizard Mix'**annos n. 30 siementä / 4,90 €****til.no 3335**

Upea sekoitus eri värisistä, kirjavista lajikkeista. Kompakti, tuuheaa kasvutapa, korkeus noin 30–40 cm.

Kärsimyspassio

(blå passionsblomma)

*Passiflora caerulea***annos n. 0,1 g / 3,00 €****til.no 3031**

1 g = n. 210 siementä.

Mv. Herrasväen huonekasvi jo biedermeier-kaudella (1820–1850). Kasvutapa köynnöstyvä, kiipeilee kärhien avulla. Kymmenen kehälehteä muodostaa kukan teriön, jossa on sinivioletin sävyjä. Lisäteriö muistuttaa pyhimyksen sädekehää. Kukka kestää vain päivän, mutta nuppuja voi kasvaa jokaiseen lehtihankaan.

Kasvatus: Vaatii aurinkoisen ikkunan. Kylvö helmi-maaliskuussa. Pitkä itämisaika: 20–40 vrk, itämislämpötila +20 astetta. Talvella pidetään viileässä ja keväällä versot leikataan lyhyiksi. Helppo juurruttaa pistokkaista.

Mustasilmäsusanna

(svartöga)

Thunbergia alata

1 g = n. 40 siementä.

Vv. Alun perin trooppinen köynnös. Sopii suojaisalle paikalle puutarhaan ja parvekkeelle sekä huonekasviksi.

Kasvatus: Esikasvatus maalisi-huhtikuussa. Itää +20-25 asteessa 14-21 vrk:ssa. Tarvitsee tuennan. Vaatii paljon valoa, viihtyy kosteutta pidättävässä, kalkitus- ja hiekkapitoisessa mullassa. Hallanarka.

'Sunrise Formula Mixed'**Annos n. 0,5 g / 3,00 €****til.no 3034**

Korkeus n. 2 m. Väriekoitus kerman valkoisia, keltaisia sekä vaalean ja kirkkaan oransseja kukkia, joissa osassa on musta keskus.

Oleanteri

(oleander, nerium)

*Nerium oleander***annos n. 10 siementä / 2,70 €****til.no 3145**

1 g = n. 150 siementä.

Mv. Vanhan ajan ruukkukasvi. Punaiset, vaaleanpunaiset tai valkoiset kukat kehittyvät edellisen vuoden versoihin, mikä on muistettava leikatessa. Kukkii keskikesällä. Myrkyllinen.

Kasvatus: Esikasvatus helmi-maaliskuussa. Viihtyy +20-25-asteessa ja täydessä auringonpaisteessa. Viedään kesällä ulos aurinkoiselle seinustalle tai pidetään sisällä eteläpuoleisella ikkunalla. Kesällä runsas kastelu. Hoito-ohjeet kiteytettynä: pää tulella, jalat vedessä. Talveksi viedään viileään (ei alle +5) paikkaan, jossa on hieman valoa. Kastellaan niukasti. Leikattaessa jätetään edellisikesän versoihin kolmannes jäljelle.

PARSAT

(sparrissläktet)

Asparagus

Kotoisin Euroopan, Afrikan ja Australian lauhkeilta vyöhykkeiltä.

Kasvatus: Kylvö maalisi-huhtikuussa. Siemeniä on hyvä liottaa 1-2 tuntia ennen kylvöä. Itämisaika 15-30 vrk yli + 20 asteessa. Runsa hajavallo paras, kärsii paah-teesta. Vanhoja yksilöitä voi uudistaa leikkaamalla alas.

Unelma

(fjädersparris)

*Asparagus plumosus***annos n. 1 g / 3,20 €****til.no 3220**

1 g = n. 25 siementä.

Mv. Kapeat ja sirot lehdykät muistuttavat havupuun neulasia. Nuorena tuuhea ja moniversoinen pensas.

Vanhetessaan kasvattaa lehdettömiä versoja, joten jaettava usein. Arvokas leikkovihreä.

Kasvatus: Ei siedä vetoa, märkyyttä eikä kuivumista. Voidaan suositella huolelliselle hoitajalle!

PELARGONIT

(pelargon)

*Pelargonium***Kotipelargoni**

(zonalpelargon)

Pelargonium Zonale-Ryhmä

1 g = n. 240 siementä.

Mv. Lähes kaikki pelargonit ovat kotoisin Etelä-Afrikasta. Meillä viljely aloitettiin herrasväen kasvihuoneissa jo kustavilaisajalla (1775-1810). Sisäkasviksi kasvi ylennettiin empiretyylin kaudella (1810-1830). Maaseudun rahvas alkoi kasvattaa pelargonia uusbarokin ja uusrenessanssin aikaan (1870-1900). Lehdissä luonteenomainen kehä eli vyöhyke, josta tulee vyöhykepelargoni-nimitys.

Kasvatus: Kylvö tammi-helmikuussa. Itämisaika 7-10 vrk + 22 asteessa. Kasvatusaika 15-20 viikkoa. Tarvitsee runsaasti valoa. Paras ikkuna on etelään tai länteen. Hajavalossa versot kehittyvät hennoiksi ja kukinta jää vähäiseksi. Mullan tulee olla runsasravin-teista. Vasta istutettuja kasveja ei saa kastella liikaa, mutta kukinnan alettua pitää kastella usein. Pintamullan on kuitenkin hyvä kuivahtaa kastelujen välillä. Parhaan kasvun ja kukinnan aikana runsas kaliumlannoitus takaa hyvän kasvun ja kukinnan. Liika typpilannoitus kostautuu huonona kukintana ja rehevänä kasvuna.

'Border Appleblossom' F1**annos n. 10 siementä / 3,80 €****til.no 3147**

Border F1-sarjaa. Korkeus n. 30 cm. Yksinkertaiset kukat muistuttavat omenankukkia.

'Bull's Eye Scarlet' F1**annos n. 10 siementä / 4,90 €****til.no 3088**

Korkeus 25 cm. Kasvutapa tiivis. Tummaa, pienehköjä lehtiä kiertää soma vaaleanvihreä reunus. Ihastuttavat helakanpunaiset kukinnot. Siemen pintakäsittely kylvön helpottamiseksi.

'Maverick White' F1**annos n. 10 siementä / 3,80 €****til.no 3204**

Maverick F1-sarjaa. Korkeus n. 30 cm. Näyttävät puhtaanvalkoiset ja yksinkertaiset kukat! Siemen pintakäsittely kylvön helpottamiseksi.

'Quick Silver'

Annos n. 10 siementä / 3,80 € til.no 3467

Korkeus n. 30 cm. Suurissa kukinnoissa vaaleanpunaiset, omenankukkaa muistuttavat kukat. Maverick-sarjaa. Siemen pintakäsittely kylvön helpottamiseksi.

'Scarlet Picotee'

Annos n. 10 siementä / 3,80 € til.no 3468

Korkeus n. 30 cm. Suurien kukkien terälehdet ovat reunoiltaan helakanpunaiset ja vaalenevat keskustaa kohden vaaleanpunaisiksi tai valkoisiksi. Maverick-sarjaa. Siemen pintakäsittely kylvön helpottamiseksi.

'Violet Picotee'

Annos n. 10 siementä / 3,80 € til.no 3469

Korkeus n. 30 cm. Suurissa kukinnoissa olevien kukkien terälehdet ovat ulkoreunoiltaan purppuraiset ja keskustasta hennon vaaleanpunaiset. Maverick-sarjaa. Siemen pintakäsittely kylvön helpottamiseksi.

'Border Salmon' F1

annos n. 10 siementä / 4,90 € til.no 3149

Kompaktinkokoinen noin 30 cm korkuinen, tyvihaarainen kasvutapa jolla lohenpunaiset pyöreähköt kukinnot.

Riippapelargoni

(hängpelargon)

Pelargonium peltatum

1 g = n. 135 siementä.

Mv. Ensimmäiset lajikkeet jalostettiin 1800-luvun loppupuolella. Kiiltävät lehdet muistuttavat muratin lehtiä. Riippa- ja vyöhykepelargonin risteytymät ovat kasvutavaltaan vanhempiensa välimuotoja. Kukat ovat suuret.

Viljely: Kuten pelargoni.

'Si Cherry'

annos n. 10 siementä / 4,90 € til.no 3466

Korkeus n. 75 cm. Kirkkaanpunaiset kukat.

Tuntomimosa (tuntokasvi)

(sensitiva)

*Mimosa pudica***annos n. 30 siementä / 2,70 € til.no 3223**

1 g = n. 180 siementä.

Mv. Brasialainen pikkupensas kasvaa kesän aikana n. 50–80 cm:n mittaiseksi. Lehdet sulkeutuvat kosketuksesta ja oikenevat yleensä 5–10 minuutissa riippuen valon määrästä. Kasvia ei kuitenkaan pidä kiusata liikaa! Kukat ovat lehtihangoissa olevissa kukinnoissa. Tavalisesti sinipunainen väri tulee heteistä.

Kasvatus: Kylvetään maaliskuussa 5–6 siementä suoraan pieneen ruukkuun. Taimet kasvavat kauneimmaksi

ilman koulintaa. Kun ruukkua ei täytä aluksi täyteen mullalla, sitä voi lisätä taimien kasvaessa. Kun taimet ovat 4–5 cm:n mittaisia, 2 heikointa nypitään pois. Ruukutus isompaan ruukkuun 1–2 kertaa. Tarvitsee valoa ja lämpöä, suoraa paahdetta varottava.

Tuoksuheliotrooppi

(heliotrop)

Heliotropium arborescens

Hyönteiskasvi

1 g = n. 1 500 siementä.

Mv. Yksivuotisena viljelty vanha huone- ja puutarhakasvi. Kotoisin Perusta. Korkeus n. 40 cm. Pienet, tumman violetin siniset kukat leveissä kukinnoissa. Kukkii heinäkuusta lokakuuhun. Tuoksu hieman vaniljainen. Kasvataan hajuvesiteollisuuden tarpeisiin. Hyvä perhoskasvi.

Kasvatus: Kylvö tammi-maaliskuussa. Itää +18 asteessa. Pitkä taimikasvatus. Kasvatuslämpötila +12–15 astetta. Viihtyy auringossa, tuoreessa, runsasravinteisessa ja runsasmultaisessa maassa.

'Marine'

Perinnelajike

annos n. 0,1 g / 3,00 €**til.no 3279****Vaahtera-aulio**

(klockmalva)

Abutilon ×hybridum

1 g = n. 250 siementä.

Mv. Kotoisin Keski- ja Etelä-Amerikasta. Yli 100 vuotta kasvatettu huonekasvi viihtyy sisällä ikkunalaudalla ja kesäaikaan myös ulkona. Korkeus n. 80–100 cm. Vaaleanvihreät lehdet muistuttavat vaahteranlehtiä. Kellomaiset kukat, punaiset, oranssit ja keltaiset. Kukat puhkeavat jokaiseen lehtihankaan, joten kukkii miltei ympäri vuoden.

Kasvatus: Kylvö keväällä hiekansekaiseen multaan. Itää parhaiten + 20–25 asteen lämpötilassa. Itämis aika 2–3 viikkoa. Typistetään pari kertaa haaroittumisen edistämiseksi. Nopeakasvuinen. Istutetaan joka kevät uuteen multaan. Kesällä runsas kastelu ja viikoittainen lannoitus. Viihtyy huoneenlämmössä, mutta lämpimässä kirvat voivat vaivata. Pitää runsaasta valosta, muttei paahteesta. Helppo lisätä pistokkaista.

'Bellavue Mixed'

annos n. 0,5 g / 3,00 €**til.no 3146**

ALKU & JUURI

Hyötykasviyhdistys
Nyttoväxtföreningen

AUKIOLOAJAT 2026

3.2.-27.2. ti-pe
klo 10-17

2.3.-5.6. ma-pe
klo 10-18

(kevätmessujen aikana 26-29.3.
ja pääsiäisenä 3-6.4. suljettu,
sekä 1.5. ja 14.5.)

26.4.-16.5. lauantait
klo 11-15

Puodin kesätauko 6.6.-7.9.
Verkkokauppa palvelee ympäri vuoden
<https://hyotykasviyhdistys.fi/shop/>

Vieraslajit

Suosimalla sekaviljelyksiä ja vanhoja kantoja tuet luonnon monimuotoisuutta. Pitämällä vieraslajit kurissa edesautat arvokkaiden luontotyyppien säilymistä.
<https://vieraslajit.fi/>

Vieraslajilla tarkoitetaan kasvia, eläintä tai muuta eliölajia, jonka siirtymistä luontaisen levinneisyysalueen ulkopuolelle ihminen on tahattomasti tai tarkoituksella edesauttanut.

HAITALLINEN VIERASLAJI

Vieraslaji, haitallinen vieraslaji sekä EU:ssa haitalliseksi säädetty vieraslaji on määritelty EU:n vieraslajiasetuksessa (1143/2014). Lisäksi vieraslajilaissa (1709/2015) on määritelty kansallisesti haitalliseksi säädetty vieraslaji. Haitallisella vieraslajilla tarkoitetaan vieraslajia, jonka on todettu uhkaavan luonnon monimuotoisuutta tai siihen liittyviä ekosysteemipalveluita.

KANSALLINEN VIERASLAJILUETTELO

Suomen vieraslajilaissa ja -asetuksessa on säädetty kansallisesti haitallisista vieraslajeista. Nämä lajit lukeutuvat kansalliseen vieraslajiluetteloon, joka sisältää ne haitalliset vieraslajit, jotka eivät kuulu EU:n vieraslajiluetteloon, mutta joita voidaan pitää Suomen oloissa haitallisina. Kansallisessa vieraslajiluettelossa olevan lajin maahantuonti, kasvatust, myynti ja muu hallussapito sekä ympäristöön päästäminen on kielletty.

KANSALLISESSA

VIERASLAJILUETTELOSSA ON 22.12.2025

15 HAITALLISTA KASVILAJIA

(EU-LUETTELOSSA ON 49)

- Alaskanlupiini, *Lupinus nootkatensis*
- Hamppuvillakko, *Jacobaea cannabifolia*
- Isopiisku, *Solidago gigantea*
- Japanintatar, *Reynoutria japonica*
- Kanadanpiisku, *Solidago canadensis*
- Kanadanvesirutto, *Elodea canadensis*
- Komealupiini, *Lupinus polyphyllus*
- Korkeapiisku, *Solidago altissima*
- Kurtturuusu, *Rosa rugosa*
- Lännenpalsami, *Impatiens capensis*
- Sahalinintatar, *Reynoutria sachalinensis*
- Tarhatatar, *Reynoutria × bohemica*
- Valkopajuangervo, *Spiraea alba*
- Viitapihlaja-angervo, *Sorbaria sorbifolia*
- Vuorivaahtera, *Acer pseudoplatanus*